

per la justícia social per Catalunya

Resolucions del 10è Congrés
del Partit dels Socialistes de Catalunya (PSC-PSOE)
Barcelona, 23-25 de julio de 2004

Índex

Per un nou impuls del socialisme català	5
El socialisme democràtic en el segle XXI	11
Progrés global	17
Àmbits territorials	21
Cooperació al desenvolupament	25
Les organitzacions socialistes internacionals	29
Espanya dins el món	30
Europa, motor del canvi	31
Catalunya i la Unió Europea	33
L'Espanya del segle XXI	36
El compromís amb la regeneració i la revitalització democràtica	37
L'Espanya plural	41
Catalunya, una nació de ciutadans i ciutadanes	48
Ciutadans i ciutadanes compromesos amb l'autogovern	50
Progrés econòmic, progrés social, progrés sostenible	63
Millorar la qualitat de vida: per una Catalunya avançada	74
El compromís amb la sostenibilitat	82
Els municipis: més forts, més forts i de qualitat	89
Uns ajuntaments forts	89
Un finançament local adequat a la realitat municipal	91
Territoris cohesionats, serveis de qualitat	92
Uns ajuntaments propers	93
Uns municipis segurs, tranquils i cívics	94
Unes administracions modernes, eficaces i a l'abast de tothom	95
El PSC amb la participació ciutadana	96
Impulsar el compromís amb el municipalisme català	97
La construcció dels valors de les ciutats i pobles	97
Enfortir els municipis, enfortir la xarxa de governs locals	98
El PSC: transformant el present, eixamplant els horitzonts de futur	100
Un partit en la societat de la comunicació i la informació	105
Hem de ser el mirall més complet de la societat catalana	106
Som el partit que vertebrava el Govern de Catalunya	110
Annexes: resolucions congressuals	113

Per un nou impuls del socialisme català

Les victòries socialistes a les eleccions municipals, autonòmiques, generals i europees situen el PSC davant de la gran responsabilitat de demostrar la vigència i l'eficàcia del projecte del socialisme democràtic i federalista, per impulsar les reformes necessàries que facin avançar la justícia social i per construir l'Espanya plural en què sigui compatible la millora de l'autogovern de Catalunya, la transferència de competències i recursos als Ajuntaments, el reconeixement del caràcter plurinacional, pluricultural i plurilingüístic de l'Estat, i el desenvolupament d'un projecte compartit pels pobles d'Espanya que impulsi una Europa unida i forta capaç de promoure la democràcia, els drets humans i el progrés econòmic i social arreu del món.

Els homes i les dones socialistes som plenament conscients que les victòries electorals i la constitució de governs progressistes sols tenen sentit si representen avenços significatius en la consecució dels objectius abans esmentats. Només així demostrarem fidelitat a la nostra història i als valors que donen sentit al nostre projecte polític. Un projecte que no es limita a una gestió ben intencionada i eficient dels afers públics.

El socialisme democràtic no es resigna davant les desigualtats i les injustícies, les que trobem ben a prop i les que es desenvolupen a escala planetària.

El compromís socialista rau en la reducció i la progressiva eliminació d'aquestes desigualtats. Desigualtats de renda, de riquesa, de poder, d'informació, de formació i d'oportunitats. Quan aquestes desigualtats esdevenen cròniques, hereditàries, creixents o generadores de noves desigualtats, ens trobem davant la injustícia que volem combatre, una injustícia que pren la forma de l'exclusió social, la precarietat, la inseguretat o la incertesa sobre el futur.

Som plenament conscients que la lluita contra les desigualtats i la construcció d'una societat més justa impliquen, en primer lloc, la capacitat d'impulsar el dinamisme econòmic de la nostra societat i l'augment del seu potencial solidari dins i fora de les nostres fronteres. No defugim el repte que imposa el sistema de mercat ni les limitacions inherents al procés de globalització, però no ens resignem a viure en una societat de mercat en què els drets ciutadans es converteixin en prerrogativa dels sectors amb més recursos. Els drets no són mercaderies, ni l'acceptació de l'economia de mercat ha d'implicar forçosament la submissió dels individus a una societat de mercat.

El nostre projecte polític es basa en uns valors que volem portar a la pràctica, i per això cal que es tradueixi en programes polítics capaços de mobilitzar àmplies majories socials per a l'impuls de reformes que ens acostin progressivament a la societat lliure i justa a la qual aspirem.

Som conscients de la necessitat de teixir àmplies aliances socials per al canvi que puguin incloure altres forces polítiques progressistes, el moviment sindical i els moviments socials que volen construir una alternativa al neoliberalisme.

Les eleccions catalanes del 16 de novembre de 2003, l'acord tripartit de les esquerres i la constitució del primer Govern catalanista i d'esquerres van determinar un canvi extremadament important en la vida de Catalunya.

Per primera vegada, les esquerres catalanes tenen l'oportunitat de dur a terme, en condicions generals de normalitat —no exempta de possibles tensions, a causa de la reacció de les dretes espanyola i catalana— una prolongada obra de govern.

Amb la investidura del nou president i la constitució del nou govern s'ha donat el primer pas d'un llarg camí. Aquesta inèdita experiència de govern no solament és portadora del futur dels tres partits de l'esquerra catalana, sinó de les esperances i aspiracions d'una majoria del poble de Catalunya. El seu èxit dependrà de tres factors necessaris i indestruïbles: una visió de futur, l'encert de l'obra de govern, i la mobilització del suport de la majoria social i política de Catalunya.

Aquesta nova situació produirà canvis importants en la dinàmica política general de Catalunya i en l'evolució futura de tots els seus partits. Per al PSC, l'actual majoria catalanista i d'esquerres hauria d'esdevenir una aliança estratègica que canviés el tipus de relacions preexistents entre les tres forces polítiques de l'esquerra catalana, que haurien d'esforçar-se en una competició d'emulació i d'excel·lència, més que de rivalitats i de confrontació crítica.

En aquest procés, el PSC, partit majoritari de l'esquerra i principal partit de Catalunya, ha de mostrar permanentment la seva preocupació per les classes populars, pels treballadors i les treballadores, els consumidors i les consumidoras, per la ciutadania i per la joventut.

Ha de ser també el partit de la responsabilitat entesa com a recerca permanent de la millora pràctica i concreta de les condicions de vida de la majoria: el partit que sap com fer l'economia més eficient i que no veu contradiccions entre un desenvolupament potent de l'Estat del benestar i el creixement econòmic, ans al contrari, els veu com dos processos que es necessiten mútuament. Ha de ser un partit permanentment a l'avantguarda, demostrant amb fets, actituds i programes que pot defensar millor els interessos de la majoria i que està obert a tots els sectors actius i innovadors que busquen millores en la societat.

El PSC ha de ser també la clau de volta de la transformació d'Espanya

Una transformació que no sols implica l'impuls de polítiques socials, sinó que requereix també el ple reconeixement del caràcter plurinacional, pluricultural i pluringüístic de l'Estat i l'aprofundiment de l'autogovern de les comunitats autònomes. El suport decisiu d'una majoria de ciutadans i ciutadanes de Catalunya a la victòria del PSC —i, per tant, a la victòria del PSOE— en les eleccions generals és un mandat clar per avançar significativament en un doble procés de reformes, reformes socials i reformes institucionals. El paper actiu del PSC en el Govern d'Espanya i en el PSOE ha de garantir que les enormes expectatives generades no es vegin decebudes.

Ara comença per al PSC una nova etapa, plena d'esperances i de possibilitats. Però no podem passar per alt algunes qüestions: en primer lloc, el resultat electoral obtingut pel PSC en les eleccions municipals a algunes grans ciutats i a Catalunya el 16 de novembre, per sota de les expectatives, planteja la necessitat de reflexionar sobre les seves causes, de revitalitzar i renovar la cultura política i les concepcions ideològiques, i d'obrir una nova perspectiva estratègica general per al socialisme català en funció dels canvis en l'escenari polític català i de les transformacions que es produeixen a la nostra societat, a Europa i al món, en l'època de la globalització accelerada. En segon lloc, l'assumpció generalitzada de responsabilitats en els àmbits local, nacional i estatal, si no va acompanyada d'un enfortiment i d'una renovació del PSC, podria comportar una pèrdua de vitalitat, de presència social, de creativitat i de paper anticipatiu i dirigent. Si el Partit s'orientés de forma gairebé exclusiva a la gestió del poder, podria quedar-se sense projecte estratègic, sense generar cultura política, sense defensar valors morals i, en conseqüència, sense capacitat de mobilitzar una acció voluntària de caràcter col·lectiu, ni d'imbricar-se amb la societat, especialment amb el jovent i amb els sectors més actius i emprenedors.

Ara es tracta de posar en pràctica noves idees, d'innovar el nostre projecte. Es tracta de ser capaços de trobar el punt d'equilibri entre la innovació programàtica i organitzativa i l'enllaç amb el millor de la nostra història. Per al conjunt dels socialistes d'aquests primers anys del segle XXI a Catalunya es tracta de respondre a la necessitat d'uns replantejaments en profunditat, que ja es feien sentir en el període anterior de la nostra història col·lectiva i que ara poden efectuar-se en molt millors circumstàncies.

Només així podrà el PSC desenvolupar la força intel·lectual, material i moral indispensable per ser un element d'identitat i de motivació per a un col·lectiu ampli de ciutadanes i ciutadans actius, i un punt de referència de llarga durada per a una majoria social. Ambdós elements són imprescindibles per a un Partit Socialista que aspiri a una llarga etapa de govern per impulsar canvis i reformes en la societat.

Aquest repte consisteix a precisar i construir una estratègia de futur partint de la nova situació política catalana i comptant amb un balanç serè dels punts forts i dels dèficits del socialisme català d'aquests primers anys del segle XXI.

Els punts forts són clars: el PSC és una gran força política (més d'un milió de vots, un nombre considerable de persones afiliades i de simpatitzants, una organització potent, etcètera). És el primer partit del país i, de lluny, la principal força política de les esquerres. Té una capacitat de govern provada, amb equips d'homes i dones experimentats en el govern dels municipis, alguns dels quals han passat a formar part essencial del nou Govern de la Generalitat. Per la seva implantació en el territori i les seves responsabilitats locals i nacionals, el PSC disposa d'una elevada capacitat de representació dels sectors populars i d'interpretació de l'interès general. Per la seva articulació amb el socialisme espanyol i europeu disposa d'una elevat potencial d'influència més enllà de Catalunya.

Però, a la vegada, en el PSC hi ha elements de feblesa que són pràcticament comuns a tots els partits socialistes, a totes les forces d'esquerra i, més en general, al conjunt de les forces polítiques democràtiques. De fet, les mancances del PSC són el reflex d'un fenomen de crisi dels partits —també dels partits d'esquerra— que es viu avui internacionalment per unes causes històriques, socials i culturals concretes.

Malgrat els esforços realitzats, els partits tenen avui una vida interna millorable en qualitat i intensitat; tenen un reclutament limitat o —com a Gran Bretanya, Alemanya, Itàlia i altres països europeus— en preocupant declivi; una reducció progressiva dels membres actius; una militància que no es renova suficientment entre els sectors més qualificats i dinàmics de la societat: la joventut, el món sindical, el món professional i universitari i el col·lectiu d'intel·lectuals; un afebliment de la formulació estratègica i ideològica general, i, com a conseqüència de tot plegat, un malestar difús de les persones afiliades que no troben elements de gratificació satisfactoris en la seva pràctica militant. Solament les formacions polítiques basades en les afirmacions identitàries poden mantenir de forma conjuntural la il·lusió de restar al marge d'aquest fenomen general de crisi i necessitat de canvi.

Malgrat això, les forces socialistes i socialdemòcrates continuen sent la família política que es troba més a prop de les aspiracions d'una gran majoria de ciutadans i ciutadanes i que té una major capacitat potencial d'innovació.

Els programes socialistes, amb les adaptacions i actualitzacions necessàries, continuen sent els més capaços de resoldre els problemes concrets de la gent i d'avançar cap a un món més just

El punt de partida de tot debat sobre la crisi dels partits ha de situar-se en la perspectiva dels ciutadans i de les ciutadanes, que en el nostre país són aclaparadorament demòcrates: pràcticament ningú posa en dubte a Catalunya els principis d'igualtat política, de sufragi universal, de pluralisme, de llibertats públiques i de l'Estat de dret. I també són majoritàriament progressistes i propers a les idees que representen millor que ningú les forces socialistes: llibertat, igualtat i federalisme.

Però, alhora, els ciutadans i les ciutadanes, especialment les generacions més joves, experimenten un allunyament amb relació als partits, a les institucions i als representants polítics. Hi ha una separació important entre elits polítiques i públic en general.

Això no implica que l'evolució de la societat individualitzada se'n vagi fatalment cap a la dreta. Està emergint una nova generació que pren consciència i comença a mobilitzar-se i organitzar-se, sobretot a l'entorn dels problemes internacionals i globals. Creix entre el jovent un sentiment general de malestar. Les manifestacions «antiglobalització» i contra la guerra de l'Iraq (que a Catalunya van ser enormes) no són l'expressió de vells grups aïllats i minoritaris, sinó la mostra d'un moviment nou, juvenil —intermitent, sens dubte— però en desenvolupament. És una revolta contra la guerra, la injustícia i les desigualtats; contra la inseguretat social i ecològica i contra la violència que s'instalen en el món. És un fenomen generacional que constitueix una extraordinària possibilitat de renovació i d'avenç per al moviment socialista

A Catalunya, com a tot Europa, les mobilitzacions de començament de 2003 van galvanitzar (per primera vegada amb aquestes dimensions i aquesta força) una identitat europea, més enllà de les fronteres de les nacions i dels estats, que es va refermar en l'horror de la guerra, l'oposició a l'abús de poder i la violència de l'actual Administració nord-americana —amb la seva doctrina de la guerra preventiva contra el terrorisme— i la demanda d'una Europa que s'integri políticament i sigui un actor fonamental en el món de la globalització accelerada. En aquestes mobilitzacions es va expressar també una voluntat d'innovació i de canvi de la política: l'exigència d'una manera de fer política més oberta, més «societària», més participativa, més inspirada en els valors d'igualtat, llibertat i solidaritat de les esquerres. A Espanya, són mobilitzacions d'aquest nou tipus, sorgides d'una base social autònoma, les que van crear l'ambient propici que va facilitar la derrota del PP el 14 de març.

En aquests moviments en eclosió hi ha de manera potencial una gran força d'innovació i de gestació de nous continguts i noves formes per a les esquerres catalanes del segle XXI, si són capaces d'escoltar aquest missatge potent que avui els arriba de la societat. I si assumeixen també l'obligació de parlar-hi i de fer-ho amb noves idees i amb propostes concretes.

Això planteja l'oportunitat i la utilitat de llançar noves iniciatives i noves formes d'organització i d'acció en el PSC, explícitament destinades a afavorir i concretar camins i eines per a la interrelació i el diàleg permanents entre els exponents individuals i col·lectius d'aquesta nova realitat emergent en el terreny social i cultural. Si no actuem ara, hem de ser conscients que, tot i que avui parlem d'utilitat i d'oportunitat, demà podem estar abocats a parlar d'una necessitat vital per al nostre projecte en pitjors condicions, més urgents i més difícils.

Apareix també la possibilitat d'una política de les esquerres europees que transcendeixi les fronteres i que se situï en l'espai europeu. Això planteja la necessitat urgent de pensar noves formes d'elaboració, d'acció i d'organització dels homes i de les dones socialistes a Europa. L'únic projecte socialista vàlid per al segle XXI consisteix precisament a traslladar als espais europeu i global la política de reformes realitzada en el marc de l'Estat-nació. Per això és vital la construcció d'un camp de batalla europeu per al socialisme i d'un nou internacionalisme polític de contingut reformador.

La renovació del projecte del socialisme català és un projecte situat a l'interior d'una lluita més àmplia a escala europea i mundial (la dreta a Europa tendirà a esdevenir una força supranacional, el «partit americà»), i orientat, per tant, a la construcció d'una esquerra europea capaç de contribuir decisivament a la creixença de la potència política d'Europa enfront de la globalització neoliberal, per construir un ordre mundial més just i pacífic i per enfortir i difondre el seu model social.

Tot això ens porta a definir tres grans prioritats per a l'actuació del PSC en aquesta nova etapa:

1. Coordinar la nostra actuació en els diversos escenaris d'acció política per assegurar-ne la coherència respecte al projecte global del PSC i l'eficàcia respecte a les expectatives dels sectors socials que representem.

Celebrat el 10è Congrés, el PSC ha d'estar millor preparat per avaluar permanentment la nostra actuació des de les institucions. El Partit ha d'assegurar que la tasca desenvolupada pels nostres electes, particularment allà on governen, és coherent amb el programa que vàrem proposar als ciutadans i a les ciutadanes, i es desenvolupa amb la màxima eficàcia possible. Solament un partit capaç de desenvolupar aquesta tasca sense defalliment mereix que els ciutadans i les ciutadanes li renovin la confiança. Això implica una molt bona relació amb la societat, tant per recollir l'estat de l'opinió com per detectar problemes concrets i per explicar constantment l'acció dels diferents governs. L'acompliment de molts compromisos electorals, especialment els de contingut social, i la pròpia lògica del nostre projecte municipalista, catalanista i federalista, impliquen una gran coordinació de l'actuació que desenvolupem el conjunt dels socialistes en les diferents administracions. En aquest sentit cal subratllar també que un dels elements per jutjar l'èxit del nostre projecte serà que al final del mandat els municipis —com a administracions més properes a tota la ciutadania i, per tant, receptores en primera instància de les demandes ciutadanes— hagin vist augmentar de forma significativa les seves competències i els seus recursos.

2. Millorar de forma substancial la nostra relació amb la societat i, particularment, amb determinats sectors socials, tot assegurant-los una major presència en el si del PSC.

L'acció política del PSC no es limita a exercir la tasca institucional de govern o d'oposició. El Partit ha de ser instrument de participació política i de relació amb la societat, ha de ser capaç de recollir les millors energies i canalitzar-les per assolir els nostres objectius transformadors. Per fer-ho, cal millorar aspectes com la informació i la formació del conjunt de militants i responsables, els nostres instruments de comunicació, la mobilització i l'acció electoral, i la relació del partit amb sectors específics.

El PSC ha de ser el principal instrument d'aquests sectors per promoure el canvi social. Aquest objectiu implica també millorar les nostres relacions amb el món sindical, el moviment associatiu i els moviments socials que treballen per construir una alternativa al capitalisme neoliberal.

3. Passar a l'ofensiva en el debat polític i cultural.

El PSC no pot situar la seva actuació només en el terreny de la conjuntura immediata, sinó que ha de ser capaç de revisar permanentment l'horitzó de les reformes precises per construir la societat més lliure i més justa que volem. Això implica un esforç permanent d'actualització programàtica i d'avaluació de l'eficàcia de les polítiques que desenvolupem, amb plena consciència dels importants canvis econòmics, socials, tecnològics i culturals

que s'estan desenvolupant de forma tan accelerada i incorporant les demandes d'ampliació dels drets cívics i polítics, l'exigència de la igualtat real entre homes i dones i la sostenibilitat com a criteri orientador de les polítiques públiques. Conscients de la influència del procés de globalització i dels límits que imposa, però també de les oportunitats que desvetlla, el PSC s'ha de fixar com a objectiu una major capacitat d'intervenció en els debats sobre la nova definició de les polítiques socialdemòcrates en aquest nou context.

Aquests elements són els requisits previs per passar a l'ofensiva en el debat polític i cultural, un veritable combat en defensa dels valors que donen sentit al nostre projecte polític. Un combat per convertir les majories electorals en veritables agents socials del canvi. Un combat en què hem de cercar el màxim d'aliats polítics i sindicals, i també aliats en els moviments socials. Però també un combat en què ha de quedar clar el perfil diferencial del socialisme democràtic i federalista, enfrontat al neoliberalisme i al neoconservadorisme, i capaç de barrar el pas als nacionalismes excloents o insolidaris i a qualsevol tipus de demagògia populista.

Som plenament conscients que aquest combat es lliura al mateix temps en el pla nacional i en els escenaris europeu i internacional. Hauríem d'impulsar una iniciativa en xarxa, d'àmbit europeu, juntament amb grups d'altres països, en el marc del projecte germinal del Partit dels Socialistes Europeus, i organitzar periòdicament unes trobades europees i internacionals sobre les perspectives d'integració política europea i el paper d'Europa enfront de la globalització i de l'actual crisi mundial. Aquesta perspectiva també és una base essencial de sentit i de mobilització per al nostre propi Partit.

El socialisme democràtic en el segle XXI

El socialisme democràtic és un moviment internacional per la llibertat, la igualtat, la justícia social, la pau i la solidaritat entre els ésser humans.

El socialisme democràtic és hereu de les tradicions històriques que han lluitat per l'alliberament de les persones i dels pobles. El socialisme és l'acceptació inquebrantable que ningú és més que ningú. Les més fortes arrels socialistes es troben en el convenciment de la inviolabilitat de la persona i de la igualtat de valors entre els éssers humans.

El socialisme és un etern impuls que es dirigeix a desfer el mecanisme social que genera la injustícia i a implantar un model de societat que sigui de tothom i per a tota la ciutadania.

Des del segle XIX —en què va començar a organitzar-se el moviment obrer en resposta a les condicions de l'explotació capitalista, i es va desenvolupar el pensament socialista en defensa de condicions de treball i de vida dignes i en demanda d'un sistema democràtic—, el socialisme ha estat un dels motors fonamentals del progrés. Per això es pot dir que ha estat essencial per donar forma a la democràcia moderna i per a l'establiment de l'estat social i democràtic de dret. Sense democràcia, cap societat, cap poble i cap nació no pot decidir el seu futur.

El socialisme veu la Revolució francesa com un gran pas per a la humanitat i comparteix el seu clam de «llibertat, igualtat i fraternitat», així com el de les revolucions democràtiques que han preconitzat a través de la història els principis dels drets humans. Defensem la llibertat, la solidaritat i la igualtat com els nostres principals valors. Sense llibertat, sense igualtat i sense solidaritat no pot haver-hi una societat justa. Sense llibertat, sense igualtat i sense solidaritat no pot existir cap democràcia; sense democràcia les persones no poden desenvolupar-se com a ciutadans i ciutadanes. Sense pau no es poden establir les bases de la llibertat i la igualtat. Aquests principis són el referents que orienten el nostre compromís polític.

El socialisme veu molt positivament els anhels que van voler superar la societat feudal i la monarquia absolutista mitjançant la instauració d'un model social que propugnava la igualtat de drets civils. La nostra tradició de pensament s'inicia amb el naixement del socialisme utòpic durant el segle XIX i és l'hereu de la il·lusió que l'impregna i del seu esperit de portar a terme un projecte reorganitzador de la societat basat en la igualtat i la justícia social. A més, el socialisme serà hereu de la voluntat del socialisme científic de conquerir el poder polític i d'organitzar un estat al servei dels treballadors i de les treballadores. La segona meitat del segle XIX es caracteritzarà per la creació i el desenvolupament de partits polítics en el si del moviment obrer, fet que es valorarà com la introducció del pragmatisme i la consolidació de la democràcia. Posteriorment, la lluita socialista serà la peça angular de la instauració dels drets polítics. Durant el segle XX, després de la divisió de l'esquerra en diferents corrents (comunisme, anarquisme i socialdemocràcia), molts dels partits socialistes arribaran al poder i podran començar a fer realitat la conquesta dels drets socials i la instauració de les bases de l'Estat del benestar.

El socialisme ha assumit com a valor propi l'equiparació de drets entre homes i dones. El socialisme és protagonista i impulsor de la incorporació de les dones en tots els àmbits de la nostra societat. No hi ha possibilitat de democràcia completa sense la plena participació de les dones en la col·lectivitat.

El socialisme és un ideal de valors col·lectius que pretén assolir i assegurar la plenitud individual i el benestar col·lectiu. Vol incorporar a la seva identitat els valors d'aquells que esperem una societat diferent, millor: més justa, més solidària i amb més llibertat i igualtat. Una societat en què el progrés científic i tècnic i el desenvolupament econòmic siguin instruments per al desenvolupament social, cultural i individual. Una societat en què ningú se senti discriminat o marginat per raons d'origen social o ètnic, sexe, estat físic o mental, religió o idees polítiques.

Avui, el socialisme com a ideal ha de continuar lluitant en la defensa i la consecució dels drets civils, polítics i socials, en el marc d'una nova etapa marcada per la globalització i pels canvis que n'ha generat. El socialisme del segle XXI té com a objectiu la globalització d'aquests drets polítics i socials que s'han assolit a Europa. El socialisme democràtic ha de promoure la generalització del model d'Estat del benestar arreu del món i estendre els mecanismes correctors de l'economia de mercat. Vivim un moment històric en què conviuen possibilitats enormes per donar resposta als vells problemes, amb nous interrogants, nous reptes i l'aparició de noves desigualtats. Noves desigualtats, entre altres, com la divisòria digital, que discrimina l'accés a les tecnologies de la informació; el poder de decisió com a nova frontera de desigualtat en sectors no democratitzats (el món empresarial o les finances), o la vella i alhora vigent acció desigualtaria de les polítiques econòmiques ultraliberals que hem patit fins fa poc i que molts pobles encara pateixen.

Per tant, cal actualitzar el socialisme democràtic donant un sentit nou als nostres valors. Reivindiquem un concepte de llibertat lligat a la responsabilitat cívica i al compromís amb la societat. Compromís que, com a socialistes, hem d'exemplificar tot dotant-nos d'una coherència que no permeti a ningú posar en dubte les nostres idees. En aquest sentit, hem d'autoexigir-nos una vinculació personal amb allò públic, per exemple, recomanant fortament a tots els nostres càrrecs públics que facin ús dels serveis públics. Defensem una democràcia potent i forta que es basi en una ciutadania participativa, políticament activa i protagonista en els afers públics a través de moviments cívics, i, sobretot, que es basi en els partits com a instruments col·lectius i útils per als canvis socials i polítics, que fins al moment present han fet una contribució indispensable a la política com a eines de participació i en la gestió democràtica del poder. Davant de la pressió del pensament únic, volem una ciutadania crítica; volem aportar instruments de reflexió i fer una pedagogia del diàleg en la pluralitat.

Volem construir una democràcia que es fonamenti en la transparència, en la participació i en la cohesió social.

Un dels nostres objectius principals és construir una democràcia potent, que només serà possible amb l'existència d'uns ciutadans i ciutadanes lliures i responsables. L'existència d'una democràcia plena amb uns ciutadans i ciutadanes responsables és un dels nostres objectius principals.

Però, per fer-ho, hem de crear un nou model de comunitat basat en un projecte, en la capacitat de construir un futur millor a partir d'interessos comuns. Una comunitat fonamentada en una identitat compartida i no excloent. Es tracta de percebre i d'assumir la interacció constant entre societat i institucions des de la perspectiva d'una estructura comú presidida per la convicció que un futur millor és possible.

La condició de ciutadà i de ciutadana és prèvia i no es fonamenta en la participació en el procés productiu ni en el circuit de consum; la participació en el projecte col·lectiu no implica la uniformitat d'objectius socials, de formes de vida i de valors, però sí reclama que l'individu assumeixi les responsabilitats solidàries mínimes comunament acceptades.

Hem de construir de nou la idea de comunitat, conformada per individualitats i subjectivitats. I això no ho farem des de l'exaltació de les diferències ni de les identitats simples. Cal la igualtat de drets i deures per a tots els ciutadans i ciutadanes, i garanties col·lectives per fer front a les desigualtats i adversitats individuals.

També cal prendre la cooperació com a valor i com a eina de progrés. Ja des dels orígens els éssers humans avancen, progressen i esdevenen individus a partir de la cooperació amb els altres del seu entorn. Els éssers humans per naturalesa som socials, i forma part de nosaltres la voluntat de cooperar i no de competir. Som més humans i més avançats en la mesura que més cooperem.

Per això cal un nou pacte social basat en les responsabilitats cíviques de tota la ciutadania i en compromisos continuats a llarg termini.

S'ha de donar sentit al concepte de societat com a redistribuïdora de riqueses i d'oportunitats. I això cal fer-ho en tots els àmbits: el local, el nacional, l'europeu i el mundial.

Constatem el fracàs de l'Estat mínim propugnat pel neoliberalisme i la seva incapacitat per resoldre els problemes de les societats avançades. Ha arribat l'hora de recuperar la política per reforçar les institucions públiques des d'una nova cultura basada en la transparència i la participació. Avui els i les socialistes tenim una gran oportunitat: fer realitat un nou model d'Estat capaç de crear nous models de regulació i noves seguretats de manera democràtica i igualitària. Un nou Estat fort, però alhora més flexible, amb capacitat d'adaptar les seves polítiques a la diversitat social.

El socialisme democràtic té la responsabilitat i l'oportunitat de donar un nou sentit a les institucions polítiques i tornar-les a convertir en garants dels valors de llibertat, igualtat i justícia social i solidaritat. Els homes i les dones socialistes hem de ser capaços de refer un discurs de cohesió social, de projecte col·lectiu. El nostre objectiu és una societat que no només ofereixi una igualtat d'oportunitats teòrica, sinó que garanteixi una política social prou flexible amb els suficients recursos per donar respostes diferents als diversos riscos d'exclusió a què els ciutadans i les ciutadanes es poden haver d'enfrontar al llarg de la seva vida. Però el socialisme no es construeix només amb les transformacions que provenen del conjunt de les administracions públiques, sinó també amb les que són impulsades pel conjunt de la societat, de les seves xarxes i de les capacitats interactives dels seus membres.

Per al conjunt dels socialistes no es tracta només d'oferir igualtat d'oportunitats, sinó de crear una societat de les oportunitats per a tothom, i molt especialment sense limitacions de gènere. Ens hem d'encaminar, per tant, cap a una nova política d'equitat. El nostre model de societat es construeix sobre la base de la igualtat entre els individus, i aquesta igualtat s'aconsegueix gràcies a polítiques d'equitat. Només aplicant aquestes polítiques evitarem el risc de caure en la fragmentació de la societat.

Les polítiques d'equitat, en el marc d'una economia de mercat, han d'assegurar les oportunitats i la concurrència; han de fer una funció redistribuïdora per assegurar els mínims de dignitat per a la vida dels ciutadans i ciutadanes, sense que representin desincentivació de la creació de riquesa, i han de corregir el mercat quan provoca distribucions ineficients dels recursos, valoracions inadequades o socialment insostenibles, o perill per a l'equilibri natural.

El segle XXI serà el de la diversitat cultural.

La globalització ha significat un canvi de paradigma no només en el terreny econòmic, sinó també en l'esfera cultural. Ha escurçat les distàncies físiques i ha centrat l'atenció en una vella característica de l'espècie humana: la seva diversitat en la forma d'entendre, d'expressar i de viure en el món que ens envolta. La diversitat és el context cultural que explica la ciutat i el món d'avui, i és indispensable un projecte polític que parteixi d'aquesta realitat, tant per a la governança mundial com per a la gestió urbana. Aquest projecte polític s'articula en tres elements: el primer, el reconeixement a la diversitat. Massa vegades la diversitat es llegeix com a conflicte i no com a potencialitat. És indispensable que la societat del coneixement esdevingui la del reconeixement de les diverses formes culturals que hi conviuen. La segona missió és la seva preservació enfront de les tendències homogeneïtzadores del mercat. El clam per la sostenibilitat cultural corre paral·lel a la necessitat de preservar els recursos naturals del planeta. I, finalment, el tercer objectiu és trobar mecanismes de diàleg permanent que vagin posant les bases d'una convivència cultural —que és indispensable en un món globalitzat— i evitin els fonamentalismes de qualsevol mena.

Un dels principals reptes del món globalitzat és gestionar de manera eficaç i socialment eficient la diversitat produïda pels fenòmens migratoris. Ens enfrontem al risc del comunitarisme cultural o religiós, al perill que tanqui les diferents comunitats en si mateixes, i l'única manera de superar-ho és potenciar uns valors comuns i la identificació amb un projecte de societat més enllà de les identitats nacionals, ètniques i religioses. I això s'ha de basar en un projecte col·lectiu de caràcter incloent i laic que aconsegueixi integrar tots els individus en el mateix projecte social.

Si bé al llarg de la història de la humanitat s'han produït multitud de processos migratoris, ens trobem avui que el fenomen de la globalització pot produir efectes molt negatius sobre el fet migratori si es condueix de forma desordenada. Des dels principis bàsics del socialisme, cal gestionar aquest fenomen des de dos punts de vista: la inversió clara i decidida, a través dels organismes internacionals, del primer món al tercer per facilitar l'arrelament de les persones al seu territori en condicions dignes, i l'acció continuada en els territoris d'acollida a partir de la igualtat de drets i deures de la ciutadania.

En aquesta nova política, els municipis hi tenen un rol principal. Els i les socialistes hem d'aprofundir en la democràcia des de la ciutat, des de la proximitat, impulsant i facilitant la participació de tota la ciutadania i tots els grups socials en la gestió de la polis i en la construcció del projecte comú de ciutat. Els municipis d'avui han d'afrontar els problemes del món, que arriben als seus barris de manera inesperada. Unes ciutats que han de gestionar importants i complexos fluxos migratoris i evitar que es creïn comunitats aïllades, a més de potenciar que puguin conviure en el mateix espai grups socials ben diferents. La ciutat no ha de negar la diferència ni intentar assimilar-la al model de la ciutat acollidora, però tampoc no pot deixar que les comunitats es desenvolupin sense establir lligams les unes amb les altres i amb la ciutat. En aquest cas, l'associació, dret fonamental, és una eina necessària per establir la comunicació entre les comunitats, i entre aquestes i la ciutat.

Hem de fer un esforç d'integració fonamentalment a les escoles i als barris, i també en els moviments associatius i en els partits polítics.

Des dels seus orígens, el socialisme democràtic ha estat un moviment internacionalista, però massa sovint les diferents lògiques nacionals han passat per sobre d'una visió més global dels problemes del món. Avui, per impulsar amb garanties les polítiques que acaben d'exposar els homes i les dones socialistes, tenim l'obligació de definir un

socialisme democràtic i global. Hem de ser capaços de fer política global, de globalitzar la política per poder regular la globalització. Ens calen noves institucions polítiques que garanteixin la pau i la seguretat internacionals, el progrés i la justícia globals en un nou projecte de democràcia mundial.

La Internacional Socialista ha de ser l'eix integrador del socialisme democràtic, un organisme de recerca de noves vies capaç d'impulsar un nou ordre mundial, on valors com la solidaritat i la defensa dels drets humans (polítics, econòmics, socials, culturals...) i objectius com la redistribució de la riquesa, la millora del medi ambient, la sostenibilitat, en definitiva, la lluita per un món millor, siguin prioritats absolutes per als governants, per als partits i per a les persones que en formin part, i així estaran compromesos per treballar en la recerca de camins de pau, d'entesa i de diàleg constants.

Però, per aconseguir-ho, hem de continuar fent avançar el projecte europeu.

Per a nosaltres, la Unió Europea és el primer pas per fer possible una governació global basada en la llibertat, la igualtat, la solidaritat i la justícia social. L'Europa social i l'Europa de la cooperació multilateral han de ser un model per al món, i el conjunt dels socialistes hem de contribuir-hi perquè ho sigui.

El nostre continent ha de ser referent mundial dels valors democràtics, de la pau i de la defensa dels drets humans.

Com a socialistes ens identifiquem també amb les idees federalistes. El federalisme és la millor manera de coordinar i distribuir les competències entre els diferents nivells de govern, des de l'administració local fins a les organitzacions internacionals, alhora que permet garantir el dret dels pobles al seu autogovern.

El socialisme català és hereu del federalisme republicà.

El PSC ha estat i és hereu d'aquesta tradició. Els valors republicans s'entenen com la base de la democràcia actual. Un dels pilars d'aquests valors és la confiança institucional, base de la idea federal entre les parts que formen l'Estat i la pròpia federació. El federalisme no és només una tècnica d'organització del model d'Estat, sinó que constitueix fonamentalment un model participatiu i equitatiu representat per uns valors basats en el pacte, en l'acord i en el consens, a partir de les autonomies personals i col·lectives, i d'un gran pacte constitucional entre els ciutadans i les ciutadanes i les institucions polítiques.

Com a socialistes tenim la responsabilitat davant la ciutadania d'identificar els conflictes, nous i vells, i oferir noves respostes, noves polítiques i noves estratègies per assolir una societat més lliure, més justa i més pròspera. Per dur-ho a terme caldrà que nous principis del socialisme concretin els valors clàssics. Nous principis com el desenvolupament sostenible, entès com la interrelació de progrés econòmic i justícia social i la defensa del medi ambient; els drets humans, tot donant especial importància a la seguretat individual, la identitat cultural i la integració social; i la democràcia, que implica un govern responsable, transparent i participatiu, que actuï sempre amb vista a l'interès general.

El socialisme democràtic ha de realitzar una afirmació de la seva vigència i del seu propòsit: ser un projecte amb un programa transformador, ja que el seu paper és essencial per afrontar les injustícies en un món globalitzat.

Però el primer gran repte de la política és saber combatre la desconfiança de la ciutadania envers la política mateixa. Aquest descrèdit és resultat de les polítiques neoliberals,

perquè la dreta política mai ha estat interessada en estendre la seva acció als grans sectors de la societat. El seu interès ha estat i és desacreditar la política i reduir-la a un petit nucli de privilegiats per desenvolupar el paternalisme, el clientelisme i la submissió.

Avui, a l'inici del tercer mil·lenni, davant la necessitat d'assegurar un model de desenvolupament sostenible de les nostres societats, cal una devolució de l'acció de govern a la ciutadania, cal generalitzar l'acció de la política al conjunt d'actors i actrius que treballen per a un futur més pròsper i un desenvolupament de la llibertat i la igualtat. Cal una complicitat de les polítiques de progrés amb els nous moviments socials, i cal sumar actors i actrius al procés de disseny, d'elaboració i d'implementació de les polítiques.

Progrés global

A principis del segle XXI la globalització és un fenomen d'abast mundial amb una dimensió econòmica, social, mediambiental, política, militar, migratòria, cultural... (fruit entre altres coses de l'evolució del sistema capitalista), que afecta de forma desigual el conjunt dels àmbits del planeta i que planteja nous interrogants i nous reptes. Les teories socials, econòmiques i polítiques dominants han anat configurant una idea del que és la globalització que ha contribuït a inspirar-ne l'evolució. Efectivament, la incidència de la globalització no és la mateixa en tots les àmbits: així, mentre en el comerç o en el moviment de capitals és efectiva, des de fa anys no s'ha produït d'igual forma en la presa de decisions. En aquest sentit, i respectant les diferents cultures i tradicions, cal impulsar estructures polítiques democràtiques de caràcter internacional que donin respostes a les necessitats d'un nou ordre internacional amb pau, més just, lliure i democràtic, justament aquells principis que van donar origen a les organitzacions internacionals del segle XX.

Els avantatges i els inconvenients de la globalització mai no s'han distribuït equitativament. Avui ja tenim prou perspectiva per clarificar aquestes tendències i extreure'n les repercussions sobre l'agenda del socialisme contemporani. Els països en vies de desenvolupament i aquelles societats amb les llibertats polítiques i socials restringides, així com els sectors menys afavorits del primer món, pateixen només els inconvenients de la globalització, amb poques possibilitats de gaudir dels seus avantatges; lluny de servir per millorar-ne les condicions de vida, la globalització les ha agreujat. En aquest marc els i les socialistes hem de defensar les nostres posicions ideològiques progressistes d'orientació social i influir en aquest procés no només amb un discurs genèric de solidaritat.

En aquest espai cada vegada més obert, el deteriorament del medi ambient, els malestars culturals, les crisis financeres i les tensions demogràfiques coexisteixen amb les guerres al marge de la legalitat internacional i la violació dels drets humans i de les llibertats, la globalització dels terrorismes, de l'integrisme i la criminalitat internacional organitzada. Això ens porta a destacar com a prioritat central la lluita contra la pobresa, la fam i el subdesenvolupament i contra l'origen d'aquestes situacions, una lluita que està estretament lligada als drets humans i al desenvolupament de la democràcia representativa i que són indisociables. No podem oblidar que aquestes són algunes de les causes que alimenten els conflictes, i el nostre deure és treballar per transformar les estructures socials i econòmiques que els originen. Per arribar a la pau és indispensable la superació de l'opressió producte dels abusos per part dels països desenvolupats i per l'expoliació dels recursos naturals.

La interdependència econòmica característica de la globalització pot generar tensions conflictives per assegurar mercats i recursos. Les febleses econòmiques de la globalització es fan especialment evidents amb la previsible carència i augment de preu dels combustibles fòssils.

La plena operativitat de la globalització econòmica requereix una entesa —social, política i cultural— global.

Sota les condicions d'aquesta globalització, cal reinventar la governança democràtica mundial.

La globalització ha posat en dubte les concepcions tradicionals de la sobirania i autonomia de l'Estat, que s'ha de redefinir en el marc de noves realitats de caràcter regional i internacional. Noves unitats transnacionals han assumit part de les facultats discrecionals

dels estats, i les solucions «domèstiques» o nacionals han deixat de ser eficients o adequades per si mateixes i s'han hagut de substituir o d'acompanyar d'esforços polítics coordinats internacionalment, ja que no hi ha solucions polítiques estrictament nacionals a problemes que siguin globals. Aquest fet no exclou el deure dels estats per resoldre els problemes, siguin de dimensió nacional o no, que afecten la nostra societat, sinó tot el contrari.

La globalització no és ni bona ni dolenta en si mateixa. És un fet sobre el qual no podem tenir només un discurs de solidaritat, sinó que podem influir-hi i hem de fer-ho.

El procés de globalització es desenvolupa actualment sense que un poder polític de referència disposi de facultats per fer la suficient regulació, fet que genera desigualtats i desequilibris, sobretot en detriment dels països menys desenvolupats i dels sectors més fràgils dels països desenvolupats, i agreuja les fractures econòmiques i socials. Tot aquest conservadurisme economicista aplicat a la globalització afecta decisivament les fràgils inversions socials i les actuacions més innovadores en matèries socials, territorials o de sostenibilitat. Però la globalització també obre oportunitats i possibilitats. Parts del món que encara no s'havien incorporat a l'ordre internacional s'integren de manera gradual al comerç mundial, i han aparegut nous centres tecnològics i productius a tot el planeta, amb els problemes de deslocalitzacions d'empreses en els països desenvolupats que aquest fet ha provocat. Aquesta incorporació de nous països cal que sigui administrada amb criteris de justícia i equitat i, per tant, amb capacitat de decisió i no només com objecte de dominació per part dels països més desenvolupats. A més, aquest procés de creixement no pot tenir per a aquests països uns costos mediambientals, socials i polítics que hipotequin el seu futur.

Per altra banda, la globalització també és font de riquesa no només econòmica, sinó també cultural i social, gràcies als intercanvis que genera i que permeten un major reconeixement de la multiculturalitat i del multilingüisme.

Perquè això sigui possible i per fugir de la uniformització a què ens aboca l'actual sistema econòmic, cal que es reforcin els mecanismes de reconeixement de la diversitat cultural i del multilingüisme, i que es compensin de manera decidida els desequilibris geogràfics que ara com ara es mantenen en la capacitat de produir i difondre missatges culturals al món. Els béns i els serveis culturals, tal com afirma la Declaració Universal de la UNESCO sobre la diversitat cultural: «per ser portadors d'identitat, de valors i de sentit, no han de ser considerats mercaderies o béns de consum com els altres». Per tant, cal excloure els béns i els serveis culturals de les rondes de negociació de l'Organització Mundial del Comerç. Les bases dels intercanvis de béns i serveis culturals han de ser establertes en un nou instrument jurídic internacional, com la Convenció sobre la Diversitat Cultural prevista per al 2005, que permeti dotar-se d'un instrument que faciliti la governança mundial en el domini de la cultura. Potenciar la creació de l'«etiqueta social», és a dir, l'empresa productora respecta els acords establerts en els convenis de l'Organització Internacional del Treball (OIT) en matèria laboral.

Els neoconservadors intenten explotar la globalització —guiada per la lògica financera liberal— per desmantellar totes les formes de governança global, minar el paper de les Nacions Unides, soscavar les institucions multilaterals, fomentar l'unilateralisme i la consagració de les lleis del lliure mercat, i imposar la «lei del més fort» en detriment dels drets socials i laborals.

Ens trobem davant d'un nou fenomen social impulsat per poderosos grups econòmics internacionals que pretenen eliminar lleis i regles i actuen de forma depredadora amb la

humanitat i el medi ambient, sense més objectiu que el benefici econòmic sense mesura. Volen un món desregularitzat en el qual el benestar social i l'Estat de dret siguin gairebé inexistent.

Els i les socialistes hem de portar la iniciativa per transformar la globalització en una força de progrés humà per fer possible el nostre anhel: un altre món és possible. S'ha de treballar pel reconeixement d'un concepte de governança mundial que incorpori els valors socials, solidaris, ecològics, democràtics, la defensa de les identitats culturals i el respecte dels drets humans a les dinàmiques del mercat global, de manera que s'entenguin les pràctiques de responsabilitat social corporativa. Una política democratitzadora efectiva que permeti compartir els beneficis de la globalització de manera equitativa, tot oferint oportunitats sense exclusió, garantint un funcionament dels mercats financers de base productiva en benefici de tothom i establint un sistema eficient de nova governança multilateral que tingui com a pedra angular una Organització de les Nacions Unides renovada i modernitzada, forta, més democràtica, sense drets de veto i com a instrument al servei de la justícia i de la resolució de conflictes mitjançant l'arbitratge, el diàleg, el contrast multilateral i democràtic i per fer efectius els acords internacionals.

En aquest sentit, l'assumpció per part de l'ONU dels «Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni» en ordre a l'eradicació de la pobresa, el dret a l'alimentació, l'educació i la salut, així com la sostenibilitat del medi ambient, són un bon inici en aquesta direcció.

Considerem que aquest drets i llibertats no podran en cap cas ser efectuats en oposició als propòsits i principis de les Nacions Unides.

L'objectiu és corregir els desequilibris generats per la liberalització progressiva de l'economia mundial per minimitzar les grans desigualtats planetàries que s'observen, mitjançant l'aplicació de polítiques inspirades en els valors socials, ecològics i democràtics.

Considerem que la llibertat, la justícia i la pau en un món lliure tenen com a base el reconeixement de la dignitat intrínseca i dels drets de tots els membres de la família humana.

La reivindicació que fem els i les socialistes de la necessitat de la governança mundial ha de servir per desplegar un conjunt de polítiques internacionals concertades que permetin, entre altres, el control dels fluxos de capital, la introducció de la «clàusula social» en els acords de l'OMC que comptabilitzi la competència de mercaderies respecte als drets socials i laborals, el respecte escrupolós de les resolucions de la Cimera de Kyoto, o l'acompliment de les sentències del Tribunal Penal Internacional.

Cal consolidar una nova política global que es fonamenti en l'aplicació del dret internacional, en una regulació més efectiva i justa dels mercats mundials i en unes institucions globals més democràtiques, responsables i eficients per formular polítiques en nom de tots els ciutadans i ciutadanes del món. Perquè creiem que un futur democràtic passa pel predomini de la política per sobre de la lògica dels mercats i per traduir els valors del socialisme en drets efectius per a tothom. És en aquest sentit que els i les socialistes hem d'innovar el nostre marc teòric i polític per donar resposta als nous reptes (com les condicions de vida fruit de les noves migracions) i garantir la consolidació i l'avenç de la redistribució del benestar també a escala global, amb la garantia d'una mínima dignitat per a tots els éssers humans.

A causa que vivim moments de retrocés en l'àmbit de les llibertats democràtiques a escala internacional, estem convençuts que l'aprofundiment de la democràcia, en tots

els àmbits, és el vehicle indispensable perquè la cultura del socialisme democràtic pugui inspirar una acció concreta, realista i eficaç. Com ja va succeir en el combat contra el feixisme, no podem esperar una victòria democràtica contra els fanatismes si no hi ha una forta reafirmació dels valors i dels projectes progressistes. Cal que fem tot el que estigui al nostre abast per provocar i accelerar l'aposta per la repolitització democràtica i progressista, al mateix temps que donem suport a la integració de les diferents comunitats.

L'11 de setembre de 2001 i la guerra de l'Iraq, promoguda per l'Administració republicana ultraconservadora de George W. Bush, van obrir una nova etapa en les relacions internacionals que s'ha tornat a posar de manifest l'11 de març de 2004. Una guerra il·legal, amb una posterior ocupació farcida de flagrants atemptats als drets humans, des de les tortures fins a l'obstinada voluntat d'humiliar culturalment els iraquians o el lamentable espectacle de la mercantilització de la reconstrucció del país en favor de poderoses empreses, fenòmens tots ells, malauradament, estesos a molts indrets del planeta.

Mai abans l'Occident no havia estat tan pendent de la resta del món, i no només des d'un punt de vista solidari o paternalista, sinó a causa de l'amenaça que representa el terrorisme internacional. Les xarxes terroristes i de delinqüència organitzada plantegen un nou repte per a les nostres societats, que no estan preparades per fer-hi front, i les estructures de seguretat tradicionals han mostrat la seva vulnerabilitat davant les formes d'actuació d'aquest nou terrorisme. Aquesta situació ens col·loca en un nou escenari. Les forces socialistes hem d'avançar en el desenvolupament de polítiques de seguretat adaptades als nous temps, qüestió que ha de ser una prioritat per a la Unió Europea. I en aquest sentit, la coordinació d'aquestes polítiques democràtiques de seguretat en el marc de la Unió Europea és clau per aconseguir un món més segur.

Entenem que en un món de progrés la vida de les persones s'ha de desenvolupar amb llibertat, justícia, seguretat i igualtat d'oportunitats, i han de tenir plenament garantit l'exercici dels seus drets.

Garantir aquest principis ha de ser un dels objectius principals de qualsevol societat democràtica. Els ciutadans i les ciutadanes han de poder cobrir les seves necessitats bàsiques i exercir els seus drets en una societat segura, en el significat més ampli de la paraula. Cal fer front a les noves situacions d'inseguretat des d'un enfocament que consideri les arrels dels problemes i que n'identifiqui les causes: eradicar-les hauria de ser el principal objectiu en aquest terreny, i les desigualtats en són, en bona mesura, una de les principals causes. Aquesta és la nostra proposta: entendre la seguretat des d'una perspectiva més global, omnicomprendiva, i considerar els problemes des de les vessants social, econòmica i política enfront dels qui consideren la seguretat només des de la retallada de drets.

Les societats on neix el terrorisme fanàtic viuen moltes vegades en la pobresa i ofegades políticament, socialment i econòmicament pel règim imposat pels seus governants, a vegades auspiciats per actors externs, que massa sovint només han estat motiu de preocupació dels governs occidentals quan aquests han vist afectats els seus interessos econòmics, i a voltes amb la voluntat d'expoliar-los. I això ha estat així perquè en les relacions internacionals, quan han transcorregut gairebé tres lustres des del final de la Guerra Freda, han mancat un marc estable i un nou enfocament multilateral equilibrat, just i no discriminatori, i encara hi manquen.

És sota aquestes mancances que s'ha desenvolupat sovint un hegemonisme militar, social i polític que ha ignorat l'existència d'altres cultures, altres formes d'organització

social dels pobles, les seves bases econòmiques i socials, i han promogut un model de pensament únic a escala internacional. Aquest hegemonisme ha provocat aquelles reaccions defensives, fanàtiques, que amb l'excusa de la defensa de determinats interessos i identitats s'han abocat al terrorisme i a noves formes de feixisme.

Cal, doncs, treballar perquè no imperi cap hegemonia que pugui actuar de forma unilateral, i cal garantir l'existència d'un equilibri i el respecte a les normes internacionals.

La globalització, políticament ben governada, planteja reptes comuns a escala mundial en qüestions com la sostenibilitat, la seguretat, els drets humans, la violència, la pobresa, la interculturalitat, etcètera, i pot oferir-ne alhora la resolució. Però, si bé la comunitat internacional s'ha dotat d'instruments per fer front a les noves amenaces, aquests s'han revelat poc eficaços a causa de la manca de voluntat política i de no haver rebut tot el suport que els calia per desenvolupar plenament les seves funcions. Cal elaborar una proposta que propiciï un nou enfocament de les relacions internacionals que es basi en el multilateralisme enfront de l'unilateralisme, en la prevenció dels conflictes enfront de les guerres preventives, i en la justícia social enfront de les desigualtats. I conscients que la seguretat en el planeta no es pot aconseguir només ni principalment en el terreny militar i policial, ja que la seguretat té unes bases multidimensionals, hem de continuar elaborant polítiques de desenvolupament i cooperació ambicioses, sostenibles i coherents en favor dels països més desfavorits que no fomentin la ruptura, sinó que estenguin el diàleg i el consens. En aquest sentit, cal ser coherents i no participar en el mercat de venda d'armes a països que fomenten i promouen la repressió i el manteniment de conflictes.

Aquestes polítiques han de constituir un marc de referència per als governs locals. Aquests han de poder adaptar-les a les seves necessitats específiques per millorar-ne la gestió i la relació amb altres regions.

Hem de considerar aquest enfocament des de diversos eixos. En primer lloc, amb la promoció d'espais de governabilitat i de consens entre comunitats susceptibles de generar respostes a problemes compartits, i, en aquest sentit, els i les socialistes catalans hem de fer de la Mediterrània —i molt especialment dels països del Magrib— la nostra prioritat, alhora que reforcem els àmbits o les zones d'integració ja existents, com és el cas de MERCOSUR i altres organitzacions regionals de l'Amèrica del Sud i Central, d'Àsia o de l'Àfrica.

La globalització del mercat i de les tecnologies de la informació han d'anar acompanyades d'una globalització política, ètica i social, en què els valors democràtics han de tenir un clar protagonisme.

En aquest sentit, també cal destacar la contribució del municipalisme des de la vessant internacionalista, puix que des de les organitzacions intermunicipals també contribueix a crear espais d'experiències i col·laboracions tècniques de cooperació.

ÀMBITS GEOGRÀFICS

La Mediterrània és el nostre marc geogràfic més immediat. La nostra prioritat ha de ser una reducció de distàncies amb la regió, basada en el diàleg, el consens i la cooperació amb tots els seus països.

El PSC promourà una relació política estreta i privilegiada amb els territoris de parla catalana.

Cal que amb el nostre discurs siguem capaços d'influir activament en el nou Govern d'Espanya i en la Unió Europea per relançar i aprofundir el procés euromediterrani (el procés de Barcelona), tot vetllant per la seguretat i el respecte als drets humans i basant-nos en un ampli enfocament cultural, social i humà. Així doncs, el nostre projecte ha de promoure nous àmbits de diàleg entre les dues conques de la Mediterrània que facilitin i promoguin l'entesa que ha d'existir per fer més viable aquest vincle. En aquest sentit és bàsica la necessitat de continuar aprofundint en les trobades amb representants de la regió per convèncer-los de la necessitat i de la importància de treballar de manera coordinada en l'estudi i la gestió dels principals problemes transfronterers, en l'elaboració de línies d'actuació comunes i en l'aprofundiment en la democratització del tots els països.

I com a socialistes hem de treballar pel reconeixement total dels drets sense distinció de gènere, dels drets dels infants, de la gent gran i d'altres col·lectius discriminats, drets humans sense els quals cap democràcia no és completa, i promoure alhora mesures polítiques que en garanteixin l'eficàcia.

Catalunya ha de compatibilitzar la condició de regió europea amb la seva vocació mediterrània i fer de pont entre les dues ribes del Mediterrani. Ha de consolidar un espai transfronterer que reforci el seu paper d'instrument en favor del diàleg tot esdevenint punt de referència i d'encontre, així com reforçar el pes i les potencialitats de la Mediterrània en el conjunt de la Unió Europea.

Catalunya, doncs, ha de potenciar les seves relacions amb el Magrib per contribuir-ne al desenvolupament i així evitar fractures de difícil solució entre el Nord i el Sud.

Pel que fa a la regió del **Pròxim Orient**, no ens podem conformar a continuar emetent declaracions condemnatòries cada vegada que s'hi produeix un assassinat. En tots els fòrums dels quals formem part hem de defensar de manera enèrgica la negociació sense condicions prèvies d'un acord de pau ferm basat en la coexistència de dos estats democràtics, sobirans i viables (Palestina i Israel) que convisquin en pau dins de fronteres segures i reconegudes, tal com defineix el «full de ruta» impulsat pel Quartet (els Estats Units, la Federació Russa, la Unió Europea i les Nacions Unides), i concretar-lo. Per aconseguir-ho, és imprescindible l'establiment de converses amb grups, partits i associacions progressistes de la regió —bilateralment i a través de la Internacional Socialista (IS), que hauria de treballar activament per assolir posicions comunes— per traçar estratègies que puguin ajudar a desencallar la situació. Així mateix, cal que davant les vulneracions del Govern d'Israel de les resolucions de les Nacions Unides, com el nou mur de la vergonya, es prenguin mesures enèrgiques des de la comunitat internacional que vagin més enllà de la necessària denúncia.

Igualment cal treballar per la democratització dels tots els països de la zona, cosa que seria una garantia per avançar en aquest camí de pau.

El nostre vincle d'amistat amb l'**Amèrica llatina**, amb la qual tenim una història i uns valors en comú, ha de servir per ajudar a refer i a estrènyer les relacions dels pobles de la regió amb Catalunya, Espanya i la Unió Europea, sobre la base dels principis d'igualtat sobirana i de solidaritat.

Hem de contribuir a reforçar el desenvolupament dels països i dels projectes de la zona mitjançant l'enfortiment de la cooperació i el foment de la integració regional sud-sud per donar resposta als reptes del món global i interdependent. Així mateix, hem de

donar suport a les democràcies de la zona, de la mateixa manera que hem de promoure la inversió en les zones que més necessiten del nostre suport per facilitar-ne el desenvolupament.

Hem d'acompanyar aquests esforços de cooperació amb un discurs que matisi els plantejaments economicistes, tot fent palès que la defensa dels interessos dels inversors catalans i espanyols no és incompatible amb l'establiment d'un marc de seguretat jurídica i de transparència pel qual les empreses assumeixin els compromisos derivats de la seva responsabilitat social. Certament hi ha hagut inversió catalana i espanyola al països llatinoamericans en els darrers anys. Com també és cert que en algun cas s'ha beneficiat i el seu èxit ha estat degut a les facilitats fiscals i al finançament públic que finalment era aportat pels contribuents. Així mateix caldria un acord amb els agents implicats a fi d'establir un decàleg que garanteixi el respecte als drets laborals i socials bàsics, especialment als de les dones i els infants. Aquest haurà de ser un objectiu en les nostres prioritats de cooperació, així com la lluita contra la pobresa, i també una política de cooperació al desenvolupament sostenible que permeti avançar de forma conjunta el desenvolupament econòmic, social i cultural, basat en un model de cooperació descentratitzada que permeti un enfortiment de la societat civil, a més de la consolidació de les institucions democràtiques arreu del món.

En aquest sentit, les forces socialistes d'ambdues bandes de l'Atlàntic hem de treballar per definir noves directrius que consolidin un canal de cooperació mútuament beneficiós, i impulsar, sobretot, una política d'immigració conforme als criteris comunitaris i amb una vocació clarament integradora i multicultural. En aquest sentit, les fórmules com la contractació en origen poden facilitar aquest procés.

És també necessari denunciar les condicions infrahumanes dels treballadors i de les treballadores en els països del Tercer Món. En aquest sentit cal fer esforços per concienciar la nostra societat de l'establiment d'un comerç just i respectuós amb el medi ambient, i influir decisivament per aconseguir la negociació del deute extern que ofega molts països, paral·lelament a un procés d'extensió dels valors democràtics i l'acceptació plena i efectiva de la Carta de drets humans com a forma de regeneració social i de plena convivència.

Hem de fer tots els esforços possibles en pro de la pau, els drets humans, el desenvolupament econòmic i social i la democratització dels països africans.

Hem de fer especial atenció a l'**Àfrica subsahariana**, tot emfasitzant l'ajut humanitari per combatre la fam i afavorir el subministrament de medicaments de forma assequible amb genèrics (per combatre l'especulació mercantil amb aquests productes) per a tots els ciutadans i ciutadanes en la lluita contra la sida, per al tractament dels malalts i infectats, i per a la prevenció mitjançant l'educació en aquests països on la malaltia es manifesta amb tanta intensitat. Un esforç que cal estendre a altres malalties, com la malària, que es pateixen a aquells països, i cal reforçar-ne la investigació, de la qual no s'ocupa el sector privat. En aquest sentit caldria recollir les directrius que fixa la Declaració de Doha 2001 en matèria de salut pública.

Europa ha de fer aquestes polítiques per justícia i també pel deute que tenim amb un continent en què la presència de països europeus ha estat sovint factor d'explotació i desestabilització. La situació és tan greu que cal una urgent mobilització de mitjans i recursos per atendre aquestes situacions de desestructuració, lluites, pobresa extrema i malalties.

Així mateix, les forces socialistes d'arreu del món hem de cooperar amb les organitzacions socialistes i progressistes africanes per contribuir al desenvolupament d'una societat civil forta capaç de generar dinàmiques polítiques democràtiques allà on ara els pobles viuen sota règims de sàtrapes i tirans. A més, com a socialistes hem d'influir en els governs dels estats més desenvolupats i en el si de les organitzacions internacionals de tal manera que es posi en marxa un pla de desenvolupament econòmic panafricà, amb l'accent posat en la creació de les infraestructures necessàries per al creixement de l'economia africana. A més, en el marc de la cooperació amb les organitzacions regionals africanes, s'ha de revisar la política duta a terme en el si de l'OMC de manera que l'Àfrica pugui exportar els seus productes, com la producció de gas i petroli, en condicions d'igualtat amb la resta de països.

Com a socialistes, els nostres esforços s'han de centrar en el combat contra la fam, les malalties i altres desgràcies, com el tràfic d'éssers humans que pateix un gran nombre de ciutadans i ciutadanes de la regió.

És primordial contribuir a la regeneració dels partits i de la política a través dels fòrums i de trobades multilaterals de caràcter regional o interregional.

D'altra banda, el plantejament de l'ajuda humanitària en el cas africà s'ha de reformular per garantir-ne l'adequació a les necessitats efectives de la població objecte de l'ajut, perquè cal potenciar la cooperació amb les contraparts locals, de tal manera que es desenvolupin els productors i mercats locals allà on és possible, es fomentin la sobirania alimentària dels països africans i s'estengui l'accés de la població a l'aigua potable.

Els i les socialistes hem de fer palès que només amb un marc polític, econòmic i social que permeti que les riqueses d'aquests països siguin gestionades directament pels seus ciutadans i ciutadanes, serà possible eliminar les xacres que pateixen.

I entre aquestes xacres, les forces socialistes fem nostra la voluntat d'abolició de la pena de mort arreu del món i col·laborarem de forma activa en totes les iniciatives que es generin en aquest sentit, mentre posem aquesta qüestió a les agendes de les organitzacions internacionals de les quals formem part.

D'acord amb aquest nou enfocament de les relacions internacionals, són fonamentals unes noves relacions entre la **Unió Europea** i els **Estats Units**, basades en el reconeixement de la importància d'un diàleg sòlid i equilibrat com a element decisiu per a la pau i l'estabilitat internacionals i el respecte dels drets humans.

En aquest sentit és molt important reforçar la unitat d'Europa amb veu pròpia i plantejaments propis, que sigui capaç de proposar alternatives a l'actual model bel·licista del Govern ultraconservador dels Estats Units.

En aquest terreny, la nostra aportació pot ser la d'articular marcs de diàleg amb associacions progressistes dels Estats Units amb l'objectiu de generar noves estratègies i un nou discurs polític, i elaborar projectes d'avantguarda sobre la nova governança pacífica mundial en què tant Europa com els Estats Units tenen un protagonisme destacat i una responsabilitat històrica amb l'objectiu de generar doctrines progressistes.

COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT

Per assolir un desenvolupament humà sostenible cal impulsar polítiques públiques. La cooperació al desenvolupament ha de ser una política d'estat que ha de formar part de tots els àmbits de l'administració —local, autonòmic, estatal i europeu— i inserir-se en el sistema de cooperació internacional. No obstant això, hem de reconèixer que el funcionament d'aquest sistema, tot i haver produït resultats valuosos, s'ha revelat insuficient per assolir els objectius inicials que es van plantejar: reequilibri internacional i accés al desenvolupament dels països més avançats. Avui és evident que cal combinar aquesta política, basada en la transferència de recursos del Nord al Sud, amb diverses accions de caire més estructural si volem fer realitat un nou ordre mundial i una nova societat del benestar basada en la justícia social, la preservació dels drets humans i l'Estat de dret.

La política de cooperació al desenvolupament és un instrument indispensable per eradicar la pobresa i impulsar un desenvolupament humà sostenible. Però per aconseguir aquests objectius és indispensable un context de profundes reformes de l'arquitectura econòmica i de la política mundial. Sense aquestes reformes macroeconòmiques i estructurals la cooperació al desenvolupament, per si sola, no podrà invertir l'actual tendència d'agreujament de les desigualtats entre les poblacions del Nord i del Sud, i fins i tot d'agreujament de les diferències entre diversos sectors dintre de cada país.

Els i les socialistes hem de defensar en els organismes internacionals polítiques orientades a acabar amb l'endeutament crònic dels països més desfavorits de la Terra.

Condonar i/o renegociar el deute extern dels països en vies de desenvolupament, sobretot dels més empobrits, és actuar en justícia, però també és una necessitat indispensable perquè puguin superar l'actual subdesenvolupament i afavorir la democratització dels països disposats a respectar els drets humans.

Hem de reformar les normes que regulen el comerç internacional per fer accessible la producció agrícola dels països del Sud als mercats dels països desenvolupats. S'han d'impulsar polítiques que preservin els interessos dels productors, principalment dels productors agrícoles dels països del Nord, que no siguin les actuals mesures proteccionistes de tipus aranzelari.

L'accés a l'aigua, a la salut, a l'alimentació, a l'educació, entre d'altres, són drets bàsics inherents a la persona, tal com estableix la Carta dels Drets Fonamentals de les Nacions Unides. La universalització d'aquests drets no pot ser responsabilitat del mercat. L'accés de tota la població a aquests béns públics ha d'estar garantit pel dret internacional, i els estats tenen el deure de procurar-los a tota la comunitat. La intervenció del mercat no pot privar o distorsionar aquests drets bàsics universals.

La cooperació al desenvolupament ha de ser una política prioritària del nostre Partit en tots els àmbits institucionals, especialment quan exerceixi responsabilitats de govern. Els principis de coherència i transversalitat han de regir les iniciatives i els àmbits d'actuació. Cooperar és una necessitat moral i pragmàtica del nostre temps i alhora un repte que hem d'acceptar i superar amb voluntat de compromís. Tenint en compte que la globalització no preveu cap mecanisme de redistribució de renda, la política de cooperació és una eina de transformació social molt important que ha de respondre a criteris d'igualtat i justícia. La política de cooperació mai no pot estar sotmesa a interessos econòmics o financers. La cooperació al desenvolupament ha de beneficiar qui rep l'ajuda,

no qui la dóna. Les accions de cooperació internacional que tenen més capacitat transformadora de la societat receptora són aquelles que tenen per finalitat la construcció de la governabilitat, i específicament les que persegueixen la creació de capital humà, de ciutadania i la millora de les seves capacitats institucionals i democràtiques. Són aquestes accions les que cal impulsar des d'una òptica de progrés.

Fem nostres els objectius de la Declaració del Mil·lenni de les Nacions Unides, així com la defensa de la pau, l'Estat de dret i els drets polítics, econòmics, socials, laborals, ecològics i culturals de les persones i els pobles. Cal elaborar una proposta de codi ètic en les relacions i transaccions comercials i financeres internacionals que garanteixi l'equitat i l'autonomia pròpia dels beneficiaris de les ajudes al desenvolupament, que promogui un estret control de les grans corporacions i organismes transnacionals a fi d'evitar qualsevol violació dels drets fonamentals de les persones, i que condemni els moviments especulatius de capital que creen forts perjudicis als països en vies de desenvolupament. Aquest codi ètic s'ha de construir conjuntament amb la societat i amb els representants de les institucions democràtiques del Nord i del Sud. Defensem un desenvolupament humà sostenible que aporti a les futures generacions un planeta més habitable.

Manifestem la nostra voluntat de participar en el gran debat dels nous moviments socials que prenen Porto Alegre com a referent d'una globalització alternativa a la neoliberal.

A part de les necessàries reformes institucionals, s'ha de remarcar que ja pot considerar-se com a primer pas d'aquesta imprescindible reforma l'assumpció per part de l'Assemblea General de les Nacions Unides en la Cimera del 2000 de les propostes de la societat civil, que han configurat els «Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni», ja que els seus principals supòsits són l'eradicació de la pobresa, el dret a l'alimentació, a l'ensenyament i a la salut, així com a la sostenibilitat del medi ambient, cosa que significa la posada al dia dels drets fonamentals declarats per les Nacions Unides el 1948.

Així mateix, cal introduir noves propostes que afavoreixin i facilitin la integració igualitària en l'economia mundial dels països en vies de desenvolupament, i promoure'n la capacitat comercial, així com l'adopció de drets socials i laborals i l'accés en igualtat de condicions dels seus productes als mercats internacionals. Això implica una major regulació de les relacions comercials i financeres del mercat mundial, així com un replantejament d'algunes de les nostres polítiques en altres terrenys, com ara en la reforma de la política agrícola comuna, que hem de reformular tenint en compte tant els interessos de l'agricultura mediterrània i dels seus treballadors i treballadores, com també els dels mercats dels països en desenvolupament. En aquest sentit, cal impulsar negociacions per l'adopció urgent d'acords vinculants en el si de l'Organització Mundial del Comerç que garanteixin un comerç internacional equilibrat. Un exemple en aquesta línia que cal potenciar per part dels socialistes i de les socialistes és el comerç just, que garanteix els drets socials i laborals dels productors.

Com a socialistes defensarem en els fòrums internacionals, principalment en l'OMC, la reforma de les normes que regulen el comerç internacional, així com l'eliminació progressiva de la política aranzelària que protegeix la producció dels països industrialitzats.

També contribuïrem a desvetllar el caràcter d'aquesta cooperació internacional denunciant aquells aspectes que sota el paraigües de la cooperació al desenvolupament amaguin propostes mercantils alienes al comerç internacional, o bé directament ajudes armamentístiques o bel·licistes.

La transferència de tecnologies en condicions d'avantatge, així com la col·laboració en el desenvolupament de les energies renovables, han de constituir també actuacions de cooperació al desenvolupament sostenible d'aquest països.

Així mateix, s'imposa una actuació decidida contra l'explotació abusiva i esclavitzadora de la mà d'obra local a les inversions foranes; la modificació de la legislació sobre patents i marques que protegeix de manera desmesurada la venda de productes de primeríssima necessitat, com les medecines i les llavors; la penalització del turisme sexual o el tràfic internacional d'éssers humans amb la mateixa finalitat; el control mundial de les matèries primeres pels grans monopolis, i un llarg etcètera de xacres socials.

D'altra banda, estem en contra de la deslocalització d'empreses sempre que aquestes gaudeixin de subvencions.

Malgrat tot, si bé és notori que l'economia fonamental dels països en vies de desenvolupament es basa en l'explotació descontrolada dels recursos naturals, cal garantir-ne una explotació sostenible i facilitar la implantació en els seus territoris d'empreses productives que equilibrin unes economies extraordinàriament fràgils i massa sovint amenaçades per un excés de proteccionisme dels mercats del primer món. Només articulant polítiques equilibradores multidisciplinars (econòmiques, educatives i socials) en un món cada vegada més globalitzat serà possible garantir la igualtat d'oportunitats per a la ciutadania mundial.

Els i les socialistes defensarem polítiques orientades a condonar o alleugerir el greu endeutament dels països en vies de desenvolupament, prioritàriament el dels països pobres altament endeutats. Convé que una part del deute condonat o alleugerit estigui condicionat al desenvolupament de polítiques socials en benefici de la població.

Una política eficaç de cooperació al desenvolupament ha de millorar i aprofundir els mecanismes de governança global, no pot obviar un estímul democratitzador que faci més eficaces les estructures estatals, ha de donar impuls al desenvolupament autònom i ha d'augmentar l'eficiència social i econòmica dels ajuts.

Cal, també, una revisió i un aclariment de la política d'ajuts dels països desenvolupats. Els ajuts són ajuts, i els crèdits són crèdits. Els crèdits per al desenvolupament no han de minvar l'autonomia del receptor. L'acostament progressiu al **0,7%** d'ajuts s'ha de complementar amb programes de suport per a la gestió i l'aplicació eficaces.

Atès el fracàs de les polítiques del Banc Mundial i de les receptes de l'FMI per als països en desenvolupament, cal una revisió de l'estratègia i de les funcions d'aquestes institucions. Les receptes liberalitzadores genèriques no són suficients i són compatibles amb dualitzacions socials generadores de tensions socials i políticament insostenibles. Convé reflexionar sobre polítiques més específiques i adaptades que potenciïn vies autònomes de desenvolupament i promoguin la generació de mercats interiors o regionals, sense obviar l'obertura al comerç mundial en condicions adequades.

L'accés a l'aigua, a la salut, a l'alimentació, a l'educació, són drets bàsics inherents a la persona. Han de ser consolidats com a drets bàsics universals. La universalització d'aquests drets no pot ser responsabilitat del mercat. L'accés de tota la població a aquests béns públics ha d'estar garantit pel dret internacional, i els estats tenen el deure de procurar-los a tota la comunitat.

Des de les administracions on governem els grups socialistes impulsarem estratègies de cooperació orientades a donar suport al desenvolupament de l'economia local, així

com a la creació de microempreses i petites empreses, molt particularment d'economia social i cooperativisme. La política de concessió de microcrèdits s'ha mostrat exitosa per impulsar xarxes de finançament d'iniciatives emprenedores, protagonitzades especialment per les dones.

La cooperació cultural és un instrument valuós per establir i fomentar relacions de proximitat i coneixement mutu entre els pobles. Ajudarem a crear ponts de cultura i relacions de cooperació estables entre les diferents comunitats i pobles, principalment entre aquells que tenen una forta presència en la nostra societat.

L'experiència de cooperació adquirida en els ajuntaments i el treball desenvolupat pel voluntariat social i per les ONG i altres institucions han esdevingut un instrument imprescindible, tant per la quantitat de recursos de què es disposa com per la implicació directa de la ciutadania i dels ens locals. Però, ambdues institucions continuen sense tenir els recursos tècnics i humans necessaris i adequats per poder fer front a les activitats de cooperació. Un altre agent que cal tenir en compte són les empreses, ja que no hi ha motius perquè l'empresa com a institució en quedi exclosa; hem d'afavorir que cada vegada les empreses participin més en accions de cooperació —cosa que no vol dir abandonar-ne els objectius propis. Cal realitzar avenços per a una cooperació més transparent, eficaç i universal, amb la implicació de les administracions públiques en tots els àmbits, que aposti no només per l'eradicació de la pobresa al Tercer Món, sinó també per la creació d'una cultura política i social de solidaritat que contribueixi a fer unes institucions més justes i democràtiques. Els ajuntaments i les entitats no lucratives tenen una importància molt rellevant, però no podem deixar-ho només en les seves mans. Per això és fonamental que des del Partit es fomenti activament la cooperació i que tots els membres, com a representants dels valors i principis que representem, ens hi impliquem. És fonamental establir mecanismes transparents d'intercanvis d'experiències i proporcionar suport tècnic, de manera que la cooperació ajudi realment a la consolidació de les democràcies i de les seves institucions. Sovint la millor inversió és aquella que es destina als recursos humans i a l'enfortiment de la democràcia. Per tant, hem de continuar treballant per assolir el 0,7% del PIB en suport a la cooperació internacional en el desenvolupament i a la disminució o condonació del deute extern del Tercer Món. Destinar per llei un percentatge del pressupost de les administracions públiques a la cooperació és un mecanisme que afavoreix de forma real la solidaritat amb els països necessitats d'ajuda.

No podem oblidar, però, que la política de cooperació ha de tenir necessàriament una dimensió global, ja que és l'única via per canviar aquesta realitat i fer-la més justa i igualitària.

Els i les socialistes impulsarem la concertació, la coordinació i la planificació entre tots els actors de la cooperació internacional al desenvolupament per millorar l'eficàcia i l'impacte de les intervencions sobre el terreny. Treballarem per l'ampliació de la consciència ciutadana solidària amb els països del Sud. Impulsarem el treball concertat entre les principals administracions catalanes. Impulsarem la col·laboració amb les ONG i els altres agents de la cooperació, tot cercant la complicitat de la societat civil per projectar al món una Catalunya solidària i pacífica. Cercarem la coordinació amb la cooperació espanyola i impulsarem sinèrgies i actuacions complementàries.

Defensarem en els organismes econòmics internacionals la creació d'una fiscalitat que gravi les transaccions financeres, especialment les especulatives a curt termini.

La desaparició dels paradisos fiscals ha de ser un objectiu de la nostra política econòmica internacional.

LES ORGANITZACIONS SOCIALISTES INTERNACIONALS

En aquest context de progrés global i cooperació al desenvolupament no podem oblidar que el socialisme democràtic ha estat capaç d'unir gran part de la població mundial entorn de l'aspiració per una humanitat més justa. Molt abans que Internet globalitzés el món, les idees de la Internacional Socialista han estat capaces d'estendre el compromís actiu amb la pau, la democràcia, els drets humans i la igualtat social superant les barreres de la cultura i de la geografia.

Els canvis socioeconòmics, polítics i socials en molts pocs anys i en termes històrics han estat múltiples i intensos. Però les expectatives de creixement econòmic, de llibertat, de pau i d'equitat social no s'han reflectit en molts països, on una intensa pobresa i múltiples conflictes bèl·lics han generat un clima internacional més insegur i incert. Aquests problemes s'estan produint i empitjoren la globalització amb el seu fenomen característic: el de l'anomenada deslocalització d'empreses.

Existeix la necessitat que els partits polítics socialistes integrats en la Internacional Socialista analitzin amb serietat i rigor els tres grans fenòmens que condicionen la societat en aquests moments: la globalització de l'economia, el desenvolupament de les noves tecnologies i l'ideari polític, i facin propostes en funció del pensament socialista sense renunciar als principis en què tradicionalment s'ha inspirat el socialisme (solidaritat, protecció dels més febles, cohesió social i el paper de l'Estat en la distribució de la riquesa).

Amb l'objectiu de convertir la Internacional Socialista en un pes sòlid enfront de l'avang imparable del pensament únic neoliberal que estan imprimint els partits conservadors en totes les àrees geogràfiques del món, els i les socialistes proposem:

- Defensar un nou internacionalisme obert que contingui una alternativa progressista, tenint en compte les vinculacions internacionalistes dels sindicats i les aportacions d'altres moviments socials (els ecologistes, els pacifistes, les ONG): coalicions en xarxa que forcin la creació d'una organització mundial de poders públics en els àmbits econòmic, polític, social, de dret internacional i fins i tot el penal, que actuïn com a contrapès sobre els efectes negatius de la globalització.
- Adaptar la Internacional Socialista, la seva organització i el seu funcionament, a les institucions internacionals.
- Articular una estratègia de debat, informativa i comunicativa dins i fora de l'organització de la Internacional Socialista que permeti una relació més directa i eficaç amb els seus membres, i millori la imatge de l'Organització i la faci més present.
- Establir transparències, coherències i normes clares en la selecció de nous membres, i en la separació en el seu cas amb referència a l'ideari socialista.
- Promoure els valors, les ideologies i les polítiques socialistes que reforcin l'articulació d'una alternativa ideològica a l'anomenat pensament únic, i donar suport al creixement dels partits socialistes.

Els i les socialistes estem convençuts de la importància de treballar pel reforçament dels instruments multilaterals de governança mundials.

En aquest sentit, hem de ser conseqüents i valorar la importància d'una Internacional Socialista molt activa, posada al dia, que refaci els principis històrics aprovats en el XVIII Congrés, l'any 1989, per adaptar-los a les necessitats del món globalitzat d'avui dia.

La Internacional Socialista no està preparada ara per ara per donar respostes ràpides i efectives a les crisis mundials, i necessitem dissenyar noves estratègies i innovar el mètode de treball.

En aquest sentit, hem de reflexionar sobre la presència en el si de la Internacional Socialista de partits que han quedat aïllats i que impedeixen una actuació més efectiva, decidida i compromesa de l'organització socialista, o sobre la vehiculació d'aquesta situació. Alhora, hem de repensar la pertinença o l'estatut de partits que fa uns anys no tenien la importància que tenen ara a l'Organització i que han assolit una representació majoritària en els seus països. Per tant, creiem que l'actualització de la Internacional Socialista s'ha de fer extensiva a tots els camps, sobre la base d'una anàlisi de la situació dels partits socialistes d'arreu del món que en revaluï l'organització i el funcionament interns.

Els i les socialistes pensem que el nou multilateralisme és el millor instrument per a l'entesa, la cooperació i la resolució de conflictes. El PSC, a través del PSOE, participa en el Partit Socialista Europeu (PSE) i en la Internacional Socialista, mentre que la Joventut Socialista de Catalunya (JSC) és membre observador (no de ple dret) de la ECOSY (The European Community Organisation of Socialist Youth). Tant el PSC com la JSC han d'assegurar-se una presència activa, presència plena en el si del PSE, de la IS i del ECOSY. La nostra participació també contribuirà a la millora de l'organització internacional, de manera que conjuntament s'assoleixin els reptes actuals d'una manera decididament progressista.

Aquesta qüestió s'emmarca en l'estratègia de posada al dia que requereixen aquests organismes per abordar les necessitats actuals. Perquè en el món de la globalització, la proximitat i el repartiment de poder són formes de cohesió no només territorials, sinó també socials, del nostre projecte comú.

ESPANYA DINS EL MÓN

Espanya ha de jugar un paper rellevant perquè les Nacions Unides siguin un organisme que reguli la societat dels diversos països.

La pèrdua de paper de les Nacions Unides ha comportat que molts conflictes s'eternitzin, i l'ajuda a través de les seves organitzacions a les poblacions amb problemes greus sigui lenta i insuficient.

La nostra política exterior ha d'intentar assolir que la pau, l'eliminació de la pobresa i la justícia no només siguin paraules.

Hem de dotar-nos d'organismes amb poder i prestigi per evitar que les grans potències es converteixin en salvadores del món.

Espanya des de sempre ha tingut llaços amb Amèrica llatina i amb els Països àrabs. Actualment el nostre prestigi a Europa, malmès pel govern anterior, és important. Tota aquesta influència hauria de canalitzar-se per reforçar el paper de l'ONU i relançar la seva funció d'àrbitre de la societat global. Es podrien crear uns principis que haurien de seguir tots els seus membres, com ara la llibertat d'informació, el procés judicial no viciat, la transparència de l'actuació de l'Estat i la cooperació real entre els països rics i pobres.

Actuacions com la creació d'un Tribunal Penal Internacional són eines per al domini de la llei en l'esfera internacional.

Europa, motor del canvi

Històricament, l'Europa comunitària és l'espai per excel·lència de l'activitat exterior de Catalunya. En l'àmbit econòmic, el creixement de Catalunya ha estat i està lligat a la integració europea. En l'àmbit polític, l'europeisme ha estat sempre un tret distintiu de la identitat catalana.

Tanmateix, Europa ja ha deixat de ser només un àmbit d'acció exterior. Les decisions comunitàries, alhora que tenen repercussions decisives en l'àmbit internacional, afecten directament el conjunt de les polítiques internes de Catalunya, tant en el pla autonòmic com en el municipal. Per això hem de fer valer la nostra representació al Parlament Europeu, per apropar la UE a la ciutadania i contribuir així a la formació d'una identitat europea que reconegui les institucions europees com a pròpies.

Després de les darreres eleccions europees, encara que com a Partit hem d'estar contents pels resultats assolits, també hem de fer autocrítica pel baix índex de participació. Els partits polítics no hem sabut traslladar a la ciutadania la importància del Parlament Europeu, i hem fet campanyes que a vegades han estat més en clau interna sobre vells problemes que no sobre els reptes que ens planteja Europa.

**El nostre projecte europeu ha tingut fins ara
–i ha de continuar tenint– com a objectius integrar i
construir una Europa basada en els principis d'igualtat,
llibertat, justícia i solidaritat.**

Com a socialistes, volem recuperar la intensitat de participació a la Unió com a actors d'un únic eix polític, no geogràfic, de l'europeisme més avançat, mitjançant el compromís actiu per a la construcció d'una veritable governança social, econòmica i política europea.

El projecte de Constitució europea representa un pas endavant cap a l'Europa federal que els i les socialistes volem, que passa per reforçar la ciutadania europea i millorar la democràcia i l'eficàcia de la Unió perquè tots els ciutadans i ciutadanes se sentin participants del procés de construcció europea. Els i les socialistes catalans ens mostrem satisfets amb el resultat de les negociacions del Govern socialista espanyol que permeten un sistema de presa de decisions més just en el si del Consell Europeu. Tot i que el projecte de Constitució europea no assoleix totes les fites que ens havíem proposat —demanem un reforçament del sistema comunitari i una defensa explícita de la diversitat cultural i lingüística i dels drets socials i laborals bàsics— estem convençuts que aconseguir la ratificació per via d'un referèndum és el millor per recuperar l'esperit constructiu del procés comunitari i impulsar l'aprofundiment de la Unió i de l'Europa social.

Un cop aprovat el projecte de Constitució europea pels caps d'Estat i de Govern de la Unió Europea, els i les socialistes catalans demanem un referèndum sobre la Constitució en tot l'Estat espanyol. El nostre desig serà demanar el *sí*, perquè creiem que la Carta magna europea s'aproxima al sentiment europeista de Catalunya.

Així doncs, hem de fer pedagogia activa per avançar en la divulgació del projecte constitucional europeu, que ha de ser el fonament del desenvolupament futur de la UE en un sentit d'integració política i social de progrés. Només així en veurem els avantatges. Europa ens ha demostrat que el desenvolupament econòmic i la justícia social no són incompatibles, i creiem que els ciutadans i ciutadanes s'han d'implicar en el projecte

europèu perquè, a més de ser un projecte polític, sigui també un projecte ciutadà. Des del socialisme hem d'impulsar un projecte cultural per a Europa que complementi l'econòmic i el polític. Europa ha de destacar-se pel reconeixement de la diversitat cultural i lingüística dels diferents pobles que la conformen.

L'evolució d'Europa ha estat constant, i els seus efectes han estat importants per a la integració i l'harmonització dels Estats en matèria econòmica i monetària. Però Europa és quelcom més que una zona de lliure canvi. És una Unió política que aglutina els valors del conjunt de ciutadanes i ciutadans europeus. Per garantir el futur d'una Europa política i social, els i les socialistes ens hem de comprometre amb una Europa que combini la necessària i convenient integració política, social i econòmica juntament amb la integració en matèria de defensa i de justícia i amb més governació política.

Hem de promoure les iniciatives que dotin la Unió Europea dels recursos necessaris per esdevenir un agent actiu en la governança pacífica de la globalitat que, juntament amb altres actors internacionals, assumeixi les seves responsabilitats en el món, enfront de concepcions unilaterals i retrògrades de les relacions internacionals. Cal que Europa esdevingui capdavantera en la lluita contra les màfies i les xarxes que les financien. Per això, és necessari reforçar la coordinació en matèria d'informació en el marc de l'Europol.

Els i les socialistes hem de ser un veritable motor de canvi d'una Europa més justa, democràtica i solidària, i aplicar i renovar polítiques d'una manera innovadora perquè ens permetin avaluar i regular l'impacte de la globalització des de la Unió Europea.

Cal afavorir els valors de la igualtat i la solidaritat en pro del benestar social i d'una millor qualitat de vida dels ciutadans i ciutadanes, enfront d'una política orientada al pur benefici econòmic i distanciador de les classes socials.

Cal treballar per aconseguir que el socialisme sigui la primera força política europea, i aprofundir la col·laboració amb els partits socialistes dels nous Estats membres de la Unió Europea. Hem d'abanderar les principals preocupacions dels ciutadans i ciutadanes europeus i hem de treballar per aconseguir la plena ocupació a Europa, l'extensió de la democràcia econòmica i la millora del diàleg social.

Els i les socialistes no estem d'acord amb l'Europa de dues velocitats, però sí amb la posada en marxa de les cooperacions reforçades per les quals un grup de països pren la iniciativa i fa de motor comunitari, tot deixant la porta oberta a la participació d'altres estats. Necessitem potenciar el creixement intern de la Unió Europea i promoure la integració i el desenvolupament dels països menys avançats, amb l'objectiu que la Unió pugui prendre decisions amb bases econòmiques i socials ben establertes. Si no s'aconsegueix aquest aprofundiment i reforçament intern, la Unió no podrà exercir el paper que reclamem la majoria de ciutadans i ciutadanes europeus a favor d'una política exterior comuna de pau, de seguretat i de defensa més consolidada.

Els reptes mundials requereixen aquesta Europa forta, unida i solidària, ja que allò que està en joc és molt més que l'estabilitat i la prosperitat del nostre continent. A més, Europa és la millor garantia per a la globalització més justa que proposem els i les socialistes, oposada al model globalitzador neoliberal, fonamentada en una nova relació transatlàntica equilibrada, igualitària i basada en el respecte mutu.

Per això volem una Europa al servei del benestar i dels objectius comuns de la seva ciutadania, que s'expressi amb veu pròpia, autònoma i compromesa amb la pau, l'estabilitat i la seguretat, el desenvolupament, el progrés econòmic i social, la igualtat i

el respecte dels drets humans. Que acceleri i reforci el procés de cohesió econòmica, social i territorial, així com les polítiques de formació, educació, seguretat, innovació, juvenils, socials, d'igualtat d'oportunitats i sostenibles, d'acord amb l'agenda de Lisboa (que proposa més creixement econòmic, més i millors llocs de treball i més cohesió social per a la Unió l'any 2010) i la de Tampere (relativa a la política de la Unió en matèria de justícia i interior). A més, donem suport a la necessitat que la Unió es doti d'una Carta social europea que estableixi normes mínimes que siguin vinculants per a tots els seus membres en matèria de política social. El compromís de solidaritat ha de ser el nucli central de l'espai europeu.

L'ampliació de la UE significa la unificació d'Europa. Així mateix, posa fi al període de divisions derivades de les guerres territorials i expansionistes i obre una nova etapa en la construcció plural d'Europa. Allò que mai no van aconseguir les guerres, estem a punt d'aconseguir-ho des de la pau i el diàleg. Perquè això sigui possible, caldrà impulsar polítiques d'interculturalitat que potenciïn les relacions entre comunitats.

Els i les socialistes hem de treballar perquè la integració d'Europa sigui real en tots els àmbits, sense que això suposi un cost social inassolible pels nous Estats. Si no volem l'Europa de les dues velocitats, únicament amb la solidaritat entre el conjunt dels Estats que configuren la UE podem garantir una realitat europea justa per al conjunt dels seus ciutadans i ciutadanes.

Els i les socialistes hem donat suport a l'ampliació perquè estem convençuts que una Europa ampliada és la base més important per a la pau al continent i per consolidar i impulsar encara més el projecte comunitari, però també perquè ens ha d'ajudar a trobar solucions supranacionals per a les qüestions que ja no es poden resoldre a escala estatal. Són aquestes qüestions, la majoria derivades de la globalització, les que ha de gestionar la UE amb l'objectiu d'esdevenir un element d'integració, participació i implicació per part del major nombre de països possibles. Estem parlant, al cap i a la fi, d'aplicar els valors del socialisme més tradicional al model de gestió i de funcionament de la UE. Per això hem de continuar oferint tota la nostra bona disposició perquè la Unió Europea pugui afrontar amb èxit l'ampliació més decisiva de la nostra història, i les que vindran en un futur no molt llunyà.

Els i les socialistes europeus hem de prendre posicions i impulsar actuacions comunes davant dels problemes i dels conflictes que hi ha al món. Defensem que la UE ha de tenir un clar protagonisme a favor de la pau, de la democràcia i del respecte als drets humans i en un marc internacional basat en el diàleg, la mediació i la cultura de la pau. La UE ha de fer servir la seva força per donar ajudes o imposar sancions als governs que no respecten els principis fonamentals que defensa la UE. Amb tot, els i les socialistes creiem que qualsevol futura ampliació ha de comportar, com a condició *sine qua non*, l'absolut respecte pels drets humans i per la diversitat ètnica i cultural de qualsevol futur país membre de la Unió.

CATALUNYA I LA UNIÓ EUROPA

Els i les socialistes creiem que la sobirania, com a principi bàsic de legitimitat de les institucions europees, resideix en els pobles i en els ciutadans i ciutadanes que conformen la Unió Europea, ja que són aquests els que amb el seu consentiment exprés dipositen la sobirania en els pobles.

Catalanisme i europeisme sempre han anat junts. Catalunya necessita Europa per al seu ple desenvolupament com a país: és l'àmbit històric i geogràfic per excel·lència on veiem retrobada la nostra vocació europea i mediterrània.

Les aspiracions del catalanisme polític han trobat a Europa una nova oportunitat.

Fins avui no ha estat possible aconseguir vehicular plenament els interessos de Catalunya a Europa ni afavorir la participació directa en les instàncies decisòries comunitàries. L'arribada dels socialistes al Govern de la Generalitat de Catalunya i al Govern central ha obert la porta a la satisfacció de les nostres reivindicacions federals.

Moltes decisions que es prenen en el si de les institucions europees ens afecten directament com a catalans i catalanes. Per això proposem que Catalunya, com la resta de comunitats autònomes interessades i competents, participi en aquelles institucions europees —especialment en el Consell de Ministres— on es debaten i s'aproven polítiques que després haurà d'aplicar. Tanmateix, creiem que els nostres esforços s'han d'encaminar cap a la proposta de reconeixement, per part de les institucions europees, d'un estatut especial de regió amb poders legislatius compatible amb un Comitè de les Regions reformat, que representi els ens locals i les regions sense poders legislatius en l'arquitectura institucional europea. I, igualment, cap a una proposta viable en vista de la recent ampliació que permeti el reconeixement del català com a llengua oficial de la Unió Europea.

L'ampliació de la Unió Europea duta a terme darrerament ha significat una entrada massiva de noves llengües que han esdevingut oficials automàticament, tot i que algunes d'aquestes tenen molts menys parlants que el català. Cal continuar treballant per una veritable proposta cap al reconeixement del català com a llengua oficial de ple dret de la UE.

El nostre compromís amb la Unió s'emmarca en la nostra participació en el projecte del Partit Socialista Europeu, que ha d'aglutinar les voluntats necessàries per convertir-se en un autèntic partit europeu i aconseguir que el socialisme sigui la primera força política europea. En aquest sentit, cal aprofundir en la col·laboració amb els partits socialistes dels nous Estats membres de la UE i avançar cap a la presentació de llistes transnacionals en les eleccions al Parlament Europeu, perquè seran la representació de la voluntat europeista que ha d'unir les forces polítiques progressistes del continent. Aquesta demanda no és incompatible amb la d'afirmar que cal que les comunitats autònomes es constitueixin en circumscripcions bàsiques del model electoral europeu i, per tant, que Catalunya tingui una circumscripció electoral pròpia en les eleccions al Parlament Europeu.

Hem d'incentivar i coordinar la informació entre els nostres representants al Parlament Europeu i els del Congrés dels Diputats, el Senat i el Parlament de Catalunya. Amb els diferents sectors afectats per les polítiques que es decideixen en els espais decisoris comunitaris, hem de fer d'interlocutors i vetllar des del Parlament Europeu pels seus interessos. I, d'altra banda, hem d'intensificar les nostres relacions amb representants comunitaris i de partits europeus que ens permetin emprendre i desenvolupar iniciatives conjuntes mútuament beneficioses.

Catalunya ha estat pionera en l'establiment d'experiències i de models de cooperació transfronterera i interregional, però des del socialisme pensem que encara cal un impuls més gran en el foment d'aquesta cooperació, tant amb les regions de la Unió Europea com amb les de països del Magrib. Per això defensem la creació de l'Euroregió als Pirineus i a la Mediterrània, una regió d'ordenació del territori comú, de promoció econòmica i de desenvolupament d'infraestructures. Enfortim el nostre compromís amb la Catalunya Nord, tot afavorint els lligams d'unió, compartint el desenvolupament, fomentant l'ús de la nostra llengua comuna i eliminant obstacles legals i mercantils que puguin bloquejar iniciatives.

El PSC ha d'impulsar aliances estratègiques amb regions europees, especialment amb aquelles que tenen interessos comuns amb Catalunya, per avançar també en el marc de col·laboració interregional i transregional, i desenvolupar projectes sectorials que poden adquirir més força en el si de la Unió.

Els i les socialistes refermem el nostre compromís amb una Europa federal construïda sobre les identitats diverses dels pobles del continent, que respecti i reconegui les seves diferències com una forma d'arrelament més propera en un món cada vegada més globalitzat, que defensi el principi de subsidiarietat i el repartiment de poder amb els territoris, perquè creiem que l'equilibri regional a Europa no és només una qüestió de cohesió territorial, sinó també una qüestió de cohesió social entorn del projecte comunitari, i és clau per afrontar les grans qüestions que preocupen Europa: l'ocupació, el benestar social, la integració dels immigrants i el creixement econòmic, sempre sota criteris de sostenibilitat. Per a nosaltres, les polítiques de cohesió social, econòmica i territorial són valors essencials i distintius d'Europa.

En aquest sentit, els i les socialistes considerem que cal mantenir un discurs que defensi un sostre suficient de recursos propis de la Unió, perquè així ho exigeix la credibilitat i la capacitat de realització dels objectius comunitaris.

És a dir, la nostra estratègia ha de continuar promovent més Europa perquè aquesta esdevingui una Europa forta, solidària i integrada, i també més propera.

L'Espanya del segle XXI

El present context internacional és ben diferent del que va acompanyar els anteriors processos de reforma i de modernització del marc espanyol. Ara formem part d'una Unió Europea que progressa de forma decidida cap a la integració política i social. A més, l'eclosió de les noves tecnologies del coneixement i de la informació, així com dels grans moviments migratoris, ens situa en un panorama de presència creixent de xarxes econòmiques, socials, culturals i polítiques que operen a escala mundial, amb mecanismes nous que es difonen amb procediments desregulats; ras i curt, operant en un context globalitzat que no es pot ignorar a l'hora de cercar respostes als reptes «locals».

Els nous esdeveniments de violència d'aquest principi de segle —els brutals atemptats de l'11 de setembre a Nova York o de l'11 de març a Madrid— ens plantegen, de manera paral·lela, la globalització del terrorisme i uns escenaris de conflictes que trenquen amb els esquemes clàssics de les grans guerres i la bipolaritat de blocs del segle XX i, per això mateix, resulta un ineficaç i greu error fer-los front amb estratègies militars convencionals. Per tant, cal treballar sense defalliment per desacreditar amb fermesa els plantejaments ideològics extremistes i buscar vies de resolució pacífica per als conflictes internacionals, alhora que es van corregint els problemes socioeconòmics que faciliten l'emergència dels fanatismes.

Tots aquests elements defineixen les característiques històriques d'aquest començament del segle XXI i exigeixen una resposta adequada. Les passades eleccions generals mostren clarament com allò que és internacional esdevé nacional i com allò que és nacional pot modificar el context internacional.

És, doncs, en aquest context on se'ns planteja el doble repte d'adequar d'una manera satisfactòria l'estructura plural de l'Estat de què ens vam dotar ara fa poc més de 25 anys a les necessitats actuals i, alhora, inserir-lo en aquest nou món global, precisament.

La posició de lideratge sorgida de la voluntat dels ciutadans i ciutadanes en les eleccions ofereix als i a les socialistes una oportunitat immillorable per fer avançar Espanya amb un impuls transformador.

Un impuls de regeneració, revitalització i d'aprofundiment dels mecanismes de participació democràtica, tant des del punt de vista de les persones com dels territoris.

De fet, el nou Govern socialista sorgit de les eleccions del 14 de març ja ha encetat, amb pas ferm, noves polítiques en aquesta direcció. Per començar, un nou tarannà, una nova manera de fer s'hi ha instal·lat des del primer dia: respecte i compliment dels compromisos, i actitud de diàleg amb totes les forces polítiques i socials.

La retirada de les tropes de l'Iraq ha estat una demostració immediata de respecte a la paraula donada a l'electorat, així com una decisió coherent amb l'opinió àmpliament majoritària de la societat.

Els primers passos a Europa han estat decisius per recuperar la voluntat d'acord en el si de la Unió i per desbloquejar la Constitució europea.

La voluntat d'avançar en l'Espanya plural s'ha expressat en diferents actuacions: la defensa del català a Europa, l'anunci de l'impuls a la reforma dels estatuts d'autonomia i la voluntat de diàleg amb els responsables de totes les comunitats autònomes.

El compromís mediambiental s'ha manifestat en la paralització del PHN. I la voluntat d'avançar en el conjunt de polítiques socials s'ha plasmat en diverses actuacions: paralització de l'aplicació de la LOCE, l'impuls a una legislació integral contra la violència de gènere, el pla per a l'impuls de l'habitatge públic de protecció, l'increment del SMI o l'ampliació del pressupost destinat a les beques.

UN COMPROMÍS AMB LA REGENERACIÓ I LA REVITALITZACIÓ DEMOCRÀTICA

Els darrers vuit anys de govern de la dreta i, especialment, la majoria absoluta del PP en la darrera legislatura, ens han permès comprovar com és de fràgil el funcionament de la democràcia, com es pot maniobrar fins a deteriorar-la greument. Els poders legislatiu i judicial de l'Estat han estat instrumentalitzats, els organismes intervinguts i la informació manipulada.

Tanmateix, la ciutadania —grans i no tan grans, però especialment els més mobilitzats en els darrers temps, el jovent; tothom, aquells que havien conegut l'erm de la dictadura i els qui no coneixien res més que la democràcia— va decidir exercir els seus drets de manera digna i conscient, reivindicant la democràcia i el bon govern.

Els i les socialistes assumim aquest compromís. En aquest sentit, creiem que hem de recuperar els valors fundacionals de la nostra democràcia, l'entesa i el consens. Creiem que cal una aposta decidida per garantir la qualitat de la democràcia, el respecte per les institucions i el ple exercici de les llibertats individuals per aprofundir en les vies de participació dels ciutadans i ciutadanes, i per a la transparència en la presa de decisions. Cal, doncs, una democràcia més participativa i un Govern responsable i obert per garantir una societat cohesionada i per articular la pluralitat de la política.

Avançarem així cap un canvi de cultura política ampli, fonamentat en el reconeixement del paper transformador de la ciutadania i les seves diverses formes d'organització (els partits polítics, els sindicats, les plataformes cíviques, les ONG...). La gran diversitat d'actors socials és fonamental per afrontar amb èxit les transformacions polítiques i aquelles altres ocasionades per les dinàmiques econòmiques i el desenvolupament de les ciències i la tecnologia. Però, com a socialistes, sabem que el paper dels partits polítics és essencial en aquesta tasca. El PSC és un actor polític amb una història, un patrimoni polític i un bagatge social que el fa clau en la tasca d'elaborar les noves polítiques capaces de satisfer una ciutadania àvida de més participació en els afers públics i de millor democràcia.

Per crear aquesta autèntica cultura de participació cal esmerçar recursos en els camps de l'educació i els mitjans de comunicació, i implicar-hi totes les administracions, tot facilitant els mitjans per fer efectiva una nova política de participació.

Un veritable aprofundiment democràtic comporta també caminar i apostar per la democràcia paritària.

La presència de les dones en l'àmbit públic i, específicament, en el polític, és un valor democràtic innegable que hem de garantir.

El compromís amb la democràcia i amb l'ampliació dels espais democràtics no és només el compromís amb la llibertat, la igualtat i la pau. És també un compromís per la lleialtat institucional, per la lleialtat interterritorial, per la solidaritat, per la coresponsabilitat, el consens i la concertació. I això només és possible amb un compromís ferm amb el

sistema democràtic, un compromís que ha d'implicar el conjunt de la societat, però que, molt especialment, han d'assumir els poders públics. Així, les persones que assumeixen una responsabilitat pública han de ser exemple d'honestetat, transparència i honradesa davant la ciutadania que els ha elegit.

La democràcia participativa

Els i les socialistes volem avançar cap a una democràcia més participativa. Cal fer de la participació ciutadana la norma d'actuació dels poders públics. A tot arreu s'expressa aquesta reclamació: una ciutadania activa, amb informació, amb voluntat d'intervenir en els processos que afecten el món, el país o la ciutat, ha de tenir els canals de participació perquè la democràcia sigui del tot efectiva i congruent amb la societat del coneixement i de la informació, que justament propicia aquesta exigència de participació en l'acció política i de govern. Avui a Espanya cal un veritable reconeixement i una defensa de la dignitat dels ciutadans i ciutadanes.

En aquest sentit, i en el marc estatal, apostem per una llei bàsica de participació ciutadana que reculli tota la normativa dispersa en aquesta matèria i que aprofundeixi en el dret a la participació, tant de les organitzacions polítiques, socials, econòmiques i culturals com en la participació de la ciutadania en general. A més, hem d'incentivar la ciutadania a la participació democràtica.

Amb aquesta finalitat, continuarem treballant per millorar els mecanismes de consulta de l'opinió pública en temes cabdals, principalment en l'administració més propera, la local. L'horitzó que obren les noves tecnologies ens ha d'ajudar a connectar més i millor amb les preocupacions i els desitjos de la ciutadania.

Transparència i responsabilitat en la governança

D'altra banda, com a resultat d'aquesta democràcia més participativa, els i les socialistes creiem que cal fer efectiu un govern que respongui també de manera efectiva davant la societat i el Parlament.

El pluralisme, la diversitat, la transparència, el diàleg i la tolerància, el respecte institucional i la cohesió territorial, han de constituir les bases d'un govern que sigui respectuós amb la societat en general. Cal obrir una nova etapa en què el diàleg i la recerca de consens siguin prioritaris en l'acció política.

Els i les socialistes volem reconstruir un model de govern, malmès en els darrers vuit anys, que integri els nous desafiaments d'una política i una societat en transformació constant. Cal que el nou govern miri cap al futur amb tots i cadascun dels ciutadans i ciutadanes que formen la nostra societat.

És per això que apostem per un govern que sigui autònom respecte dels poders i interessos no legitimats per la voluntat popular. A més, apostem per un govern innovador, eficaç i eficient en la seva gestió diària, que atengui les necessitats que es generen i que sigui capaç de garantir la provisió dels béns i dels serveis públics essencials.

En aquest mateix sentit, els i les socialistes volem un Govern que impulsi, promogui i respecti els instruments de control de l'exercici de poder, afavoreixi la transparència i incorpori els grups, els col·lectius socials i la ciutadania en el procés de presa de decisions.

Aquestes premisses són fonamentals per assegurar la cohesió social i territorial i per al bon funcionament del sistema democràtic. Només així la ciutadania podrà disposar-ne la confiança en les instàncies de poder.

Amb aquesta finalitat i per garantir així una més gran participació ciutadana, els i les socialistes impulsarem la reforma del Reglament del Congrés dels Diputats i del Senat per assegurar un millor control del Govern per part dels grups polítics. Alhora, millorarem els mecanismes d'informació ciutadana durant els diferents tràmits del procés legislatiu.

En la mateixa direcció, és primordial una nova regulació de les Comissions d'Investigació, a fi que se'n puguin crear a instàncies de l'oposició i per garantir l'accés a tota la documentació pública i privada que legalment sigui exigible.

D'altra banda, és necessari garantir una informació lliure i plural en els mitjans de comunicació públics i privats. Els i les socialistes considerem que aquest és un requisit fonamental per a l'existència d'una democràcia forta i participativa. L'accés a una informació responsable i veraç és la clau per a l'existència d'una societat lliure.

Amb aquest objectiu, garantirem la independència dels mitjans de titularitat pública, alhora que instarem la creació del Consell Superior de l'Audiovisual com a autoritat independent tant del Govern com dels grups de poder econòmics, empresarials, educatius i culturals, perquè reguli l'activitat de tots els operadors en el mercat audiovisual, siguin públics o privats.

En particular, els mitjans públics han d'esdevenir un model de qualitat i d'informació seriosa, lliure, pedagògica i plural. Els mitjans públics han d'estar oberts al pensament crític i han de potenciar la generació de referents culturals i socials diferents als degradats estàndards actuals.

Els i les socialistes volem impulsar una reforma electoral amb el màxim de consens que garanteixi millor la representació de les minories i que incorpori, alhora, el principi de la paritat en la composició de les llistes electorals. Amb la voluntat política i social que aquesta paritat esdevingui un fet dins les organitzacions polítiques sense cap tipus d'imposició normativa. Així mateix, impulsarem una reforma normativa que penalitzi el transfuguisme polític.

Impulsarem un nou model de finançament dels partits polítics que respongui als principis de suficiència, transparència, publicitat i control. Abans de l'inici d'una campanya electoral, els partits tindran l'obligació de presentar-ne un pressupost i els mitjans per finançar-la. La Sindicatura de Comptes fiscalitzarà aquest pressupost.

Finalment, els i les socialistes estem compromesos amb l'impuls de la transparència de la nostra vida pública. La confiança en el sistema polític per part de la ciutadania només és possible si treballem en aquesta línia.

Per això, impulsarem la creació d'una oficina pressupostària al Congrés dels Diputats amb la finalitat de garantir la transparència, la claredat i la veracitat de les dades sobre l'execució i la gestió dels pressupostos generals de l'Estat. Així mateix, cercarem el mateix objectiu de transparència en l'execució dels comptes de la resta d'Administracions públiques.

Qualitat democràtica i justícia

Per al correcte funcionament de la democràcia és imprescindible una completa i absoluta separació de poders, tot passant per la independència del Poder Judicial.

La justícia és un dels principals barems de mesura de la qualitat d'una democràcia. No és possible una veritable democràcia sense una justícia eficaç i accessible a tothom, al marge de la seva situació social i econòmica. La Justícia és un poder de l'Estat que ha

de ser independent, però també és un servei públic que ha de ser de qualitat, diligent, efectiu, proper i capaç de donar resposta pràctica a les necessitats de la ciutadania.

En aquests moments, els ciutadans i les ciutadanes tenen una preocupació lògica davant del progressiu deteriorament i descrèdit de la Justícia. El colapse dels tribunals espanyols, el retard en les resolucions judicials, la insuficient protecció de les víctimes o algunes sentències incomprensibles per a la ciutadania, i que causen una raonable alarma social, contribueixen a aquesta preocupació.

Considerem una necessitat la reforma de la justícia, la seva modernització i democratització, així com l'augment dels recursos de què disposa a través dels pressupostos generals de l'Estat

Els i les socialistes volem posar l'accent en el respecte per la independència del Poder Judicial, però també i molt especialment en el Servei Públic de la Justícia, i dotar-la dels recursos humans i materials que facin possible que respongui als paràmetres de qualitat, rapidesa, eficàcia i proximitat que demanda la ciutadania. Solament així es garantiran de forma diligent els drets dels ciutadans i les ciutadanes. La nostra societat necessita més òrgans judicials, més ben repartits territorialment i més ben dotats de mitjans tècnics i humans. També creiem necessari impulsar un pacte únic per la justícia que impliqui la ciutadania i proposar una Carta de drets que estableixi els drets dels usuaris i usuàries de la justícia.

A més a més, manifestem la nostra voluntat de despolititzar el Consell General del Poder Judicial a través d'un nou sistema d'elecció que en garanteixi la independència.

Les propostes que fem els i les socialistes van totes en aquesta direcció: establir un model d'administració de Justícia propi que respongui als paràmetres esmentats de qualitat i eficàcia i que garanteixi, en particular, l'estabilitat dels jutges i secretaris en la seva demarcació judicial, i assegurar el compliment de les garanties i dels terminis processals. I per a l'adopció de les resolucions judicials, els mecanismes que n'assegurin l'efectivitat i l'execució. S'ha de garantir un millor sistema d'atenció als usuaris i a les usuàries de la justícia tant en els moments previs —a través dels Serveis d'Orientació Jurídica dels Col·legis d'Advocats de Catalunya— com durant la tramitació dels procediments —a través dels mecanismes judicials habilitats. Alhora, s'han d'introduir millores qualitatives i quantitatives en el Servei de Justícia Gratuïta amb la finalitat de garantir als seus usuaris i usuàries una prestació professional de qualitat, basada en criteris deontològics. I s'ha de fer dotant aquest servei públic (sota el control degut) dels mitjans i dels recursos econòmics que calgui, així com aconseguir l'accés efectiu als mitjans de prova en els diferents procediments, a l'efecte que es produeixi una veritable igualtat de tracte davant la llei. A més, els i les socialistes tenim un interès particular a impulsar la Justícia local de proximitat a les principals aglomeracions urbanes. Com també tenim especial interès a procurar l'organització de sistemes de mediació social i arbitratge per a la resolució de conflictes com a alternatives a la jurisdicció contenciosa, tant en l'àmbit civil, el penal i l'administratiu. O d'enfortir la figura del jurat popular.

En un món globalitzat ja no és vàlida una política només de l'Estat i per a l'Estat, ja que la globalització de les relacions humanes comporta necessàriament la de la política. Els i les socialistes hem d'impulsar i donar suport a la creació de mecanismes judicials que s'adequin a aquesta nova realitat. La creació del Tribunal Penal Internacional és una fita important com a mesura per exigir el respecte necessari als drets humans, amb independència de qui governi.

D'altra banda, els i les socialistes també apostem per una reorientació de la política penal que fomenti les mesures penals alternatives i superi una visió excessivament centrada en la presó, així com pel disseny de polítiques públiques que prioritzin la reinserció sociolaboral, tot dotant els centres penals de veritables recursos personals que la garanteixin. La penalització sense cap tipus de contingut afegit no solucionarà la reincidència en actes delictius.

Cap a una Espanya laica

La Constitució espanyola defineix Espanya com un Estat aconfessional i, per tant, cap confessió religiosa tindrà caràcter estatal. Per a la consecució efectiva d'aquest objectiu es procurarà: la supressió dels símbols religiosos en tots els actes de l'Estat; la supressió del finançament a través d'un percentatge de l'IRPF a l'Església catòlica, i es tendirà progressivament a la conclusió de l'acord Església-Estat. Així mateix, s'adoptaran les mesures legals i educatives tendents a perseguir i eradicar els casos de mutilacions físiques i discriminacions derivades de costums religiosos que puguin patir nenes o dones. L'estudi de la religió en l'àmbit educatiu no ha de servir per fomentar l'adoctrinament d'una determinada religió, sinó que ha d'abordar-se com l'estudi del fet històric que conformen totes les religions. Se suprimirà la figura del sacerdot castrense dintre de l'Exèrcit espanyol.

L'ESPANYA PLURAL

Fa 25 anys ens vam dotar d'uns instruments, la Constitució i els Estatuts d'autonomia, que organitzaven l'expressió de la nostra voluntat de conviure de manera solidària i de respectar la diversitat de l'Estat, endegant així allò que hem conegut com l'Estat de les autonomies. El grau de progrés i benestar que han assolit tots els pobles d'Espanya durant tots aquests anys és, en bona mesura, conseqüència d'aquest procés. Tanmateix, un cop transcorregut aquest període, i amb el reconeixement del camí fet, Catalunya i Espanya necessiten un nou impuls que consolidi el projecte de l'Espanya plural: un projecte federal de caràcter plurinacional, ni unitari ni centralista, que es basi en l'acceptació i el consens ampli i profund entre els diferents pobles d'Espanya.

L'Espanya plural significa, per als socialistes i les socialistes catalans, una Espanya que reconeix i respecta les diverses especificitats i tradicions històriques, socials, culturals i lingüístiques de cada comunitat, i admet que les diferències no impliquen privilegi.

Una Espanya que entén com a identitat de l'Estat totes aquestes especificitats i tradicions.

Catalunya és, per la seva història, la mostra més clara en què la diversitat i la pluralitat poden conviure i enriquir-se, i per això és un model essencial per ajudar a difondre la idea de l'Espanya plural i per a la consecució d'aquest nou projecte. Un projecte federal que ha de quedar garantit en el nou text constitucional i que ha de permetre que s'hi puguin sentir còmodes, tant les nacions històriques com Catalunya com la resta de regions i nacionalitats que conformen l'Estat espanyol.

L'Estat de les autonomies és una realitat ben viva i sentida que, tot i les tensions, ens ha acostumat a una concepció més àmplia i diversa del que és Espanya. La consolidació i l'aprofundiment de l'Espanya plural requereix, més que la negociació o disputa per quotes de poder, una renovada política de diàleg, de concertació i de consens que permeti millorar la delimitació de competències entre les diferents administracions de l'Estat. Requereix posar en marxa un nou impuls per a una Espanya apta per a tots els ciutadans

i ciutadanes. Apostem per una Espanya que assumeixi definitivament, sense traumes ni suspicàcies, la seva realitat diversa com un motor del progrés i relançament col·lectiu.

Partim d'una situació no del tot favorable a aquest plantejament. L'estratègia política de l'anterior govern de la dreta ha tendit a propiciar l'enfrontament i fins i tot la criminalització de les reivindicacions autonomistes i nacionalistes per tal de rendibilitzar-ho amb finalitats partidistes de conseqüències involucionistes.

El triomf socialista en les passades eleccions del 14 de març, encapçalat per José Luis Rodríguez Zapatero, ha rebaixat automàticament la perillosa tensió d'aquest escenari i ha obert per a moltes persones l'esperança que s'instauri un nou clima polític més favorable a l'entesa i a la consecució d'aquell objectiu. Avui, les necessàries reformes dels estatuts, de l'Estatut de Catalunya ja endegat i de la mateixa Constitució, es consideren amb la mateixa normalitat amb què totes les democràcies sòlides tracten les modificacions de les normes fonamentals quan així s'estima convenient.

Per tant, des de la fermesa en la convicció de la realitat nacional de Catalunya, cal una tasca de moderació, de diàleg i d'integració en tots els àmbits, des del Parlament fins al carrer, des dels mitjans de comunicació fins a la relació entre partits i institucions. Un treball que implica la màxima difusió i explicació del model de l'Espanya plural.

L'Espanya plural vol dir més respecte, més reconeixement mutu, més solidaritat, vol dir més i millor autogovern, és a dir, un govern per als ciutadans i les ciutadanes. Vol dir, per tant, prioritzar les persones i llurs necessitats sobre les pàtries, procurar-los el benestar, el respecte pels seus drets, les vies que facilitin el compliment dels seus deures, la millora de la seva qualitat de vida, dels serveis i la garantia de la vertebració social. Vol dir reforçar-ne el sentiment de pertinença a un projecte comú en què conviuen diferents llengües, diferents accents, diferents cultures i tradicions. Perquè la pluralitat és un patrimoni que hem de valorar i del qual hem de tenir cura, i perquè la diversitat enriqueix els pobles. Aquest és el projecte del federalisme.

L'impuls federalista

El federalisme, com a sistema integrador basat en l'autogovern, la coresponsabilitat i la solidaritat, permet garantir un nou marc de convivència en què tothom tingui cabuda .

Es tracta de superar una visió radial d'Espanya que mira cap al segle XIX i fer realitat l'Espanya del segle XXI, entesa com a xarxa policèntrica.

En aquest context volem potenciar una consciència cívica de pertinença a una societat i a un Estat en què persones diferents, fins i tot nacionalment, comparteixen un projecte polític comú. Aquest ha de ser l'element relligador i vertebrador del projecte federal espanyol que ens ha d'ajudar a incorporar també una nova dimensió de l'Espanya plural, la representada pels nous ciutadans i ciutadanes, que ens obliga a construir una societat plural i a evitar una pluralitat de societats.

Això implica omplir de contingut les declaracions polítiques: fer que l'Espanya plural no sigui una bandera, sinó una realitat, i contribuir a fer-ne una experiència enriquidora per a tota la ciutadania.

El nostre projecte federal descansa sobre quatre eixos, veritables claus de volta d'aquest projecte: el federalisme polític, el fiscal, el judicial i el cultural, dels quals ja hem parlat anteriorment i que ara ens trobem en disposició de promoure'ls de manera efectiva. En cadascun d'aquests àmbits es tracta de dotar-nos dels instruments i dels òrgans més adequats per garantir, des de la proximitat, el bon govern i l'eficàcia, la coresponsabilitat i la concertació.

Pel que fa al federalisme polític i institucional, és essencial la reforma del Senat — actualment una cambra de segona instància— per convertir-lo en una veritable cambra territorial on estarien representades les comunitats autònomes, cosa que hauria de permetre expressar, negociar i concertar els interessos dels territoris, i a les CC.AA. participar en la presa de decisions en molts àmbits: finançament, designació de determinats càrrecs, etcètera, fins i tot garantint la participació de les comunitats en les institucions de la Unió Europea perquè la voluntat general de l'Estat expressi efectivament les voluntats de les comunitats que l'integren.

Per assolir l'objectiu de la descentralització de l'Estat, cal advocar per la distribució d'institucions i òrgans administratius centrals en diferents capitals —policentrisme— i en l'administració única.

Pel que fa al federalisme fiscal, els i les socialistes considerem que un autogovern eficient se sustenta en la seva autonomia financera per assolir els objectius que la societat encomana a les institucions de la Generalitat. Volem estudiar i definir un sistema de fiscalitat estable, revisable però eficaç per a Catalunya. Tanmateix, aquesta autonomia financera no negligeix els compromisos de solidaritat amb la resta dels pobles d'Espanya i, per tant, s'ha de definir i concertar en relació amb les seves administracions. Aquest lligam i aquesta concertació —lliurement assumits a partir del coneixement d'una informació exacta, pública i accessible de les balances fiscals— caracteritzen el federalisme fiscal que defensem, el qual es basa en els criteris següents:

- Avançar cap a uns percentatges finals de distribució de la despesa pública entorn al 40% estatal, 30% autonòmic i 30% local.
- Aportar des de Catalunya a la hisenda estatal allò que sigui necessari en proporció a la riquesa, i rebre'n en proporció a la població. Sense que aquesta aportació n'impedeixi la suficiència financera.
- Igualar gradualment els resultats en despesa pública per habitant de les comunitats de règim comú amb els de les autonomies de règim foral, en proporció a les seves competències.
- Distribuir la inversió de l'Estat en infraestructures d'acord amb les carències, les necessitats socials i econòmiques i la població de les diferents comunitats autònomes.

En aquest sentit, els socialistes i les socialistes volem que es posi fi al greuge comparatiu entre comunitats en la qüestió de les autopistes de peatge - autovies gratuïtes. Impulsar la regionalització d'aquells marcs normatius comunitaris, com la política agrària, que permeten una millor adaptació als problemes d'articulació del nostre territori.

Així mateix, un cop conclusos els traspessos de les competències en matèria sanitària a les comunitats autònomes, cal fer un pas decidit cap a l'encaix d'aquesta realitat en un model federal, garantir les més altes cotes d'autogovern en política sanitària i dotar la sanitat d'un finançament suficient per poder garantir el dret d'accés a la salut més eficient, més eficaç i sense discriminacions.

Amb relació al federalisme judicial, cal atribuir al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya les funcions de Tribunal de Cassació per resoldre en darrera instància a Catalunya els recursos judicials en processos iniciats al nostre territori, i reservar al Tribunal Suprem el recurs per a la unificació de doctrina, aconseguint així una major operativitat i eficàcia de l'administració de Justícia.

Així mateix, cal que la Generalitat pugui exercir les competències relatives al funcionament, l'organització i el control de l'administració de Justícia, com ara la fixació de les seves demarcacions judicials, la garantia d'independència en l'elecció dels jutges i magistrats que han d'integrar el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, i la participació en el debat per a l'adopció de resolucions relatives a la memòria judicial. Tanmateix, cal assegurar la presència de juristas catalans al Consell General del Poder Judicial i al Tribunal Constitucional.

L'exercici d'aquestes competències requerirà la plena disponibilitat pel Govern de la Generalitat de les funcions a què es refereix l'anomenada clàusula subrogatòria de l'Estatut d'autonomia, en particular les relatives a la gestió del personal al servei de l'administració de Justícia, actualment integrat dins els cossos nacionals.

A més, cal que estableixi un model d'administració de Justícia propi que respongui als paràmetres de qualitat i d'eficàcia d'un servei públic, tal com ja ha estat expressat anteriorment.

La nostra societat necessita més òrgans judicials, millor repartits en el territori i més ben dotats de mitjans tècnics i personals per poder oferir un servei públic de qualitat.

Per últim, amb relació al federalisme cultural, la primera expressió del pluralisme està representada en la diversitat de les llengües; per això el Senat com a cambra territorial, eventualment el Congrés de Diputats i altres àmbits de l'Administració tindran com a llengües de treball les quatre llengües de l'Estat (català, castellà, gallec i basc), les quals hauran de ser presents també en els documents personals d'identitat i en els símbols col·lectius.

El nou Ministeri de Cultura tindrà una vocació marcadament federal, entès com a Ministeri de les Cultures, de manera que la difusió internacional de les cultures minoritàries de l'Estat no recaigui exclusivament en les comunitats autònomes. Així doncs, aquest Ministeri treballarà en estreta col·laboració amb les comunitats autònomes. S'ha de reconèixer, així, el caràcter plurinacional i pluricultural d'Espanya com a riquesa pròpia de tots els ciutadans i ciutadanes. En aquest sentit, l'Estat utilitzarà, en la seva projecció exterior, les quatre llengües espanyoles cooficials com a patrimoni comú de la diversitat cultural del país, tot dotant-lo d'un pressupost suficient i de capacitat política per desenvolupar noves estratègies de cooperació (amb les CC.AA. aplicant el principi de subsidiarietat), de projecció internacional (dels productes culturals creats a Espanya, en qualsevol suport i llengua) i de gestió (de les grans infraestructures d'àmbit estatal, de titularitat estatal o no).

S'ha d'impulsar la plena expressió de la pluralitat d'Espanya com a conjunt de la diversitat dels pobles que la componen en els plans docents i en les polítiques de difusió pública de la cultura i la informació.

Es promourà l'ensenyament de la història comuna dels pobles d'Espanya, de manera que no persisteixi la ignorància mútua i les manipulacions que s'han formulat fins ara des de perspectives poc científiques i purament reduccionistes, i de forma tal que permeti la recuperació de la memòria històrica.

Així mateix, es promourà el reconeixement del català com a llengua oficial de la Unió Europea, així com d'altres llengües cooficials de l'Estat espanyol.

Finalment, en aquest nou marc federal, promourem la resolució dels contenciosos que en el terreny cultural encara continuen pendents amb l'Estat, com són la creació del Patronat de l'Arxiu de la Corona d'Aragó, la devolució de la documentació catalana

espoliada per les tropes franquistes i dipositada a Salamanca, la construcció dels equipaments pendents, el traspass a la Generalitat de la titularitat de museus, biblioteques i arxius provincials, i la incorporació de l'Estat, quant a gestió i finançament, als òrgans dels grans equipaments catalans de referència que han de formar part de les xarxes estatals i europees.

Impuls econòmic i progrés social i desenvolupament sostenible

Els i les socialistes estem convençuts que Catalunya i el conjunt d'Espanya tenen capacitats i potencialitats per afrontar els reptes i oportunitats que es deriven de la globalització des d'una actitud ambiciosa, i no des d'una resignada passivitat.

Malauradament, en els últims vuit anys no s'han fet les reformes que calia emprendre a escala estatal. S'ha confiat en un model de competitivitat de costos laborals baixos i de treball precari i de sectors de valor afegit baix, amb el consegüent risc de deslocalització. Hem vist una Espanya concebuda amb un únic centre polític i econòmic, una Espanya radial i unipolar. El govern anterior ha volgut convertir Madrid en l'únic pol econòmic i polític de l'Estat. Els poders econòmic i polític s'han quedat concentrats en un perillós entramat politicofinançer i, en gran part, s'han afeblit les bases de l'Estat del benestar que es van construir durant els governs socialistes.

Ara ens trobem en un moment en què s'obren importants perspectives gràcies a un nou Govern que cerca la complicitat de tots els sectors i territoris.

Per créixer en el futur, per mantenir la competitivitat de l'economia espanyola i per a Catalunya, és fonamental augmentar la productivitat i l'estabilitat laboral i, per assolir-ho, cal una millor formació global per al jovent, la població treballadora i les persones emprenedores, en un marc flexible d'estreta col·laboració entre els centres de formació tècnica i professional, les empreses, els sindicats i la Universitat. Per assolir aquest objectiu es fa necessària una formació pública de qualitat que garanteixi, per tant, la igualtat d'oportunitats. Això és especialment rellevant en el món rural com a factor de desenvolupament.

Una opció estratègica de creixement és una major incorporació de les dones al treball. Un increment de la presència femenina en el món laboral de qualitat no només és un tema de justícia i d'igualtat d'oportunitats, sinó que també genera creixement en l'economia. Però per això s'han de crear les condicions necessàries que la facin possible, i aquestes s'han d'adreçar per igual a les dones i als homes per evitar caure en una discriminació intrínseca de les primeres. Entre altres aspectes, el creixement de molts països europeus s'ha basat en l'augment de l'ocupació femenina moltes vegades amb contractació a temps parcial, ja que l'ocupació de qualitat de les dones genera altres llocs de treball, especialment en el sector serveis.

Farem realitat una aposta decidida per la investigació tecnològica i la innovació, per la inversió en infraestructures de transports, de comunicacions i telecomunicacions i d'energia, i per fomentar l'ús de les Tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) a les empreses i al conjunt de la societat. Aprofundirem en el paper del món local com a actor per garantir un model de desenvolupament econòmic cohesionat socialment, equilibrat territorialment, i que ofereix un espai proper per practicar un model de concertació, col·laboració i participació del conjunt d'agents i actors socials.

El creixement que proposem els socialistes i les socialistes només pot ser compatible amb la preservació del medi, l'ús racional dels recursos escassos, l'aprofitament de les energies renovables i la reducció, reutilització i reciclatge dels residus. Per assolir aquests

objectius, els i les socialistes exigirem l'acompliment de les normatives i els acords internacionals de protecció del medi. Donarem suport i promourem les iniciatives empresarials i de recerca que comportin la seva aplicació i el seu desenvolupament.

Els i les socialistes no podem concebre el creixement i els beneficis que en genera al marge dels drets socials, laborals i de participació dels treballadors i treballadores. Com a socialistes ens proposem aprofundir les formes de democràcia econòmica i de responsabilitat social de l'empresa.

Cal reduir la sinistralitat laboral aplicant els mitjans i mecanismes necessaris, i posar en pràctica la llei al seu màxim rigor.

La prevenció de riscos laborals ha de ser un element important de la cultura de l'empresa, amb les implicacions corresponents per part dels agents socials, dels empresaris i, sobretot, dels treballadors i treballadores.

Així mateix, com a promotors de la igualtat social ens hem de comprometre a regular l'actual situació dels immigrants, que no només és un problema d'explotació, sinó que, a més, genera un increment de la precarietat laboral per al conjunt de la societat.

Una Espanya multipolar

L'Espanya que defensem en el terreny polític i cultural és, en l'àmbit econòmic, l'Espanya multipolar. Si volem un nou impuls econòmic, no té sentit tenir un únic centre que absorbeixi la gran majoria dels recursos. És dolent per a tots els territoris d'Espanya. El centralisme no permet que les energies del territori es desvetllin, genera ineficiències i desaprofita oportunitats.

L'objectiu d'un país equilibrat i enfortit passa necessàriament per aprofitar les potencialitats de creixement de tot el seu territori.

La nostra proposta és clara: una Espanya multipolar concebuda com una xarxa en què és possible impulsar projectes econòmics ambiciosos i assegurar el dinamisme econòmic a tots els territoris que la formen.

Els i les socialistes estem convençuts que una aposta decidida en el terreny de les infraestructures ferroviàries amb un criteri policèntric i no radial, i especialment per als corredors de l'Arc Mediterrani, no serà únicament positiva per a l'economia d'aquests territoris, sinó per al conjunt de l'economia espanyola.

Una Espanya cohesionada socialment

Les polítiques socials són fonamentals per garantir la igualtat entre els ciutadans i les ciutadanes i per garantir els drets de totes les persones a viure amb dignitat. Però no només asseguren aquest objectiu. Per a nosaltres, les polítiques socials són la inversió productiva més sòlida que pot fer la nostra societat per garantir la cohesió, el benestar i la pau social.

Una societat cohesionada, amb una elevada qualitat de vida per a les seves famílies, satisfeta i compromesa amb el seu model social, el seu equilibri intern i les prestacions als més desafavorits, és una societat més competitiva, eficaç i eficient.

Per aconseguir aquesta cohesió, cal assignar més recursos en aspectes com el capital físic, el tecnològic i l'humà, és a dir, l'anomenada despesa productiva. Aquesta despesa productiva incrementarà la productivitat i el creixement econòmic, la qual cosa, juntament

amb la lluita contra el frau fiscal, proporcionarà recursos suficients per garantir la convergència de despesa social real per càpita amb la UE, sense posar en perill la sostenibilitat del model de creixement.

Una Espanya que mira cap a Europa

El gran repte al qual han de fer front les empreses i els agents econòmics a Espanya i a Catalunya és competir internacionalment. I aquest repte té un escenari privilegiat: Europa. No tenir-ne cura és una equivocació.

Necessitem pensar més a Europa i que Europa pesi més en el món. Espanya i Catalunya estan pagant les conseqüències de l'allunyament d'Europa provocat per la política exterior de l'anterior govern. Hem de canviar aquesta tendència i hem de tornar a mirar cap a Europa amb decisió i il·lusió. Per una banda hem de participar de manera constructiva en els processos de decisió que estableixin les relacions entre els Estats membres, i per l'altra, hem d'incrementar el coneixement sobre Europa i potenciar el sentiment europeu entre la ciutadania.

Una Espanya que aposta per la concertació social, el diàleg i l'estabilitat

Espanya necessita estabilitat econòmica, però també estabilitat política, social i territorial, capacitat de diàleg i capacitat d'acord.

Ens cal una inflació controlada i unes finances sanejades, és a dir, estabilitat macroeconòmica. Per aconseguir-ho, caldrà introduir les correccions necessàries als criteris d'estabilitat pressupostària per tenir en compte el pes del deute públic i la realitat del cycle econòmic.

L'objectiu és poder realitzar polítiques actives i socials compensatòries del cycle, i aconseguir l'equilibri dinàmic dels pressupostos en el conjunt del cycle.

Els i les socialistes volem assegurar l'estabilitat pressupostària i volem, alhora, que totes les partides pressupostàries de despesa estiguin orientades a la consecució de resultats.

Cohesió social, productivitat, innovació, Espanya multipolar, internacionalització i estabilitat són els conceptes que resumeixen l'estratègia econòmica que necessiten Catalunya i Espanya. El camí que proposem per fer-la realitat és el de les reformes, el del diàleg i el de la concertació amb els agents econòmics, socials i institucionals. Sobre aquestes premisses, els i les socialistes construirem una nova orientació de la política econòmica espanyola al servei dels ciutadans i les ciutadanes del nostre país.

Catalunya, una nació de ciutadans i ciutadanes

Les eleccions del 16 de novembre de 2003 van deixar clar que els catalans i les catalanes volien canvi, un canvi plural, un canvi de formes de governar, un canvi de progrés i un canvi social, i les europees ens han confirmat que aquest canvi ha estat benvingut i s'està consolidant.

Així mateix, les eleccions del 14 de març i del 13 de juny han deixat també molt clar que més ciutadans i ciutadanes volen un canvi fortament compromès amb el Govern socialista en la defensa de la vida humana, de la pau, de la legalitat nacional i internacional, des d'un tarannà de diàleg, respecte i col·laboració amb totes les forces democràtiques compromeses decididament i invariablement amb aquests valors.

Avui la majoria social de progrés ha esdevingut una majoria de govern al servei del conjunt del nostre poble.

Una majoria social de progrés i catalanista que té un programa de govern i que ha posat punt final a la dicotomia que el nacionalisme conservador ha imposat durant 23 anys: la dicotomia entre la ciutadania catalana bona i la ciutadania catalana dolenta. La dicotomia dels uns i dels altres.

L'actual Govern de la Generalitat d'esquerres i catalanista que presideix Pasqual Maragall ha posat punt final a la Catalunya replegada sobre ella mateixa, a la Catalunya de curta volada, i ha obert les portes i finestres a la Catalunya de les persones, a la Catalunya del benestar, a la Catalunya cívica i innovadora, a la Catalunya dels drets i les oportunitats per a tothom, a la Catalunya solidària, a la Catalunya sense complexos, protagonista del seu futur, que vol ser motor d'Espanya i peça clau en el desenvolupament d'Espanya i d'Europa.

Aquest nou Govern de coalició, dins del qual el PSC és la força majoritària, se sustenta en un acord de govern que contempla més del 80% del programa de govern del PSC i incorpora bona part dels programes de govern dels altres partits de la coalició. El resultat és un programa del Govern tripartit de fort contingut progressista i que compta amb el suport de més del 60% de l'electorat de Catalunya, i que és l'instrument a partir del qual s'ha de produir la transformació de Catalunya en un veritable Estat del benestar, econòmicament pròsper i socialment cohesionat.

Un Govern com el català, que reuneix forces polítiques diferents amb programes, experiències i cultures polítiques diverses, obliga tots els seus membres —i els i les socialistes en primer lloc com a força política majoritària— a un exercici permanent de diàleg i de voluntat per tal de posar els interessos estratègics i comuns per sobre dels interessos exclusivament partidistes i d'ambicions personals. Sense renunciar, però, a l'aplicació i la defensa dels nostres compromisos electorals i programàtics.

La novetat d'aquesta experiència de govern plural d'esquerres al Govern de la Generalitat i l'atac permanent per part de l'anterior govern del PP han dificultat l'acció de govern durant els seus primers mesos de vida.

Superada aquesta etapa —i amb el PP a l'oposició a Espanya— és el moment de donar un nou impuls a l'acció de govern, millorant els seus instruments de coordinació i comunicació, reforçant la seva relació amb el món local i amb la societat civil i desenvolupant de manera ordenada els seus objectius estratègics.

El Govern de la Generalitat, presidit per Pasqual Maragall, amb l'impuls del PSC, té com a objectius aconseguir la normalització de Catalunya com a país i la voluntat d'impulsar el desenvolupament i el progrés cultural, social i econòmic de Catalunya, tant interiorment com en la seva relació i encaix amb Espanya.

Aquest Govern ha de fer possible la veritable unitat civil del poble català, posant fi a la divisió entre catalans que l'anterior govern nacionalista conservador havia promogut sota l'argument que únicament eren autèntics catalans els qui donaven suport a les seves polítiques, fins i tot quan aquestes ja no eren altra cosa que la submissió al conservadorisme retrògrad del PP a canvi del seu manteniment en el poder.

La normalització de Catalunya passa també pel seu reconeixement ple com a país singular, en el terreny polític i cultural dins d'Espanya. El Govern català ha fet d'aquesta normalització un eix central del seu programa de govern i del nou Estatut, consensuat — en què tots els ciutadans i ciutadanes de Catalunya se sentin identificats — la pedra angular sobre la qual construir un país de tothom on ningú no se senti exclòs.

Catalunya no és patrimoni de ningú i, alhora, ho és de tothom. El PSC ha de ser la garantia de la defensa de la pluralitat a Catalunya.

El fracàs de l'anterior govern nacionalista i conservador va ser triple. Sota la seva hegemonia, Catalunya no va millorar el seu autogovern, ni es va convertir en una societat més cohesionada, ni va fer el pas endavant econòmic i en infraestructures que necessita per assegurar el seu futur. El nou Govern ha de materialitzar el desig de canvi que els ciutadans i ciutadanes van expressar a les urnes i amb un programa, un estil i unes voluntats diferents ha d'aconseguir fer de Catalunya un país millor. El programa polític del PSC, amb la col·laboració de les altres forces del Govern de Catalunya, ha de garantir la Catalunya progressista i social.

Els i les socialistes reconeixem el deute que la societat democràtica actual té envers les persones que van lluitar i sofrir per defensar els ideals de justícia i de llibertat. Cal fer el necessari per reconèixer i per reparar aquesta situació. Igualment cal promoure iniciatives per preservar la memòria històrica d'aquestes persones.

Recuperar-ne la memòria és un acte de justícia històrica i en cap cas de venjança. Es tracta de retre el degut honor a aquelles persones que van ser tractades amb deshonra.

El PSC, partit que lidera el govern de les tres forces d'esquerra de Catalunya, garanteix la Catalunya social i, alhora, la defensa de més autogovern, d'unes institucions més fortes i d'unes relacions més fructíferes entre Catalunya i Espanya. Alhora, la presència majoritària del PSC, amb la col·laboració de les altres forces del Govern de Catalunya, ha de garantir la Catalunya progressista i social i la defensa del nostre model d'autogovern.

En els seus primers sis mesos, el Govern de Catalunya ha demostrat què significa millorar la qualitat democràtica, mitjançant exercicis d'austeritat i transparència, com ara en l'estructura d'alts càrrecs i equips de confiança o en l'adjudicació de subvencions. Així mateix, s'ha restablert el diàleg i la unitat d'acció amb el món local, i s'ha posat en pràctica un model de relació amb el Parlament que l'atorga el rol que pertoca a aquesta institució en la vida política catalana. A més, s'han endegat actuacions importants que marquen un gir a l'esquerra en les polítiques, com ara la llei de barris, inici de la rehabilitació en profunditat dels barris més degradats de Catalunya; el nou decret d'admissió d'alumnes a les escoles; la moratòria urbanística sobre el litoral, i la reconversió del PHN en inversions productives per a les conques dels rius catalans.

CIUTADANS I CIUTADANES COMPROMESOS AMB L'AUTOGOVERN

Els valors

Catalunya és un país de llarga tradició política progressista. La Guerra Civil i després la dictadura van trencar una línia ascendent d'avantguarda dins la cultura democràtica europea que avui estem en condicions de recuperar, enfortir i desenvolupar. Com a hereus de la llarga tradició del republicanisme laic, democràtic i socialment avançat de diferents corrents del socialisme, i hereus també de diferents moviments i partits que lluitaren contra la dictadura del general Franco, reivindicuem els valors de la solidaritat, la implicació de la ciutadania en els afers públics, el control dels governants per part dels ciutadans i ciutadanes, el respecte a la diversitat, la responsabilitat dels individus i el dret de tota persona a decidir sobre la seva vida sense més restricció que la llibertat, la igualtat i la seguretat dels altres, com elements clau de la cultura política catalana. Els i les socialistes volem una societat laica, respectuosa, solidària i profundament democràtica. Sense aquests valors no és possible construir una societat que gaudeixi de la llibertat. Els valors de la societat sempre són un condicionant davant del poder, sigui polític, econòmic o de qualsevol altra naturalesa i, per tant, una garantia de la llibertat i l'autonomia dels ciutadans i ciutadanes.

Els i les socialistes catalans volem una política efectiva d'integració amb l'objectiu de construir una societat plural i, en cap cas, una pluralitat de societats.

Això exigeix un reconeixement mutu, un nucli de valors comuns, el respecte a la diferència, la participació i també igualtat davant la llei i submissió de tots a la llei. La mateixa configuració de la Catalunya actual —que té en la diversitat un dels senyals identitaris i sense que aquesta diversitat s'hagi demostrat incompatible amb la convivència i la construcció d'un país cohesionat— ens marca una orientació de fons i alhora ens hauria d'ajudar a ser optimistes amb relació a la construcció de la Catalunya del futur, en què s'intensificarà de manera irreversible la diversitat ètnica, cultural i religiosa.

Es fa necessari decidir, d'una banda, quins són els valors vertebradors de la nostra societat, aquells valors que ens identifiquen a tots i a totes i que, en conseqüència, són innegociables; d'altra banda, hem de saber quins són els aspectes que permeten la transacció i el pacte. Entre els primers, hi haurien de figurar necessàriament, entre altres, els drets humans, la defensa de la ciutadania, el respecte a la diferència, la no-discriminació i la solidaritat. Aquesta doble llista caldria definir-la amb precisió i fer-la objecte d'un ampli consens polític i social, i incorporar també les organitzacions representatives dels immigrants en aquest debat.

En el marc d'aquests valors sobre els que ens organitzem com a societat hem d'abordar el reconeixement de drets i l'exigència correlativa de deures. El que cal, doncs, és definir aquest nucli bàsic que ens identifica com a col·lectivitat i que és exigible a tota persona immigrant perquè s'incorpori de manera efectiva a la nostra societat, encara que algun d'aquests valors pugui contradir certs elements identificadors de la seva cultura o religió. Alhora, cal reconèixer també efectivament els seus drets als elements d'identificació propis, sempre que siguin compatibles amb els valors comuns.

S'han de possibilitar espais de coneixement de les nostres lleis i costums, de les nostres llengües i la nostra cultura, des de la interlocució i l'exigència amb els col·lectius d'immigrants i la societat d'acollida, amb les polítiques i actuacions de primera acollida, i amb un seguiment proper del procés d'adaptació per part dels poders públics, ja que sense aquest procés es faria difícil aquest reconeixement mutu que conforma la base de la convivència.

El protagonisme de la ciutadania

La democràcia representativa i les seves institucions continuen sent la millor garantia política que tenen els ciutadans i les ciutadanes que serà respectada la seva voluntat en el moment de la configuració dels governs a través de processos electorals lliures i plurals. Al mateix temps, els ciutadans i les ciutadanes demanen ser escoltats i ser part activa de manera permanent dins dels processos de formació de la voluntat política i de presa de decisions, ja que la participació política es un valor cívic. Cal, però, reforçar els mecanismes de la democràcia participativa i les seves dimensions econòmica i social. En aquest sentit, defensem la democràcia participativa com a reforçament i aprofundiment de la democràcia representativa.

La ciutadania majoritària d'aquestes democràcies ha arribat a un punt de formació i informació mai coneguts abans a la història; els drets socials conquerits —especialment pels treballadors i les treballadores i singularment per les dones en el segle passat— permeten un nivell d'autonomia personal en els àmbits de l'economia personal i familiar, d'autonomia sexual i també d'autonomia política i de capacitat de decidir lliurement. Aquest avenç en l'autonomia personal és també garantia de societats de persones lliures, objectiu del socialisme democràtic.

Si la consolidació del sistema democràtic va fer que durant alguns anys es tingués la impressió que la ciutadania s'havia desmobilitzat, potser pel distanciament produït per la professionalització i institucionalització de l'activitat política, els últims anys hem viscut experiències massives de mobilització ciutadana que transmeten la viva inquietud de moltes persones per qüestions socials que consideren rellevants (terrorisme, respecte al medi ambient, pau, etcètera) i per les quals estan disposades a expressar-ne l'opinió mitjançant mecanismes diferents al dret de vot. En definitiva, posen de manifest l'existència d'una ciutadania que vol ser escoltada i tinguda en compte de manera permanent, és a dir, una ciutadania no oblidada. Una democràcia plena necessita una ciutadania participativa que complementi el seu vessant representatiu.

Es tracta d'una realitat nova afavorida pels canvis socials, la maduresa democràtica i l'accés a la informació de què avui gaudeixen la majoria dels ciutadans i les ciutadanes de Catalunya. L'obligació dels governs davant d'aquesta realitat és garantir adequadament la lliure expressió de la voluntat política de la ciutadania en cada moment.

És important assenyalar que, malgrat les implicacions polítiques d'aquestes qüestions, aquestes mobilitzacions ciutadanes generalment no han estat promogudes pels partits polítics —tot i que aquests en general, i el PSC en particular, hi han estat sempre presents d'una manera activa—, sinó que sovint han sorgit d'iniciatives socials i ciutadanes.

Tenim, doncs, un sistema democràtic en què la ciutadania és menys acomodàcia del que a vegades s'ha dit. Per tant, tenim una ciutadania ben forta.

De fet, algunes d'aquestes mostres de mobilització popular i cívica han tingut ressò mundial per les seves extraordinàries dimensions no sols com una reacció contra la prepotència i l'autoritarisme del govern del PP, reacció que certament s'ha produït, sinó que ha tingut com a objectiu principal, i a vegades únic, la defensa d'una causa comuna.

El món ha canviat i està canviant molt i molt ràpid (esfondrament del bloc soviètic, procés d'integració europea, globalització econòmica, conscienciació ecològica, societat de la informació i el coneixement, Internet, terrorisme internacional, etcètera). La naturalesa d'aquests canvis està fent que moltes persones no tan sols se'n preocupen, sinó que volen participar d'alguna manera en les decisions que regeixen i determinen aquests canvis.

Aquesta voluntat de participació la facilita, en bona mesura, l'augment de la informació i la seva major disponibilitat per a les noves tecnologies. Però també es deu al procés d'acostament de l'Administració a la ciutadania.

Garantir una administració transparent i acostar l'acció de govern a les persones les estimula a intervenir-hi de manera més activa, a exercir els seus drets (i, alhora, a complir els seus deures), i a donar suport o a criticar les accions de l'Administració. Les administracions han de promoure iniciatives que afavoreixin la participació de la ciutadania en diferents àmbits de gestió. Consultes populars, debats i reflexió, trobades amb dirigents polítics, etcètera, són elements d'enriquiment democràtic que augmentarien, en major mesura, la qualitat de la tasca política i servirien de termòmetre per mesurar el grau d'acceptació social de la gestió política que es realitza. És aquí on els i les socialistes juguem un paper molt important, amb l'objectiu de fer de la política una responsabilitat de tota la societat.

Aquestes noves formes de participació ciutadana són un fenomen que els partits polítics han de veure positivament i no com una amenaça a la seva activitat. Molts ciutadans i ciutadanes no volen limitar la seva intervenció en la política, en la «cosa pública», al simple exercici del vot. Els i les socialistes no volem que la democràcia s'exerceixi només cada quatre anys; volem que la ciutadania la pugui exercir cada dia. La participació ciutadana és un element positiu i de vital importància que integra de ple dret l'activitat política, i és important valorar-la i estimular-la, perquè constitueix, des del punt de vista dels partits polítics, un mirall de les inquietuds socials i un espai de reflexió, opinió i creació d'idees que s'ha de tenir molt en compte.

Ahora hem de transformar i adequar les institucions on governem per afavorir i incorporar la ciutadania en els processos de presa de decisions que afecten la seva quotidianitat i en el control i seguiment de les dites institucions.

Sempre hem de tenir present que, en democràcia, són els governs els que estan al servei de la ciutadania, i no a l'inrevés.

Saber escoltar el que diuen els ciutadans i les ciutadanes, doncs, no pot ser un encert de la governabilitat, sinó una autèntica exigència que com a socialistes hem de mantenir constantment.

Quan parlem d'autogovern i de participació ciutadana hem d'establir la necessitat de promoure nous valors socials envers els diversos col·lectius que configuren la nostra societat i promoure els que aporten les dones. Cal promoure les mesures que evitin l'exclusió d'una part de la societat i que lluitin contra la desigualtat. Cal treballar per aconseguir l'equivalència de gènere, redefinir l'espai públic i privat, incloure la democràcia en l'esfera domèstica i introduir a l'agenda política noves qüestions com ara la participació de la dona en la vida política, la maternitat, l'atenció a les persones, la igualtat en les condicions de treball o la conciliació de la vida familiar i laboral que afecten especialment les dones. Es tracta de qüestions fonamentals per a la vida i per al benestar de la societat que sovint no han tingut l'atenció necessària.

Especialment el PSC expressa la necessitat de mantenir un paper actiu en els moviments socials, impulsar la participació directa de col·lectius específics com ara els col·lectius de persones amb malalties mentals, amb el VIH, persones discapacitades..., quasi sempre invisibles i silenciats.

El PSC i les seves organitzacions territorials han de tenir un perfil i una presència política pròpia, i desenvolupar un paper actiu de relació i diàleg amb els moviments socials, sense delegar-ho únicament en el Govern de Catalunya i tendir ponts amb el teixit associatiu, les plataformes ciutadanes o altres moviments socials.

Per tant, els nostres compromisos amb la ciutadania són administrar el país amb transparència, justícia i honestedat, i afavorir la participació i el diàleg entre governs i societat en tots els àmbits, els locals i els autonòmics. Entenem que estem davant del repte de fer realitat un compromís cívic col·lectiu que ens doti d'una vida democràtica més rica i creativa, des de la responsabilitat de tothom, cosa que exclou tant l'arrogància del poder com l'obstruccionisme de les minories locals o sectorials que no consideren prioritari el bé comú.

Comptem, en aquest sentit, amb una llarga tradició de treball innovador i de primera línia que prové del món local i del municipalisme. El Govern de la Generalitat haurà de tenir en compte aquestes experiències i, amb el respecte degut a l'autonomia municipal, incorporar també els municipis com a agents actius de la participació ciutadana en les iniciatives originades en el Govern mateix de la Generalitat. És per això que un dels principals deures de l'actual Govern de Catalunya és el de fomentar i potenciar mecanismes de participació ciutadana, tant de base associativa com individual i mixta, per canalitzar i fer arribar aquesta voluntat de participació ciutadana a les instàncies decisòries.

Millorar l'autogovern: el nou Estatut

Davant del repte necessari per a la modernització del país que és el procés de reforma de l'Estatut d'Autonomia, comptar amb la participació ciutadana resulta fonamental.

A més dels treballs que s'han de desenvolupar en els mesos vinents a la seu parlamentària, la intervenció de la ciutadania, bé a través d'entitats i associacions privades, o de les propostes dels ajuntaments i ens locals (que han estat un dels motors més actius de la democratització de la vida pública en els últims vint-i-cinc anys), o bé a títol personal, contribuirà a enriquir i a legitimar l'Estatut del qual s'ha de dotar la societat catalana per avançar en el seu progrés en el segle XXI.

En aquest sentit, és important plantejar-se un text del nou Estatut que reculli no només la varietat i la diversitat d'interessos i d'aspiracions de la ciutadania, sinó que també s'expressi en uns termes més comprensibles per a tothom. La distància entre el llenguatge de les lleis i el llenguatge quotidià ha estat, en ocasions, un dels obstacles per estimular la participació de les persones, un element distanciador que no ha beneficiat gens el prestigi de la política.

Catalunya necessita un nou Estatut perquè la Generalitat sigui capaç de respondre als reptes del segle XXI i de satisfer les demandes de la ciutadania.

El nou Estatut s'ha de fonamentar en els principis següents:

- Catalunya és una nació i els seus ciutadans i ciutadanes es declaren titulars del dret a l'autogovern que confereix una voluntat nacional expressada repetidament a través de la nostra història i ratificada amb mitjans democràtics en el marc constitucional i estatutari.
- La ciutadania de Catalunya té dret a intervenir en totes les decisions públiques que afecten els nostres drets i interessos.
- La Generalitat ha de tenir la capacitat d'elaborar i d'aplicar les polítiques que, referides a aquests drets i interessos, corresponguin al seu marc de competències.

El nou Estatut ha d'aprofundir en els drets socials dels ciutadans i potenciar el tractament dels problemes reals i les necessitats de la població, com la salut i l'educació, però també el treball, l'habitatge i l'atenció social a les persones amb necessitats.

La data de l'Onze de Setembre ha de quedar instituïda com a Diada Nacional de Catalunya. Les raons són molt clares: Catalunya, com a nació sense estat, ha hagut de lluitar pel reconeixement dels seus drets, per la recuperació de les seves institucions i fins i tot pel dret al seu idioma com a tal, i l'Onze de Setembre simbolitza, en bona part, aquesta lluita.

Catalunya té una vinculació històrica en una Espanya plural de continguts nacionals, lingüístics i culturals i de futur, en una Espanya federal cohesionada a la qual volem contribuir amb un esforç col·lectiu i solidari que és imprescindible.

En la mateixa direcció de construir un autogovern reforçat per la participació de la ciutadania, el PSC no solament té un paper capdavanter, sinó que ha d'assumir el lideratge en la reforma de l'Estatut, com a força central del Govern, i també ha de ser actiu i decisiu en el gir cap a una altra Espanya federal, moderna, plural i participativa que ha de promoure el Govern de l'Estat.

En el nou cicle polític, en què el PSC ocupa un lloc preeminent en els tres àmbits de l'Administració (local, autonòmica i estatal), hem d'optimitzar el grau de comunicació amb la ciutadania per potenciar i millorar l'autogovern.

Per aprofundir les formes d'autogovern i millorar la participació ciutadana, hi ha una sèrie de punts clau que mereixen reflexió, debat i aportació d'idees:

- És inajornable elaborar la Llei electoral catalana amb un sistema proporcional, a fi de superar la provisionalitat en què ens trobem convocant eleccions amb una disposició transitòria de fa més de vint anys.
- S'ha de treballar per una llei que, tot i introduir els mecanismes compensatoris que garanteixin la representació de tots els territoris i de totes les persones, així com la presència paritària d'homes i dones, respecti el principi democràtic irrenunciable d'un ciutadà un vot, perquè no pugui generar greuges comparatius ni situacions ambivalents.
- Caldria establir formes d'obertura del Parlament i de les principals institucions públiques a les persones. Això exigeix transparència informativa, llenguatge clar i entenedor, facilitar el control pressupostari d'aquestes institucions, compareixença pública prèvia dels càrrecs rellevants, i totes les eines i actuacions per aconseguir-ho.

Organització territorial i administració: les vegueries, els territoris per a la nova organització de l'autogovern

A l'inici d'aquest cicle encapçalat pel moviment socialista, l'autogovern es troba en un punt crucial pel que fa a la reordenació territorial de Catalunya. Es tracta d'una qüestió que per interessos conjunturals els anteriors governs de la Generalitat no van encarar, però que ja no admet demora.

La regionalització és una oportunitat per millorar el protagonisme social i econòmic del diferents territoris de Catalunya. Els i les socialistes creiem que aquests àmbits són els adequats per millorar la capacitat de desenvolupament i competitivitat del país, per vertebrar el territori, per situar la política territorial en la primera línia de l'agenda política, cultural i social. Així mateix, els i les socialistes pensem que la regionalització ha de servir per reconèixer la diversitat territorial i social i dinamitzar, amb veu pròpia, els diferents territoris del país.

El primer pas en el procés de reordenació territorial de Catalunya s'ha de centrar en la definició d'una nova descentralització del Govern de la Generalitat en regions o vegueries, amb l'objectiu de millorar-ne l'eficàcia i eficiència en el funcionament territorialitzat dels diferents departaments de la Generalitat.

Proposem que el Parlament estableixi les regions o vegueries com àmbits de organització territorial a Catalunya.

Aquests àmbits territorials, en primer lloc, serviran per la nova descentralització del Govern de la Generalitat, amb l'objectiu de millorar-ne l'eficàcia i l'eficiència en la gestió dels serveis, així com per a l'adaptació de la seva administració als diferents territoris. En aquest sentit han de constituir un mapa clar i progressivament únic per a l'organització administrativa del Govern de la Generalitat. Aquest establirà l'estructura de la direcció i coordinació de l'administració dels diferents departaments de la Generalitat en la regió o vegueria.

En una segona fase, i de forma progressiva, caldrà abordar l'adaptació dels governs locals de segon grau, les actuals diputacions, a la nova organització territorial de Catalunya. Aquesta adequació haurà de garantir la continuïtat de les competències d'assistència i cooperació local que actualment executen les diputacions. En tercer lloc, es treballarà per fer coincidir les províncies, en las quals l'Estat té la seva administració perifèrica, amb aquests nous àmbits territorials.

Treballant amb consens i diàleg amb el territori, i amb la voluntat de millorar i de simplificar el servei públic racionalitzant i aproximant les instàncies administratives a les persones, l'actual legislatura ha de servir per emprendre la reforma territorial de Catalunya —definint els tres àmbits competencials, local, supramunicipal i nacional— sense la qual el nou Estatut quedarà coix. És absolutament necessari repensar el territori d'acord amb la realitat de la Catalunya metropolitana d'avui, la Catalunya de les xarxes, la Catalunya impulsora d'una regió euromediterrània, per tal de donar resposta a les necessitats i les demandes de la ciutadania, amb l'objectiu de reequilibrar-lo socialment. Aquesta nova delimitació vetllarà per respectar la voluntat dels municipis.

Els i les socialistes catalans creiem en el nou model territorial constituït per les set vegueries, Girona, Barcelona, Ponent, Camp de Tarragona, Pirineus i Aran, Catalunya Central i Terres de l'Ebre, és el model d'organització territorial més idoni per assolir l'objectiu d'aconseguir unes administracions més properes a la ciutadania; cal dotar les administracions locals dels recursos i mitjans suficients per desenvolupar les seves funcions i així poder millorar el seu servei als ciutadans i les ciutadanes.

La Generalitat de Catalunya ha de participar en aquest procés d'apropament i millora del servei de les administracions a la ciutadania mitjançant la transferència de competències a les administracions locals i, d'altra banda, assumint qüestions i competències de més amplitud territorial en la seva acció de govern, tot cercant sempre el diàleg i la coordinació amb la resta d'administracions.

Un nou model de finançament per a Catalunya

El nou model de finançament autonòmic ha de perseguir dos grans objectius: millorar la suficiència i la capacitat de decisió sobre els recursos de la Generalitat per millorar-ne l'autonomia financera. I això ha de ser compatible amb la relació de solidaritat que hem de tenir amb la resta de ciutadans d'Espanya, amb els quals compartim una comunitat política, una comunitat on existeixi una igualtat de drets i de deures essencial.

Per fer-ho possible, s'ha de regir pels criteris següents:

- La creació d'una Agència Tributària de Catalunya responsable de l'administració dels tributs propis de la Generalitat, dels tributs cedits i dels tributs compartits, i que estableixi les formes de coordinació i, si s'escau, de consorci amb l'administració tributària de la resta de l'Estat, en els tributs que correspongui.

- La participació en la totalitat dels impostos pagats pels ciutadans i les ciutadanes de Catalunya, en uns percentatges que s'hauran de determinar, i augmentar la responsabilitat normativa de Catalunya en la regulació dels tributs cedits.
- Els ingressos per habitant que rep la Generalitat han de tendir a equiparar-se progressivament als obtinguts en aplicació dels sistemes de concert i conveni que són vigents a les comunitats forals. Encara que els sistemes siguin diferents, el resultat de l'aplicació d'aquests sistemes no ha de contradir manifestament l'objectiu d'igualtat.
- Els ingressos disponibles per la Generalitat per a la prestació dels seus serveis s'ajustaran a allò que disposa l'article 45 de l'Estatut d'Autonomia i respondran a un criteri d'igualtat d'ingressos per càpita, rectificat per tres factors: costos diferencials, nivell efectiu de necessitats i factors demogràfics, inclòs el conjunt del factor migratori.
- La inversió en infraestructures de l'Estat a Catalunya ha de tendir a correspondre a allò que representa el PIB de Catalunya sobre el PIB de l'Estat, sumant-la a un major esforç inversor del nou Govern de Catalunya.
- La Generalitat contribuirà a la solidaritat amb les altres comunitats autònomes de manera que els serveis prestats per les diferents comunitats als seus ciutadans i ciutadanes puguin assolir nivells similars realitzant un esforç fiscal semblant. Aquest, cal dir-ho, és un criteri propi dels països federals.
- L'aplicació d'aquests criteris ha de permetre reduir el dèficit fiscal de Catalunya amb la resta de l'Estat. En el termini de deu anys aquest dèficit fiscal s'ha d'equiparar al de territoris amb un nivell de renda similar a altres països europeus.

En el termini de deu anys aquest dèficit fiscal s'ha d'equiparar al de territoris amb un nivell de renda similar a altres països europeus.

La transparència en la publicitat de les dades econòmiques que s'han esmentat en els punts anteriors serà un dels criteris que la nova Agència Tributària de Catalunya haurà d'aplicar, i sempre en els termes més planers possibles per a una millor comprensió de la consulta per part de la ciutadania.

Aquest nou model de finançament és una qüestió important, necessària i que preocupa el conjunt de la societat catalana. La solució d'aquest problema és un requisit necessari per poder resoldre els reptes de productivitat i competitivitat, econòmics i socials del nostre país.

Informació i mitjans de comunicació

En aquest procés de reconsideració i de reforma de les formes de l'autogovern i la participació ciutadana, s'ha de tenir molt en compte el desenvolupament i l'accessibilitat de la informació i de les tecnologies. Som plenament immersos en la societat de la informació i el coneixement, determinada per la globalització que representa Internet i l'abast inassolible d'aquesta xarxa. A més dels avantatges que aquest mitjà pot suposar per a la nostra societat, hem de ser conscients que també planteja el risc de noves desigualtats i exclusions socials. Cal, doncs, estendre l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació mitjançant la creació d'infraestructures bàsiques que possibilitin l'accés a tots els punts del territori; la formació de la ciutadania, incidint especialment en els sectors amb risc d'analfabetisme funcional, amb totes les mesures de promoció necessàries, des d'educatives fins a econòmiques, legals, etcètera; l'extensió de les bones pràctiques en el seu ús, i una legislació suficient que doni cobertura als usuaris de la xarxa.

De manera similar, la consolidació de l'autogovern i la participació passa per una aposta decidida per la consolidació d'uns mitjans de comunicació públics de qualitat, plurals i

independents que no estiguin sotmesos ni actuïn en connivència amb interessos empresarials o partidistes, uns mitjans que han de representar una garantia davant el complex mercat audiovisual. Els i les socialistes treballarem per fer una nova llei catalana sobre els mitjans públics de comunicació per tal de garantir la seva autonomia, pluralitat i qualitat. El model de la BBC és una referència emblemàtica. La ciutadania necessita una referència informativa pública de qualitat i independent que no obli la importància dels mitjans de comunicació locals. Els ciutadans i les ciutadanes cada vegada tenen més en compte qualsevol desviació d'aquests principis. Exemple d'això van ser els resultats de les eleccions generals després de l'11 de març i la manipulació de la informació que va fer el Partit Popular des de tots els àmbits del poder. El Govern de la Generalitat ha d'assegurar el pluralisme de la societat catalana facilitant l'accés universal i normalitzat a les televisions públiques autonòmiques. Cal treballar en la línia de poder regular la propietat dels mitjans de comunicació per tal d'evitar la creació de grans grups mediàtics, excessivament influents, en el nostre país.

Educació

El socialisme i les socialistes sempre hem considerat l'educació un objectiu prioritari de la nostra actuació política, conscients que és un dret de la persona que condiciona l'exercici de tots els altres drets i deures.

En el marc d'un estat democràtic, social i de dret, l'objectiu del moviment socialista és educar ciutadans i ciutadanes en igualtat de drets i de deures, des de la participació i la pluralitat, amb una educació pública (sigui quina sigui la titularitat de l'escola) integradora, coeducadora, laica i plural.

Avui, en la societat de la globalització, del coneixement i de les noves tecnologies, tenir o no tenir una educació de qualitat serà, més que mai, causa de discriminació entre les persones i els pobles.

Caldrà, doncs, fomentar polítiques que garanteixin el dret a l'educació per a tothom en condicions d'igualtat. En la nostra tradició sempre hem considerat l'escola pública com l'instrument per excel·lència per fer efectiu aquest dret.

El model d'escola pública que proposem es caracteritza pels atributs següents:

- una escola amb personalitat pròpia i autonomia de gestió
- una escola amb instal·lacions, equipaments i recursos econòmics suficients
- una escola amb un equip de professors estable i cohesionat que s'organitzi i gestioni correctament
- una escola que té un professorat format, motivat i reconegut
- una escola que treballa amb la participació activa de la comunitat escolar
- una escola que compta amb el suport d'una xarxa de serveis com a recursos específics per avançar cap a una escola inclusiva
- una escola coeducadora que impulsa una educació no sexista
- una escola que es coordina per donar resposta conjunta amb l'oferta educativa no obligatòria (escola bressol, cicles formatius, batxillerat, educació del lleure...)
- una escola oberta a la comunitat local
- una escola que ret comptes

La nostra aposta per la millora de l'escola pública passa per la seva autonomia, perquè pugui treballar en un marc clarament establert i, en contrapartida, pugui retre comptes de la feina feta. Caldrà disposar de mecanismes d'avaluació i definir-los perquè ens permetin conèixer a fons el processos i els resultats per tal d'implementar mecanismes de millora contínua.

El contrapunt de les escoles públiques amb autonomia és una administració educativa propera que vetlla pels recursos, que facilita la connexió entre els centres, que garanteix la continuïtat de l'oferta pública entre les diverses etapes educatives i que gestiona el funcionament de les escoles com a centres oberts a la ciutadania fora de l'horari escolar.

Cal tenir present, però, que l'educació no és cosa només de l'escola; cal implicar-hi les famílies, les persones, els entorns més immediats com les ciutats i els barris, coordinar institucions i administracions, i lligar l'educació formal i no formal i les xarxes de comunicació.

Avui, en una societat canviant i amb una esperança de vida molt alta, cal pensar en una educació permanent, al llarg de tota la vida, per tal que la ciutadania estigui formada per persones autònomes, lliures, responsables i compromeses amb els reptes de la nostra societat.

Amb tot, ens queda molt camí per fer cap a una autèntica democratització de l'educació.

Cal treballar encara per aconseguir l'universalització d'aquest dret, i això no serà possible fins que tinguem una oferta de centres, sostinguts amb fons públics, que puguin satisfer les necessitats educatives dels ciutadans i les ciutadanes en tots els nivells i graus, de forma gratuïta i en igualtat de condicions quant a professorat, infraestructures i serveis.

Caldrà garantir, també, una correcta distribució de la matrícula entre tots els centres sostinguts amb fons públics, per tal d'evitar les concentracions d'alumnat amb necessitats educatives específiques, del tipus que sigui, en determinats centres. D'això, en depèn avui la supervivència i el prestigi de l'escola pública.

Seguint les directrius europees, cal definir un nou model de formació inicial del professorat que, tant a infantil i primària com a secundària, tingui una mateixa durada, un mateix disseny teòric i pràctic, que tingui present les diverses tasques que hauran de desenvolupar en l'exercici de la seva professió, i una mateixa consideració social. Hem de tornar a parlar de cos únic d'ensenyants.

Quant al currículum en les etapes obligatòries, haurà de tenir un tronc bàsic comú i una organització molt flexible que permeti atendre la diversitat creixent de l'alumnat. En tot cas, la titulació final en aquestes etapes serà única i polivalent.

Compensar les desigualtats d'origen és primordial per a una educació democràtica, de manera que amb una discriminació positiva s'ha de poder notar en poc temps que s'escurcen les distàncies en el resultat de l'alumnat provinent de les diferents classes socials. Altrament, l'escola es converteix en un aparell reproductor de les diferències existents en la societat.

Compensar les desigualtats entre les escoles per tal d'assegurar els mínims de qualitat necessaris per a tot l'alumnat.

La participació de tota la comunitat educativa en la planificació i en la gestió de l'educació ha estat, de sempre, un dels trets distintius de la nostra manera d'entendre l'educació. Ara potser cal cercar noves formes de concretar aquesta participació, i segurament caldrà obrir més l'escola a l'entorn i a altres agents educatius de la ciutat, del poble, del barri o de l'entorn.

Finalment, l'escola que volem ha de ser laica. El dret a l'educació religiosa s'ha d'exercir fora de l'escola. L'escola plural que volem, lloc d'aprenentatge de convivència i de valors

cívics, no és el lloc adequat per fer segregació per credos religiosos ni per fer proselitisme de cap mena. La Constitució de 1978 ens defineix com estat laic i, en conseqüència, cal remoure altres normatives que ens lliguen perquè l'escola sostinguda amb fons públics sigui definitivament laica.

El gran repte de la política educativa del futur no s'ha de centrar tant en els aspectes legislatius —que cal ajustar i posar en ordre després de la llei de l'anterior govern—, sinó en accions de govern, en l'administració i en la gestió efectiva dels recursos públics destinats a finançar el sistema educatiu. La comunitat educativa demana que el sistema educatiu no es converteixi en una picabaralla ideològica que canvia i/o es reforma segons els canvis de govern. El sistema educatiu necessita d'un ampli acord polític i social que li doni el màxim d'estabilitat.

A Catalunya cal superar la manca de planificació del llarg govern convergent i prioritzar la inversió pública en nous equipaments i en manteniment i actualització dels existents.

Necessitem una aposta ferma per la formació inicial i permanent del professorat, a fi de garantir l'autonomia de centre, la innovació educativa i l'adaptació als canvis globals de la societat.

Avui, des del Govern de la Generalitat cal fer possible el vell somni que l'educació és una prioritat de govern que defensa noves polítiques públiques, a fi d'impulsar una societat del coneixement que complementi competitivitat i solidaritat, perquè cada ciutadà i ciutadana pugui esdevenir més lliure i més feliç.

Cultura

Catalunya disposa d'una cultura pròpia, fruit dels llegats acumulats i, alhora, de la voluntat dels seus ciutadans. La llengua n'és el seu principal tret distintiu i probablement l'element que millor permet constatar la realitat cultural catalana. Però aquesta és també diversa i plural. La defensa, la promoció i la projecció d'un espai cultural català és perfectament combinable amb la constatació que avui la cultura catalana s'expressa en una gran varietat i diversitat de llenguatges i de mirades, fruit principalment de la història de Catalunya com a terra de pas i, per tant, de barreja i mestissatge. La cultura catalana destil·la una enorme dosi de creativitat i talent i una gran capacitat de creació i innovació, i ha esdevingut una de les més importants factories de continguts d'Europa. Per altra banda, i degut a la seva llarga història i gràcies als esforços d'entitats i ajuntaments, Catalunya disposa d'un ric patrimoni cultural que permet difondre la memòria del país des de la perspectiva del coneixement i el gaudi. És per això que, malgrat els vint-i-tres anys de govern de CiU —caracteritzats pel desgavell organitzatiu, per la sequera pressupostària, pel menyspreu al territori, pel clientelisme polític, per la manca d'interlocució amb els sectors, per la infradotació i la descoordinació entre les infraestructures culturals—, la cultura catalana disposa d'un bon punt de partida per construir, des dels ajuntaments, des de la Generalitat i des del Govern de l'Estat, un nou projecte cultural per a Catalunya. La cultura és una de les formes de manifestació ciutadana perquè sorgeix de les persones, individualment o col·lectivament, i la funció de l'Administració no és pas altra que incentivar-la i donar-li sortida amb canals de difusió dins d'un medi propici per al seu ple desenvolupament i amb concertació amb els agents locals que actuen al territori.

Aquest compromís amb la cultura del país ha estat abastament preparat des del PSC en els darrers anys, amb la participació d'experts de tots els sectors (Llibre Blanc de la

Cultura, 1999; Programa de Cultura 2003), i ha culminat en un ambiciós programa que ha generat unes grans expectatives que no podem decebre. També hem estat capaços de dur a bon port el Fòrum Universal de les Cultures - Barcelona 2004, que de ben segur nodrirà de continguts les nostres polítiques culturals.

La cultura és una de les eines principals per veure el món i enfrontar-s'hi. No entenem la cultura com un bé de consum més, com una acumulació passiva de coneixements, sinó com una resposta activa.

La cultura ha de ser un instrument participatiu. Tothom pot fer cultura i gaudir-ne.

Des de la perspectiva socialista refusem la divisió entre ciutadans i ciutadanes cultes i incultes. L'Administració ha d'estar atenta a l'evolució, sense imposar la seva visió, tot optant per construir canals de difusió i pel foment de la cultura.

S'ha de garantir a tothom per igual l'accés a la cultura, i s'han d'arbitrar mitjans que l'acostin als sectors que n'estan més desconnectats o desvinculats.

La cultura catalana és rica, té una llarga història i l'ambició de continuar dialogant amb les grans formes d'expressió que configuren tota la diversitat cultural. Per aconseguir-ho, caldrà reconstruir o trobar nous diàlegs interinstitucionals i entre els diferents agents socials de la cultura en tota la seva diversitat.

El ple desenvolupament de l'actual societat catalana no serà possible si no és sobre la base d'una transformació cultural prèvia que n'afavoreixi la implicació social i la participació, que tingui present la convivència en el marc d'una societat pluricultural, que accepti la diversitat i que ajudi a articular identitats flexibles i a construir nous imaginaris comuns.

La cultura és l'espai de creativitat, de coneixement i gaudi que permet construir i socialitzar valors i actituds i que possibilita el progrés i la integració de tots els ciutadans i les ciutadanes. La pràctica cultural sorgeix de les persones, de la societat civil, i està indissolublement relacionada amb la participació i l'expressió ciutadanes. El nostre projecte polític ha d'estar basat en els drets culturals, articulats a l'entorn dels drets a l'accés a la cultura (evitant el perill de la fractura digital), a la propietat intel·lectual i a la participació en la vida cultural. És per això que la funció de l'Administració no és pas altra que la d'afavorir les sinèrgies dels agents culturals, definir i liderar les polítiques, planificar i establir xarxes, impulsar la difusió i distribució de productes i generar densitat cultural al territori, tot assumint el paper de catalitzador de les iniciatives i necessitats dels diversos sectors culturals i no de subministrador directe de serveis. La nova política cultural a Catalunya no ha de consistir en un conjunt d'accions encaminades a resoldre els problemes d'un sector específic de la societat, sinó que ha de ser un projecte global de govern. La dimensió cultural afecta tota la ciutadania i bona part dels reptes econòmics, socials i polítics que avui Catalunya té plantejats. Cal que la dimensió cultural envaeixi el conjunt de l'acció de govern, amb un projecte polític que situï la dimensió cultural en el centre del desenvolupament. Per tant, cal fer de la cultura una acció central de govern mitjançant polítiques transversals executades des de la globalitat, a partir de la cooperació interinstitucional, el diàleg i la concertació amb els agents (empresarials, professionals, socials i associatius) i la pràctica dels principis de la concertació, l'eficàcia, la transparència, la proximitat i la subsidiarietat (tant en l'àmbit territorial com en el social).

El nostre projecte cultural se centra en tres grans prioritats: reafirmar l'autonomia de la cultura mitjançant la creació del Consell de la Cultura i de les Arts; possibilitar una àmplia descentralització cultural que permeti assegurar una densitat cultural equilibrada arreu

de Catalunya, mitjançant un Pla d'Infraestructures Culturals Territorials; l'impuls de les xarxes associades als diversos sistemes culturals sectorials que possibiliti l'accés de tota la ciutadania als productes culturals, i garantir la suficiència financera doblant el pressupost de cultura en quatre anys. És a partir del treball en xarxa dels diferents àmbits de l'Administració com Catalunya pot sumar esforços per posar al màxim rendiment les infraestructures ja creades i per fer realitat nous equipaments de qualitat que equilibrin el territori i que, conjuntament amb el suport formatiu als creadors, permetin l'aflorament del talent i la creativitat individual en benefici d'una societat que ha de fer de la cultura un motor de transformació del país. Igualment, cal potenciar els lligams entre educació i cultura, tot desenvolupant la dimensió cultural de l'educació i la dimensió educativa de la cultura, i posant en primer terme la formació artística. Cal apostar per la cultura com a factor de desenvolupament econòmic i projecció internacional. La presència activa dels sectors culturals en l'escenari econòmic no només genera riquesa, sinó que és clau per impulsar la competitivitat, la creativitat, el desenvolupament de les indústries culturals i de nous mercats, així com l'ocupació. Per altra banda, els i les socialistes hem dissenyat un nou model que superarà la confusió permanent entre política cultural i política lingüística practicada per CiU. No es pot limitar la cultura al fet lingüístic. No ens cansarem de repetir que és cultura catalana la que els catalans d'origen i d'adopció produeixen a Catalunya, al marge del seu origen i del seu idioma. Per promoure el consens social al voltant del català, cal que la política lingüística sigui responsabilitat de tot el Govern. És necessari garantir el diàleg entre el sector públic i els diferents agents socials de la cultura, de forma periòdica i continuada, i impulsar amb la societat civil i amb les diverses entitats la concertació pel que fa al desenvolupament i canalització de projectes.

En definitiva, els i les socialistes hem definit un projecte cultural, cívic i comunitari, que transmet valors, creativitat, innovació i coneixement, que enforteix la cohesió social i que practica la diversitat i el diàleg intercultural.

El suport i la protecció de la indústria cultural local, allò que s'ha anomenat tradicionalment l'excepcionalitat cultural, és indispensable. La importància de qualsevol sector industrial en l'univers cultural té avui una importància estratègica que va molt més enllà de la seva dimensió econòmica. Garanteix la capacitat d'existir a escala global. És en aquest sentit que cal repensar estratègies de suport al sector editorial i articular un projecte específic en el terreny audiovisual que faciliti l'emergència d'indústria potent en aquest àmbit clau. Pel que fa a la preservació i difusió del patrimoni cultural, cal igualment adaptar-se al context contemporani. Patrimonialitzar és triar el llegat que sembla significatiu per a una determinada societat. Cal prioritzar aspectes com el segle XX, tot destacant els fenòmens econòmics, culturals, migratoris i polítics contemporanis que expliquen la configuració actual de la realitat catalana. Ens serveix com a exemple la recuperació de la memòria de la Guerra Civil. En aquest aspecte, la Generalitat de Catalunya ha d'impulsar un Memorial que compti amb totes les institucions i entitats que treballen en aquest camp i que esperoni programes de recerca i recuperació de documents, escenaris, vestigis i fosses de la Guerra Civil. Però també cal posar l'èmfasi en el disseny, en la arquitectura, en l'urbanisme, en la tecnologia industrial i en les TIC, així com també en el terreny del patrimoni etnològic, sobretot el de caràcter intangible, immaterial.

La innovació tecnològica i la digitalització han revolucionat l'entorn cultural, la informació i el coneixement. Els mitjans de comunicació massius, espina dorsal de l'estat modern, operaven com a canals de distribució d'informació i de productes culturals ajustant les seves cobertures a les fronteres de l'Estat. Ara, els productes informatius i culturals ja no circulen només a la recerca de públic, sinó que el públic pot circular per la xarxa a la recerca de productes culturals o d'oci. La lliure elecció forma part essencial de les conductes de consum comunicatiu i cultural. L'eix es desplaça de la difusió a la producció.

En el camp de les TIC hem de propiciar una indústria de continguts culturals i comunicatius de qualitat, garantir l'accés universal a la tecnologia i a la formació requerida per al seu ús, i serveis públics eficients. Com a socialistes tenim la responsabilitat de cercar l'excel·lència en el marc d'aquests àmbits, per tal d'assolir una societat més justa, més lliure i més igualitària. Cal proposar l'elaboració d'un programa i una normativa cultural europees per a l'estímul creatiu i per a la promoció i defensa de les produccions culturals europees, que afavoreixi el coneixement mutu i la valoració de la diversitat europea.

La recent aparició de la Agenda 21 de la Cultura, presentada en el Fòrum Universal de les Cultures - Barcelona 2004, representa un esforç de concretar una comprensió i un procediment de la cultura dins les societats urbanes que rep tot el nostre suport, i que significa un referent imprescindible dins el desenvolupament social i cultural a partir d'ara. Els i les socialistes no tant sols hi donem suport, sinó que serem agents destacats de la difusió i l'extensió d'aquesta Agenda 21.

La societat es construeix sobre la base de la igualtat entre els individus. També els diferents àmbits de la cultura han de assumir com a valor propi la igualtat: l'accés a la cultura per a tothom, el dret a la participació en tots els sectors i en tots els territoris. I també pel que fa a l'equiparació de drets entre homes i dones.

D'acord amb els principis del Programa de les Eleccions Autòniques de 2003, els i les socialistes partim del convenciment que habitem en una realitat plurilingüe. En aquesta realitat s'ha de garantir la protecció i el foment del català, llengua pròpia i oficial de Catalunya, i en la qual la llengua castellana, també oficial, i les altres llengües que usen ciutadans i ciutadanes residents al nostre país no han de ser considerades com a problema, sinó com a recursos i patrimoni de la nostra societat. Cal fer compatibles els valors identitaris de Catalunya amb una nova realitat social. El nostre model ha de ser un model que eviti l'apropiació interessada, per a fins polítics, del patrimoni lingüístic i cultural de Catalunya, que és de tothom i no d'uns quants. Amb l'objectiu d'avançar cap a la consolidació del nostre model de política lingüística, proposem la creació de l'Agència Catalana de la Política Lingüística, organisme públic, de caràcter institucional, independent, amb personalitat jurídica pròpia i que hauria de néixer amb el consens de totes les forces parlamentàries. L'Agència, que permetria situar fora del litigi partidista la política lingüística a Catalunya, suposaria dotar la societat catalana d'un instrument vàlid, àgil i amb capacitat de resposta, on es dissenyin, planifiquin, executin i avaluin polítiques. L'Agència hauria d'esdevenir un marc de consens i hauria de treballar per a la imprescindible concertació, coordinació i diàleg transversal entre les institucions i la societat civil. Hauria de ser un organisme amb competències reguladores i executives que aixoplugaria els ens i les xarxes diverses i disperses que treballen per al foment de la llengua catalana, com ara la Secretaria de Política Lingüística i el Consorci per a la Normalització Lingüística, amb la voluntat de resoldre la descoordinació i les disfuncions patents en l'actualitat.

L'esport, eina per treballar en la cohesió social i la millora de la qualitat de vida dels nostres ciutadans i ciutadanes

La importància de l'esport i la seva contribució a l'actual estat de benestar és un fet que cal mantenir i potenciar.

Avui el paper de l'esport apareix com una realitat cultural molt més rica que la imatge que se'n desprèn de la seva vessant més tradicional, aquella que el vincula a la competició com únic marc referencial.

L'esport és una eina fonamental per a l'educació, la integració i la cohesió social, alhora que també ho és per a la salut i el benestar; a més, l'esport introdueix moltes persones en organitzacions i associacions, que tenen una incidència significativa a la vida social dels barris dels nostres pobles i ciutats, i d'aquesta manera constitueixen un marc ideal per a l'exercici de la ciutadania.

Així doncs, cal aprofitar l'important transmissió de valors que es dona a través de l'esport per impulsar polítiques de promoció i pràctica esportiva adreçades a tots els col·lectius de ciutadans: nens, joves, adults, gent gran i persones amb discapacitat física, psíquica, sensorial i malalts mentals.

El model esportiu socialista té com a acció referencial: garantir les possibilitats d'accés de tots els segments de la població a un sistema de pràctiques físiques i esportives transmissores de valors positius, equilibrada i de qualitat, amb independència de l'origen, l'edat, el sexe, la condició física o el nivell socioeconòmic.

L'increment de la pràctica esportiva i que l'esport sigui accessible a tothom són els fets més significatius del sector esportiu en aquest inici de segle. L'oferta d'activitat per a la població infantil i juvenil, per a la població adulta i la gent gran, la incorporació de la dona i el disseny de programes d'activitats físicoesportives per a tothom són fets d'identitat de l'esport que volem per a la gent.

La pràctica esportiva produeix activitat econòmica en la construcció d'infraestructura esportiva i la contractació de personal qualificat; per tant, cal multiplicar l'oferta i els escenaris de la pràctica esportiva amb la creació de noves instal·lacions on els projectes estiguin encaminats a promoure i garantir el desenvolupament de la pràctica general de l'esport per a tothom sense límits ni barreres.

Amb aquesta línia, el nostre partit es posiciona per reforçar el treball en xarxa del conjunt de tots els agents esportius que siguin o puguin ser generadors d'ofertes físicoesportives per donar resposta a l'estructura del sistema esportiu del món local. Allà on aquesta realitat tan rica no hi sigui present, serà l'Administració pública l'encarregada de fomentar aquest paper. Així doncs, l'aplicació de recursos públics ha de garantir un efecte multiplicador en la generació d'ofertes esportives per a la població.

El paper que en els darrers anys han tingut les federacions esportives i els consells esportius (com a organitzacions impulsores de l'esport en edat escolar) en el desenvolupament de l'esport català, fa que s'hagin de reforçar i potenciar aquests dos ens com a agents esportius dotant-los de recursos.

Cal potenciar el paper de les federacions catalanes perquè esdevinguin agents per promoure la presència internacional de les seleccions esportives catalanes.

A més, cal reconèixer la importància de l'associacionisme esportiu en la promoció i organització d'activitats esportives que tenen el seu efecte cohesionador en la vida cultural i social de les ciutats.

PROGRÉS ECONÒMIC, PROGRÉS SOCIAL, PROGRÉS SOSTENIBLE

A l'inici de segle XXI Catalunya afronta una etapa plena d'oportunitats. En un context econòmic en què la internacionalització és un element característic, Catalunya ha de jugar un paper important, al capdavant de l'economia espanyola i entre les regions avançades d'Europa.

Volem que Catalunya recuperi el paper capdavanter que ha tingut sempre.

La Catalunya que ambicionem situa el progrés econòmic i social com a prioritat. Perquè en el nostre projecte econòmic, que es fonamenta en la millora de la competitivitat de la nostra economia, la cohesió social i el creixement són dues cares de la mateixa moneda.

Només una economia competitiva que garanteixi un creixement sostingut i sostenible pot permetre que es duguin a terme polítiques redistributives realment eficaces.

Només amb una economia competitiva podrem millorar el benestar i les oportunitats de tothom i prestar especial atenció a les persones i col·lectius amb dificultats.

Una economia competitiva que ha d'anar acompanyada d'unes prestacions i uns serveis socials de qualitat i d'un sistema fiscal més just en què paguin els que han de pagar i paguin allò que han de pagar.

I és que una societat cohesionada i sense exclusió social proporciona les condicions d'un creixement estable. I només una alternativa econòmica basada en una important millora de competitivitat de la nostra economia pot assegurar les condicions necessàries per a la cohesió social que volem per al nostre país. Una millora de la competitivitat que ha de ser fruit de la concertació entre els poders públics i la resta de la societat. En aquest sentit, la col·laboració i implicació dels agents socials i econòmics són imprescindibles, fent del diàleg i l'entesa un actiu fonamental.

Els i les socialistes defensem que els codis morals són part integral del funcionament econòmic. El progrés econòmic i el progrés social els podem definir com processos d'expansió de les llibertats humanes, ja que la nostra qualitat de vida no hauria de mesurar-se únicament per la nostra riquesa econòmica, sinó per la llibertat assolida mitjançant aquesta. Així:

- La competitivitat de la nostra economia s'ha de basar, en definitiva, en la competitivitat de tots els sectors que la componen: dels sectors podríem dir tradicionals (tèxtil, agroalimentari, turístic, comerç...) i dels sectors emergents (biotecnologia, telecomunicacions...). Per poder tirar endavant el nostre projecte de progrés ens hem fixat els objectius fonamentals següents:
- Situar la nostra economia en una posició altament competitiva en un context d'internacionalització, dotant-la de les infraestructures que siguin necessàries en matèria de transports, comunicacions, telecomunicacions i xarxa energètica. Pel que fa a les infraestructures de comunicacions viàries, cal que facilitin la mobilitat de les persones i mercaderies, alhora que n'augmentin les prestacions de seguretat viària.
- Aconseguir que Catalunya sigui centre de decisions econòmiques importants. Volem un país que creï idees i projectes. Volem que Catalunya sigui viver i bressol d'empreses i de gent emprenedora, que sigui un país que crea, atrau i exporta empreses que tinguin valor afegit.
- Desenvolupar aquest model de progrés econòmic en un marc de plena concertació i consens amb els agents socials, sindicats i associacions empresarials, administracions i actors del territori, veritable garantia per relligar el creixement, la cohesió social i l'equilibri territorial amb el progrés econòmic.
- Consolidar l'Estat del Benestar en el segle XXI, adaptant-lo a la realitat social de Catalunya, ampliant-lo i corregint-ne les mancances, fent que sigui més just i solidari i garantint-ne la sostenibilitat.

Millorar la competitivitat de la nostra economia en un context d'internacionalització

La internacionalització de l'economia és un repte de primera magnitud per a Catalunya. Estem en un context econòmic en el qual la nostra economia ha de competir en un entorn obert. Un context en què els mercats tenen cada vegada menys fronteres i les condicions de competitivitat canvien de manera ràpida i sovint inesperada. Aquest és un repte que cal emprendre amb optimisme, perquè Catalunya sempre se n'ha sortit. Ara bé, perquè Catalunya pugui afrontar amb èxit la internacionalització, perquè Catalunya tingui unes bases sòlides per a la competència internacional, per afrontar els casos de deslocalització, ha de deixar enrere el model de productivitat basat en costos laborals baixos, treball precari i produccions de baix valor afegit. Tanmateix, que el model de treball precari es traslladi a altres llocs no ens és indiferent. Cal afavorir el desenvolupament econòmic i social dels països més desenvolupats i promoure una consciència ciutadana que rebutgi els productes elaborats que tenen la base en l'explotació infantil i l'explotació dels més desprotegits. De la mateixa manera que l'OMC i altres organismes econòmics han obert les portes a la liberalització comercial, s'ha d'exigir el compliment de les recomanacions i tractats internacionals dels drets socials i dels treballadors i les treballadores.

El model que volem per a Catalunya s'ha de basar en augments de productivitat de qualitat i innovadors; una productivitat acompanyada d'una estratègia d'internacionalització dels seus productes, i en l'aprofitament de les sinèrgies que es puguin donar en el teixit productiu nacional, fent així que la suma d'esforços conjunts siguin majors que la suma d'esforços individuals i maximitzant-ne l'eficiència dels recursos. Per assegurar el creixement estable i sostenible a llarg termini. Volem fer un pas endavant, i per això cal un projecte comú que impliqui tots els elements necessaris: centres universitaris i de recerca, teixit empresarial, agents socials i l'Estat com a catalitzador. És per això que volem desenvolupar la societat del coneixement a Catalunya. Però no només en hem de centrar en els sectors de les noves tecnologies, els beneficis de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació s'han d'estendre a tota l'economia, i hem d'apostar per activitats productives d'alt valor afegit, en què les capacitats i les aportacions de les persones tinguin un paper cabdal i on el treball es posi en valor i recuperi la seva funció social. Com també hem d'aconseguir afavorir que hi hagi un nombre més alt de dones en llocs directius en les empreses com a valor d'alta rendibilitat econòmica.

En aquest context, invertir en coneixement esdevé un factor clau.

Els i les socialistes considerem imprescindible la millora del nostre sistema educatiu i la millora de la qualificació i de l'ocupació dels treballadors i les treballadores, tant dels que s'incorporen al mercat del treball com dels que ja hi són, i crear mitjans d'incorporació per a les persones que pateixen malalties mentals i/o disminució. Invertir en educació és invertir en cultura del treball, de la responsabilitat i del rigor com a eina de transformació i millora personal i social. Per això és especialment important millorar la formació professional inicial i la formació professional continuada, de manera que s'adeqüi a les necessitats del teixit productiu. La localització a Catalunya d'empreses d'alt valor afegit només s'assolirà si tenim uns professionals altament qualificats. En aquest sentit, els centres de formació vinculats al món laboral juguen un paper fonamental.

Els i les socialistes estem convençuts que, perquè Catalunya ocupi el lloc que ambicionem, ha de disposar d'un sistema d'ensenyament superior públic d'alt nivell en totes les branques del coneixement, no endogàmic, d'una oferta científica i tecnològica potent com requereix la societat del coneixement. Fins ara Catalunya ha estat incapaç d'aprofitar del tot el coneixement i capital humà qualificat que genera. És necessari donar un fort impuls a la R+D, tant la que es realitza a les universitats i centres de

recerca com la dels centres tecnològics. Ens calen grups i centres de recerca potents. Només cal mirar al nostre entorn. Totes les regions capdavanteres al món en tenen, a Europa o als Estats Units. Volem una universitat catalana plenament integrada a l'Espai Europeu d'Educació Superior, estretament vinculada al territori i amatent a les necessitats canviants del seu entorn. Retenir i atraure els millors investigadors, professors i estudiants vol dir tenir els millors professionals i les millors idees. Cal assegurar la rendibilitat per a la societat de l'increment de recursos per a l'ensenyament superior, i en aquest sentit som partidaris que un part d'aquest increment sigui a partir de l'establiment de vies de finançament addicional vinculades a l'assoliment d'uns objectius específics. D'altra banda, és fonamental acostar l'oferta científica i tecnològica al món empresarial. La transferència de tecnologia i els parcs científics i tecnològics permetran millorar la competitivitat de Catalunya.

Així mateix, és necessari un augment de la inversió (tant des del sector públic com des del sector privat) en recerca (bàsica i aplicada) per acostar-nos als indicadors en aquest àmbit dels països capdavanteres d'Europa, i potenciar el desenvolupament aplicat dels fruits d'aquesta recerca fomentant la transferència de tecnologia i coneixements a les empreses, de manera que l'esforç investigador es tradueixi en un enriquiment per a la societat. D'altra banda, és imprescindible el reconeixement de la tasca que duen a terme els investigadors (millorant-ne les condicions laborals), i evitar la fuga de cervells del nostre país. La innovació, en totes les seves modalitats i la de base tecnològica en particular, és també un factor clau per a la competitivitat de les nostres empreses, i el seu foment ha de merèixer la màxima atenció, com també que el col·lectiu de la gent emprenedora i el món empresarial disposin dels instruments financers adequats per portar endavant les seves iniciatives. És necessari afavorir l'esperit emprenedor a la societat i donar-hi suport mitjançant la formació en aquest àmbit a tots els nivells possibles i afavorir també els programes de suport a les persones emprenedores.

Per competir en un mercat cada vegada més globalitzat hem d'equiparar el domini d'idiomes estrangers, sobretot l'anglès, amb el que tenen altres països europeus líders en innovació. Cal incrementar la qualitat de l'ensenyament d'idiomes, tant a l'escola com en la formació permanent dels professionals.

Hem de potenciar el triangle estratègic formació-empresa-territori com a element fonamental per a les polítiques de desenvolupament econòmic i territorial.

La formació ha d'estar lligada a les necessitats de l'empresa i al desenvolupament del territori en el triangle en què s'encreuen necessitats sectorials i de formació en el marc d'una zona concreta.

Cal que a Catalunya es generi un entorn que afavoreixi l'activitat empresarial, amb un marc normatiu i institucional estable i transparent, sense interferències. Amb les condicions indispensables de competència entre les seves empreses. Defensem que les empreses puguin competir al mercat en igualtat d'oportunitats, i que la petita empresa i la gent autònoma i emprenedora puguin fer sentir la seva veu. Catalunya, en definitiva, ha de generar la seva pròpia xarxa de suport a l'activitat empresarial. Cal reforçar el paper del Consorci de Promoció Comercial de Catalunya (COPCA), impulsar la celebració de fires i congressos al nostre país i recuperar la pèrdua de pes que hem patit amb el trasllat d'empreses, seus d'events, i centres de decisió a Madrid.

Cal fer referència també a les deslocalitzacions d'empreses que han tingut lloc en els últims mesos a Catalunya. Ja hem dit que el nostre model de creixement no es pot continuar sostenint amb costos laborals baixos, treball precari i produccions de baix

valor afegit. Si no afrontem amb serietat la transformació del nostre model de competitivitat, que s'ha de basar en augments de productivitat, no podrem fer front a la competència de països que tenen una mà d'obra més barata. Una transformació que, cal dir-ho, ja s'està produint, ja que moltes de les nostres empreses competeixen amb èxit en aquest context internacional. D'altra banda, en el cas d'empreses que han rebut subvencions per desenvolupar un projecte empresarial a Catalunya i decideixen deslocalitzar-se prematurament, caldrà estudiar fórmules perquè retornin els diners que han rebut a aquest efecte.

Ambicionem que Catalunya disposi de grans centres de decisió econòmica.

Aquest és un element fonamental perquè l'economia catalana pugui continuar competint en el context internacional amb èxit. Certament, Catalunya té un teixit de microempreses, petites i mitjanes empreses altament dinàmiques i competitives, capaces en molts casos de situar-se a un nivell envejable, fins i tot d'excel·lència. El que cal és trobar un equilibri entre aquest teixit, que hem d'ajudar perquè sigui competitiu —donant suport a les PIME, a les empreses familiars i al petit i mitjà comerç—, i l'existència de grans centres de decisió. Algunes de les nostres empreses, reconegudes per la seva bona gestió i qualitat i per l'assumpció d'uns valors que han contribuït al seu èxit empresarial, estan en condicions de fer el salt a la primera línia internacional, entre les regions europees més pròsperes.

En aquest sentit, els ajuts públics s'han d'estructurar de forma que la seva eficiència sigui màxima, la qual cosa requereix una intensa intervenció de l'Administració local com a òrgan públic més coneixedor del teixit econòmic, sobretot pel que fa a les PIME, a l'empresa familiar i al comerç. A la vegada, l'administració local ha de comptar amb els recursos suficients per realitzar la seva tasca de prospecció i incentivació econòmica.

Volem, a més, que l'esforç a Catalunya per la creació de coneixement no conegui la fractura territorial, i, per tant, explicitem el nostre compromís per la innovació i la formació de capital humà en tot el territori, especialment en les zones rurals, per exercir un lideratge regional que ens garantixi els mecanismes de renovació qualificada de persones enfront de les necessitats futures.

D'altra banda, cal posar l'accent en l'esperit emprenedor que caracteritza la nostra societat i que l'ha de continuar caracteritzant.

En el nostre teixit empresarial juguen un paper fonamental els treballadors i les treballadores —protagonistes, sens dubte, de la riquesa de la nostra economia—, que assumeixen riscos i impulsen projectes de caràcter vertaderament innovador. Cal donar suport especialment als més joves en les fases inicials dels seus projectes. Són un clar exemple d'aquest actiu que és l'esperit emprenedor. En aquest sentit, s'ha d'estar especialment atents al col·lectiu dels treballadors autònoms, als quals hem de donar suport decidit. Són una de les grans fonts de riquesa de la nostra economia. Per a nosaltres és un prioritat facilitar el desenvolupament de la seva activitat, i per això cal tirar endavant la creació d'un Estatut per als treballadors i treballadores autònoms. D'altra banda, hem de tenir ben present que en alguns casos l'autoocupació esdevé una sortida alternativa a la supressió de llocs de treball a causa del tancament d'empreses, o és una opció a què el treballador o la treballadora s'ha vist forçat com a resultat dels processos d'externalització de grans empreses, cosa que ens obliga a ser molt sensibles a les necessitats d'aquest col·lectiu.

L'Euroregió i les infraestructures que necessitem

Per assolir una economia competitiva, per aconseguir que Catalunya sigui un centre de decisions econòmiques importants, per pesar en un món globalitzat, ens hem de situar en una regió que transcendeixi les nostres fronteres, i hi hem de tenir un paper estratègic.

Sovint les institucions han fet esment que des dels Estats es fa difícil fer polítiques per frenar els efectes negatius de la mundialització de l'economia, i es consideren massa petits per poder exercir una política eficaç sobre el moviment internacional de capitals o sobre les decisions d'inversió. La sentència «pensar globalment i actuar localment» tindrà una major incidència sobre la ciutadania si, més enllà dels ens locals, disposem d'un espai transnacional que harmonitzi les polítiques econòmiques, industrials i d'inversió d'una àrea econòmica tant important com és la costa oriental de la Mediterrània. La creació d'una euroregió que en comptes d'estar delimitada per criteris culturals, històrics o antropològics respon al comportament de fluxos comercials, econòmics i monetaris, permetrà trobar un major grau d'eficiència en les decisions d'inversió pública, una major vertebració social a través de les comunicacions i un major aprofitament i benefici social de les infraestructures.

Catalunya ha d'esdevenir un nucli important d'una regió de disset milions d'habitants que s'estén des del sud de França, des de Montpeller i Tolosa, fins a València, Saragossa i Palma de Mallorca. Una regió de complementarietats entre els seus territoris i que connecta el nucli central de l'Europa comunitària amb la Mediterrània occidental, amb el nord d'Itàlia i el Magrib. Catalunya ha d'esdevenir, en definitiva, la plataforma de connexió d'aquesta zona amb la resta del món.

Tanmateix, perquè Catalunya sigui efectivament el nucli econòmic, logístic, de lleure i de consum d'aquesta zona, és imprescindible superar els dèficits d'infraestructures que tenim.

La dotació d'infraestructures, tant de transports i comunicacions com de telecomunicacions i energia, adequades a les necessitats de la nostra economia, és un element fonamental de primer ordre. Les infraestructures són un element imprescindible per millorar la productivitat de la nostra economia. Els i les socialistes catalans ja hem manifestat en repetides ocasions el nostre rebuig al model centralista i radial que va potenciar el govern del Partit Popular. Nosaltres concebem una Espanya en xarxa, una Espanya policèntrica i, no cal dir-ho, també pensem en una Catalunya en xarxa. Volem que Catalunya tingui assegurada la indispensable connectivitat interior entre tots els seus territoris amb un transport públic respectuós amb el medi ambient i que moderi el consum energètic. Ara ha arribat el moment de convertir aquestes propostes en realitats.

Per fer realitat aquesta Catalunya en xarxa, i una Espanya policèntrica, cal emprendre múltiples accions en el camp de les infraestructures. N'enumerem algunes de les més importants: solucionar el greuge comparatiu i de desavantatge competitiu que comporta l'elevat nombre d'autopistes de peatge de Catalunya en relació amb la resta de l'Estat. És imprescindible avançar cap a un nou model de xarxa viària d'alta capacitat tant de peatge com lliure homogeni per a tot Espanya. Per aconseguir-ho cal definir un model federal de gestió d'infraestructures d'altas prestacions homogènia i harmònica per al conjunt de l'Estat per tal de superar l'actual situació de greuge comparatiu; cal definir un nou model de xarxa ferroviària per a Catalunya i aconseguir la gestió dels trens regionals i de rodalies; cal accelerar l'arribada del tren de gran velocitat (TGV) a Barcelona i a la frontera francesa; cal convertir el Port de Barcelona en el gran centre de distribució del sud d'Europa, alhora que el Port de Tarragona s'erigeixi en el port de la nova gran àrea econòmica de Catalunya i port de referència de Saragossa i de l'Aragó; cal convertir

l'aeroport de Barcelona en un veritable aeroport transoceànic, europeu i intercontinental del Mediterrani occidental, alhora que esdevingui un intercanviador multimodal amb connexió ferroviària de gran velocitat amb els aeroports de Girona i Reus; cal incrementar l'autonomia i la gestió empresarials dels aeroports comercials catalans; cal dur les TIC (banda ampla, etcètera) a tot al territori, a un preu raonable i en un escenari de competència real. Totes aquestes actuacions i moltes d'altres seran necessàries per fer realitat el dibuix d'Espanya i Catalunya que tenim els i les socialistes.

Un nou model de producció i de consum d'energia

Els i les socialistes volem promoure l'ús de les energies alternatives i renovables (volem aconseguir que el 2010 entre el 12% el 15% de l'energia primària sigui d'aquest tipus), l'estalvi energètic i el reciclatge, per contribuir a reduir l'ús de combustibles fòssils i de l'energia nuclear.

Pel que fa a la producció, apostem per la redistribució i per la generació distribuïda, propera als llocs de consum, amb la construcció de les centrals de cycle combinat necessàries, amb un increment significatiu de totes les energies netes, en especial de l'energia solar, l'eòlica i la biomassa, fins a arribar, i si és possible superar, els estàndards recomanats per la Unió Europea, i facilitar d'altra banda l'aparició de petits productors. El sol, el vent, els vegetals i fins i tot el reciclatge de residus són susceptibles de ser transformats en energia. Són una riquesa que cal avaluar i aprofitar tant com sigui possible, sempre respectant les zones protegides. En aquesta línia cal estendre el model de les diferents ordenances municipals que obliguen a instal·lar plaques solars als edificis de nova construcció. A més, aquesta aposta per energies renovables pot suposar una font de generació de milers de llocs de treball.

Els i les socialistes dedicarem un atenció especial a l'energia nuclear de fissió pel que fa a la vigilància dels processos de generació i al tractament i emmagatzematge dels residus que generen les tres centrals per la seva reducció gradual, en la perspectiva de la seva substitució gradual. Aquesta haurà de comportar, prèviament i simultàniament, plans de desenvolupament de les zones on estan ubicades les actuals centrals d'Ascó i de Vandellós per minimitzar l'impacte econòmic.

Pel que fa al consum, posarem en marxa veritables plans d'estalvi i d'eficiència energètica i fomentarem paral·lelament l'ús d'energies alternatives que no superin el consum desorbitat que fa, entre altres coses, que siguem un dels països que consumeix més energia per cada unitat de PIB de la Unió Europea.

A tall d'exemple, cal fer auditories mediambientals a l'àmbit domèstic i industrial, fomentar la cogeneració d'energia i l'arquitectura sota paràmetres mediambientals.

Treballarem perquè les empreses elèctriques, com a part ineludible del seu servei, realitzin les inversions necessàries per millorar la xarxa de distribució i el seu manteniment, tant per evitar episodis d'apagades, d'elevat cost social i econòmic, com per millorar l'accés de particulars i empreses a l'energia sense haver de construir (en la mesura que sigui possible) noves instal·lacions de generació, que en tot cas seran ineficients sense una xarxa de distribució adequada.

Potenciar el nostre model social d'Estat del Benestar i reforçar les polítiques de cohesió social

El compromís per construir una societat més justa és a la base del nostre projecte i és el que en primer lloc explica les polítiques socials. A més, els i les socialistes catalans

sempre hem tingut clar que impulsar amb decisió les polítiques socials és fer una aposta per una gran inversió productiva per a Catalunya. L'empenta econòmica que Catalunya necessita ha de servir per aprofundir en la creació permanent d'oportunitats, estenent-les al llarg del cicle vital de la vida, i en la redistribució de la renda, invertint en la millora de les condicions de vida dels ciutadans i les ciutadanes i les seves famílies, perquè de forma global aquests factors repercuteixin en el desenvolupament socioeconòmic del país.

Els i les socialistes hem estat i som bel·ligerants pel que fa al benestar social. El nostre objectiu ha estat i és la lluita contra la desigualtat social, i promoure la millora de la qualitat de vida.

El nostre és un compromís clar: posar en marxa una política activa per aconseguir que la igualtat d'oportunitats de cada persona sigui realitat tant a l'inici (l'escola) com en el moment de la integració en el món laboral i social. La visió socialista del benestar social, tant en l'esfera individual com en la col·lectiva, es concreta en la capacitat que té la societat, i els ciutadans i ciutadanes individualment, per millorar la seva vida i el seu entorn. No es tracta d'amagar i minimitzar els problemes ofegant-los amb un dispendi de recursos interessats, sinó en la creació i potenciació de recursos humans i materials que hem de posar al servei de la ciutadania i la comunitat. Per potenciar aquests recursos buscarem el consens amb els interlocutors i interlocutores socials. Només així millorarem la capacitat per resoldre les dificultats i alhora fomentarem la solidaritat i la integració de tothom.

Cal fer un pas endavant en la construcció i universalització de l'Estat del Benestar.

Fins ara, les polítiques socials que han construït l'Estat del Benestar han estat lligades a la condició de la persona com a treballador o treballadora i finançades segons aquesta condició. Els canvis en les estructures socials i la major complexitat i exigència de la societat ens obliguen a treballar progressivament per obrir aquestes polítiques a tota la societat en general: que l'accés a les prestacions de l'Estat del Benestar sigui un dret inherent a la condició de ciutadania i no només a la condició de treballador o treballadora. Per tant, en el moment de plantejar-se reformes per adaptar l'Estat del Benestar al nou segle caldrà assumir el repte d'universalitzar-lo, fins i tot pel que fa al seu finançament.

A l'inici del segle XXI vivim immersos en un procés de progrés marcat pels avenços tecnològics i de la comunicació, per la globalització de l'economia i de la societat del coneixement; però també per una societat basada en els drets humans, civils i polítics i l'assoliment d'uns estàndards de benestar socials que permeten aspirar a aconseguir viure en una societat més humana, més justa, amb menys desigualtats, amb més pau i amb majors quotes de qualitat de vida per a tothom. Els i les socialistes ara ens sentim més esperançats que mai, en un moment en què és possible l'avenç cap als nostres ideals: una societat més justa, més lliure, més solidària i amb més benestar per a tothom. El nostre coneixement de la realitat, la nostra proximitat als problemes socials i a la gent que els pateix, i també l'alt nivell de suport electoral que hem obtingut ens fa sentir més responsables a l'hora de treballar per donar resposta a les velles i a les noves demandes socials que viu la nostra ciutadania. La societat ara és més complexa: hi ha més diversitat de formes familiars; hi ha més formes de pobresa; cal un acord social, comunitari i familiar en relació al repartiment de les responsabilitats familiars; hi ha més persones en situació de dependència. És en aquest context que els i les socialistes volem coresponsabilitzar-nos amb tota la societat per fomentar els serveis de proximitat, el treball en xarxa, l'adequació dels serveis a les necessitats de les persones i la participació activa de la ciutadania en les polítiques socials. Cal, doncs, trobar un acord amb les

Administracions Central, Autònoma i Local per assegurar l'atenció universal a totes les persones dependents.

En aquest moment de canvis hem de continuar construint l'Estat del Benestar (en alguns casos encara lluny dels estàndards europeus) i alhora adaptar-lo al nou context econòmic, social, demogràfic, etcètera. Els socialistes no podem adoptar una actitud immobilista, sinó que hem d'aprofundir en el disseny d'un Estat del Benestar més just i sostenible, estenent els criteris d'universalitat, sense deixar d'emprendre les reformes necessàries per assegurar-ne la viabilitat i el desenvolupament, obrint la participació en el disseny d'aquests canvis, tant a les persones com a les entitats vinculades en cada cas. La consolidació de l'Estat del Benestar és el repte que el nostre projecte es fixa dins d'un model europeu de societat avançada i moderna, que preveu no només incidir en la millora de les condicions socioeconòmiques dels ciutadans i les ciutadanes, sinó també en la qualitat de relacions i convivència que s'estableixen entre les persones, en la comunitat, i de la ciutadania amb l'Administració.

Volem que l'Estat del Benestar continuï essent un pilar essencial del nostre model de país.

En aquest sentit, cal garantir i potenciar una educació pública de qualitat, incrementant els recursos econòmics destinats a la creació de noves places de titularitat pública i solucionant les greus mancances que encara avui pateix (massificació dels centres, manca de professorat especialitzat, dèficit d'infraestructures, reducció de ràtios...); un sistema sanitari públic excel·lent i unes pensions dignes per a tothom, que n'augmentin la capacitat adquisitiva en funció del nivell de vida. Volem donar un impuls decidit a les polítiques de família que permetin la conciliació de la vida laboral i familiar, tenint en compte que l'estructura familiar ha evolucionat i presenta formes diverses. Hem de fer una aposta clara en polítiques actives d'ocupació. I hem de dur a terme, alhora, noves polítiques socials que donin resposta a les dinàmiques de la societat actual, tot oferint oportunitats i seguretat a la ciutadania. És per a nosaltres una prioritat facilitar la integració racional de la immigració, establint mecanismes precisos per aconseguir-ho. Hem d'actuar sobre els factors que generen desavantatge social, pobresa i exclusió. Hem d'apostar per nous instruments i impulsar mecanismes basats en la renda bàsica, com a dret de ciutadania. Hem de coresponsabilitzar els ciutadans i les ciutadanes, que s'han de sentir participants del model social que tenim. Per això és imprescindible un sistema fiscal just, en què pagui qui ha de pagar, i paguin el que han de pagar. I també és fonamental garantir l'eficiència i l'excel·lència en la gestió dels serveis públics de l'Estat del Benestar, tot prioritant els criteris qualitius i de rendibilitat social.

L'Estat del Benestar és una pedra angular del nostre projecte. Els i les socialistes considerem que els poders públics han de tenir un paper rellevant en l'economia, igual que les empreses, el col·lectiu d'autònoms o la resta d'agents econòmics i socials, per tal que el creixement sigui sostenible i tingui repercussions positives en la ciutadania i el medi ambient. Els poders públics han de garantir que les persones puguin decidir el model de família que volen i puguin decidir lliurement el nombre de fills que volen. En aquest sentit les polítiques de família són fonamentals. Els poders públics han d'ajudar a l'acompliment de les necessitats socials dels individus i les seves famílies, perquè puguin desenvolupar-se plenament, i atorgar una especial atenció a la població més vulnerable. Han d'atendre les necessitats que es deriven de l'envelliment de la població i també han d'atendre les necessitats dels més joves: educació, treball de qualitat i habitatge assequible són les seves principals demandes.

En aquest context d'assegurar la consolidació del nostre model d'Estat del Benestar, cal fer una referència específica al món rural. Aconseguir aquesta consolidació implica també fer equiparables les condicions de vida del món urbà i la rodalia; cal, doncs, que les

administracions públiques tinguin cura especial en dotar el món rural de serveis educatius, sanitaris i assistencials; d'equipaments culturals, esportius i de lleure, i de mitjans per a la conservació dels patrimonis artístic, cultural i natural; i, evidentment, és fonamental garantir la necessària connectivitat amb la resta del territori.

Durant molt de temps, massa, el món laboral català ha presentat greus problemes. Sinistralitat, temporalitat i precarietat han estat els trets que sovint l'han caracteritzat. Per a nosaltres la integració i modernització de les polítiques actives d'ocupació, la formació, la lluita contra la precarietat, la conciliació de la vida laboral amb la familiar, la flexibilitat acompanyada de la seguretat, i la salut laboral, són elements clau per generar més i millor ocupació.

S'ha produït un augment significatiu de les dones en l'educació universitària. En l'àmbit laboral s'ha incrementat molt la taxa d'activitat femenina, però persisteixen diferències significatives entre dones i homes, independentment del seu nivell d'estudis, en aspectes com: l'ocupació, la retribució, la precarietat, la temporalitat i la promoció a l'empresa. I a més, sovint continua recaient sobre les dones la cura dels avis i de les persones amb discapacitat, cosa que en limita les oportunitats en l'àmbit laboral. Hem d'assolir l'objectiu marcat per la UE d'una ocupació femenina del 60% l'any 2010 amb la promoció de programes estratègics per fomentar la promoció professional i la contractació de les dones, i garantir la igualtat d'oportunitats en l'accés a la feina. El treball és un dret, i, per tal que les dones i els homes puguin exercir-lo en plena igualtat, cal posar-hi els mitjans que així ho permetin, com les escoles bressol, la generalització dels permisos de paternitat, augmentar la durada dels permisos de maternitat per equiparar-la a la dels països europeus més avançats, contractes a temps parcial i altres instruments d'igualtat, de manera que aquesta sigui efectiva en el treball, però també a la llar. A més, cal aplicar la perspectiva de gènere a la prevenció de riscos laborals, necessària per garantir la igualtat en tots els aspectes del món laboral.

I, evidentment, perquè Catalunya gaudeixi d'una societat cohesionada, els socialistes i les socialistes tenim com a prioritat l'eradicació de la pobresa. Un país modern i avançat com el nostre no pot acceptar amb resignació l'existència d'un quart món amb més de 700.000 persones, fonamentalment dones, joves, grans i immigrants, vivint per sota del llindar de la pobresa. Entre els nostres objectius prioritaris ha de ser central la lluita contra les noves formes de desigualtat que sorgeixen amb les transformacions econòmiques i socials.

No volem que una part de la població quedi al marge del tren del progrés econòmic. Progrés econòmic i progrés social, ja ho hem dit, són dues cares de la mateixa moneda.

Un altre col·lectiu situat en un dels eixos de desigualtat que cal que el nostre model de benestar afronti amb certes garanties és el de les persones amb discapacitat. Aquest col·lectiu inclou un ventall de situacions molt diverses, però amb una cosa en comú: la necessitat d'afrontar reformes legislatives que, d'una banda, els discrimini positivament en l'accés a un conjunt de béns i serveis, i de l'altra, els hi faciliti la integració laboral. Reformes legislatives i voluntat política per al desenvolupament d'algunes de les normatives ja aprovades són els reptes que cal abordar.

Amb la mateixa exigència, una societat progressista i socialment avançada, un model de societat que desitja la millora en les condicions de vida i la qualitat de les relacions humanes, ha de protegir la població en situació de risc o maltractament. No podem tolerar que es continuïn donant formes de maltractament intrafamiliar i culturals, que vulneren greument els drets humans. Els poders públics han de desplegar mecanismes de protecció jurídics, preventius i de tractament per a víctimes i agressors, que apuntin

a l'eradicació del maltractament familiar, fins i tot tenint en compte la seva dimensió de transmissió de pautes intergeneracionals.

El fenomen del maltractament intrafamiliar s'ha d'abordar de forma integral en qualsevol tipus d'expressió que repercuteix greument en el desenvolupament de la persona, sigui un maltractament per agressió activa o per omissió d'atencions bàsiques, sobretot quan aquest és dirigit vers les persones més vulnerables, per raons d'edat (infants, gent gran), salut (discapacitats, malalts), cultura (violència legitimada per raons culturals o religioses) o de gènere (violència contra les dones).

En el mateix sentit, cal fer referència a la immigració, un fenomen estructural de la nostra societat. Cal arbitrar les polítiques que en facilitin i en garanteixin l'accés a la ciutadania, és a dir, la plenitud del reconeixement dels drets i dels deures, de la seva participació, i fins i tot atorgar el dret de vot en les eleccions municipals. I cal que les persones immigrants tinguin un tractament just en el mercat de treball, i eliminar qualsevol tipus d'abús salarial, que d'altra banda també és perjudicial per a la resta de treballadors i treballadores. En aquestes polítiques, hi han de participar totes les administracions i en especial les administracions locals, que són les que han patit les tensions socials a conseqüència de les polítiques allunyades de la realitat que han practicat els anteriors governs del PP i de CiU. La nostra societat ha de saber incorporar en condicions d'igualtat els nous ciutadans i ciutadanes que procedeixen de la immigració, que ara per ara representen un 10% de la població de Catalunya. Aquesta és una realitat que no es pot negligir i que representa, tant per la cohesió social com per la solidesa democràtica, un dels majors reptes de la nostra societat i alhora una oportunitat.

En aquest sentit potenciarem activitats formatives, educatives, culturals i d'oci integradores de les diferents cultures presents a Catalunya, que fomentin el coneixement i el respecte per la diferència.

Per últim, cal fer referència a la comunitat homosexual. Estem a les portes d'un canvi històric. El dret al matrimoni i la possibilitat d'adopció conjunta pels dos membres de la parella homosexual no ens han de fer oblidar que encara queda molt per fer per eliminar qualsevol discriminació envers les persones homosexuals.

Nous sectors, nous valors: empresa i socialisme

En el marc de l'economia del coneixement és necessari innovar no només pel que fa als models productius, sinó també en relació amb les estratègies de garantia de la cohesió social i també la recerca de models innovadors per garantir-la. Cal avançar en un procés d'innovació en els models d'organització productiva, en les estratègies de motivació i en els mecanismes de solidaritat social que ens situï al nivell d'altres societats europees.

L'economia social i el tercer sector són camps en què aquesta voluntat d'innovació s'ha fet palesa. En aquest sentit, cal posar atenció i actuar amb relació a noves experiències com ara:

— La potenciació de criteris de sostenibilitat ambiental i de responsabilitat social en el desenvolupament de les empreses. En una societat cada vegada més responsable hi ha una sèrie de criteris que haurien de ser elements decisius en el govern de les empreses. En aquest sentit, el respecte als drets socials i laborals, així com la responsabilitat social de les empreses i la responsabilitat corporativa, adquireixen especial importància. Cal establir incentius perquè el major número d'empreses s'incorporin a aquest corrents.

— Cal millorar la legislació vigent en medi ambient fent que les penes per danys es compleixin, de manera que el sector empresarial en prengui consciència, i garantir d'aquesta manera un nou marc legislatiu que vertaderament protegeixi el nostre entorn ambiental dels excessos i abusos que s'han patit els últims anys.

— Els moviments de consum responsable (i de creació d'etiquetes socials) que condicionen les decisions de consum al compliment de criteris de responsabilitat social de les empreses.

— L'emergència del tercer sector i, en especial, de l'economia social com a sector creador d'ocupació, que no sigui un focus d'ocupació precària, contractació irregular i salaris molt baixos, sinó al contrari, de treball estable fortament vinculat a la comunitat, així com la banca ètica, que incorpora criteris de rendibilitat social a l'hora de determinar les inversions.

— L'aplicació de polítiques amigables a les famílies —*family friendly*— a les empreses, les organitzacions i les administracions públiques i privades.

L'economia social té molt a dir en un sector emergent de la nova economia com és el dels serveis a les persones (serveis socials, culturals, de proximitat i de lleure), que és un dels sectors que previsiblement crearà més ocupació en els pròxims anys en la nostra economia.

Els i les socialistes defensem un model de consum responsable, just, autònom i sostenible.

Les administracions públiques han de vetllar activament per la defensa dels drets dels consumidors (a la seguretat, a la informació, a escollir i a ser escoltats) i han de tenir especial cura per incorporar la defensa dels seus interessos —sovint amb dificultats per organitzar-se i fer sentir la seva veu— en les nombroses decisions de política industrial i comercial en què aquest col·lectiu es veu afectat.

Catalunya disposa d'un potent sector de producció econòmica distribuït en el territori que dóna suport a moltes petites i mitjanes empreses com és el sector ramader, molt actiu, competitiu i professional, que compleix una doble funció: d'una banda, la de produir aliments de qualitat, i de l'altra, la de fixar l'assentament de la població sobre el territori i garantir la qualitat del medi ambient.

MILLORAR LA QUALITAT DE VIDA: PER UNA CATALUNYA AVANÇADA

L'escenari de consolidació de la democràcia, inèdit en la història d'Espanya, amb l'alternança dels diferents nivells de govern de diverses formacions polítiques, ha ajudat a centrar una part important del debat polític en la qualitat de la democràcia, que és el mateix que dir en la garantia efectiva dels drets de les persones, de serveis públics de qualitat per a tothom, d'unes expectatives de formació, i de treball i de projecció personal a l'abast de tots els ciutadans i les ciutadanes.

A Catalunya la formació del Govern del PSC, ERC i ICV-EUA, catalanista i d'esquerres, ha significat la superació de la manipulació exercida pel nacionalisme conservador, que dividia la societat catalana entre nacionalistes (patriotes, bons ciutadans) i no nacionalistes (antipatriotes o sucursalistes, mals ciutadans), i deixava molt en segon terme les qüestions que determinen el progrés i la qualitat de la democràcia.

Afortunadament, la clara majoria ciutadana representada a l'actual Govern de la Generalitat ha desfet aquest equívoc pernicios —que ha fet mal al país no només a efectes interns, sinó també en la seva projecció a la resta d'Espanya— i que ha deixat ben palès el doble component majoritari que defineix la societat catalana contemporània: el catalanisme i el progressisme, i el pluralisme .

L'acord de govern de les tres formacions que integren el Govern de la Generalitat i les primeres decisions que ha pres —tot i el bombardeig polític i mediàtic a què ha estat sotmès des del primer dia i fins pràcticament al 14 de març, destinat a trencar l'entesa de govern i les accions corresponents— estan clarament orientats cap a la realització de les polítiques anteriorment esmentades.

En el context internacional, l'onada neoliberal i la imposició d'un suposat «pensament únic», fruit de l'esfondrament del bloc soviètic, va escombrar progressivament durant els anys 90 el prestigi de les polítiques d'igualtat social pròpies de l'Estat del Benestar desenvolupat després de la Segona Guerra Mundial en els estats més avançats d'Europa.

L'ultraliberalisme thatcherià i reaganià van posar dràsticament en dubte els drets socials i econòmics de les persones en una democràcia moderna, com si en comptes d'un estat de dret tinguéssim una selva on tothom lluita contra tothom per prosperar, amb l'argument que, amb el simple esforç personal, l'estat liberal ofereix les mateixes oportunitats a tothom.

Aquest miratge, llargament difós com a veritat universal, ha comportat una notable regressió en els drets socials i econòmics de moltes persones, i s'ha produït la paradoxa —només aparent— que xifres macroeconòmiques favorables encobreixen una ocupació precària i de baixa qualitat i un augment de l'exclusió, un fenomen que hem viscut assenyalamment a Espanya sota el govern del Partit Popular.

Contra aquest model —que més que neoliberal s'hauria d'anomenar, sense embuts, de primària explotació capitalista— les societats més avançades i equilibrades dibuixen una altra perspectiva, la d'un estat democràtic amb drets i obligacions socials i econòmiques per a totes les persones, amb accés garantit als serveis públics essencials, la prestació i la responsabilitat dels quals correspon als diversos àmbits de l'Administració i una política de redistribució de la riquesa que maximitzi les condicions econòmiques de les persones que tinguin una situació mínima de renda.

Els moviments socialistes i socialdemòcrates d'arreu hem conviscut amb economies de mercat basades en el sistema capitalista que, per definició, impliquen la tendència a la concentració de la riquesa. És per això que, des de la nostra postura progressista, cal prestar una màxima atenció i orientar amb polítiques actives aquells mercats que, més enllà de regular béns o serveis, regulen drets constitucionals, com són el dret al treball o a l'habitatge. Tant en un cas com en l'altre no podem permetre que el mercat n'exclouï ciutadans o ciutadanes per una simple restricció pressupostària o per un dèficit formatiu, etcètera. En el cas del dret al treball, aquest ja té una legislació i garanties que li són pròpies (i que cal aprofundir-hi més), però el dret a l'habitatge encara es troba regulat per una legislació molt liberal.

Des de l'Estat de Dret cal garantir una base de qualitat exigible per a tots els ciutadans i les ciutadanes en tots aquells mercats que regulen drets fonamentals, i a partir d'aquesta base garantida, per exemple, un primer habitatge digne, aleshores, deixar que el mercat operi lliurement.

Igualment s'ha de vetllar per aquells drets constitucionals, com el treball i l'habitatge, en què el mercat té una especial incidència, per tal que aquest no sigui exclouent. Cal des de l'Estat de Dret, garantir els drets i l'accés als serveis, especialment per aquells col·lectius més desfavorits que poden quedar-ne exclosos.

Una Catalunya socialment avançada significa l'enfortiment del seu estat de benestar, una aposta decidida per la qualitat dels serveis públics estratègics com l'educació, la sanitat i la seguretat, i el benestar social. Aquesta aposta per les principals eines de cohesió, transformació i justícia social, s'ha de traduir en la prioritització de les inversions i dotacions adreçades a aquests sectors. Aquesta és també una aposta pels valors i els principis socialistes. Hem de superar el pessimisme del discurs al voltant de les crisis de l'Estat del Benestar per tal d'assumir l'objectiu estratègic d'apropar-nos progressivament a les realitats dels estats socials i democràtics més avançats d'Europa. Hem d'evolucionar amb la comunitat i adaptar unes noves pràctiques polítiques i uns nous instruments coherents amb les realitats canviant que ens envolten. L'atenció als col·lectius més desfavorits, a les noves demandes socials i als nous moviments socials formen part de la nostra agenda política.

Com a socialistes, lluitar per una millora de les condicions col·lectives i personals de vida amb una aposta ferma pel servei públic com a garantia de cohesió, igualtat i justícia social, significa també treballar per una Catalunya avançada i de progrés.

Les noves necessitats

Parlar de promoció dels serveis públics l'any 2004 no significa, de cap de les maneres, tornar a polítiques estatistes pretèrites ni defensar un paternalisme social propi de règims populistes. Al contrari, significa donar resposta a les necessitats de la societat contemporània, necessitats que tot sovint són noves i canviantes com a conseqüència de l'accelerat avanç de la globalització i de la societat de la informació i el coneixement, així com de realitats socials que vint o trenta anys enrere eren inexistentes o minoritàries, junt a altres velles demandes i necessitats socials no suficientment ateses o satisfetes.

L'atenció a aquestes noves necessitats es fa encara més palesa si es té en compte el dèficit d'inversió en serveis públics dels darrers vuit anys.

Reconeixement legal i real dels drets socials bàsics per a tots els ciutadans i les ciutadanes amb principis d'universalitat, autonomia personal, proximitat i transversalitat.

Són necessaris, doncs, més i millors serveis públics:

- Per combatre la precarietat i la sinistralitat laboral que afecten greument la salut laboral i les condicions de vida de les famílies.
- Per atendre l'infant com a persona i com a futur ciutadà o ciutadana d'una societat plural i democràtica.
- Per permetre i garantir als treballadors i les treballadores la conciliació de la vida laboral, familiar i personal. Amb una nova cultura de la gestió del temps que millori les condicions de les famílies, amb propostes innovadores per concertar amb els diferents agents i amb millores en la legislació pel que fa a la conciliació laboral i familiar.
- Per atendre noves bosses de pobresa mitjançant actuacions integrals, d'inclusió i de lluita contra l'exclusió.
- Per proporcionar serveis domiciliaris adequats, de qualitat i regulats per l'Administració pública, per a les persones grans, les persones amb discapacitat, els malalts de llarga durada i crònics i les persones que pateixen malalties mentals, així com per propor-

cionar serveis de suport a les famílies i a les persones que se'n fan càrrec, i per l'eliminació de les barreres arquitectòniques.

- Per reforçar la garantia d'un sistema de pensions públic i just. És necessari donar una resposta social i digna a l'envelliment de la nostra població, i potenciar ajudes que garanteixin una bona atenció i una millor qualitat per la gent gran.
- Per donar una resposta integral, sanitària i social a les necessitats de salut i d'integració social de les persones amb dependència: persones grans, amb discapacitat, malalts mentals i malalts crònics i malalts terminals. Des del suport a la dependència mitjançant actuacions i estructures estables i coordinades i un nou marc legislatiu consensuat amb els agents representatius.
- Per atendre les necessitats de les persones en risc o en situació d'exclusió social, pobresa, amb problemes de drogodependències, marginalitat, desestructuració familiar i inadaptació social.
- Per garantir una atenció sanitària pública que respongui als nivells de qualitat d'una societat avançada. Amb una nova atenció primària que ha de ser la referència dels ciutadans i les ciutadanes per als problemes de salut i per a la prevenció de la malaltia, amb uns serveis hospitalaris moderns i eficaços, ben coordinats amb la primària, àgils, amb temps d'espera raonables en tots els processos assistencials, i amb uns serveis d'urgència que proporcionin un bon nivell de resposta. Tot això garantint una provisió de serveis que sigui preferentment pública; en el cas que sigui privada concertada, que la salut no sigui concebuda com a negoci, que es faci sobre la base de la supervisió pública i que se'n garanteixi la qualitat de l'atenció i l'equitat en l'accés. També s'ha d'incentivar professionalment la dedicació exclusiva al sector públic.
- Per donar garanties de protecció aplicant totes les mesures necessàries davant dels problemes de salut emergents derivats de les agressions al medi ambient o de la incorrecta manipulació dels aliments i dels nous problemes socials (anorèxia, bulímia, embarassos no desitjats...).
- Per garantir la seguretat com a servei bàsic de l'Estat del Benestar i prevenir els riscos i les emergències.

Tot això és indispensable per a la consecució de la llibertat, la convivència tranquil·la i la justícia.

- Per garantir l'accés a les noves tecnologies, de forma que aquestes no siguin una barrera perquè els ciutadans i les ciutadanes s'incorporin a la societat del coneixement i es normalitzin les noves formes de relació, de comunicació i d'adquisició del saber.
- Per garantir l'accés a un habitatge digne per a tothom.
- Per oferir garanties de qualitat en l'ús de les medicines naturals, amb la seva regulació i homologació.
- Per donar una resposta ràpida i efectiva a les urgències i emergències sanitàries arreu de Catalunya, i disposar d'una xarxa de transport sanitari ben dimensionada i preparada —que ha de ser planificada, dirigida i controlada des d'organismes públics—, i garantir la formació adequada dels professionals.
- Per permetre i garantir, en definitiva, que tothom pugui aprofitar el màxim d'oportunitats per viure en plenitud i amb salut en cada una de les etapes de la vida.
- Per atendre les noves necessitats de tot tipus de famílies amb polítiques de suport que millorin la qualitat de vida, tant amb ajudes directes com d'accés als serveis. Per garantir els drets de les dones en els diferents àmbits de la vida social, laboral i familiar.
- Per afavorir la integració social de les persones immigrants i refugiades, tot garantint els drets i deures constitucionals (laborals, sanitaris, d'educació, d'habitatge, etcètera).
- Per facilitar l'emancipació del jovent mitjançant la formació, l'accés a la feina i l'habitatge en unes condicions dignes.
- Per combatre i eliminar qualsevol forma de violència: familiar, contra les dones, infantil, contra els discapacitats, contra la gent gran, etcètera, bé sigui amb expressió

activa (agressió) o passiva (negligència i desatenció). Amb la intervenció de l'Administració pública en la prevenció, la detecció i el tractament, i amb la creació de plans d'actuació i una nova legislació.

— Per garantir el dret a l'educació per a tothom des del servei públic i de qualitat, defensant l'educació com un dret al llarg de tota la vida i com a garantia de desenvolupament personal i d'inserció social i laboral que afavoreixi la convivència, la pluralitat i la cohesió social en el marc d'una societat oberta i democràtica.

Aquesta filosofia del servei públic exigeix una capacitat de reacció àgil i ràpida davant les noves formes de desigualtat (atur, nova pobresa urbana, feminització de la pobresa, desigualtats en salut fruit de les condicions de vida, violència no reivindicativa, etcètera).

I exigeix també la concertació i la col·laboració del Govern central amb les comunitats autònomes, i molt especialment amb els ajuntaments, perquè principalment la prestació dels serveis es farà des de l'àmbit més proper al ciutadà.

Per donar resposta a tot aquest ventall de noves necessitats caldrà que se n'assegurin legalment el reconeixement i la cobertura, de tal forma que no depenguin de les possibilitats o de la voluntat política de les institucions.

Les noves polítiques

En realitat, en els serveis socials i en la seva millora trobem un dels jaciments d'ocupació més importants i un dels sectors de treball més intensius. A més a més, la majoria d'aquestes feines beneficien els col·lectius que tenen dificultats especials d'inserció laboral (joves, dones, persones més grans de 45 anys, etcètera) i contribueixen a rebaixar la taxa d'atur i a incrementar la d'activitat. Per això s'han de regularitzar i professionalitzar per evitar que acabi sent un sector d'ocupació només per a certs grups socials.

Avui l'autogestió de les famílies està cobrint aquesta demanda. La dedicació, principalment de les dones, a les tasques d'assistència domiciliària és una trava per a la inserció de les dones en el mercat de treball.

Caldrà concertar les polítiques socials amb els diferents agents implicats, atès el paper de prestadors de serveis en una societat del benestar. Així també és important potenciar i propiciar una reorientació del paper del voluntariat, de les associacions i de les entitats que treballen per la integració i el suport a les persones, amb l'objectiu de coordinar una bona xarxa de serveis.

Com a complement, incentivarem i promourem el voluntariat social com a recurs quan l'Administració no estigui en disposició de donar el servei amb els seus mitjans —i sempre que no suposi una substitució de treballs susceptibles de ser assumits per l'Administració—, bé per aquesta o bé per iniciatives privades de serveis a les persones.

Els canvis accelerats en les formes de vida i de treball de la nostra societat pressionen fortament les persones i els pobles. Es produeix una gran incertesa davant la informació i els coneixements, una inseguretat personal en la presa de decisions, una desorientació en el camp dels valors i estrès i agressivitat en les relacions entre les persones.

Hem de treballar perquè totes les persones puguin assumir plenament els reptes actuals amb un sentit de progrés humanitzant i solidari, perquè coneguin la realitat i la sàpiguen

interpretar i perquè impulsin la cohesió de la vida social a través d'unes relacions respectuoses amb la dignitat de l'ésser humà.

Per a nosaltres l'educació és l'instrument essencial per a la realització de la persona com a ésser social, que vol dir autònom en una societat que volem democràtica.

Entenem l'educació com un dret l'exercici del qual no s'acaba amb l'adquisició de coneixements i habilitats, sinó que és un mitjà que ens ha de portar cap a un progrés sense exclusió ni marginació.

Convé fer front a aquesta política social de progrés, basada en la universalitat, la millora constant i la qualitat dels serveis públics, amb la consciència que no comporta una càrrega inassolible per a l'Estat, com afirmen els seus detractors neoliberalers. La despesa pública en un sistema d'atenció a la dependència, per exemple, genera activitat econòmica, proporciona ingressos fiscals i llocs de treball, i estalvia prestacions d'atur i despesa sanitària.

També en la línia de promoure una societat progressista i avançada, cal estimular, especialment entre els joves, formes d'organització autònoma, formes de relació i models de vida no relacionats amb l'oci mercantilitzat, sinó més aviat orientats a la renovació social i a la solidaritat.

La inversió en cohesió social i en polítiques de benestar també significa invertir en capital humà, fonamentalment per a les pròximes generacions i per al futur del país.

L'esport és una eina fonamental per a l'educació, la integració i la cohesió social, alhora que també ho és per a la salut i el benestar de les persones. Cal aprofitar la important transmissió de valors que es dona a través de l'esport per impulsar polítiques de promoció i pràctica esportiva adreçades a tots els col·lectius de ciutadans: nens, joves, adults, gent gran i persones discapacitades.

La inversió educativa, la formació professional dels nostres treballadors i treballadores, la inversió sanitària, la cultura dels serveis socials avançats, etcètera, són inversions productives de llarg abast, a banda de l'expressió del grau de progrés, de llibertat i de desenvolupament de la nostra societat.

La nova realitat sorgida de l'aplicació de les noves tecnologies ens obliga a replantejar-nos les nostres formes de vida, d'organització, de comunicació, d'aprenentatge, etcètera. Davant del profunds canvis que ens esperen, el paper dels educadors i les educadores com a agents socials és fonamental per a dur a terme la transformació social que comporta la revolució tecnològica en la qual l'educació té un paper protagonista.

Una societat que es caracteritza per l'obertura, el dinamisme, la interactivitat i la complexitat, requereix processos pedagògics igualment oberts, dinàmics i creatius en què els protagonistes, com a subjectes del procés, estiguin en actitud d'aprenentatge permanent, hi participin, s'hi expressin i s'hi relacionin. Les noves tecnologies afavoreixen la creació de formes diferents d'organització i de transmissió dels coneixements i comporten una profunda revisió del marc educatiu tradicional. La finalitat de l'ensenyament ja no pot ser l'adquisició de coneixements —i no ho ha de ser—, sinó el desenvolupament integral de la persona.

El govern d'una societat que vol ser avançada i capdavantera ha d'adoptar polítiques que donin resposta a les profundes transformacions que ha viscut aquesta societat.

Hem de garantir el dret a la seguretat pública a partir del desenvolupament d'un Model de Seguretat Integral, coherent i descentralitzat i desenvolupar-lo com un servei públic, de naturalesa transversal, que incideixi en tots els àmbits de la convivència ciutadana. Això comporta una nova política de seguretat encaminada a l'establiment d'un model únic de seguretat per tal de millorar el servei a la ciutadania i optimitzar-hi els recursos.

Així mateix, cal una política de protecció civil per aconseguir una major sensibilització davant dels riscos o les emergències que puguin sorgir en el nostre territori, i reforçar la coordinació entre les diverses àrees i administracions.

Per això cal reforçar les polítiques socials i les polítiques de suport a les famílies; en definitiva, polítiques de servei per a totes les persones.

Perquè allò que és important assenyalar és que les polítiques de suport a les persones no poden partir de models prefixats i monolítics —com s'ha fet tradicionalment—, sinó que ho han de fer a partir de l'adaptació de les accions de l'Administració a les realitats plurals de la societat.

Garantir la sostenibilitat de les polítiques de benestar és un gran repte de futur.

I ho és especialment pel que fa a les polítiques sanitàries, atès que una major qualitat dels serveis i dels avenços tecnològics generen una major demanda dels serveis sanitaris, increment que alhora és desitjable ja que implica una millora de la qualitat de vida de tothom. Des del PSC hem de liderar amb força el debat de futur sobre la sostenibilitat i la millora del sistema sanitari perquè es faci en el si de la societat catalana de manera ordenada, amb una visió profundament solidària de justícia i d'equitat i alhora sostenible financerament.

Cal promoure un nou contracte social entre homes i dones que propugni compartir les responsabilitats familiars, compartir el treball, compartir el poder i que promogui condicions que possibilitin la igualtat d'oportunitats, per tal de crear una societat on homes i dones puguin desenvolupar les seves capacitats i s'enriqueixin mútuament en la vida personal, familiar i social.

Avui dia la societat planteja situacions que abans eren poc freqüents. Ha crescut el nombre de persones que viuen soles, majoritàriament dones; el de les famílies monoparentals; el de les persones que han de conciliar les responsabilitats laborals amb les familiars; hi ha més gent gran que necessita atenció a casa seva; dones i famílies senceres que viuen amb recursos limitats o insuficients; grups familiars separats pel fenomen de la immigració, etcètera.

Els ajuntaments han donat sovint la primera resposta a aquesta diversitat de noves necessitats familiars. En molts casos ho han fet sense tenir recursos ni competències suficients per garantir el servei a les persones.

Per això és necessari que inspirem polítiques en aquesta direcció, polítiques àmplies, fermes i decidides, perquè creiem en la igualtat social, en la llibertat de les persones i les famílies, en una educació de qualitat per a la infància, en el dret a una vida digna i en la solidaritat intergeneracional.

L'adaptació de les polítiques socials a aquestes realitats noves i canviants requereix ductilitat i decisió alhora: davant de la constatació dels problemes és necessari plantejar respostes. Per exemple, en el cas de les desigualtats entre dones i homes, si constatem que en igualtat de condicions laborals les dones cobren menys que els homes, cal

assegurar la igualtat de drets sense més dilació. Cal analitzar les causes d'aquesta discriminació i posar remei a l'origen. Qualsevol actuació de llarg abast ha d'anar dirigida a l'arrel i a les causes del problema.

En aquest cas, com en d'altres, la perspectiva per promoure una societat igualitària, progressista i avançada ha de ser forçosament interdepartamental. Perquè millorar la qualitat de vida de tothom i fer valer els drets de les persones no s'aconsegueix exercint un assistencialisme caritatiu, sinó establint les condicions que garanteixin aquest progrés col·lectiu. I això significa posar en joc àrees, iniciatives i esforços molt diversos.

Així doncs, cal combinar la resposta a les necessitats directes i immediates amb el disseny de polítiques de previsió i reformes legals i administratives que eliminin mancances i desigualtats que no corresponen a un Estat del Benestar i de progrés.

Per tant, urgeix el relançament de veritables polítiques d'habitatge social, com les anunciades pels nous Governos català i espanyol, que s'han d'acompanyar amb unes polítiques urbanístiques d'abast més ampli que generin un increment de la qualitat de vida dels ciutadans i les ciutadanes. L'accés a l'habitatge és un dels problemes de la societat catalana, i s'ha d'incidir especialment en els col·lectius de joves, gent gran, famílies monoparentals... Caldrà, doncs, posar en pràctica iniciatives coordinades entre els governs municipals i la Generalitat per tal de: fomentar la rehabilitació del parc d'habitatge existent tot millorant-ne l'accessibilitat i l'habitabilitat, i augmentar la producció d'habitatge protegit en règim d'accés a la propietat o de lloguer, fent especial esment en aquest últim per tal de constituir progressivament un parc de lloguer de titularitat pública.

Cal dur a terme ràpidament mesures contundents i integrals per a l'eradicació de la violència contra les dones.

Aquesta és la manifestació més greu i brutal de la desigualtat i dels models culturals de la relació entre homes i dones. Les mesures han d'anar dirigides tant a la sensibilització i prevenció d'aquesta xacra social, com a pal·liar els efectes que la violència produeix sobre les dones que la pateixen. Cal, doncs, impulsar serveis d'informació, d'atenció integral i centres d'emergència i recuperació integrals, distribuïts de forma equilibrada en el territori. També cal facilitar la reeducació de l'agressor. Alhora, amb l'objectiu de possibilitar un canvi de mentalitat social, cal introduir formació específica en tots els nivells educatius, i educar des de la infància en el respecte i la tolerància. Així, també caldrà que els mitjans de comunicació segueixin rigorosament les recomanacions establertes sobre el tractament de la violència de gènere. Apostem per la tolerància zero vers totes les formes de violència, i s'hauran de posar tots els mitjans i les mesures pertinents per eradicar tot tipus de violència: familiar, contra les dones, la gent gran, les persones discapacitades, la violència infantil... S'ha de treballar per una societat que rebutgi tota mena de violència.

Cal educar la nostra societat en el respecte total a la seva diversitat sexual. Des de les escoles, els instituts i les institucions públiques hem d'eliminar segles de cultura homofòbica i respectar plenament els col·lectius gai, lèsbic i transsexual.

És necessari donar un veritable impuls a la política de família, entenent-la com una xarxa de relacions familiars més que com un model de convivència concreta, de manera que es consideri com un sector estratègic que s'ha de protegir.

També hem de prioritzar l'atenció dels infants i dels adolescents com una inversió de la nostra societat, que incideix en la futura qualitat de les relacions humanes i el desenvolupament social.

Els nostres infants necessiten polítiques integrals (preventives, d'atenció i promoció del benestar...) que afectin tots els vessants (social, familiar, educatiu, de lleure, d'habitatge...) que participen en el seu procés de desenvolupament com a persona, ésser social i futur ciutadà.

Per aquest motiu, hem de prioritzar la infància i atorgar-li una especial atenció en situació de risc, desprotecció o maltractament, i desplegar-ne un sistema de protecció eficaç i contundent que prioritzi per damunt de tot l'interès superior de l'infant, a fi d'eradicar i combatre la negligència i el maltractament infantil, així com qualsevol expressió de violència, activa o pasiva, que afecti i vulneri els drets de l'infant.

Defensar la «ciutat compacta» enfront de la ciutat dispersa i difusa que genera una urbanització massiva de l'espai lliure, amb l'objectiu de mantenir un equilibri entre el territori habitat i l'entorn natural, cosa que comporta potenciar una ciutat sostenible i millorar significativament la qualitat de vida als nuclis urbans, treballar per la dignitat i el progrés de tots els barris, i equilibrar l'esforç que es fa en les àrees de nova urbanització i en la sostenibilitat dels barris tradicionals.

Volem, així mateix, un equilibri i equitat territorial, dotant el territori d'infraestructures i serveis que evitin la fractura territorial i facilitin l'accés als serveis, tot superant fractures entre el món rural i urbà.

Hem de perfilar, doncs, un model que tingui en compte les interaccions que es produeixen entre els diversos tipus de famílies i comunitats; entre l'educació, la diversitat lingüística i cultural i l'accés col·lectiu a les tecnologies de la informació i la comunicació; entre la nova immigració i l'assistència sanitària, social, l'habitatge, l'ocupació i l'ensenyament (és imprescindible potenciar les mesures i els projectes de mediació entre comunitats per afavorir la convivència i el coneixement mutu, clau per a una integració raonable); entre els joves i la precarietat laboral, la independència econòmica i l'accés a un habitatge digne, i entre les dones, els desempleats més grans de 45 anys i la precarietat laboral, les pensions dignes, els horaris laborals i comercials i el transport.

EL COMPROMÍS AMB LA SOSTENIBILITAT

Per als socialistes i les socialistes, les propostes polítiques relacionades amb el medi ambient s'han de basar en un ampli consens i la intercomunicació entre la ciutadania, les administracions públiques i els sectors econòmics per promoure un canvi en les actituds individuals i col·lectives, tot establint una comunicació continuada i eficient entre legisladors, executors de les polítiques mediambientals i agents socials.

En aquest sentit, apostem per fer una gestió responsable en la línia de les directrius establertes a l'Estratègia de Desenvolupament Sostenible de la Unió Europea i el conjunt de Directives comunitàries, per tal de posar en marxa propostes polítiques efectives de millora de la qualitat ambiental que alhora promoguin activament la conservació dels espais naturals i la preservació de la biodiversitat.

Aquesta estratègia passa per integrar els criteris mediambientals a la resta de les polítiques públiques, fent-les compatibles amb el desenvolupament econòmic i amb una participació activa de la ciutadania.

La sostenibilitat forma part de totes les polítiques, especialment pel que fa al desenvolupament econòmic i social.

Això es fonamenta en el fet que els problemes derivats de la interdependència global requereixen actuacions locals mentre es potencien iniciatives territorials a petita escala.

En aquest sentit, el PSC proposa, en el marc de les noves tendències mundials, una nova política mediambiental amb l'objectiu fonamental de fer compatible la preservació de la diversitat biològica i la conservació dels nostres recursos naturals amb l'activitat i el progrés econòmic i el benestar social.

Hem d'apostar per un concepte de sostenibilitat global, ja que no és raonable traslladar els costos ecològics derivats de la nostra preocupació mediambiental a països en vies de desenvolupament.

Es fa del tot imprescindible posar fi a la degradació ambiental. És el moment de fer polítiques i propostes decisives en defensa de l'equilibri mediambiental impulsant estratègies de protecció i conservació del medi natural i de la biodiversitat, alhora que posem en marxa mecanismes per controlar riscos, com les espècies al·lòctones i invasores, i les modificacions biotecnològiques (transgènics), que permetin la millora de la qualitat de vida de la nostra societat, tot respectant l'ecosistema del planeta i garantint el futur de les generacions esdevenidores.

El nostre compromís amb la nova cultura de l'aigua ha de centrar-se en afavorir un nou model de desenvolupament basat en una ètica intergeneracional des de la qual el patrimoni natural, social i cultural dels pobles s'ha de considerar com un préstec de les generacions futures, més que com una herència dels nostres avantpassats. Es tracta, en definitiva, d'assumir un canvi del paradigma passant de considerar l'aigua com un simple factor productiu a entendre'l com un actiu «ecosocial», amb una doble vessant econòmica i ecològica.

Per tant, es fa necessari un canvi cultural que ha de ser un dels nous valors que porti el socialisme democràtic i de progrés a través del municipalisme, ja que és en l'esfera local des d'on millor podem iniciar aquest canvi de cultura.

En aquest sentit, és prioritària l'elaboració d'un veritable Pla de Prevenció de Riscos Ambientals en el qual s'avaluïn aspectes com la contaminació acústica i lumínica, els efectes contaminants de les dejeccions ramaderes, amb caràcter territorial i sectorial, i els possibles riscos i costos econòmics. Aquest Pla s'ha de dotar dels corresponents instruments: normatius; d'elaboració d'ecoauditories prèvies a la concessió de llicències; administratius, com l'aplicació d'exigències ecològiques i mediambientals en la documentació administrativa per a la contractació de béns i serveis; i executives, amb propostes de solucions com la construcció de sistemes de tractament de purins ecològicament sostenibles per fer front a les agressions a la Natura i a aquells episodis que comportin perill per a la salut i la seguretat de les persones i els éssers vius.

Per a una progressiva adaptació del model econòmic a les exigències ambientals i per obtenir recursos per a la implementació de polítiques ambientals públiques, cal determinar i establir amb decisió els mètodes adients per a una incorporació gradual del cost ambiental en els processos econòmics.

Catalunya és un dels territoris d'Europa on la contaminació acústica és més acusada i afecta la salut i el benestar de les persones. Cal treballar i prendre iniciatives legislatives i administratives per aconseguir que el nivell de soroll a la nostra societat es redueixi a

nivells compatibles amb el benestar, especialment en els espais públics. En aquest sentit, caldrà treballar sobre tots els àmbits d'actuació socials i econòmics.

Volem implantar una política hidràulica que amb criteris d'una nova cultura de l'aigua en garanteixi el subministrament en quantitat i qualitat suficients, que protegeixi tots els recursos hídrics (fons, aqüífers, rius...) i el seu estat ecològic, de manera especial els més fràgils, com els deltes dels nostres rius i les seves aigües. Considerem que és possible una altra política de l'aigua que aposti per polítiques hidràuliques que respectin el territori i els ecosistemes i afavoreixin les espècies vegetals autòctones, que necessiten menys aigua que les foranes, i que afavoreixin també l'estalvi, la reutilització i la gestió eficient dels recursos mitjançant processos de sanejament i depuració. Que posi en marxa mesures de correcció i prevenció de possibles contaminacions (nitrats, potabilització de pous...), de millora de les conduccions i instal·lacions (possibles fuites) i que afavoreixi també altres alternatives de captació dels recursos, com ara els processos de dessalinització, així com el manteniment i la millora de les infraestructures actuals útils.

Apostem per una nova política hidràulica que racionalitzi el consum de l'aigua implicant la ciutadania (responsabilitat individual de cada ciutadà) i que impulsi un urbanisme sostenible.

Aquesta nova cultura de l'aigua hauria de preveure la possibilitat de limitar aquelles operacions de caràcter immobiliari o especulatiu el desenvolupament de les quals pugui comprometre els recursos hidràulics d'una o més comunitats.

En molts indrets de Catalunya ens trobem amb una gran quantitat dispersa d'urbanitzacions i polígons industrials, inserits en una xarxa de vials deficient i lluny dels punts atesos pels transports públics. Aquesta situació de partida, molt difícil de redreçar, l'hem de tenir en compte a l'hora d'impulsar polítiques de sostenibilitat. Per això caldrà dotar el territori d'algunes infraestructures imprescindibles per facilitar la mobilitat de les persones i de les mercaderies, tot potenciant nuclis i ciutats compactes, limitant l'ocupació del territori de forma indiscriminada, creant centres d'aparcament i nodes d'intercanvi modal —tren, cotxe privat i públic— i facilitant la mobilitat a peu o en bicicleta en els laterals de les vies de comunicació.

Cal impulsar un nou model de ciutat compacta i accessible que garanteixi condicions de vida dignes, ambientalment sostenible i socialment equitativa, mitjançant l'impuls d'actuacions de rehabilitació urbana; donant major rellevància i connexió als espais públics; articulant un teixit verd més continu que aposti per les espècies autòctones; reduint l'impacte sonor, la contaminació lumínica i atmosfèrica i l'impacte ambiental sobre l'entorn (petjada ecològica); millorant l'eficiència, la racionalització i la universalització dels serveis urbans, i promovent esquemes de mobilitat sostenible tot afavorint l'accés i el foment dels mitjans de transport públic no contaminants. En especial el ferroviari i l'ús d'altres vehicles no contaminants, com la bicicleta, com a mitjans de mobilitat sostenible, ja que cal potenciar les polítiques encaminades a reduir la contaminació ambiental i fomentar mesures que racionalitzin l'ús del transport privat.

En aquests moments en què Catalunya inicia una nova etapa, es fa imprescindible l'abordatge d'una nova planificació territorial.

Una planificació territorial que tingui en compte elements com les necessitats del sistema productiu pel que fa a la disponibilitat de sòl i que afavoreixi la implantació de les noves indústries d'alt valor afegit i la seva sostenibilitat en el futur. Una planificació

territorial capaç d'integrar adequadament les noves infraestructures de transport amb la voluntat de garantir l'equilibri i la distribució de la riquesa al conjunt del territori. Una planificació territorial que garanteixi la viabilitat de la Regió Metropolitana de Barcelona com a realitat orgànica amb reptes pendents, que ha de garantir el seu lideratge en el conjunt de la regió mediterrània. Una planificació territorial que protegeixi com cal el patrimoni natural —costes i muntanyes— tan amenaçat per raons diverses en els darrers anys.

Defensar la «ciutat compacta» contra la urbanització massiva de l'espai lliure, amb l'objectiu de mantenir un equilibri entre el territori habitat i l'entorn natural, comporta significativament la qualitat de vida als nuclis urbans, treballar per la dignitat i el progrés de tots els barris i equilibrar l'esforç que es fa a les àrees de nova urbanització i la sostenibilitat dels barris tradicionals.

Els i les socialistes propugnen la dignificació de l'espai públic, ja que precisament per la seva condició d'espai lliure i col·lectiu en poden fer ús tots els ciutadans i les ciutadanes.

L'espai públic genera identitat i capital social i promou la integració i la cohesió social. En aquest sentit vetllarem per tal que en la definició dels espais públics s'estableixin les necessitats i els usos socials als quals ha de donar resposta.

En aquest sentit, es fa del tot imprescindible impulsar una ocupació sostenible del sòl; la regeneració dels espais periurbans reutilitzant i reconvertint els usos del sòl lliure de la ciutat; la protecció i ampliació dels espais naturals, i la valoració dels espais agrícoles i forestals per millorar la connexió/integració agrícola, forestal, natural i paisatgística, i en especial per les seves aportacions estratègiques a la societat a causa de la seva multifuncionalitat, així com per la seva relació amb el cicle de l'aigua i la nova cultura de l'aigua.

Cal afavorir els cultius d'agricultura ecològica al nostre territori, font d'alimentació sana per a la població, eina per a una pagesia rentable i defensa d'un entorn sostenible.

És fonamental que els pagesos puguin viure de la seva terra i rebre la formació i informació suficients pel que fa a sostenibilitat mediambiental, per tal de poder actuar com a mantenidors del medi ambient del seu entorn.

En definitiva, els i les socialistes volem un nou enfocament del creixement urbanístic i fer realitat una política d'usos del territori que recuperi el concepte d'espai natural, d'espai agrari, d'espai obert, i abandonar definitivament la idea que l'únic centre d'interès és l'àmbit urbà o urbanitzable.

A Catalunya hi ha prop de dos milions d'hectàrees forestals, és a dir, una mica més del 60% del territori, per la qual cosa mereixen una atenció específica. Els boscos compleixen tres funcions molt interrelacionades entre si: productiva, de protecció ambiental i de lleure. La funció productiva és de poca importància econòmica, atesa la situació del comerç mundial de la fusta, la pèrdua dels usos tradicionals dels aprofitaments forestals i el fet que la propietat forestal està molt esmicolada. Pel que fa a la funció de protecció ambiental, cal que els poders públics vetllin per una correcta política de preservació de la biodiversitat (espais naturals, espècies protegides...) i de prevenció i extinció d'incendis forestals, ja que, entre les seves funcions ecològiques, els boscos són «captadors» d'aigua, que queda retinguda al sòl per a posteriors usos. Respecte la funció del lleure,

cal impulsar l'establiment d'equipaments que facilitin l'estada dels ciutadans i les ciutadanes als boscos sense malmetre'ls. Que els boscos compleixin aquestes tres funcions està estretament vinculat a una gestió forestal basada en criteris de sostenibilitat.

En aquest sentit, cal una acció decidida per evitar els incendis, sobretot a causa de la proliferació i la gravetat amb què s'han produït al llarg dels darrers anys, moltes vegades intencionats i/o interessats. Una actuació basada en la prevenció, la vigilància i la sensibilització, tant pel que fa a les persones que en són propietàries com pel que fa a la ciutadania en general, i fer una política forestal que es basi en criteris de sostenibilitat, amb la millora dels recursos, la implantació de mesures correctores (neteja del sotabosc, tallafocs, regularització dels usos...) i el desenvolupament d'instruments legals i administratius adequats que impossibilitin la requalificació urbanística de les terres cremades, així com l'obligació de protegir, facilitar i subvencionar la reforestació de les zones afectades i la impossibilitat d'obtenir beneficis econòmics de la venda de la fusta cremada, que, en el cas que se'n produïssin, aquests beneficis s'haurien de destinar-se íntegrament a la conservació i reforestació de la zona cremada.

És en aquest sentit que cal una acció decidida per evitar els incendis. Una actuació basada en la prevenció i la vigilància, i fer una gestió forestal que es basi en criteris de sostenibilitat, amb el desenvolupament d'instruments administratius adequats.

Catalunya és una de les zones costaneres mediterrànies amb major pressió urbanística, sotmesa a una forta degradació i a greus problemes de contaminació. Aquesta pressió ha provocat no només la ocupació extensiva del sòl, sinó també la construcció de complexos urbanístics que degraden entorns d'interès natural i paisatgístic, tant a la costa com a la muntanya. Per això cal apostar per un model de desenvolupament sostenible que estableixi la planificació integrada i sistemàtica de tots els projectes de desenvolupament de la costa i del rerepaís, dels seus espais naturals i ecosistemes, tot fixant els criteris generals de creixement i de gestió que permetin protegir amb eficiència tant les zones de muntanya com la protecció dels boscos autòctons, la costa, les zones humides, les aigües marítimes, el seu fons i la seva qualitat, així com la recuperació dels seus espais més valuosos, lluitant contra la seva erosió, desertització i/o regressió.

En aquest sentit, cal portar a terme polítiques que facin compatibles els diferents usos del litoral (costa), preservar i potenciar la pesca artesanal, regular més eficientment les explotacions de aquicultura marina i continuar amb l'actual estratègia de dotació de noves i millors infraestructures per als cossos de guardapesques. És prioritari també impulsar un turisme sostenible, l'equilibri entre el creixement del sector nàutic-esportiu, un model de desenvolupament sostenible i la protecció del paisatge. Així com potenciar la protecció ambiental de les platges, la connectivitat de les platges dels diferents espais protegits tot creant-ne de nous considerant especialment els que es troben en una situació de major risc (com els herbassars de *Posidonia oceànica*), i introduint mesures correctores en la problemàtica de les espècies invasores (com la *Caulerpa taxifòlia*) a més d'incidir en les actuals estratègies de millora de la qualitat de les aigües que desemboquen al litoral.

D'altra banda, s'han de potenciar mesures per a la minimització dels residus domèstics (promovent el consum d'aquells productes que permeten l'esgotament del seu cicle de vida útil com els reciclat: envasos, embolcalls, papers...), agrícoles, ramaders, industrials, miners, de la construcció; mesures per a la gestió dels residus especials com els radioactius i els fangs de les depuradores; mesures per promoure la creació d'infraestructures necessàries per a un tractament més adequat, que utilitzi les tecnologies més avançades

(prevenint i reduint l'impacte que l'acumulació i tractament de residus tenen sobre el medi ambient), i cercar un equilibri territorial que es basi en una política de consens i que aposti per un model que afavoreixi la reutilització i el reciclatge dels residus.

Cal afrontar un Pla Nacional de Residus que amb criteris de globalitat i solidaritat i amb la participació de tots els agents implicats permeti una òptima planificació del territori i de les necessàries infraestructures.

Trobant fórmules econòmiques que siguin rentables, no discriminatòries i que afavoreixin la conscienciació mediambiental. Donant suport a les iniciatives que aportin avantatges fiscals, tant a particulars com a empreses, i per tant que afavoreixin tothom que voluntàriament decideixi col·laborar amb l'Administració en la conservació del medi ambient, entès aquest en el seu sentit més ampli.

Així mateix, cal garantir un nivell més alt de protecció ambiental i avançar en la recerca de solucions efectives i viables. La política de prevenció, amb la reducció del consum i d'energia i la disminució de l'ús de substàncies tòxiques, són les línies mestres d'aquesta protecció.

S'han d'impulsar noves formes de disseny, fabricació, control i distribució de productes (ecotecnologia) que millorin la seva qualitat ambiental (beneficis ambientals) durant tot el seu cicle de vida (fabricació, consum/utilització i eliminació): minvant l'extracció de recursos i el consum d'energia, disminuint la generació de residus i potenciant els de més fàcil eliminació o reutilització i reciclatge, amb menys incidència en soroll, amb menys emissions a l'aire, a l'aigua o al sòl, i amb menys efectes sobre els ecosistemes. En aquesta línia s'han de promoure iniciatives com l'etiqueta ecològica europea (ecoetiqueta) entre les empreses i la població consumidora, a fi de distingir els béns de consum diari més respectuosos amb el medi ambient que compleixin els criteris ecològics i de rendiment definits en l'àmbit europeu, sense tenir un cos més alt per a les persones que els consumeixin.

És del tot necessari un nou model energètic que afavoreixi una major eficiència energètica i l'increment significatiu de totes les energies netes i renovables, en especial de l'energia solar, l'eòlica, la derivada de l'hidrogen i la biomassa i la substitució gradual, ordenada en el temps, de l'energia nuclear per energies netes i renovables.

Cal impulsar un programa energètic europeu, tant d'investigació aplicada com de substitució d'energies, en concertació amb la indústria, que permeti reduir significativament a mig termini la dependència dels combustibles fòssils.

Cal treballar per una millora de la gestió de la qualitat de l'aire, amb la consegüent reducció dels processos de contaminació atmosfèrica, a través d'instruments normatius i fiscals. En aquest sentit, és necessari complir els compromisos del Protocol de Kyoto i també tenir present com a contrapunt el compliment dels drets socials i laborals en els països subdesenvolupats i en els que estan en vies de desenvolupament.

Els i les socialistes volem aconseguir una societat basada en criteris mediambientals, promovent una consciència empresarial nova i cercant la complicitat necessària del sector privat en les decisions i en les transformacions socials que implica el procés cap a la sostenibilitat. Volem promoure les auditories ambientals en correspondència amb campanyes de formació del consumidor orientades al consum conscient i responsable.

És necessari continuar impulsant l'educació ambiental des de l'escola primària fins a la universitat, mitjançant la introducció en els currículums educatius de tots els graus i nivells l'educació i la formació mediambiental i promovent el respecte i la protecció de la Natura entre els més petits, amb vista a crear una societat ecològica i sostenible plenament implantada en la vida quotidiana en els pròxims anys. A més, s'ha de seguir incidint en la conscienciació dels ciutadans i les ciutadanes mitjançant noves propostes més lúdiques i pràctiques.

Per avançar en aquesta direcció és necessària la coresponsabilitat i la participació ciutadana. Cal, doncs, una implicació de la ciutadania en els processos de decisió mitjançant accions que afavoreixin esquemes de democràcia participativa. En aquest sentit, i de conformitat amb els acords internacionals de les cimeres mundials de Rio i Johannesburg, és compromís dels i les socialistes estendre a l'àmbit local l'elaboració i aplicació dels processos de l'Agenda 21 i el desenvolupament de plans d'acció ambiental que permetin l'adopció d'estratègies de desenvolupament sostenible, tot posant en pràctica aquella màxima de «pensar globalment i actuar localment».

El PSC treballarà perquè en els aspectes mediambientals les lleis del Parlament tinguin la consegüent dotació per evitar que els costos recaiguin solament sobre els ajuntaments.

Els municipis: més forts, més pròxims i de qualitat

Els ajuntaments són un motor fonamental per al desenvolupament econòmic, social i democràtic de Catalunya. Però també han estat i són un observatori privilegiat per respondre a les necessitats i oportunitats —i per detectar-les— d'una societat cada cop més complexa i exigent amb allò que constitueix l'administració més propera a la ciutadania. El principal patrimoni de les ciutats i els pobles és la seva gent.

Gràcies a l'acció municipal s'han resolt carències importants en serveis, infraestructures i equipaments que han transformat les nostres viles i ciutats en els veritables espais per viure que avui tots coneixem.

De fet, la realitat i l'activitat local dels ajuntaments han canviat substancialment des de l'aparició dels primers ajuntaments democràtics. Això s'ha fet assumint voluntàriament competències autonòmiques sense les transferències econòmiques per part de l'anterior govern de la Generalitat.

Precisament ara que commemorem els vint-i-cinc anys de les primeres eleccions municipals des del restabliment de la democràcia, podem veure amb perspectiva històrica la tasca desenvolupada des del municipalisme de progrés. Només des de la visió municipalista i la confiança absoluta en la capacitat del poder local s'han pogut desenvolupar les polítiques de progrés econòmic, solidaritat i benestar que han donat lloc als territoris cohesionats i sostenibles que avui dibuixen el mapa català, però que també han fet possible l'extensió de valors com el civisme, la convivència o la promoció i l'accés a la cultura. En aquest procés hem de reconèixer el paper i la col·laboració dels moviments socials i veïnals en aquestes transformacions.

Ens trobem davant d'un moment important per al municipalisme de progrés, tal com suposa aquest primer quart. Un moment encapçalat pel punt d'inflexió que suposa aquest primer quart de segle i pel nou escenari polític sorgit a la societat catalana i espanyola després de les darreres eleccions.

En un món cada cop més globalitzat i en transformació permanent és més necessari que mai continuar treballant en la construcció d'uns municipis més forts, més propers i participatius i de qualitat, des d'on encarar el futur dels governs locals i el compromís amb els nostres ciutadans i ciutadanes, on el PSC té un paper cabdal gràcies a la capacitat política i de decisió guanyada a les darreres conteses electorals.

UNS AJUNTAMENTS FORTS

Des del municipalisme socialista català hem impulsat un model de ciutats i pobles amable amb la seva ciutadania. Amb uns municipis que dia rere dia s'han transformat per donar millors serveis a la ciutadania i que han generat els municipis per viure i per convida; avui podem gaudir d'aquestes ciutats, d'aquestes viles i d'aquests pobles. Però cal dir que encara queda molt per fer, i és per això que hem de continuar treballant pel benestar de la nostra gent.

En aquesta realitat també les noves tecnologies, els moviments migratoris, l'accés a l'habitatge, l'educació, les polítiques de joventut, la sostenibilitat, la participació ciutadana, les polítiques de família, les polítiques d'igualtat, la vellesa o l'ajut a les persones amb

alguna situació de dependència, apareixen com alguns dels reptes que l'agenda local haurà d'afrontar durant els pròxims anys. En definitiva, noves polítiques que complements una actuació municipal que durant els darrers anys ha estat molt per sobre d'allò que realment ha dibuixat el marc competencial actual.

Davant d'això, són necessaris uns ajuntaments forts. Uns ajuntaments que tinguin el suport, la cooperació i la col·laboració institucional entre els diferents nivells de govern des d'on encarar conjuntament un pacte local que reconegui políticament la necessitat de més competències i recursos per als ajuntaments, amb un nou marc financer que garanteixi els recursos suficients per dur-les a terme i que permeti desenvolupar tasques de cooperació i de coordinació entre les diferents administracions que actuen en el territori.

En aquesta nova etapa política el pacte local establirà una nova relació entre la Generalitat i els municipis basada en la confiança mútua, la cooperació i el reconeixement, entre d'altres, dels alcaldes i alcaldesses com a representants de la Generalitat en el territori.

Els darrers anys el procés descentralitzador s'ha situat a escala autonòmica. Ha arribat el moment d'encaixar de manera decidida el Govern local en el marc de l'Estat de les autonomies.

Els i les socialistes volem completar aquest desenvolupament polític pendent considerant que des de la proximitat, i amb aplicació del principi de subsidiarietat, els ajuntaments han de gestionar totes les competències que puguin prestar amb efectivitat.

En definitiva, treballar per fer efectiu allò que la modificació de la Llei municipal catalana de 2002 ja va recollir en donar per primera vegada rang legal al principi de subsidiarietat. Principi reconegut per la Carta Europea d'Autonomia Local i que suposa, a escala europea, una aposta clara per procurar que les competències s'atribueixin de manera preferent a l'administració més propera a la ciutadania.

Per això defensem aquest nou marc de relacions. Un marc des del qual s'hauran de traspasar, amb l'acord previ amb els ajuntaments, les competències en matèria d'educació, d'habitatge, d'atenció primària i sanitària; també les polítiques d'ocupació actives així com les d'immigració, els centres i els serveis de benestar social —casals de jubilats, centres cívics, oficines de Benestar Social, escoles d'adults i polítiques de joventut—, i els serveis que afavoreixin polítiques d'igualtat; sempre, evidentment, acompanyades de les dotacions pressupostàries necessàries per poder prestar aquests serveis amb la qualitat que els ciutadans i les ciutadanes exigeixen i a què tenen ple dret. Aprofundint en aquest aspecte, en el futur estat de benestar serà necessari, per tant, tornar a definir el paper del sector municipal en tots aquests àmbits.

Un nou pacte local des d'on els i les socialistes també continuarem impulsant el treball en clau de xarxa, impulsant la coordinació i cooperació entre els governs locals compresos en un territori, per tal de desenvolupar polítiques coherents i sostenibles.

Així mateix, també continuarem treballant amb l'objectiu d'impulsar els governs locals supramunicipals que tinguin en compte les diferents realitats territorials i serveixin com a instruments reals de millora del sistema local i com a espais més eficients de coordinació de les diferents xarxes de serveis públics que contribueixin a l'augment de la qualitat de vida.

A través dels procediments corresponents instarem la conveniència que amb una periodicitat anual el Govern de la Generalitat organitzi una trobada o cimera d'alcaldes i alcaldesses d'arreu del territori, amb l'objectiu d'impulsar accions i iniciatives a favor del món local.

Així doncs, cal aprofitar aquest moment. Ara és l'hora de reforçar els ajuntaments per construir la Catalunya del futur.

Des de la proximitat, per donar més serveis i de millor qualitat amb una millor gestió i assignació dels recursos i sempre al servei de la ciutadania.

S'ha intentat en repetides ocasions adaptar la normativa vigent a les noves necessitats, però potser ha arribat el moment de fer un nou plantejament i repensar l'estructura de la normativa local en el seu conjunt. En aquest sentit, la nova normativa hauria de tenir en compte, entre d'altres, determinats criteris:

- Cal reforçar el principi d'autonomia local: cada nivell de govern ha de desenvolupar les seves competències, però sense configurar un marc normatiu que ofegui jurídicament els municipis.
- Cal tenir present la heterogeneïtat del nostre mapa local i donar un impuls decidit a les normatives específiques per a situacions específiques, com el cas de la Carta de Barcelona, que potser seria aplicable a altres casos.
- Cal reflexionar assossegadament sobre el sistema electoral que millor reculli les sensibilitats de la ciutadania i que alhora faci possible que els nostres ens locals siguin operatius i efectius, sense oblidar la transparència, la participació i la democràcia.

UN FINANÇAMENT LOCAL ADEQUAT A LA REALITAT MUNICIPAL

La reforma de la Llei d'hisendes locals va desencadenar la preocupació generalitzada del món local, que després d'anys de reivindicació va veure com una vegada més quedava pendent la resolució satisfactòria de la situació financera de l'àmbit municipal.

Davant d'això ens trobem amb uns municipis que han de fer front a una agenda local que va més enllà de les obligacions que legalment els pertoquen, amb una Llei d'estabilitat pressupostària que ha limitat el nivell decisor i d'inversió municipal i una compensació insuficient davant la supressió de l'IAE.

En definitiva, ens trobem davant una realitat municipal que requereix la millora del finançament local. Una millora que, des del consens, endegui les iniciatives necessàries per a la reforma de la Llei d'hisendes locals, per tal que els ajuntaments disposin dels recursos adequats per prestar aquells serveis que ara ja tenen atribuïts i els que els correspongui oferir en el marc de la reordenació de competències entre nivells de Govern, que en tot cas pugui ser desenvolupat en tot allò específic dels ajuntaments catalans.

Volem que aquest sigui un marc financer estable, autònom, clar i suficient per als municipis, que compti amb recursos, tant per prestar els serveis complementaris o de substitució d'altres administracions que actualment es desenvolupen —i que estan calculats en un 30% de la despesa corrent—, com per a les noves prestacions públiques derivades de les actuals conjuntures socioeconòmiques. En particular, Barcelona gaudirà d'un règim financer especial establert per Carta Municipal que cobreix, a més a més de les despeses complementàries i de suplència, les despeses de capitalitat.

Creiem que la participació dels municipis en els tributs de l'Estat ha de garantir un finançament superior al vigent. Per això advoquem per l'establiment de sistemes

d'anivellament per a aquells casos en què la participació a la cistella d'impostos estatals sigui insuficient o pugui representar una minoració dels ingressos locals.

Així mateix, volem un fons de compensació, un fons solidari per a aquells municipis que, bé per la seva població o bé per una activitat econòmica inferior, puguin perdre recursos econòmics. Un fons que garanteixi que aquests municipis puguin exercir les seves responsabilitats amb plenes garanties, sense perdre ingressos. Caldrà establir uns criteris objectius de dotació i distribució d'aquest fons que assegurin l'autonomia política i de gestió dels ajuntaments.

De la mateixa manera, defensem que la Generalitat de Catalunya contribueixi, a través dels fons propis, a garantir un finançament suficient per als serveis que presten els ajuntaments. Però també el finançament de les àrees metropolitanes i de les grans ciutats ha de ser un punt essencial de la reforma de les hisendes locals. Una reforma que ha de posar instruments específics de finançament a disposició de les grans ciutats i de les àrees metropolitanes, per tal d'afrontar de manera adequada els serveis singulars que han d'atendre i el radi d'acció territorial en què es presten. Uns instruments específics que s'haurien de materialitzar fonamentalment a través de tres vies: mitjançant l'abast més ampli de les seves responsabilitats tributàries; mitjançant la creació de mecanismes de subvenció especials per al finançament dels serveis de capitalitat i dels que generen externalitats en el territori, i amb la consideració d'unes necessitats de despesa més grans que la fórmula de distribució de les subvencions de caràcter general. Igualment, no podem caure en la idea de «centralisme pressupostari».

Des d'aquesta perspectiva, com a socialistes defensem la necessitat d'avançar en la construcció d'un model de finançament que respongui a les necessitats actuals i futures d'un món local en constant creixement.

Un model que ens ha d'aproximar als nivells de despesa existents en altres estats descentralitzats del nostre entorn. En definitiva, un finançament orientat a arribar a la proporció de la descentralització de la despesa pública del 40% en l'àmbit estatal, del 30% en l'àmbit autonòmic i del 30% en l'àmbit local. En tot cas, els recursos locals provinents de l'Estat es distribuïran entre els municipis per una administració local de segon ordre, com serien les actuals diputacions o les futures vegueries.

TERRITORIS COHESIONATS, SERVEIS DE QUALITAT

Per als socialistes i les socialistes l'espai local ha estat un element clau per garantir la cohesió social i territorial. Una cohesió que ha trobat els seus pilars en l'ocupació, l'accés a l'habitatge, la sanitat, els serveis socials, l'educació, la cultura i l'esport, així com a través de la seguretat, l'accés a les noves tecnologies, la participació democràtica, la transformació urbanística dels nostres municipis o el respecte al medi ambient.

L'articulació d'aquesta cohesió social i territorial s'està construint des de la convicció dels governs locals en el desenvolupament d'uns serveis de qualitat i unes polítiques públiques adients per garantir el benestar de tothom. Però també des de l'educació i la transmissió de valors que com el civisme, la tolerància, el diàleg i la diversitat, han estat bandera del socialisme i en l'àmbit de les ciutats s'han concretat en el Projecte de Ciutats Educadores.

A més, i dintre de les polítiques que tenen per objectiu fomentar serveis de qualitat adreçats a les persones, cal referir-se a la mobilitat con un aspecte cohesionador i

vertebrador del territori, per això hem de continuar treballant per disposar d'un transport públic sostenible, eficaç i a l'abast de tothom.

Les característiques de les societats actuals i els canvis socials, econòmics i tecnològics fan necessari que des del municipalisme continuem defensant i garantint la cohesió social i territorial com a eixos fonamentals per mantenir el benestar, la qualitat de vida dels nostres territoris i els nivells de qualitat dels nostres serveis públics.

Els ajuntaments hem de continuar impulsant aquest model de cohesió territorial i social basat en el desenvolupament de polítiques socials, culturals, de benestar, de transformació urbanística dels nostres barris, pobles i ciutats, i que tingui presents els sistemes territorials urbans ja existents al territori que en permetin impulsar una millor organització. Unes polítiques i uns serveis compatibles amb un desenvolupament sostenible i respectuós amb el medi ambient, sense els quals la qualitat de vida de la ciutadania es veuria sensiblement reduïda.

El municipalisme socialista, en el marc de les seves competències, té el repte de garantir a tots els ciutadans i les ciutadanes, independentment d'on visquin, el dret a rebre els mateixos serveis públics i de la mateixa qualitat.

Però també cal que en aquesta actuació continuem posant atenció especial a aquells sectors de població que per les seves característiques socials o econòmiques així ho requereixen dels nostres municipis i de la seva administració. En aquest sentit, cal que des del socialisme garantim la qualitat de vida i el benestar de totes les persones, tenint especial cura dels col·lectius més desfavorits de la societat augmentant els serveis i els recursos.

UNS AJUNTAMENTS PROPERS

La proximitat a la ciutadania és un dels principals actius del món local. Són molts els factors que han esdevingut cabdals per situar els governs locals al nivell d'actuació actual, essent la seva proximitat l'element que potser més ha incidit en la seva intensa activitat. El fet de ser l'administració més propera a la ciutadania fa que hagi d'actuar com a motor de resposta per atendre les demandes i necessitats ciutadanes derivades dels canvis socials, econòmics i tecnològics. Un aspecte al qual cal afegir la capacitat dels municipis per intervenir en diferents àmbits d'activitat, suplint o complementant els serveis que són competència d'altres administracions públiques o prestant-ne de nous.

Per a nosaltres, Catalunya és principalment la seva gent i els seus pobles, els seus barris, les seves famílies i el seu teixit associatiu. Des d'aquesta convicció, els i les socialistes tenim la certesa que el màxim acostament del poder de decisió als ciutadans i les ciutadanes no només incrementa l'eficàcia i l'eficiència de l'Administració, sinó que també esdevé un factor important de cohesió com a comunitat. Aquest principi descentralitzador també s'ha d'aplicar als nostres pobles i ciutats, fent realitat la descentralització en el si dels nostres municipis.

És des dels ajuntaments des d'on millor es poden gestionar els problemes i les iniciatives de la ciutadania.

Per la seva proximitat, però també pel seu àmbit d'actuació, molt més reduït que el de la resta d'administracions. D'altra banda, és obvi que per als ciutadans i les ciutadanes és més còmode i més fàcil accedir a l'administració local, per tant hem d'afavorir i garantir l'accessibilitat de la ciutadania als ajuntaments.

És fonamental que els municipis puguin prendre decisions sobre les polítiques i els serveis que estan prestant. El reconeixement legal d'aquesta situació de subsidiarietat i la consegüent dotació de capacitat d'actuació i dels recursos necessaris s'han convertit en objectius fonamentals per garantir la justícia i la igualtat.

Per això els i les socialistes defensem uns ajuntaments propers a la ciutadania. Una proximitat que també ha de tenir una correspondència política real amb un traspàs de competències adequat a les característiques específiques del món local català. Des de la proximitat, i d'acord amb el principi de subsidiarietat, els ajuntaments han de gestionar totes les competències que puguin prestar eficaçment i eficientment.

La Generalitat de Catalunya ha d'impulsar l'autonomia local, ja que és el requisit bàsic i indispensable per impulsar les polítiques de proximitat que reclamem per als ajuntaments.

MUNICIPIS SEGURS, TRANQUILS I CÍVICS

El principal patrimoni de les ciutats i dels pobles és la seva gent. Les persones que formen part de la població són l'ànima i el motor del municipi. Per això és molt important que els ajuntaments fomentin els valors de la convivència ciutadana. Així doncs, cal promoure una ètica ciutadana de respecte, de civisme, de tolerància i de convivència. Una cultura ciutadana en què la solidaritat, el diàleg i l'enteniment siguin les eines de relació entre les persones, i que facin de la convivència un motor per garantir unes ciutats tranquil·les, més humanes i amables.

Però, tan important com la relació entre les persones és la relació entre la persona i la ciutat. Els ajuntaments són l'administració principal, perquè són les més properes a la ciutadania, les que s'han de preocupar que la ciutat estigui en perfectes condicions per donar el millor servei a la seva gent. Tot això fa que els i les socialistes continuem consolidant el valor del civisme des dels ajuntaments. Un civisme en estreta relació amb el respecte al medi urbà: la relació entre la persona i la ciutat. Per això defensem un model de municipi que lluita contra comportaments tan negatius com la conducció temerària, l'aparcament incontrolat, la brutícia a la via pública o la contaminació acústica, en definitiva, l'incivisme en general.

Per a les dones i els homes socialistes la seguretat és el primer bé públic i necessari per gaudir en llibertat de la resta de béns i serveis públics.

A les ciutats els problemes de convivència o la vulneració de la normativa administrativa són les principals causes de conflicte ciutadà. Precisament durant els darrers anys han estat els ajuntaments, mitjançant les policies municipals, els que amb la seva tasca diària han compensat el dèficit d'efectius policials en treballs que no són de la seva competència. S'han de crear polítiques de suport tècnic i econòmic per a municipis que disposen de policia municipal.

Per això defensem el municipi com una peça clau en l'elaboració de polítiques orientades a donar resposta a les necessitats reals de la ciutadania, i la proximitat com l'element fonamental per al seu èxit. Són necessàries polítiques urbanes integradores i estratègies per intentar actuar sobre les causes de la delinqüència i de la inseguretat. Les polítiques de prevenció i de desenvolupament social seran sempre motor dels nostres plantejaments en matèria de seguretat.

S'ha de definir un model de seguretat que tingui en compte les diferents realitats territorials (món rural, petits municipis, municipis turístics...).

Cal garantir des de l'Administració uns serveis de seguretat ciutadana que facin que la gent que viu en viles petites se senti protegida pels cossos de seguretat, atès que per qüestions obviament econòmiques els pobles petits no poden cobrir un sistema de seguretat basat en policies locals.

Les polítiques de mediació comunitària poden ser una bona pràctica per als nostres ajuntaments.

Cal un únic sistema de seguretat coordinat amb la resta d'autoritats i una integració de les formes d'actuació operatives per donar un millor servei a les persones en què els alcaldes i les alcaldesses esdevinguin la peça clau d'aquesta coordinació i integració. Per això reclamem un pacte per a la seguretat en el qual les tres administracions elaborin les bases d'un sistema coordinat d'informació policial únic. A més dels sistemes operatius policials unificats, cal treballar per tal que en un futur els ciutadans i les ciutadanes gaudeixin també d'uns serveis de denúncies assequibles i propers que els evitin al màxim les molèsties, les esperes i els desplaçaments. Proposem també la creació d'uns sistemes de denúncies de proximitat i la unificació dels sistemes d'emergències.

Proposem la creació d'una justícia de proximitat apta per fer front als petits conflictes derivats de la convivència, que fa anys que els mes diversos sectors professionals, doctrinals i institucionals demanen.

Els i les socialistes entenem la justícia de proximitat com un sistema globalitzador de la resposta pública a la resolució dels conflictes, que pot englobar estructures d'àmbit judicial i d'altres extrajudicials (conciliació, mediació, reparació de danys...).

Així mateix, el municipalisme impulsarà la justícia de proximitat amb la creació d'òrgans jurisdiccionals locals, que seran els instruments específics per resoldre tots els conflictes que afectin la convivència ciutadana.

També facilitarà a aquests òrgans els mitjans materials i pressupostaris que es necessitin, d'acord amb la legislació vigent i amb els mitjans de personal al servei de l'administració de justícia existents o de nova creació, ja expressats en els Programes Electorals de PSC per als diferents àmbits.

UNES ADMINISTRACIONS MODERNES, EFICACES I A L'ABAST DE TOTHOM

Cada vegada més la ciutadania exigeix una millor prestació de serveis públics. I parlar de qualitat de servei en la gestió municipal és parlar de les aplicacions de les noves tecnologies i dels canvis en la dinàmica del treball. En aquest sentit, l'Administració té el repte de fer més accessible la maquinària municipal, tant de manera personal com a través de mitjans tècnics i de les tecnologies de la informació i la comunicació. En cas necessari s'haurà de començar un procés de canvi de la cultura organitzativa que existeix en el si de l'Administració perquè s'adapti als reptes proposats. Cal que la ciutadania tingui la percepció i la seguretat que qualsevol queixa, proposta o suggeriment és acollida i que, per tant, també hauria de tenir resposta, tendint en tot cas cap a una funció pública encara més eficaç i eficient.

Així mateix, les administracions locals haurien de facilitar els tràmits tant per a gestions davant l'administració municipal com de les administracions estatals i autonòmica.

Cal aprofundir en la consolidació d'uns ajuntaments cada vegada més moderns en què l'economia del temps de la gestió, la detecció de problemes i l'atenció personal a la ciutadania siguin objectius per assolir. Només aprofundint en la modernització de les nostres administracions podrem garantir la prestació de serveis municipals de màxima qualitat i de màxima eficiència i eficàcia. L'objectiu és fer la vida més fàcil i senzilla als ciutadans i les ciutadanes, simplificant la relació amb l'Administració i l'accès a la informació. Especialment caldrà treballar per la igualtat fent que tots els ciutadans i ciutadanes puguin accedir a les noves tecnologies, i especialment els col·lectius tradicionalment exclosos.

Però, una societat que evoluciona també és aquella en què la ciutadania participa activament en tots els processos transformadors.

EL PSC AMB LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA

La participació ciutadana és un element central de la tradició socialista, un factor clau per a la governança dels nostres municipis i potser el tret més significat del tipus de societat que volem construir. La cultura del compromís i la implicació ciutadana, de l'exigència i la coresponsabilització, és imprescindible per al perfeccionament de la democràcia, que és un dels fonaments del progrés del nostre projecte socialista. Es tracta, en definitiva, d'aprofundir en la democràcia participativa. Com sempre, els i les socialistes hem d'anar més enllà i combinar les millors polítiques al servei de les persones amb una activitat política que impulsi el canvi cultural i ens acosti cada cop més a una societat més justa, solidària i lliure.

Per això, des de tots els espais on som presents, hem de liderar la formació cívica i en valors, l'obertura democràtica, i posar-hi l'Administració al seu servei. Aquest és un tret distintiu del nostre projecte i de la nostra manera de fer.

En un context de demandes ciutadanes creixents i canviants, i de mancances reals, per part de les diverses administracions, de generar-hi respostes només amb els seus propis instruments, la participació ciutadana esdevé també un requisit imprescindible per a la governança democràtica. I és evident que són els municipis els més adequats per rebre i canalitzar aquestes demandes, per crear les millors eines d'intervenció i, sobretot, per sumar, per implicar en les múltiples dimensions de la política els ciutadans i les ciutadanes. Per això, hem de consolidar i estendre les experiències participatives que ja estan duent a terme la majoria de municipis —les agendes 21, els consells de ciutat i de barris, els plans integrals, els fòrums i les consultes ciutadanes...—. Són iniciatives que cal compartir i de les quals hem d'aprendre, i que constitueixen també una eina útil per tal que administracions superiors puguin arribar a la ciutadania a través del territori i de les administracions i xarxes que l'estructuren.

La participació ciutadana, sobretot, és la clau per orientar el funcionament de les nostres administracions locals. Unes administracions que prestigien el poder local amb la seva capacitat d'atenció i de resposta. Que facin el millor ús de les tecnologies de la informació i la comunicació i que estiguin disposades a compartir, amb totes les garanties, les seves bases de dades per tal de facilitar qualsevol gestió als ciutadans i les ciutadanes. Que potenciïn la transversalitat i la permeabilitat en els processos de decisió, i la major transparència en la rendició de comptes. Que apostin decididament per la qualitat, per la millora de la seva eficàcia i eficiència no només en termes de gestió, de producció de serveis, sinó també, i sobretot, en termes de qualitat en les interaccions entre administració i administrats, entre govern i ciutadania. El govern en xarxa, participatiu,

és tant una demanda ciutadana com un requisit per al bon govern de les nostres ciutats i viles; i l'administració d'aquestes ha d'estar plenament orientada per servir-lo.

IMPULSAR EL COMPROMÍS AMB EL MUNICIPALISME CATALÀ

Els i les socialistes defensem de manera prioritària el món local, per això creiem que ara és l'hora dels ajuntaments. És l'hora de fer uns ajuntaments més forts, amb més competències i més recursos, més propers i de qualitat. En definitiva, és el moment de preparar els ajuntaments per ser una part important de la Catalunya del segle XXI.

Els i les socialistes fomentarem que les institucions catalanes tinguin molt en compte l'especial casuística dels municipis petits tant pel que es refereix a l'establiment de polítiques de suport directe, com d'assessorament tècnic i de programes específics d'inversions tendents a corregir dèficits bàsics.

La millor manera d'aconseguir aquest compromís, d'impulsar la ciutat que tots volem, és participar de manera activa en la construcció del model de municipalisme català que sempre ha estat present en les dones i homes socialistes.

Un compromís fet des de totes les persones que compartim l'estima pels nostres municipis, per gent que compartim les idees de progrés en què s'han basat els projectes de transformació de les nostres ciutats, transformades en polítiques de benestar i qualitat per als nostres ciutadans i ciutadanes. Un compromís que ens ajudi a fer realitat el model de ciutat de les persones, dels pobles i de les ciutats de la Catalunya del segle XXI. A més, els òrgans locals supramunicipals podran participar a l'hora de definir el planejament urbanístic i territorial.

Els municipis han de desenvolupar als territoris un model econòmic i social actiu, creador de riquesa i ocupació mitjançant estratègies que apostin pel valor afegit, la creativitat, la innovació, per millors xarxes de comunicació i millors infraestructures, i també per la igualtat d'oportunitats i la inclusió laboral.

Els municipis catalans i el nou Govern de Catalunya estan compromesos amb el suport a les famílies i l'ampliació de les places públiques a les escoles bressol i als centres d'atenció per a la gent gran, amb l'actuació integral als barris d'arreu de Catalunya per resoldre'n els problemes urbanístics i socials, amb la reforma de les lleis d'organització territorial per descentralitzar la Generalitat i enfortir els ajuntaments, i amb la descentralització de la despesa pública.

LA CONSTRUCCIÓ DELS VALORS DE LES CIUTATS

Les ciutats i els pobles són plens de valors. Valors que es deriven del teixit polític, social i cultural del municipi. Valors heterogenis i rics que viuen en els seus ciutadans i les seves ciutadanes. Valors que s'intercanvien cada dia en incalculables ocasions en el marc educador que és la ciutat.

Qualsevol govern local, en l'àmbit d'acció del seu municipi, divulga i defensa uns valors determinats. Els governs socialistes, encapçalats pels seus alcaldes i alcaldesses, són propagadors d'uns valors que poden acabar modificant o reforçant els ja existents de manera majoritària entre la població.

Valors com la democràcia, la solidaritat, la cooperació, la multiculturalitat o el multilingüisme i l'emancipació del ciutadà o la ciutadana són essencials avui en unes societats cada vegada més complexes i amb nombrosos reptes al davant.

L'existència encara avui dia de col·lectius desfavorits és un element que remarca la importància que els governants siguin conscients d'aquesta responsabilitat.

Els governs socialistes han de procurar l'extensió i la defensa de valors que afavoreixin la convivència, la cohesió i la solidaritat per tal d'aconseguir societats justes i igualitàries.

És responsabilitat dels nostres equips de govern buscar les complicitats necessàries entre la població per tal de veure acomplerta aquesta fita, i és responsabilitat del Partit posar en el centre del debat la discussió d'aquests valors i altres com la llibertat, la sostenibilitat, l'internacionalisme, la pau i la protecció del medi ambient, tal com marquen els nostres estatuts.

ENFORTIR ELS MUNICIPIS, ENFORTIR LA XARXA DE GOVERNS LOCALS

El municipalisme és una part essencial de la identitat del PSC. Sorgeix de la convicció profunda en les capacitats de les comunitats locals per donar solució a la major part dels seus problemes a través de mecanismes democràtics, sense tuteles externes d'altres nivells de govern, i de fer-ho amb alts graus d'eficiència i suport ciutadà.

La valoració d'aquests vint-i-cinc anys d'ajuntaments democràtics ens indica que l'objectiu de la millora continuada del benestar requereix d'uns governs locals forts, amb autonomia, amb suficiència financera, preparats per resoldre problemes complexos que tenen els nostres municipis.

Volem aplicar el principi de subsidiarietat per millorar el benestar de la gent. Per possibilitar aquest objectiu i per enfortir els nostres ajuntaments, cal apostar clarament per la xarxa de governs locals a Catalunya. Aquesta xarxa constitueix un sistema d'administració local. Un sistema local català que funcioni és la garantia de l'aplicació del principi de subsidiarietat a tots els municipis, i viceversa: l'aplicació d'aquest principi és inviable sense un sistema de governs locals forts i estructurats.

La configuració d'un sistema local estructurat persegueix aconseguir un equilibri entre la voluntat de mantenir el mapa municipal actual i la necessitat de trobar fórmules que permetin prestar els serveis locals amb eficàcia i eficiència, promoure el territori i defensar els interessos generals de la comunitat.

Els nodes d'aquest sistema local són els municipis, amb els seus ajuntaments al capdavant. Els municipis tenen la representació política mitjançant l'elecció dels seus representants i tenen la base competencial i financera, i la ciutadania els veu com l'administració més propera.

Els altres nivells d'administració local han de ser instruments al servei dels municipis i dels seus ajuntaments. La configuració d'aquesta xarxa de governs locals implica el respecte de l'actual mapa municipal.

La xarxa i el funcionament del sistema local ha de permetre abordar les dificultats de gestió de determinats municipis mitjançant el recolzament de les administracions supramunicipals, que han de tenir una missió essencialment gestora.

La realitat actual dels municipis de Catalunya, especialment els situats a les terres de l'interior, es basa en municipis de població amb una forta interrelació entre si, no circumscrita a l'àmbit comarcal. Paral·lelament les necessitats creixents en els àmbits de transports, residus, neteja i altres serveis bàsics dels pobles i ciutats, ens porta a la necessitat que aquests siguin gestionats en l'àmbit supramunicipal.

Per donar resposta a aquestes necessitats creiem que l'estructura comarcal ha d'evolucionar des dels Consells Comarcals actuals, estrictament polítics i amb competències pròpies, cap a sistemes de mancomunitats de serveis amb els criteris de flexibilitat, asimetria i voluntarietat, és a dir, no limitades per l'actual distribució comarcal, amb diferències en els serveis mancomunats en funció de les necessitats dels territoris i sempre amb caire voluntari basat en l'autonomia política municipal.

Per garantir el seu rol gestor de serveis municipals delegats i per enfortir la seva representativitat democràtica s'establirà un mecanisme de designació de consellers directament proporcional als vots obtinguts pels partits en les eleccions municipals. Per garantir l'autonomia local s'articularà un sistema de votacions en què per a determinades qüestions sigui necessària l'aprovació de tots els alcaldes i alcaldesses de la comarca.

El tercer element del sistema local que volem configurar són les actuals diputacions, que en el futur s'hauran d'adaptar al nou marc territorial i competencial que aprovi el Parlament de Catalunya. Aquestes són administracions locals de segon grau, i els seus governs estan formats per regidors i regidores. Actualment tenen l'objectiu de donar suport als municipis, però en el futur han de ser, a més, unes administracions de gestió dels seus respectius territoris i de promoció social i econòmica. Per assolir aquest objectiu han de ser receptores de competències de la Generalitat.

Les diputacions ajuden a l'estructuració de l'administració local i a la millora de la capacitat dels ajuntaments i de tot el sistema local perquè puguin afrontar els reptes del govern local i de l'aplicació generalitzada del principi de subsidiarietat a tot el país.

I, per completar aquesta xarxa local estructurada, en els sistemes urbans de major densitat es fa necessari conformar àrees amb funcionalitat pròpia com a àmbits territorials d'actuació específica, de manera que es consolidi la gestió integrada dels serveis comuns i s'aprofitin al màxim els beneficis socials de la coordinació plurimunicipal en termes d'eficàcia, d'equitat i d'economia d'escala.

En aquest sentit, és imprescindible i urgent crear una nova institució a l'àrea metropolitana de Barcelona, aplegant en un únic organisme els diversos instruments d'intervenció públics que actualment operen a la conurbació de Barcelona (MMAMB, EMT i EMMA).

El nou organisme local metropolità ha de tenir com a àmbit de gestió els municipis del continu urbà barceloní, i incorporar competències de gestió en matèria de mobilitat i transports, medi ambient, aigües i residus, infraestructures, obres i serveis i habitatge, així com competències en matèria d'ordenació urbanística, de forma que es faci possible la renovació del plantejament plurimunicipal metropolità i el recobriment alhora de les competències d'urbanisme per part dels municipis metropolitans.

El PSC: transformant el present, eixamplant els horitzonts de futur

Podem afirmar que vivim un moment històric. Per primera vegada des de la seva fundació, el nostre Partit és la força política majoritària en els diversos àmbits de govern a Catalunya i ha fet una aportació important per aconseguir la victòria socialista en el conjunt d'Espanya.

Avui més del 71 per cent de la població de Catalunya té alcalde o alcaldessa socialista. Les opcions socialistes van revalidar les responsabilitats de govern en les passades eleccions municipals, amb un cert retrocés a les zones més poblades per desgast natural després d'anys de govern, amb un increment de la presència a poblacions de la Catalunya rural. En aquest sentit, cal que el Partit obri un debat intern que permeti estudiar i avaluar les causes d'aquest fenomen.

Ens hem de felicitar pels resultats obtinguts, però alhora hem de realitzar una valoració crítica respecte a la nostra connexió amb la societat.

El PSC ha fet de l'acció municipal un dels seus eixos d'actuació més importants. Enguany, que commemorem el 25è aniversari de les primeres eleccions municipals, volem reivindicar un cop més els valors del municipalisme en la nostra societat: la proximitat, la innovació i l'eficiència en la resolució dels problemes dels nostres veïns i veïnes. Aquests actius adquireixen més força en la nova etapa política que s'obre tant a Catalunya com a Espanya.

Tot i així, cal abordar decididament noves polítiques per als nous problemes que afecten els nostres pobles i ciutats. Després de vint-i-cinc anys de feina en els ajuntaments catalans, s'han resolt en bona part els problemes estructurals herència de la dictadura franquista, hem avançat en la dotació dels serveis bàsics, en la gestió d'un urbanisme al servei de les persones, en la promoció de la cultura i l'esport per a tothom i en la dotació de serveis de benestar social.

Però ens calen eines adients per fer front a situacions noves, com la integració de els immigrants, el reequilibri social, el desenvolupament de polítiques actives de desenvolupament econòmic local o la formulació de noves propostes per a la participació ciutadana, entre d'altres, i també per fer front a situacions que, tot i no ser noves, ens afecten ara amb major gravetat, com la violència de gènere.

Cal que el Govern central i l'autonòmic aportin noves fórmules de diàleg i de col·laboració institucional amb els ajuntaments, i que es doti de recursos i d'aquelles competències que històricament s'han reivindicat en els governs locals per encarar amb garantia d'èxit els nous reptes del municipalisme català.

Després de vint-i-tres anys de govern nacionalista conservador, els catalans i catalanes van optar pel canvi polític a Catalunya. De les darreres eleccions al Parlament de Catalunya va sorgir una majoria parlamentària catalanista i d'esquerres que va donar peu a la constitució d'un Govern presidit per Pasqual Maragall. Ens cal una acció de govern oberta, plural, democràtica i participativa, que defensi valors progressistes; només així es podrà superar la vella influència del nacionalisme conservador. I això és bàsic per aconseguir un avenç social significatiu.

Si bé en les eleccions del passat 16 de novembre no vam aconseguir els resultats electorals que ens havíem marcat, el PSC s'ha configurat com a partit vertebrador d'aquesta nova majoria de progrés.

A Catalunya, la ciutadania ha optat per un nou govern que ha de posar fi a una etapa caracteritzada per les polítiques clientelars, encaminades a perpetuar en el poder la coalició governant. Un model que, en relació amb Espanya, lluny d'optar pel lideratge en la definició política i territorial de l'Estat, lluny de situar Catalunya com a motor de l'economia espanyola o bé d'impulsar des de casa nostra el reconeixement de la riquesa i la diversitat cultural del conjunt de l'Estat, es fonamentava en la negociació de curta volada, el victimisme i la confrontació interessada. Tot plegat encaminat a garantir l'adhesió política interna. A més, era un model que darrerament havia derivat en la mera subordinació al PP.

Precisament han estat les eleccions generals les que han posat de manifest de manera clara i contundent el rebuig de la societat a la dreta intolerant i manipuladora del PP. S'ha optat clarament per l'alternativa que ofereixen els i les socialistes. S'ha optat per qui proposa respecte, diàleg i un model participatiu, enfront de les imposicions i la intolerància representada pel govern del PP; per qui ofereix dissenyar un model multipolar i divers d'Espanya, enfront d'un model unitari i centralista excloent. S'ha apostat pel reconeixement dels drets socials i la lluita per la cohesió social, enfront del neoconservadurisme que genera desigualtats i fractura social. Durant els darrers anys del govern de la dreta d'Aznar, Espanya va perdre els seus referents més clars en política internacional i va trencar el consens polític i social en aquesta matèria.

Es van deteriorar les bones relacions tradicionals amb alguns països veïns i es van substituir les relacions amb els estats que lideren la construcció europea com són França i Alemanya —amb els quals Espanya sempre ha tingut una bona relació política i han estat els països que més han aportat perquè Espanya s'iguali a la resta dels Estats de la Unió Europea—, per una subordinació als interessos i polítiques de l'Administració de George Bush. Aquesta subordinació ha tingut la màxima expressió amb la participació de l'Estat Espanyol en la guerra de l'Iraq, de la qual encara es paguen les conseqüències, i el bloqueig del procés de construcció de la Unió Europea i la seva Constitució.

És per això que cal recuperar el nostre lloc a la nova Europa comunitària dels vint-i-cinc, refermant el paper de lideratge que el nostre país havia assumit en l'anterior etapa socialista i treballant per adquirir la complicitat dels nostres aliats naturals, tot enfortint el paper d'Europa en el concert internacional.

Les eleccions generals van ser el triomf de la política entesa com imperatiu ètic, i es van caracteritzar per una àmplia participació en què sobretot el jovent va jugar un paper protagonista, fent seu el vot progressista i de canvi ofert pels i les socialistes.

L'anàlisi rigorosa i no triomfalista d'aquest procés electoral i dels seus magnífics resultats per al moviment socialista ens ha de servir per fer una profunda reflexió interna que ens permeti aprendre no només dels nostres errors, sinó també dels encerts dels adversaris polítics.

Segurament aquests aspectes estaran molt presents quan analitzem les causes que ens han portat a no assolir plenament els resultats electorals fixats en les convocatòries electorals anteriors. De l'anàlisi, se'n poden derivar clarament les propostes d'impuls de línies estratègiques encaminades a incorporar més clarament a la nostra cultura política i al nostre discurs aquells nous valors i aquelles noves sensibilitats que avui impulsen amplis sectors a la participació política, i que en altres ocasions o bé opten per l'abstenció, o bé per donar suport a altres opcions més minoritàries de l'espai de l'esquerra catalanista.

Cal estudiar profundament la realitat del Partit per veure el seu encaix en la societat catalana i com respon a les seves necessitats i expectatives. En especial caldria aprofundir sobre el tema de la joventut, sector clau per al futur de la societat i del Partit.

Noves formes de protesta i d'organització omplen els carrers de las ciutats del món reclamant una política que respongui al desig de les noves generacions, les quals no es conformen davant la injustícia i la hipocresia de les polítiques sotmeses als pressupostos del pensament neoliberal.

Aquestes noves sensibilitats, àmplies i difuses, s'organitzen en moviments socials diversos, però de gran influència en una opinió pública emergent i d'àmbit mundial.

Donar expressió política organitzada a aquestes sensibilitats ha de ser una opció estratègica dels socialistes i les socialistes.

Aquest procés hauria d'iniciar-se sobre la base d'una reflexió autocrítica. Com ja hem dit, el PSC s'ha configurat com a partit central dins la nova majoria. Però centralitat no és sinònim d'hegemonia. Dins d'aquesta nova majoria hem de treballar per ampliar el nostre suport social i la nostra majoria al Parlament de Catalunya. En aquest sentit, si optem per un partit fort, modern i eficaç, haurà de ser per arribar a la ciutadania de forma més directa, per definir-ne encara més el perfil polític i ideològic, les seves estratègies i la seva oferta a la societat.

La política socialista ha de saber combinar l'acció de govern amb la presència i el debat polític en el si de la ciutadania. Cal no confondre els rols: governar i mobilitzar són dues actituds que han de conviure en el si del Partit i que s'han de complementar per fer de la nostra política un referent.

En aquest context, i un cop assumides unes grans responsabilitats de govern, la missió del PSC és esdevenir més que mai un partit fort, dinàmic i eficient, obert a la societat i canalitzador de les demandes ciutadanes, d'acord amb els seus principis fonamentals. La solidaritat, la igualtat d'oportunitats i la justícia social han de ser els eixos vertebradors del nostre Partit.

Volem per al Partit el mateix que per a la societat.

Amb la voluntat de recuperar i propiciar la participació política cal donar resposta a aquelles qüestions que la ciutadania ha demanat en els darrers anys, recuperant la credibilitat de les nostres propostes a través dels fets i resolent aspectes clau com la manca de temps lliure. En aquest sentit, la nostra organització ha de fomentar instruments per conciliar el temps de la participació política amb el temps professional i, especialment, amb el temps familiar i personal (programació de reunions, serveis de guarderia...). Per als i les socialistes aquest debat sobre la conciliació personal i pública no és només un discurs sobre política laboral i social o polítiques pal·liatives, ja que el Partit és una estructura social i, per tant, un espai on es poden aplicar mesures per a la conciliació de la vida laboral, personal i política. Aquest és un repte d'innovació per adaptar-nos a les noves necessitats de la societat i el paper transformador i formador que el Partit ha de desenvolupar.

El Partit haurà de treballar per tal d'assumir una sèrie de mesures:

- Posar en marxa un debat per arribar a un pacte de temps.
- Indicar en les convocatòries de cada reunió el temps en què s'ha d'acabar.
- Disposar d'un servei de guarderia en les reunions d'àmbit nacional i a partir d'un nombre considerable d'assistents.
- Reduir el nombre i la durada de les reunions sempre que sigui possible.

En aquest sentit, el nostre Partit s'ha de consolidar com la força imprescindible i vertebradora de l'esquerra a Catalunya i ha de treballar en les línies estratègiques següents:

- Innovar en les formes de participació política, obrint-nos decididament a tots els sectors

de la societat catalana interessats en la formulació de propostes polítiques socialistes i per al segle XXI a Catalunya, Espanya, Europa i el món. Unes polítiques que incideixin realment sobre els problemes dels ciutadans i les ciutadanes mitjançant la comunicació, el contacte derivat de la proximitat i l'efectivitat en les mesures aplicades, i, sobretot, que els solucionin.

- Impulsar polítiques que, des dels nostres àmbits de govern i juntament amb el progrés econòmic i l'equilibri social, facin efectiu l'exercici dels vells i dels nous drets de ciutadania.
- Promoure noves formes de gestió i participació per aconseguir una major coresponsabilització de la ciutadania amb l'acció de govern.

Volem ser alhora una força tranquil·la i madura, però també un partit dinàmic i al capdavant dels canvis socials i culturals i totalment compromès amb una línia de transformació social.

Que tingui molt en compte tots els sectors socials, però especialment els juvenils, amb els quals hem de treballar activament per poder continuar sent el referent de l'esquerra en el futur, buscar el diàleg amb les noves formes de participació de la política i introduir el resultat d'aquest diàleg als nostres programes.

En definitiva, el PSC ha de continuar ocupant el lideratge de l'esquerra social i política de Catalunya, ha d'estar sempre atent als fluxos creatius i renovadors que es generen en els marges i, finalment, s'ha d'esforçar per millorar els seus canals de comunicació (i interrelació) amb la societat en general i molt especialment amb la societat civil organitzada.

Per aconseguir-ho, és fonamental utilitzar la màquina més potent de què disposem: el Partit. Per tant, és imprescindible posar la màxima atenció perquè estigui suficientment formada i informada.

I això només serà possible si construïm un partit capaç d'integrar nous valors de progrés i de transformació social mitjançant la seva pluralitat i una praxi política radicalment democràtica. Això implica establir mecanismes que garanteixin la transparència interna en tots els àmbits de la vida organitzativa, així com realitzar un esforç comú que apropi els discursos polítics a la realitat de la pràctica quotidiana. En aquest sentit, el PSC ja ha fet passos notables per a la incorporació en el seu ideari i en l'acció política i institucional valors com la defensa del medi ambient i la promoció de polítiques cap a la sostenibilitat i el respecte envers el planeta, o la lluita pels drets de les noves minories.

Per al PSC sempre ha estat clau la defensa de les persones i les seves necessitats. Una prioritat de l'acció del Partit és el treball amb relació a entitats, professionals i persones referents en les àrees que tenen com a centre polítiques específiques per a les persones: educació, dones, joventut, esports, gent gran, etcètera.

Independentment de les àrees on exercim l'acció de govern, hem d'accentuar la nostra acció política en àmbits directament relacionats amb les persones. Hem de continuar liderant les relacions amb la societat civil i hem de ser referents clau per introduir accions públiques. Per dur a terme tot això cal tenir una estratègia política i organitzativa clara que ens permeti mantenir el lideratge públic.

Els ideals socialistes estan fortament influïts per valors republicans. Els i les socialistes honorem totes aquelles persones que van donar la seva vida o van ser perseguides per defensar la legalitat republicana, i els ho agraïm. La nostra és una concepció de la llibertat entesa com a absència de dominació. I això vol dir una aposta clara i concreta

per una democràcia plena, per una democràcia participativa. Aquest és el repte del socialisme democràtic aquí i arreu d'Europa, d'una esquerra que governa el present amb l'objectiu de transformar-lo i que vol dissenyar el futur perquè el puguin protagonitzar les classes treballadores.

En el cas del PSC això vol dir també aprofundir en el procés de renovació que ja vam iniciar en els congressos anteriors a partir del desenvolupament de tres idees centrals:

- Avançar més en la pràctica de la democràcia participativa en el si del Partit.
- Garantir el paper dirigent del Partit en l'impuls de les polítiques de transformació social desenvolupades des de les institucions.
- Consolidar iniciatives en l'àmbit local, com la presència d'independents a les nostres llistes, aprofundint i entenent el nostre model de partit basat en els simpatitzants, garantint el compromís del nostre Partit i mantenint el nostre ideari socialista.

Impulsar el procés d'obertura plural cap al conjunt de la societat, i implicar tot el Partit en la batalla per difondre en la societat una actitud positiva envers les qüestions més importants i incògnites del present i del pròxim període: evitar actituds racistes i xenòfobes i l'assumpció d'una cultura i uns valors europeistes. Europa es consolidarà si en la seva construcció no només s'hi impliquen les institucions nacionals i autonòmiques, sinó també els ciutadans i les ciutadanes.

En aquests moments en què el PSC té tanta responsabilitat com a força de govern, és imprescindible accentuar el caràcter autònom, obert i participatiu del projecte socialista.

Davant el període que s'obre, el PSC no només ha de limitar-se a ser un partit de gestió de les institucions, sinó també de transformació social per mitjà del debat ideològic en la societat, en el si de la qual hauríem de fer prevaler els nostres valors per mitjans democràtics.

És també imprescindible revitalitzar el paper central dels militants perquè no siguin considerades únicament com a votants, simpatitzants o electors, sinó perquè assumeixin un paper de creadores de propostes polítiques i perquè siguin part essencial de les decisions del Partit.

En els dos darrers mandats s'han desplegat notablement les Comissions Sectorials en el si del Partit. En aquesta etapa en què el Partit ha fet un gran esforç d'obertura a la societat (simpatitzants, primàries, plataformes, independents a les llistes, Xarxa Maragall...), la sectorialització ha constituït una font d'incorporació al nostre projecte polític de gent nova, de professionals, de persones expertes, d'agents socials i associatius amb tarannà progressista. Aquest marc de treball —recordem-ho, format per persones militants i no militants— no ha estat valorat ni aprofitat suficientment com a mecanisme eixamplador de la nostra base social. Si bé han acomplert abastament el seu paper de connexió amb els sectors i han contribuït decisivament a la confecció dels diversos programes sectorials de govern —els millors que s'han fet mai— s'ha posat de manifest la seva feblesa organitzativa i la manca de reconeixement polític en el si del Partit.

Ara les Comissions Sectorials s'enfronten a una nova etapa marcada per les responsabilitats de govern. L'aclaparadora responsabilitat de gestió que hem assumit no ha de perjudicar la capacitat del Partit com a instrument de canvi i com a interlocutor de la societat. Un dels mecanismes que el Partit ha de prioritzar per assolir aquest objectiu és el reforçament de les Sectorials.

En aquest sentit, en primer lloc cal que siguin fortes, potents i reconegudes al Partit. I que el Partit sigui també fort en aquest nou context institucional. Només en un escenari on el Partit sigui potent i sensible, les Sectorials adquiriran el rol que necessiten per ser

útils al projecte. És per això que les Sectorials necessiten un major reconeixement polític i més recursos organitzatius en el si del Partit.

UN PARTIT EN LA SOCIETAT DE LA COMUNICACIÓ I LA INFORMACIÓ

A l'hora de plantejar-nos una nova etapa amb nous reptes cal adaptar els processos comunicatius envers la societat i la nostra pròpia militància d'acord amb els nous usos socials de la informació i la comunicació i tenint en compte dos aspectes clau:

- El paper dels mitjans de comunicació, especialment de la televisió i la ràdio, com a intermediaris entre el Partit i la ciutadania, així com les possibilitats de comunicació i immediatesa que ofereixen les TIC, i també com a forma de conciliar la vida professional i familiar amb la política.
- La societat de la informació i la comunicació i l'accés creixent de la població a Internet.

El PSC és el líder en presència a Internet de tots els partits polítics a Catalunya. Ha d'impulsar, doncs, l'ús de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació sense deixar de banda els mecanismes tradicionals basats en el contacte presencial, com a eines de debat i cooperació dels afiliats, afiliades i simpatitzants a les Agrupacions, que alhora exerceixen una influència sobre els líders d'opinió i els mitjans de comunicació local.

Les TIC han de servir per posicionar les idees i declaracions del Partit d'una manera clara i sense filtres.

Han d'esdevenir un mitjà de comunicació intern que comporti l'accés ràpid a tot tipus d'informació per part dels membres del Partit, així com una eina de comunicació que apropi la ciutadania al Partit.

També han de servir per aprofundir en la democràcia participativa en el si del Partit, i perquè aquelles persones que no poden seguir-ne el dia a dia ho puguin fer i així servir de transmissores de l'opinió ciutadana per incentivar el debat, crear debats en línia i fer consultes permanents a través de mecanismes participatius. D'aquesta manera els nous afiliats i afiliades podran obtenir una visió àmplia de l'estructura, del funcionament i de les iniciatives que pren el Partit, i aquestes tecnologies seran l'eina que permetrà conciliar la vida professional i familiar amb la política.

A més, s'han de crear espais oberts de diàleg i fòrums on es recullin opinions de cada àmbit. Espais de discussió previs a les Assemblees, Consells de Federació i Consell Nacional en què es pugui fer el debat dels punts que s'hagin plantejat. Després les Assemblees d'Agrupació poder enviar amb un mecanisme àgil un missatge curt a la CEF i la CEN sobre la visió de l'actualitat política.

Amb aquestes tecnologies es creen uns nous sistemes de comunicació com Intranet, les llistes de distribució de correu electrònic i la missatgeria mitjançant la telefonia mòbil. La regularització i la sistematització d'aquest missatges han de fer possible que càrrecs públics i Agrupacions tinguin de manera ràpida i habitual accés a informació de tipus argumentari, prèviament estandaritzada, de les principals accions polítiques del nostre Partit.

Caldrà continuar amb el Pla d'Actuació Virtual per tal d'estendre la dotació d'infraestructures a tots els locals del PSC que no en disposen en l'actualitat, així com millorar el sistemes actuals i formar la militància activa en l'ús de les TIC com una eina política.

La formació en TIC és una eina imprescindible per democratitzar la informació i millorar l'eficiència de la nostra militància i, per tant, del nostre Partit.

HEM DE SER EL MIRALL MÉS COMPLET DE LA SOCIETAT CATALANA

És ben sabut que les nostres societats han entrat en un procés de canvi històric accelerat des de gairebé tots els punts de vista. Les nostres economies es defineixen avui pel seu nivell d'aproximació (i adaptació) al nou paradigma de l'era de la informació: la xarxa.

Avui les nostres societats són altament complexes i plurals. Els referents d'identitat social de la ciutadania són polièdrics i alhora cada cop més fragmentaris, i es mantenen les divisions socials derivades del desigual repartiment del poder, la riquesa i la informació.

Gairebé per les mateixes raons que no hi ha cap teoria científica capaç d'explicar la totalitat de la realitat social i la seva evolució a mig termini, tampoc cap formació política no es pot creure amb capacitat suficient per ser l'únic referent vàlid. Els i les socialistes en som ben conscients, i sabem apreciar la complexitat i riquesa sociopolítica d'una societat oberta. Tot plegat és bo per al sistema democràtic, i als i les socialistes ens obliga a no caure en la prepotència.

Tanmateix, les societats necessiten punts d'enclavament i, fins i tot, miralls on mirar-se. La composició social del PSC ha estat, des de la seva fundació, molt plural i diversa, resultat d'un llarg procés d'unitat que aplega avui un ampli ventall d'accents i de tradicions i que representa fonamentalment els interessos dels treballadors i les treballadores i de les classes populars.

Hem de seguir treballant en aquesta línia. I per fer-ho necessitem un partit en què les classes populars hi facin confiança i s'hi sentin representades, alhora que sigui el motor per portar a la societat catalana a prendre una major consciència de valors com la solidaritat, la justícia social i la igualtat.

Amb tot, cal reformular i ampliar el concepte de classe treballadora, atenent de forma molt especial les noves professions, especialment el col·lectiu d'autònoms i els nous filons d'ocupació, i defugir del binomi simplista d'empresa-treballador. D'aquesta manera reconeixem un nombrós grup de població, cada dia més gran, que per la seva modalitat contractual en moltes ocasions queden fora de les garanties socials i laborals a les quals tenen dret. Drets aquests per l'extensió i compliment dels quals els i les socialistes hem de vetllar.

Per aquest motiu afirmem amb orgull que els homes i les dones del PSC donem forma –dia rere dia– a un Partit que continua oferint la imatge més clara i completa d'allò que socialment és la Catalunya progressista en aquesta dècada inicial del segle XXI. Per això afirmem que som el mirall més complet que té la societat catalana per reconèixer-se.

Sens dubte, una mancança històrica fins ara per ser el mirall més complert de la societat ha estat la minsa presència de dones i joves tant entre la militància com especialment entre les persones amb responsabilitats públiques. El PSC ha fet importants avenços en aquesta direcció: des de l'adopció de la quota l'any 1982 fins a l'assumpció del principi de la democràcia paritària el 2001. En el vessant intern cal aprofundir en l'execució del pla d'igualtat del PSC, i en el vessant extern aprofundir les bases de la igualtat, enteses com a no-discriminació.

Un altre aspecte que probablement ha obstaculitzat la participació d'un ventall més ampli i complet de perfils professionals a la política activa ha estat la dificultat manifesta en

veure l'administració de la *res publica* com un fet transitori que permeti el posterior retorn al món laboral, i aquest fet s'accentua en el cas de l'empresa privada. Cal afavorir els mecanismes per una participació més fluida en la vida política dels treballadors i treballadores de l'administració pública i de l'empresa privada, especialment en l'àmbit municipal.

Així mateix, cal tenir en compte que els immigrants, un cop resideixin de forma estable a les ciutats i pobles, tant ells com els seus fills i filles passaran a ser ciutadans i ciutadanes de ple dret, i per això hem d'impulsar la necessària presència d'immigrants entre la militància del Partit, en les relacions entre el Partit, les Agrupacions i les Federacions i també amb els col·lectius d'immigrants en els llocs on existeixin, amb l'objectiu d'obrir el Partit a les seves noves sensibilitats i ajudar-los alhora en la seva integració social i política.

Per evitar que aquest magnífic mirall s'esquerdi o s'enteli i per aconseguir que abraçi una perspectiva social encara més àmplia, matisada i fonda, ens cal mantenir-nos oberts a tots els nous col·lectius de la societat, immigrants en procés d'integració i noves llevs de joves.

Hem de procurar que el PSC disposi de les eines adequades per consolidar-nos com a primer partit dels ciutadans i les ciutadanes de Catalunya.

Aquests darrers anys han estat anys de molt treball electoral. La preparació de les nostres alternatives polítiques, tant programàtiques com d'equips humans, la preparació d'estratègies i d'aliances, han estat les nostres prioritats, així com el nostre model de societat, ciutat i país que finalment ha tingut el suport de forma majoritària. Ara, sense abandonar els nostres reptes de govern, hem de millorar i de treballar per un partit fort, un instrument polític transformador, generador i transmissor d'ideologia i pensament, dissenyador de polítiques i d'estratègies i coordinador de la seva aplicació en l'acció institucional i social.

Per això cal enfortir i renovar el paper dels òrgans de debat, control i direcció, revitalitzant i repolititzant, a través de noves fórmules més atractives i participatives, els Congressos, els Consells i les Assemblees; potenciar mecanismes que permetin debatre els grans temes de l'agenda política a les Agrupacions i Federacions, i donar a la Conferència Nacional el paper d'àmbit de debat i de definició de la política general del Partit de forma prioritària, així com de canal de participació de les organitzacions de base en aquest debat. Tot això de manera compatible amb la convocatòria de Conferències Nacionals per a la definició de polítiques sectorials.

Un Partit viu i participatiu en què els afiliats i les afiliades han de ser-ne protagonistes de les decisions. On les Agrupacions han de significar la proximitat amb la ciutadania, transmissores de l'ideari socialista i impulsores de l'acció municipal en el seu municipi, perquè són l'òrgan de direcció en el seu àmbit territorial. On les Federacions han de tenir un paper de coordinació i de direcció política al territori, i les Sectorials l'especialització sobre un àmbit de treball polític i fins i tot social. S'ha d'anar més enllà de la pròpia militància i donar cabuda als agents socials involucrats, als col·legis professionals, etcètera, a tot aquell col·lectiu que participi en el debat i en el treball.

Un Partit que procuri afavorir la participació activa en la seva direcció del major nombre de militants, i per això s'han de fomentar mecanismes de renovació interna que possibilitin l'accés als òrgans de direcció d'aquells persones militants que tinguin la capacitat i la voluntat de fer-ho. En aquest sentit, s'ha d'aplicar criteris realistes d'incompatibilitats i delimitar el mandat en els processos de designació de càrrecs públics i càrrecs interns, que en el marc de les normes legals vigents facin possible que en els òrgans interns

tinguin una dedicació personal suficient i alhora una coordinació adequada entre el Partit i les institucions, i entre aquestes institucions a través del Partit.

Les Agrupacions han d'esdevenir autèntics fòrums de debat i d'intercanvi d'informació i opinió entre els representants municipals socialistes (a l'oposició o al govern) i la ciutadania.

S'han de convertir en punts d'atracció per a la població en general, per la qual cosa han de dedicar els recursos necessaris a activitats públiques i a eines de participació que projectin l'acció de govern o el treball d'oposició, els quals s'han de retroalimentar constantment amb l'aportació de la ciutadania.

Hem d'avançar en les propostes encaminades a fer del PSC un partit més eficient i de qualitat. Cal crear totes les condicions perquè l'organització pugui treballar encara millor. En aquest sentit, caldrà que des de la Comissió Executiva del Partit s'impulsin les accions necessàries perquè les organitzacions sectorials i territorials —Federacions i Agrupacions— discuteixin, aprovin i apliquin plans de treball, en especial referits als àmbits de la implantació territorial, del creixement d'afiliats i de simpatitzants, així com als programes de debat polític intern. Hem d'aprofundir el procés de sectorialització desenvolupat en els últims anys i reformar el model de relació entre Comissions Sectorials i institucions, tot adreçant-lo a la nostra realitat actual de Partit, de Govern, als Ajuntaments, a la Generalitat i al Govern de l'Estat.

És necessari establir relacions de respecte i interactivitat amb la societat, implementant sistemes que assegurin la receptivitat davant les demandes socials. En aquest sentit, cal valorar els nous usos dels moviments emergents i ser capaços d'apropar la nostra organització a les persones que participen en aquests nous moviments. Igualment, és important crear i mantenir vies de contacte amb xarxes de col·lectius específics, com ara xarxes de dones, plataformes reivindicatives, fòrums de joves, ONG, etcètera.

Hem d'aconseguir un Partit cada cop més inserit i relacionat amb les mobilitzacions ciutadanes de caire progressista. La nostra relació amb organitzacions i moviments socials s'ha de vehicular des del respecte i la independència, entenent la seva acció, però també aportant la nostra concepció global de la societat. En aquest sentit, som conscients que gran part de la legitimitat de l'esquerra és producte de la translació a la política de les reivindicacions i aspiracions que desenvolupa la societat.

La mobilització social és el millor mitjà per reforçar ideològicament l'electorat d'esquerres i per lluitar contra l'atonia i l'abstenció.

La situació de la nostra organització en el territori no es homogènia. En les petites poblacions el o la militant és un referent conegut, però en els grans nuclis la militància es difumina amb més facilitat i s'instal·la en l'àmbit de les Agrupacions que, en general, actuen com mera maquinària electoral i, en el millor dels casos, com un espai de debat polític intern que amb dificultat transcendeix a la societat i a altres nivells de l'organització. En benefici del projecte socialista cal buscar un nou model d'Agrupació, propera a la militància i als ciutadans i ciutadanes, que són els que actuen com a canal de comunicació i mitjà de mobilització; que ofereixi un espai de trobada, debat i formació política a la militància i als simpatitzants, i que doni resposta a les inquietuds polítiques de ciutadans i ciutadanes. Es fa necessari buscar mecanismes perquè les Agrupacions aportin la seva riquesa a l'organització del Partit, ja que són reflex de la realitat del seu territori o sector. Per això, un dels objectius estratègics dels pròxims anys és augmentar l'afiliació i el nombre de persones simpatitzants. Aquest creixement augmentarà la influència del

Partit en els seus territoris, reforçant la ideologia, reduint l'abstenció i ampliant els terrenys d'influència directa de la nostra organització.

Per aconseguir-ho, caldrà proporcionar recursos necessaris perquè es pugin optimitzar els canals de comunicació i de participació interna del PSC, i donar especial suport a la formació dels militants i simpatitzants.

Hem d'avançar cap a un Partit amb més presència a la Catalunya rural, però també ens cal millorar els nostres mecanismes de presència i de diàleg amb la Catalunya urbana i intentar consolidar i incrementar la presència en aquells municipis en els quals ja es governa, que són l'actual base per poder facilitar el creixement i l'extensió territorial.

Per millorar la presència de dones en el Partit i la influència del projecte socialista en les dones, cal impulsar la feminització de la política implantant processos interns que permetin la presència de les dones en tots els àmbits de decisió del Partit, així com a tots els espais de discussió i debat, i incorporar formació en polítiques de gènere per a tots els càrrecs de la nostra organització; també s'han de respectar els horaris que permetin la compatibilitat entre la vida laboral, personal i política i incorporar a l'agenda política qüestions que tinguin com a centre la qualitat de vida dels éssers humans en tots els seus àmbits de desenvolupament: quotidià, domèstic, familiar, laboral i social, tant en allò que significa una organització més flexible, més propera i més participativa, com en el plantejament de les propostes polítiques que tinguin com a centre la vida quotidiana de les persones i afectin directament la equiparació dels rols socials dels homes i les dones.

El PSC que volem continuar construint a partir d'aquest Xè Congrés haurà de reforçar el seu caràcter de comunitat per a la innovació, d'organització en xarxa, que contribueix a la generació de propostes, i d'espai social que es retroalimenta mitjançant un diàleg obert i sense fronteres amb tota la societat per fer-la més oberta, justa i solidària. En aquest diàleg és fonamental que els moviments socials no vegin qüestionada la seva capacitat i la seva autonomia. Han de trobar en nosaltres un vehicle i, al mateix temps, un canal de comunicació que a tots ens permeti avançar.

Especialment han de ser noves les propostes per mantenir i aprofundir el diàleg amb la joventut catalana.

En aquest sentit, caldrà reforçar el suport, la participació i les vies de diàleg amb la JSC, essent l'organització responsable, juntament amb el Partit, de la política de joventut del PSC. Treballar conjuntament per a la seva implantació i el seu creixement en el conjunt del territori de Catalunya com a vincle principal de contacte amb la joventut del país.

La preocupació per apropar-nos i ser un pol d'atracció per a aquelles persones que es preocupen per transformar la societat, ens obliga a fer una aposta pels quadres joves que ja existeixen a l'organització. Aquests s'haurien de potenciar, i s'hauria de facilitar la seva formació i l'assumpció de responsabilitats polítiques.

Volem, en definitiva, impulsar decididament el rol del Partit com a motor del debat cívic i de creació i renovació de la cultura política en el si de la nostra societat.

Per poder aconseguir això és fonamental que el Partit sigui permeable als debats que la societat planteja des de fora de l'organització.

D'altra banda no hem d'oblidar aquelles organitzacions juvenils que pel seu caire reivindicatiu i progressista ens ajuden a tenir un discurs més acurat i a incrementar la zona d'influència del Partit, ja sigui en el moviment juvenil en general i en les seves

plataformes d'organització com en els moviments sindicals professionals i estudiantils ja organitzats.

D'ençà del IXè Congrés hem progressat substancialment. Avui la nostra implantació és més homogènia arreu del país. Avui som una força política més atractiva per a les dones, la gent jove i els col·lectius emprenedors. Però som encara lluny d'assolir algunes de les fites qualitatives i quantitatives que ens marcàvem aleshores.

Un cop més la nova direcció del PSC fixarà com a prioritat la política d'obertura i d'eixamplament de la seva implantació social i territorial, així com la continuació de la innovació en les formes de participació del PSC, amb la finalitat de convertir-nos encara més en un instrument representatiu participatiu i útil per al poble de Catalunya i al servei dels ciutadans i les ciutadanes.

Per aconseguir-ho hem de superar el sentiment que envolta moltes persones militants i simpatitzants i la majoria dels nostres votants: la política ha quedat reservada als dirigents i representants dels partits, i elles mateixes s'atorguen un simple paper secundari. A aquest sentiment, s'hi ha d'afegir certa sensació que avui la política es fa fonamentalment a través dels grans mitjans de comunicació i que per tant, el paper de la militància és a aquests efectes molt poc rellevant, més enllà de la necessitat de crear una imatge de mobilització davant els esdeveniments polítics rellevants o en els períodes de campanyes electorals. Per eliminar aquest sentiment que desmotiva la militància i que s'accentua més, si fos possible, entre el nostre electorat real i potencial, és necessària una relació més estreta entre el Partit, la seva organització i els seus càrrecs electes, i el nostre electorat, així com la implicació de la militància no solament en els períodes electorals.

La militància ha de ser un espai de debat permanent, i ha de propiciar que les Agrupacions Locals siguin els àmbits de mobilització social rellevant. El temps que la persona militant dedica al Partit després de la seva jornada laboral mereix el màxim respecte i reconeixement.

Les persones que accedeixin a càrrecs de representació pública electiva presentant-se en llistes electorals del PSC com a independents hauran d'assumir les decisions que es prenguin en els òrgans del Partit del seu àmbit d'actuació, i seran convidades periòdicament a informar i debatre sobre la política d'aquest àmbit.

SOM EL PARTIT QUE VERTEBRA EL GOVERN DE CATALUNYA

Els homes i les dones del PSC sempre hem afirmat que érem —som i serem— catalanistes. I ho fem per les mateixes raons que som socialistes. El nostre catalanisme és el catalanisme social que té com a protagonistes els ciutadans i les ciutadanes.

El nostre catalanisme implica un projecte d'autogovern per a Catalunya, d'exercici quotidià de la seva capacitat de decisió com a nació i, alhora, és també una voluntat manifesta de participació eficaç i positiva a Espanya, per tal de consolidar el projecte social en l'àmbit de l'Estat. Som un dels pilars de la construcció de l'Espanya plural. Aquest projecte l'hem sabut expressar millor que ningú, però també amb la maduresa suficient per convertir-lo en realitat. Aquest és avui el nostre repte, la nostra responsabilitat i l'hem de dur a terme conjuntament amb els socialistes de la resta de l'Estat.

El catalanisme polític ha tingut sempre aquestes dues prioritats complementàries: un projecte per a la Catalunya de dins, i un altre no contradictori per a la Catalunya cap enfora.

Avui els i les socialistes som el puntal del Govern de la Generalitat format per tres forces d'esquerres, catalanistes i progressistes.

L'actual Govern de la Generalitat és una suma creativa de cultures polítiques diverses que té un programa ambiciós per complir i una clara voluntat de generar noves aliances i complicitats amb el conjunt de la societat catalana.

Després de vint-i-tres anys de govern de CiU, la realitat és que s'ha produït un canvi que ha de suposar una transformació qualitativa de les formes d'exercir el poder, d'entendre l'Administració i de la relació amb els ciutadans i les ciutadanes i la seva participació.

Per als i les socialistes catalans, l'èxit del nou Govern de Catalunya constitueix una de les nostres prioritats bàsiques.

És una aposta per una transformació profunda de la política catalana, no sempre fàcil, però altament estimulante i enriquidora. El PSC és un Partit amb clara vocació de govern. Els i les socialistes tenim la ferma voluntat de ser el partit majoritari en futures conteses electorals, i no hi renunciarem mai. Ha d'esdevenir l'instrument polític de la majoria social i política de la Catalunya que representem per poder aplicar en la seva totalitat els nostres programes de govern.

Però nosaltres som decidits partidaris de la cultura política de la coalició, dels acords i del diàleg, prioritàriament i fonamentalment amb forces de l'esquerra progressista. Amb transparència envers la ciutadania i alhora amb lleialtat entre les parts. Aquesta és una actitud que hem de trasmetre i fer partícips les altres forces d'esquerra.

Amb la legitimitat que ens dóna el fet de ser l'eix vertebrador de l'esquerra catalana, continuarem apostant-hi.

Avui l'autogovern català té plantejada la possibilitat de fer un salt qualitatiu molt substancial, d'aprofundir no tan sols en una major autonomia financera i competencial, sinó de situar-se al capdavant dels canvis institucionals i polítics per fer així possible un encaix exemplar de les nacionalitats històriques en el marc d'una Espanya plural.

Els i les socialistes catalans sabem que aquests processos no són fàcils, que exigeixen resolució, però també prudència i molta mà esquerra. Aquesta segona modernització que s'inicia a Espanya tindrà en Catalunya un motor decidit (els resultats del 14 de març i del 13 de juny així ho confirmen) i en el PSC, des del Govern de Catalunya, un ferm i lleial aliat.

Al llarg de la campanya electoral de les passades eleccions generals no ens vam cansar de repetir que el resultat del 14 de març tenia una importància transcendental, capital. Que, en realitat, érem davant d'una autèntica disjuntiva històrica, ja que la dreta espanyola se situava clarament als antípodes de l'esperit de pacte, de negociació i de consens que va fer possible el pacte constitucional i l'elaboració consegüent de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya.

Nosaltres vam alertar que la cultura política del PP era, en el fons de les seves manifestacions i gestos més sincers, clarament antidemocràtica, autoritària i prepotent.

Els i les socialistes catalans demanàvem una nova aliança entre l'Espanya progressista i la Catalunya progressista, i alertàvem del greu risc que Catalunya hauria d'afrontar si la nova etapa política a Espanya s'obria en clau centralista i centralitzadora.

Afortunadament, la victòria del socialisme ha permès José Luis Rodríguez Zapatero allunyar aquest negatiu escenari. Catalunya té en el nou govern espanyol un govern còmplice del nostre projecte.

Els i les socialistes catalans som conscients que el nostre treball, les nostres aportacions i el nostre compromís amb el projecte socialista encapçalat per José Luis Rodríguez Zapatero esdevenen, ara més que mai, l'element central i definitori de l'aliança entre l'Espanya progressista i Catalunya.

En aquest context, la Comissió Executiva del Partit establirà en cada moment l'articulació parlamentària més adequada per assolir els nostres objectius.

La victòria socialista obre també altres i millors perspectives, no tan sols de major autogovern per a Catalunya, sinó en la direcció d'una reforma de l'Estat de les Autonomies en direcció federal. Aquest va ser el nostre compromís i aquest és el repte que el PSC vol contribuir a fer realitat.

Nosaltres vam pronosticar que l'aposta agressiva del PP, de croada autoritària i unilateralista, amb una gestió centralista i centralitzadora i d'imposició d'un model vertical d'Espanya, se li giraria en contra. A Catalunya, de manera diàfana, però també arreu d'Espanya. I ho vam encertar. Avui els pobles de l'Estat espanyol saben que només és possible progressar junts a partir del reconeixement de la diversitat política, institucional, cultural i lingüística de l'Estat i les Comunitats Autònomes. I tot això serà possible amb els governs de Maragall i Zapatero.

Tanmateix, és indubtable que el camí de l'Espanya plural no és un camp absolutament planer i llaurat, que cal encara molta pedagogia, diàleg en totes direccions i establiment de sòlides majories ciutadanes dins i fora de Catalunya.

Els i les socialistes catalans articulem la proposta federal a partir de la nostra vocació d'autogovern i del desig d'aprofundiment democràtic atenent al respecte de l'identitat de tots els pobles d'Espanya.

El federalisme que defensem per a l'Espanya plural no es redueix, per tant, a una simple fórmula d'eficiència administrativa de l'Estat, que també és important, sinó que s'expressa com un pacte polític que recull la voluntat de ser dels pobles d'Espanya i en sap reconèixer les diferències, així com les diverses intensitats possibles en les fórmules dels autogovern respectius. El nostre federalisme no és, doncs, un mecanisme fred i impersonal. El nostre federalisme té forma i té fons, va adreçat a les persones i té com a valor permanent la solidaritat entre tots els pobles. I ara cal que tingui cos i forma, i per això la victòria dels i les socialistes ens apropa més a aquesta realitat, per la qual cosa compta amb la complicitat i la voluntat d'iniciativa política del PSC.

Som la clau de volta de la construcció d'una Catalunya avançada econòmicament i social i de l'Espanya plural. Aquest projecte l'hem sabut expressar millor que ningú, però també amb la maduresa suficient per convertir-lo en realitat. Aquest és avui el nostre repte, la nostra responsabilitat.

ANNEXES

SOBRE LA CONSTITUCIÓ EUROPEA

EL PROCÉS DE CONSTRUCCIÓ EUROPEA

La Unió Europea és fruit d'una voluntat política sostinguda que ha garantit la pau, la prosperitat i cohesió social, la democràcia i l'estat de dret a Europa.

El continent europeu, que durant les primeres dècades del segle XX fou origen i escenari de les dues guerres més àmplies i devastadores viscudes per la Humanitat, així com de les violacions de drets humans més massives i sagnants, va tancar el segle oferint el model únic de cooperació i integració polítiques. És avui l'exemple més reeixit de resolució i de superació de conflictes per via de la cooperació i constitueix un model únic d'integració regional, element de referència per altres àrees del món amb les quals volem compartir aquesta experiència. Els europeus i europees som avui els primers donants d'ajuda al desenvolupament, i contribuïm en l'extensió de la democràcia i els seus valors al món amb la promoció de la pau en primer lloc.

Un dels objectius fonamentals per als socialistes i les socialistes de la Unió és el benestar dels ciutadans. Però la Unió és conscient que aquest benestar s'ha de fonamentar tant en l'estímul del creixement com en el reequilibri territorial i social. Per això, la solidaritat i l'extensió dels drets socials es troben en la base del nostre model de prosperitat. Les accions en favor de la cohesió han permès a la Unió afavorir els territoris més empobrits i el progrés de tothom. Els programes de lluita contra la pobresa i l'exclusió social, els fons destinats a la millora de les condicions estructurals dels territoris i al desenvolupament rural, així com la cooperació política per al foment de la plena ocupació, són exemples ben presents d'aquesta acció europea en favor del benestar. A més a més, la Unió és avui un mercat únic amb més de 450 milions d'habitants que s'ha dotat d'una moneda única, l'euro, que ens fa més forts i estables en l'escenari mundial.

La Unió vetlla per un desenvolupament sostenible. Ofereix un marc legislatiu que garanteix la protecció ambiental, la protecció dels consumidors i la seguretat alimentària. La cooperació per a la innovació i la recerca, la creació d'un espai universitari europeu i els programes d'educació ens projecten cap a una major integració entre tothom. Més d'un milió de joves europeus han estudiat en un altre país d'Europa gràcies al programa ERASMUS, i centenars de milers d'escoles, d'empreses i d'entitats socials han participat en programes europeus d'intercanvi, fent que Europa sigui ja per a molts l'espai real on pensar els propis projectes de futur.

Els valors que fonamenten la Unió són el respecte a la dignitat humana, la llibertat, la igualtat, el respecte dels drets humans, la cultura, la democràcia i l'estat de dret. La Unió ha permès la defensa d'aquests valors pels seus Estats membres i ha esdevingut un objectiu de democràcia i llibertat per a un nombre cada vegada més gran de països. És un espai de garantia de drets cada cop més fort, que té com un dels seus objectius la lluita contra la discriminació, i que assenyala com un element clau de la seva societat la igualtat entre homes i dones. La Unió i les seves institucions representen una experiència única de democràcia supranacional, un sistema complex que permet prendre decisions respectant el principi de majoria, la subsidiarietat i la diversitat.

La Unió Europea es troba avui en un moment decisiu en la seva trajectòria. Els tractats que fins ara s'han anat superposant es converteixen en un sol Tractat constitucional, una Constitució europea, fruit d'un profund procés de diàleg i negociació, que expressa una forta determinació de futur. És un pas molt important que celebrem.

La Constitució consolida els valors en els quals s'ha fonamentat històricament la Unió. Els amplia i hi incorpora els drets de les persones que pertanyen a una minoria, alhora que fixa la igualtat entre home i dona com un valor comú de la societat europea. La Unió incorpora el text de la Carta dels Drets Fonamentals, potser el text més modern i ambiciós proclamat fins avui i que ens fa ciutadans de la Unió.

La Constitució ratifica el compromís d'Europa amb la pau. Amplia els instruments de cooperació en les polítiques d'interior i de justícia dins de les seves fronteres, però també en les seves relacions amb altres estats. Vol oferir als seus ciutadans i ciutadanes un espai de llibertat, seguretat i justícia. Actua també en l'àmbit de la immigració i la integració dels immigrants. Obra en pro d'un desenvolupament sostenible basat en un creixement econòmic equilibrat i en una economia social de mercat. Combat l'exclusió i la discriminació. Fomenta la cohesió econòmica social i territorial i la solidaritat entre els estats membres. Respecta la diversitat cultural i lingüística d'Europa, i la preservació i el desenvolupament del patrimoni cultural europeu.

Per primera vegada la Unió diu en el seu Text fonamental que, en els seus procediments, respectarà també l'autonomia local i regional, i estableix per primer cop la consulta no només als parlaments nacionals, sinó també als parlaments regionals amb capacitats legislatives quan les seves competències puguin ser afectades per les accions de la Unió. Igualment, es reforça el Comitè de les Regions i se l'atorga la capacitat de recórrer davant del Tribunal de Justícia de la Unió. La generalització de la majoria qualificada enfront de la unanimitat per prendre decisions, i el fet de considerar la codecisió com el procediment normal i no excepcional per a legislar, són passes importants envers l'aprofundiment de la democràcia.

La Constitució europea serà traduïda per primera vegada al català, i la versió catalana serà dipositada junt a les altres i amb el mateix valor. A més, annexa al Text constitucional hi figura una declaració en virtut de la qual la Unió es compromet amb la diversitat cultural d'Europa i a fer una especial atenció a les llengües. És una porta oberta que pot donar fruits immediats, com la incorporació del català, a l'empara d'aquesta declaració, en els programes europeus d'educació i cultura, i que ens permetrà continuar treballant pel ple reconeixement de la nostra llengua i el seu ús en la relació amb les institucions europees.

És per aquestes raons que el 10è Congrés del Partit dels Socialistes de Catalunya (PSC-PSOE) pren una resolució sobre la Constitució europea.

RESOLUCIÓ DEL 10è CONGRÉS DEL PSC SOBRE LA CONSTITUCIÓ EUROPEA

Els caps d'Estat i de Govern de la Unió Europea van aprovar, el passat 18 de juny de 2004, un projecte de tractat constitucional que modifica les institucions europees. Correspon ara a cada Estat membre procedir a la seva ratificació. Aquesta Constitució només podrà entrar en vigor amb l'aprovació de tots. S'obre, doncs, a tot Europa i al nostre país, un debat polític sobre aquesta ratificació. És un moment en què tots els partits hem de prendre posició davant l'opinió pública de Catalunya, sense ambigüitats.

Els i les socialistes europeus hem impulsat i contribuït de manera important, al llarg dels dos darrers anys, a aquesta Constitució. Tant pel que fa al procés d'elaboració del projecte (no en cenacles a porta tancada, com en el passat, sinó en una assemblea treballant obertament) com pel que fa al seu contingut (en relació als drets fonamentals dels ciutadans i ciutadanes i a l'organització de les institucions de la Unió Europea), aquest projecte de Constitució marca un pas endavant en la direcció que desitgem: vers una Europa unida i forta, política i social, actuant de manera unida en el món.

En efecte, el mateix mètode utilitzat per a la redacció del text constitucional (la Convenció) constitueix un progrés decisiu i irreversible en la política d'obertura i transparència que els i les socialistes preconitzem, enfront de les negociacions intergovernamentals a porta tancada. Marca un camí que ha de dur al desenvolupament de veritables partits europeus i a la consolidació d'un espai públic europeu. Per als socialistes i les socialistes de Catalunya i de tot Europa aquest aspecte és essencial, i per si sol ja explicaria un vot favorable al projecte de Constitució, perquè creiem que el projecte socialista del segle XXI consisteix precisament a traslladar als espais europeu i global la política de reformes realitzada en el marc de l'Estat-nació. Per això és vital la construcció d'un *demos* europeu i d'un escenari europeu per a un socialisme capaç de contribuir decisivament a la creixença de la potència política d'Europa, per enfortir i difondre el seu model social de igualtat i justícia, i per actuar en la consecució d'un ordre mundial més just i pacífic enfront de la globalització.

Les darreres modificacions introduïdes pels governs dels Estats membres en la Conferència intergovernamental (CIG) afecten sobretot els aspectes institucionals (composició de la Comissió, nombre d'escons en el Parlament, definició de la majoria qualificada...). El text final no ens satisfà al cent per cent: és un pas endavant encara massa modest i en alguns aspectes limita el projecte que fou aprovat per la Convenció europea. Però reforça de forma clara la democràcia i la capacitat d'actuació de la Unió Europea, i creiem que pot significar un instrument essencial per avançar en la construcció d'una Europa més forta i més unida.

En l'aspecte dels drets, el projecte de tractat constituent reforça la ciutadania europea incorporant la Carta dels Drets Fonamentals i fent-la així vinculant. Ultra el reconeixement dels drets democràtics i socials individuals dels ciutadans i ciutadanes, consagra un model social europeu que afirma, en el seu nucli, un projecte de justícia social que té com a objectius la «plena ocupació i el progrés social», la lluita contra «l'exclusió i les discriminacions», la «justícia i protecció socials», la «igualtat entre dones i homes», la «solidaritat», la «cohesió social i territorial», el «desenvolupament sostenible», el «comerç just» i «l'eliminació de la pobresa» a Europa i al món. El projecte constitucional afirma també, de manera clara, el dret a la diversitat cultural i lingüística, així com els nous drets dits de «tercera generació»: dret a la protecció i defensa del medi ambient, dels consumidors i de les dades personals.

En l'aspecte polític, la Constitució marca un punt de transició entre l'Europa d'ahir, més econòmica i tecnocràtica, i l'Europa de demà, que serà necessàriament més política i més integrada, i que ha de ser més propera als ciutadans i més democràtica. És un text que consolida i simplifica el conjunt dels tractats europeus preexistents i fa, doncs, més simple i comprensible per als pobles d'Europa el funcionament de les institucions de la Unió. L'extensió sense precedents dels poders del Parlament Europeu farà d'aquesta institució democràtica, la més directament vinculada a la ciutadania, una cambra legislativa genuïna que produirà veritables lleis europees. Un ministre o una ministra d'Afers Exteriors de la Unió al front d'un servei diplomàtic europeu obrirà el camí cap a una veritable política exterior i de seguretat comunes, objectiu indispensable per als que volem una Europa internacionalment forta, activament favorable a la pau, al desenvolupament i a la democràcia en el món de la globalització. L'extensió del mètode de majories qualificades i la restricció del veto que significa el criteri d'unanimitat permet avançar cap a una major integració i coordinació de les polítiques europees, bo i implicant tots els Estats membres o aquells que, en un o altre camp, vulguin anar més a fons i més enllà en el procés d'integració.

També pel que fa al reconeixement i la presència de Catalunya a Europa creiem que el procés constituent ha significat un pas endavant. Per primera vegada un govern espanyol ha plantejat als altres governs europeus el reconeixement constitucional de la nostra llengua i dels seus drets a Europa. I, si bé que el resultat assolit no és encara satisfactori,

significa que l'acció per l'estatut del català i per la presència de Catalunya podrà desenvolupar-se en molt millors condicions que en el passat.

En l'aspecte social, el projecte de tractat constitucional consolida uns drets socials molt extensos, tant en l'àmbit de l'empresa —dret de vaga, dret a la informació dels treballadors i treballadores, dret de negociació col·lectiva, protecció contra els acomiadaments— com en el conjunt de la societat —dret a l'educació gratuïta, a l'accés als serveis públics i a la Seguretat Social. En aquest sentit, és molt significatiu i important per a nosaltres que la Confederació Europea de Sindicats (CES) hagi cridat, el passat 15 de juliol, a aprovar la Constitució europea, i que el seu secretari general hagi afirmat que la Constitució significa un pas endavant per als treballadors i les treballadores.

Considerem que aquest projecte de tractat constitucional és, efectivament, un pas endavant. No el considerem com un punt d'arribada, sinó com un nou punt de partida. D'una manera immediata proposarem que es vagi més enllà i, en particular, que la nova legislatura del Parlament Europeu mantingui un caràcter constituent. Per fer front als reptes interns i externs, el procés d'integració europea ha de continuar avançant, i a un ritme ràpid. El procés que va del Tractat de Maastricht (1992) al d'Amsterdam (1996), al de Niça (1999) i a l'actual (2004), continuarà endavant i, segons preveiem, s'accelerarà, excepte si una frenada marcada per les resistències intergovernamentalistes i particularistes s'imposés a l'actual majoria europeista dels pobles d'Europa. Els sectors que diguin *no* a la nova Constitució assumiran la responsabilitat de fer recular l'esperit europeu en les nostres societats i d'aïllar-les, quan cal fer exactament el contrari.

Reforçar una majoria europea de progrés i dur-la a les posicions més avançades possibles en el camp social, en l'internacional i en el de les llibertats individuals i col·lectives és, per al PSC, una responsabilitat i una tasca de caràcter fonamental i prioritari.

Els i les socialistes catalans ens reconeixem en el lema sota el qual es presenta el projecte de Constitució europea: «Units en la diversitat». Creiem que cal ratificar aquest projecte i, arribat el moment de refrendar-lo, demanarem als ciutadans i ciutadanes el seu vot afirmatiu.

PER UN MÓN DE PAU, PROGRÉS, ESTABILITAT I DEMOCRÀCIA

Segons dades de l'Stockholm International Peace Research Institute (SIPRI), l'any 2003 hi va haver 19 conflictes majors armats. Alguns d'aquests conflictes, que han viscut forts moments de tensió en els darrers mesos, no només han suposat una amenaça per a l'estabilitat de les regions afectades, sinó també per al conjunt del planeta. És el cas del Pròxim Orient, els Balcans, Txetènia, Ucraïna, l'Orient Mitjà, l'Àfrica subsahariana i Timor Oriental, entre d'altres. I també de conflictes no geogràfics, però que plantegen greus problemes globals: el terrorisme internacional, la proliferació d'armes de destrucció massiva, les xarxes criminals organitzades, el canvi climàtic i la lluita contra la pobresa. Com a socialistes creiem que en totes i cadascuna d'aquestes situacions no podem lluitar només contra els seus símptomes, sinó que sobretot cal lluitar contra les seves causes.

La zona de l'Orient Mitjà ha sofert i continua sofrint els efectes de l'ofensiva diplomàtica nord-americana del «Greater Middle East» (gran Orient Mitjà), una estratègia orientada a la creació d'un nou mapa a la regió —des de Mauritània a l'Afganistan— favorable als interessos dels Estats Units. Aquesta ofensiva es va dissenyar d'acord amb el canvi de plantejament en política exterior adoptat per un nucli de pensament molt influent en l'Administració republicana de George W. Bush: el dels falcons Rumsfeld, Wolfowitz, Cheney, Kristol i Kagan.

La situació del Pròxim Orient és un factor determinant a la regió. Després dels atemptats de l'11 de setembre de 2001 i, posteriorment, arran de la crisi que va conduir primer a la guerra de l'Afganistan i després a la guerra de l'Iraq, la Casa Blanca va passar d'una política aïllacionista cap al Pròxim Orient —que renunciava, fins i tot, a exercir un paper de mediació entre les parts—, a considerar imprescindible la seva participació en el conflicte. Les tesis de Bush apuntaven que la guerra de l'Iraq posaria fi a la violència entre Palestina i Israel, però s'ha demostrat que aquestes tesis eren errònies.

L'aprovació del «full de ruta» elaborat pels Estats Units i aprovat pel Quartet de suport del procés de pau —la Unió Europea, els Estats Units, la Federació Russa i les Nacions Unides— el desembre de 2002 va reobrir en aquell moment una finestra d'oportunitat per estabilitzar la situació, reduir la violència i, sobretot, contribuir a la recuperació de la confiança perduda, la qual cosa creava les condicions per a un avenç real en la solució del problema. Tanmateix, els esdeveniments posteriors, malgrat iniciatives com els acords de Ginebra —com a prova que un diàleg constructiu entre les parts també és possible— no han anat en aquesta direcció.

En el conflicte de l'Iraq, un any després de l'enderrocament del règim de Saddam Hussein, no s'han trobat armes de destrucció massiva al país, el qual es troba encara lluny de convertir-se en una democràcia estable.

L'Orient Mitjà després de la guerra de l'Iraq

Els i les socialistes de Catalunya, conscients que el restabliment de la pau i la construcció d'estructures democràtiques estables a països on hi ha hagut violència i subdesenvolupament és un procés complex, però conscients també de la necessitat de posar fi a la violència de les bases de resistència islàmiques i nacionalistes iraquianes —oposades a la nova Administració feta a la mida dels Estats Units—, demanem tots els esforços de la comunitat internacional per avançar en la normalització política, econòmica, social i territorial de la regió.

Per això, considerant que la preocupant situació actual a l'Iraq és un factor addicional de desestabilització tant al Pròxim Orient com a l'Orient Mitjà, i veient que no es pot imposar des de fora del món islàmic un model social rebutjat per la major part d'aquests països, especialment tenint en compte que l'objectiu dels Estats Units és accelerar la liberalització econòmica en aquesta regió —on sovint l'Estat és el principal operador econòmic a causa de la feblesa de la inversió privada—, condemnem novament la guerra de l'Iraq i ens mostrem favorables a l'obertura d'un debat en el si de les Nacions Unides, amb l'activa participació dels Països àrabs per avançar en la direcció esmentada i aconseguir una certa estabilitat no només al país, sinó en el conjunt de la regió, tot incorporant l'Iraq a la família del món àrab.

Els i les socialistes de Catalunya reiterem la nostra enèrgica condemna a tota forma de terrorisme, així com a les seves xarxes de suport, d'organització i de finançament. Però considerem que cap lluita contra el terrorisme justifica la vulneració de les llibertats i de la integritat de les persones. La lluita contra el terrorisme internacional no pot tenir com a base la lluita armada, la guerra o l'acció militar, sinó l'intercanvi d'intel·ligència i d'informació entre els països.

El conflicte entre Israel i Palestina

Els i les socialistes de Catalunya, veient que les solucions de força i d'imposició de condicions prèvies han mostrat les seves limitacions i han impossibilitat arribar a una solució negociada entre palestins i israelians des de fa dècades, demanem que el Govern israelià del Likud:

- Procedeixi a la retirada del seu exèrcit dels territoris autònoms, posi fi als assassinats selectius i congeli tota activitat de colonització.
- Compleixi plenament el dictamen emès el passat 12 de juliol pel Tribunal Internacional de Justícia de la Haia —en què es recull una petició efectuada pel Consell de Seguretat de les Nacions Unides del 8 de desembre de 2003 i la Resolució de l'Assemblea General de les Nacions Unides del 19 de juliol de 2004— que li demana aturar la construcció del mur promogut pel president Ariel Sharon entre Israel i Cisjordània, destruir el tram ja acabat i indemnitzar la població afectada. De fet, es tracta d'un mur que vulnera els drets humans i les llibertats de bona part de la població palestina. Prop de dos milions de palestins quedarien aïllats i reduïts en petits enclavaments entre el mur i la frontera d'Israel i, a més, no tindrien accés a serveis bàsics i universals com la sanitat i l'educació, ni tampoc podrien arribar a accedir a comerços o als seus llocs de treball habituals.

Igualment, demanem a l'Autoritat Nacional Palestina que garanteixi la seguretat en els seus territoris i aturi la violència de grups islàmics i de radicals palestins per avançar cap a una conciliació necessària entre les poblacions palestina i israeliana.

Convençuts que no poden existir solucions militars als conflictes i que l'única opció possible és la negociació, instem les parts afectades en el conflicte del Pròxim Orient, el Quartet i, en especial, la Unió Europea i els Estats Units, a posar la màxima voluntat política per avançar en el compliment del «full de ruta» que, segons les fases previstes, hauria de culminar amb un acord de pau basat en l'existència de dos Estats democràtics, sobirans i econòmicament viables, Israel i Palestina, que coexistissin en pau i seguretat, també amb la resta de països veïns. Aquesta nova situació hauria de permetre una millora de les condicions de vida d'ambdues poblacions, tant en termes de seguretat com de benestar econòmic i social.

D'altra banda, atès que el govern d'Israel no compleix la legalitat internacional i preveu uns propòsits contraris als principis del socialisme internacional, els i les socialistes de Catalunya mostrem el nostre desacord amb un possible suport del Partit Laborista d'Israel al partit governant, el Likud.

Combat contra la pobresa

L'Àfrica subsahariana és un altre punt calent en l'escenari de conflictes mundials. Conflictes com el del Sudan desestabilitzen encara més una regió marcada pel problema de la sida —que afecta també cada vegada més el continent asiàtic—, pels conflictes civils i la manca de democràcia —com succeeix a la República del Congo—, i per la fam i la inseguretat alimentària. A més, les pressions que han d'afrontar aquests i altres països en vies de desenvolupament per competir en el sistema comercial internacional fa que augmenti cada dia més la distància que separa rics i pobres.

Com a socialistes:

- Reiterem el nostre suport als Objectius del Mil·lenni de les Nacions Unides, convinguts que el creixement econòmic ha d'anar acompanyat d'una redistribució equitativa dels recursos que contribueixi a la reducció de la pobresa.
- Considerem necessari assolir un acord internacional per concedir un tracte comercial preferencial a aquests països, amb l'objectiu de contribuir al seu desenvolupament i a la consolidació de la seva economia.
- Refermem la nostra convicció que una de les condicions per al desenvolupament sostenible és la recerca i el reconeixement d'una sobirania alimentària en els països en desenvolupament, i insistim que l'obertura necessària dels mercats ha de fer-se de manera equitativa entre els associats i estar equilibrada per mesures que assegurin la perennitat de l'agricultura i de la pesca regional.

- Manifestem la nostra enèrgica voluntat d'assolir l'educació primària universal també al continent africà.
- Instem la comunitat internacional a destinar recursos a la lluita contra la sida —una epidèmia que comporta repercussions humanitàries, econòmiques, demogràfiques i socials— i a promoure polítiques de prevenció, especialment entre els infants i les dones.
- Creiem imprescindible assegurar l'accés als medicaments i garantir que la salut pública no estigui amenaçada per acords comercials injustos.
- Demanem als governs europeus i a altres governs de països industrialitzats que respectin el compromís de destinar un 0,7% del PIB a ajuda oficial al desenvolupament dels països més pobres.
- Refermem la necessitat de reduir les despeses militars i afavorir la transparència del comerç mundial d'armes, i controlar l'accés dels nens als exèrcits.
- Donem suport a tot procés d'evolució democràtica d'aquests països i, en aquest sentit, valorem molt positivament l'establiment d'experiències d'integració econòmica i política pel que fa als avantatges que comporta en termes de democratització i d'acostament a la Unió Europea.
- Finalment, a banda dels nous conflictes, no podem oblidar aquells que vénen de temps, com el conflicte del Sàhara Occidental. Aquest s'ha de resoldre definitivament mitjançant l'aplicació del Pla Baker de les Nacions Unides i, per tant, ens mostrem partidaris d'avançar en les negociacions per acostar posicions entre les parts en conflicte i aconseguir un acord que posi fi a la difícil situació en què viuen moltes persones sahrauís, sempre amb l'acceptació internacional i de les parts.

El paper de les Nacions Unides i de la Unió Europea al món i la cultura de pau

Un dels principals valors de la Unió Europea és el seu marc d'estabilitat regional, que va lligat a la pau, al respecte dels drets humans, a la democràcia i a l'Estat de dret. Després d'haver afrontat amb èxit la major ampliació de la seva història, i tenint en compte el paper que creiem que la Unió ha de jugar en l'aprofundiment del diàleg entre les cultures, les religions i les civilitzacions, així com amb els tercers països partidaris d'un Islam tolerant i obert a la laïcitat, la democràcia i l'Estat de dret, els i les socialistes de Catalunya creiem que la Unió Europea no pot girar la vista al que succeeix a la ribera sud de la Mediterrània.

Així mateix, recordant que la solució dels conflictes és imprescindible però no suficient per assolir la pau global, els i les socialistes proposem el foment de la cultura i l'educació per a la pau, accions dirigides a promoure el respecte, la comprensió mútua i el diàleg entre les diferents cultures i religions.

En l'escenari mundial de conflictes creiem imprescindible articular un sistema internacional multilateral que reforci les Nacions Unides com a institució que ha servit i que ha de continuar servint per afrontar les amenaces i els reptes del planeta, però que cal reformar per posar al dia i adequar a la nova realitat internacional, tot garantint el compliment de les resolucions legals que emanen, tant d'aquesta institució com de la resta d'organismes internacionals universals.

Els i les socialistes de Catalunya creiem en la voluntat de la ciutadania europea de fer d'Europa un actor amb més capacitat de solucionar problemes i crisis al món, i per això demanem que la Unió acceleri la posada en marxa dels mecanismes de gestió de crisis que han de permetre analitzar aquestes crisis i actuar en temps real. Només d'aquesta manera la Unió Europea podrà tenir un paper decisiu en la formació d'un món en pau, un món de progrés, d'estabilitat i de democràcia que els homes i les dones socialistes de Catalunya volem.

EN SOLIDARITAT AMB EL POBLE SAHRAUÍ

L'any 1965 les Nacions Unides comencen a pressionar al règim franquista perquè descolonitzi el Sàhara Occidental, territori colonitzat per Espanya des de l'any 1884. Durant el temps en què el Sàhara va ser colònia espanyola, es va enfortir el moviment d'alliberació del Sàhara Occidental, fins que el 10 de maig de 1973 es crea el Front Polisari.

El maig de 1975 les Nacions Unides van enviar una comissió informadora al Sàhara Occidental per comprovar la situació i per copsar les opinions de la població, i dels resultats es va derivar un informe en què les Nacions Unides reconeixen el dret d'autodeterminació del Poble sahrauí i insten el Govern espanyol perquè emprengui el procés de descolonització. Sens dubte, l'agitat moment polític espanyol a causa de la debilitat del règim franquista porta a l'incompliment d'aquesta recomanació de les Nacions Unides i que el 14 de novembre de 1975 se signin els acords de Madrid entre Espanya, el Marroc i Mauritània pels quals Espanya cedeix l'administració del territori del Sàhara Occidental als altres dos països firmants d'esquena al Poble sahrauí, que, com a mostra de la seva voluntat d'autodeterminació, el 27 de febrer de 1976 proclama la RASD, la República Àrab Sahrauí Democràtica.

En tant que potència colonitzadora, Espanya no va gestionar el procés de descolonització tenint en compte el dret internacional i les directrius de les Nacions Unides i no va respectar el dret del Poble sahrauí a decidir el seu futur. Espanya va contreure un deute moral i polític amb la població de la seva excolònia que només serà saldat quan les sahrauís i els sahrauís decideixin en llibertat el seu futur.

Poc després dels acords de Madrid, el Marroc va llançar la Marxa Verda sobre els territoris que ocupa el Sàhara Occidental. A finals del 1979 s'inicia una guerra oberta entre el Front Polisari i el Marroc, que finalitzarà l'any 1991 gràcies a un alto el foc fomentat per les Nacions Unides a través d'una resolució que estableix un Pla de pau pel qual s'ha de posar en marxa un referèndum d'autodeterminació del Poble sahrauí durant el mes de gener de 1992. Fins ara el Marroc ha impedit aquest referèndum, i el treball per a dur-lo a terme està completament paralitzat, cosa que ha creat un creixent estat de tensió a la zona.

Al llarg d'aquestes tres dècades el Consell de Seguretat de les Nacions Unides s'ha pronunciat abastament mitjançant diferents resolucions pel que fa al dret i a la legitimitat que assisteix el Poble sahrauí en la seva demanda, i els referents més significatius han estat el Pla de pau de 1991, el Pla d'arranjament i els acords de Houston de 1997, dels quals va sorgir el Pla Baker. Però no és menys cert que tots aquests intents d'arribar a una solució negociada entre les parts en litigi, a hores d'ara no ha aportat cap solució al conflicte, i el Poble sahrauí n'és la principal víctima, ja que des de fa gairebé 30 anys viu en condicions infrahumanes en els campaments de refugiats, totalment dependents de la cada vegada més escassa solidaritat internacional oficial.

La intermediació dels successius enviats personals del secretari general de les Nacions Unides ha estat condemnada al fracàs. El Poble sahrauí l'assisteix el dret internacional i la raó moral i política refrendats reiteradament per les Nacions Unides, el Tribunal Internacional de Justícia de la Haia i la Comunitat Internacional. La recerca d'una solució dialogada al conflicte durant els darrers tretze anys no ha donat cap fruit, i sovint altres conflictes en diferents regions del planeta han atret l'interès de la Comunitat Internacional i han relegat a segon terme l'atenció, la dedicació a la recerca i l'acompanyament polític de la negociació entre les parts en litigi.

Així mateix, el conflicte que afecta el Sàhara Occidental incideix negativament en el desenvolupament econòmic i polític de la regió del Magrib.

A causa de l'ocupació marroquí el Poble sahrauí s'ha vist obligat a refugiar-se a la regió de Tindouf, la zona més hostil del desert algerià. Durant quasi 30 anys, les dones i els homes sahrauís han organitzat al mig del desert una societat amb els seus propis òrgans de govern i la seva pròpia organització territorial que ha fet desaparèixer pràcticament l'analfabetisme entre la seva població, i ha ofert escolarització obligatòria per a tots els infants sahrauís, la possibilitat que el jovent pugui estudiar a l'estranger, un sistema sanitari propi i altres serveis característics d'una societat que aspira a ser un estat totalment avançat en l'àmbit social.

En aquesta organització social han jugat un paper molt important les dones sahrauís, que van haver de dirigir el seu poble quan els homes estaven al front. Per això no és estrany que la consideració de què gaudeix la dona sahrauí dins de la seva societat sigui molt més notable que la de la resta de dones àrabs en general.

Els i les socialistes ens vam comprometre en el seu moment a lluitar al costat del Poble sahrauí per les coincidències que encara avui es mantenen i que ens uneixen inevitablement en una mateixa causa: la lluita per la democràcia, per la llibertat, per la justícia social, per la igualtat i per l'autodeterminació dels pobles.

Per tots aquests motius, els i les socialistes catalans volem reafirmar:

1. El nostre posicionament clar i ferm, sense condicionants, a favor de l'aplicació del Pla de pau de les Nacions Unides. La necessitat d'una solució dialogada entre les parts directament implicades, el Govern del Marroc i el Front Polisari, que sigui justa, definitiva i duradora.
El dret a l'autodeterminació que la legalitat internacional reconeix al Poble sahrauí obliga que l'acord entre les parts sigui consultat en referèndum per a la seva aprovació.
2. El nostre convenciment que la solució al conflicte sahrauí ha de trobar-se inevitablement dins el marc de les Nacions Unides, tot reforçant el seu paper com a organisme encarregat de vetllar per la pau al món.
3. El nostre requeriment a totes les institucions nacionals, europees i internacionals perquè actuïn a favor d'una prompta solució al conflicte.
4. La nostra solidaritat amb el Poble sahrauí i el nostre reconeixement al dret a viure en pau i llibertat en el seu país, així com el nostre reconeixement explícit a la feina de les dones sahrauís per mantenir viva una societat enmig del desert.
5. Els i les socialistes fem una crida a totes les institucions perquè, tal com ja s'ha compromès el Govern d'Espanya i el de Catalunya, incrementin l'ajut humanitari i la solidaritat amb el Poble sahrauí.

MODEL SANITARI CATALÀ. DOCUMENT PER AL DEBAT

L'arribada a la Generalitat de Catalunya d'un Govern progressista i d'esquerres, on el PSC hi juga un paper cabdal, conjuntament amb el fet que el PSOE governi amb esperit de consens a l'Estat, obre una perspectiva nova que no es donava des del temps de la II República. Hem de saber aprofitar aquests moments per aprofundir en la vertebració d'un model de salut per a Catalunya que s'enriqueixi i que pugui enriquir d'una forma solidària el model de salut per a l'Estat. Ara és també el moment en què d'una forma generosa cal construir un nou model de finançament per mantenir i millorar el model públic de salut dins d'un nou model de sanitat per a tot l'Estat.

1. MODEL I POLÍTQUES DE SALUT

El model sanitari català s'ha de basar en el sistema nacional de salut (Llei General de la Sanitat i Llei d'Organització Sanitària de Catalunya). Ha de ser universal, finançat públicament per impostos, equitatiu en l'accés i en la qualitat. Aquest model es fonamentarà en els aspectes següents:

- La planificació i la fixació de prioritats en base a necessitats de salut dels ciutadans i les ciutadanes i de la comunitat, i el finançament de responsabilitat pública.
- La provisió diversificada reconeixent la realitat catalana i potenciant la definició clara de la cartera de serveis del sector públic.
- La descentralització en els territoris i en el foment de la cooperació internacional.
- La participació dels ciutadans i les ciutadanes tant individualment com col·lectivament, especialment a través dels ajuntaments i les associacions de malalts i familiars.
- La integració territorial de xarxes sanitàries, de salut pública i de serveis socials d'atenció a la dependència, creant mecanismes reals de coordinació i articulació de l'atenció sociosanitària.
- Aquest sistema públic, proveït per l'ICS, les Corporacions públiques i per la resta de sistemes concertats fonamentalment, ha de garantir l'equitat i la qualitat en l'atenció a tot el territori. Per garantir-les, s'ha d'enfortir, reformar i modernitzar la gestió de l'ICS.
- La governabilitat per àmbits territorials.
- L'atenció primària ha de ser la porta d'entrada al sistema. Cal assegurar-ne l'accessibilitat per a les persones sanitàriament i socialment desfavorides, ja que el nostre sistema és universal i ja ho preveu. Potenciar la coordinació eficient entre l'atenció primària, l'especialitzada i l'hospitalària, així com l'augment de la capacitat resolutiva de la atenció primària i la seva autonomia de gestió.
- Cal determinar un marc de suficiència financera del sistema a curt, mig i llarg termini, amb la cooperació de l'Estat en els casos necessaris.

Principis de funcionament del sistema

- Igualtat (equitat): la distribució de recursos sanitaris segons les necessitats dels ciutadans i les ciutadanes i la reducció de les desigualtats territorials, socials o de gènere. Per això s'ha de potenciar l'autoritat del Departament de Salut.
- Eficiència: introduir instruments que reforcin la sostenibilitat del sistema —aspecte que exigeix inevitablement un fort compromís social— i que permetin assolir l'equilibri financer. Aquesta major eficiència s'aconseguirà mitjançant els principis de subsidiarietat i de substitució i potenciant la millora dels sistemes d'informació orientats a la gestió tant en l'àmbit hospitalari com en la atenció primària.
- Transversalitat: la necessitat de desenvolupar polítiques transversals que incorporin altres sectors i departaments de la Generalitat directament vinculats als resultats de salut.
- Integració: la necessitat d'integrar el conjunt de serveis dirigits a les persones no només des de la vessant sanitària, sinó també des de la vessant social. Una nova forma de treballar que deixi enrere la fragmentació de la intervenció. La integració dels diferents serveis en un *continuum* assistencial que serà possible si s'enfoca en l'àmbit territorial.
- Participació: desenvolupar mesures àmplies de participació de la ciutadania a través de polítiques descentralitzadores que l'incorporin en la presa de decisions.
- Transparència: establir sistemes de rendició de comptes entenedors en els diferents àmbits i nivells d'actuació, davant dels representants polítics electes, dels professionals i de la ciutadania.
- Subsidiarietat-proximitat: és un punt clau del mode, només fent excepcions per criteris de qualitat i d'eficiència. El principi de subsidiarietat és el més adequat i eficient més proper a la ciutadania, però no sempre vol dir el més proper, ja que pot portar problemes d'equitat en l'accés als serveis, riscos en la planificació i elevats costos de transacció.

Dins del model de serveis de proximitat es practicarà la substitució: el que es pugui fer a casa de la persona malalta millor que no pas al centre de salut, i millor a l'atenció primària que a l'hospital.

El principi de substitució s'ha d'acompanyar de mesures de caràcter transversal tot proveint més serveis socials d'ajuda a les famílies i per donar suport als cuidadors informals, majoritàriament dones, perquè no hagin de assumir personalment totes les tasques de substitució.

Caldrà que les polítiques i actuacions estiguin basades, sempre que sigui possible, en la millor evidència científica.

1.1. Polítiques

1.1.1. Finançament

La insuficiència financera de la sanitat a Catalunya és tal que inevitablement es requereix una revisió d'aquest model de finançament general, ja que de ben segur no són suficients les dues vies que aquest model obre: a) la possibilitat de prioritzar els serveis sanitaris respecte altres despeses o conselleries, i b) incrementar l'espai fiscal.

A més, cal treballar en un horitzó de canvis pel que fa al finançament de les comunitats autònomes per poder fer front a la despesa sanitària. La consolidació del nou escenari en què els traspassos estan conclosos per força ens ha de portar a un increment del finançament.

Cal revisar el paper finançador de l'Estat, en el marc del debat al Congrés dels Diputats, del projecte de Llei de Cohesió y calidad del Sistema Nacional de Salud, en la revisió del finançament autonòmic i del finançament de les prestacions universals de dependència.

1.1.2. Noves polítiques

- Salut bucodental.
- Utilització normalitzada dels derivats de la marihuana en les teràpies que ho requereixin.
- Avançar en la legislació que fa referència a l'eutanàsia.
- Avançar en la legislació o en els buits encara existents en la prevenció dels embarassos no desitjats i l'avortament, i en les polítiques preventives d'ITS i sida.
- Abordatge de les anomenades medicines naturals i/o complementàries.
- Ampliar i millorar l'atenció sociosanitària.
- Abordar polítiques integrals en el marc del medicament.
- Abordar malalties d'importància emergent: fibromiàlgies, malalties provocades per trastorns en la nutrició diferents de la conducta alimentària, joc patològic, etcètera.
- Establir polítiques públiques avaluable per disminuir les desigualtats en salut a Catalunya.

1.2. L'organització del territori

– La gestió de base territorial és un element clau per a la proximitat i la transparència del sistema per a la ciutadania. Implica una clara opció per posar les necessitats de les persones en primer lloc i veure com els diferents proveïdors, sanitaris i socials, treballen conjuntament per atendre-les.

– La major descentralització del model comportarà un paper actiu de l'administració local en la presa de decisions i un treball conjunt de les dues administracions, l'autonòmica i la local, per fer un nou mode on els serveis socials, la salut pública i l'assistència sanitària caminin plegats. S'adaptarà la distribució territorial dels serveis a la nova distribució territorial que porti a terme el nou Govern en tot allò que minimitzi les disfuncions i la coordinació del sistema.

- Cada servei i centre tindrà autonomia en l'organització, i es compliran els compromisos de salut i de qualitat establerts.
- La estructura territorial no ha de diluir el compromís per la garantia de l'equitat d'accés, i aquesta ve determinada per les necessitats i no per el territori en si mateix.

1.2.1. L'administració local

Té un paper clau en aquest nou model, ja que aquesta també té competències en salut pública i en serveis bàsics; a més a Catalunya gestiona molts centres i serveis especialitzats o hi participa.

- L'administració local ha d'estar present al costat de l'administració autonòmica en les decisions de política sanitària a tots els nivells i ha de ser en l'àmbit territorial local on la seva capacitat de governar serà decisiva.
- En salut pública i serveis socials l'administració local comparteix competències amb la Generalitat de Catalunya.
- En atenció sanitària l'administració autonòmica ha de tenir la competència i l'obligació de finançament i l'administració local cooperarà i ha de participar en la presa de decisions en política sanitària, especialment en relació als Centres d'Atenció Primària (CAP).
- L'administració local podrà compartir competències o ser titular d'ens de gestió locals (en el cas de centres sanitaris de base municipalista o davant d'acords per construir consorcis entre les dues administracions, com el cas del Consorci Sanitari de Barcelona o d'altres existents).

1.3. La ciutadania i la comunitat, els eixos del sistema

- La salut és cosa de tothom i, per tant, una responsabilitat compartida entre la ciutadania i les administracions. Caldrà transmetre un concepte positiu de salut i, per tant, que és millor mantenir la salut que no tractar la malaltia. Copropietari.
- El sistema sanitari ha de retre comptes a la ciutadania, propietària i finançadora, i així buscar la complicitat a través dels resultats i de la transparència.
- Potenciar l'aposta per la pedagogia en l'ús racional dels recursos públics sanitaris i en l'educació en la salut.
- Apostar pel desenvolupament d'iniciatives que permetin fer front al dèficit d'agents de salut comunitària.

1.4. Els professionals

- Reforçar el sentit de pertinença a un sistema sanitari públic, amb independència del proveïdor amb qui treballi. Garantir i oferir la formació continuada per millorar la seva capacitat professional.

1.5. Els proveïdors

- L'opció per la diversificació de proveïdors del sistema de salut es basa en la complementarietat i en l'eficiència, i no en la competència.
- La planificació i l'avaluació dels resultats es fixarà des de l'autoritat del Departament de Salut, ja que aquest ha de garantir-ne l'accés, la qualitat i l'equitat.
- Els diferents proveïdors del sistema cooperaran en els àmbits territorial, local o regional per assegurar-ne l'accessibilitat, la qualitat i l'eficiència, amb independència de la seva naturalesa jurídica.
- Establir criteris de transparència per la compra de productes o de serveis al sector privat, que no forma part de la xarxa sanitària d'utilització pública.

LA DEFENSA DELS CONSUMIDORS I LES CONSUMIDORES EN EL SEGLE XXI

En els últims anys hem pogut veure com la defensa de la població consumidora ha anat perdent pes, i allò que en el nostre país va iniciar-se motivat per la greu intoxicació de l'oli de la colza, podem dir que ha fet història, tot i que no es pot baixar la guàrdia, perquè ens hem vist afectats per una problemàtica semblant amb les vaques boges. Però també és ben cert que estem immersos en un procés de mundialització en què la llibertat de productes és el que té primacia. Quan es parla de consum solidari, pensem en el desenvolupament d'un país, d'un poble, una actitud molt noble i lloable; però a ulls de la defensa del consumidor i com a consum sostenible, aquests productes de consum solidari compleixen amb els seus criteris? És una pregunta difícil de respondre si es parla de productes en abstracte. Però per als poders públics és un repte el control de tots els productes produïts fora de les nostres fronteres.

La nova perspectiva en què ens troben en l'actualitat —en què podem afirmar que els responsables polítics tant de la nostra comunitat autònoma com de l'Estat son companys nostres—, quan ens trobem amb els diferents governs ja no ens serveix la disculpa de la responsabilitat, hem d'afrontar el problema amb tota la seva cruïsa. El pati deixat pel Partit Popular amb el seu afany liberalitzador ha modificat els principals motius de queixa dels ciutadans i les ciutadanes, i a aquests problemes se'ls ha de donar resposta. Aquesta resposta no pot ser tècnica, sinó política, perquè la seva vessant implica mesures polítiques de caire legislatiu i de gestió de les competències.

Com a socialistes preocupats per la qualitat de vida i pel benestar de la ciutadania estem molt sensibilitzats per com s'està produint a la Unió Europea el desenvolupament dels sectors energètics i de comunicacions, i per com aquests s'han liberalitzat a l'Estat espanyol. Aquí s'ha passat del criteri de servei públic —servei universal— al criteri d'interès general en què predomina el mercat. Concretant en el sector elèctric, ens diuen una màxima que podríem estendre-la a qualsevol altre sector energètic i de telecomunicacions, i és: «la qualitat total no existeix». A partir d'aquesta sentència un ciutadà o una ciutadana que viu en un municipi petit compta amb menys drets que el d'una gran ciutat, cosa que constitucionalment seria una discriminació. Aquesta problemàtica implica la totalitat de la ciutadania sense distinció entre el col·lectiu de consumidors, comerciants o industrials. Però la problemàtica dels talls de subministrament afecta molt més aquests últims que no pas els primers, i les empreses es renten les mans mitjançant una protecció legal que no té en compte els drets de la ciutadania.

Així doncs, ens trobem amb unes perspectives molt diferents a les que ens vam trobar l'any 1982, amb la síndrome tòxica, i ara seria el moment d'esmenar els criteris que aleshores es van prendre. Un d'aquests criteris seria el de clarificar qui té la responsabilitat en el control dels productes o serveis que s'ofereixen a la ciutadania, i quines són les eines que té per garantir una qualitat en el control del mercat.

Creiem que tant en l'àmbit autonòmic com en l'estatal cal impulsar la creació d'un Pla Concertat de Defensa dels Consumidors. El mapa de recursos que es dediquen a la defensa del consumidor és molt intens si ens fixem en la província de Barcelona, però la resta de províncies és un desert. L'any 1983 a l'Estat espanyol es va crear el Pla Concertat de Serveis Socials mitjançant el qual es va clarificar qui i com atenia una problemàtica social independentment del lloc on visqués la persona; doncs bé, aquest seria un bon model per seguir, i reforçar així aquesta estructura de defensa de la ciutadania com a consumidora.

El Pla Concertat de Defensa dels Consumidors hauria d'aclarir d'on surten els pressupostos per portar-lo a terme, i incrementar els recursos actual d'una manera progressiva. Que tot alcalde i alcaldessa pogués tenir de manera clara una directriu per actuar davant d'una problemàtica que afecta la ciutadania del seu municipi; no cal que siguin ells mateixos els qui tinguin la competència per resoldre la problemàtica, només saber quin és el camí que han de seguir. A Catalunya no podem continuar com fins ara, sense que l'alcalde o l'alcaldesa del seu municipi sàpiga si es comercialitza qualsevol producte que ha estat etiquetat com a «producte perillós» per la Unió Europea o per qualsevol altra administració. A hores d'ara aquesta és una informació restringida que sols coneixen uns pocs funcionaris de la nostra comunitat autònoma. El Pla garantiria una distribució racional de recursos i administraria per igual l'equilibri territorial amb la col·laboració de les diferents administracions territorials que existeixen i que puguin crear-se de nou. Sense anar a la part legislativa —que possiblement s'hi hauria d'anar en aquest Pla— es podrien establir uns barems d'aportació econòmica basats en estructures fixes implantades en el territori. Però l'aspecte més important és el financer. La crisi de la defensa del consumidor s'inicia l'any 1993, quan la Generalitat convergent suprimeix els ajuts que fins aleshores donava als ajuntaments i a les organitzacions de consumidors i consumidoras. La precarietat d'aquests serveis ha vingut quan els ajuntaments n'han hagut d'afrontar aquesta despesa.

El Pla establiria uns mínims que serien a càrrec de l'administració competent, i cada ajuntament podria complementar aquests mínims en funció de la seva sensibilitat, però garantint aquest mínim a tot el territori.

Un redreçament en aquest sentit seria el que els socialistes i les socialistes compromesos amb l'Estat del Benestar hauríem de defensar tant per garantir els drets dels consumidors i les consumidoras, com per garantir unes regles de joc transparents en el mercat.

PACTE PER LA LLENGUA: L'AGÈNCIA CATALANA DE LA POLÍTICA LINGÜÍSTICA

En el programa amb què ens vam presentar a les eleccions autonòmiques de 2003, el Partit dels Socialistes de Catalunya recordàvem que, des dels principis de la democràcia, i d'abans i tot, havíem dut a terme accions i decisions de política lingüística en els diferents àmbits de responsabilitat política que hem tingut. Així vam ser decisius —contra l'opinió inicial de Convergència i Unió— a l'hora d'organitzar una xarxa única escolar amb el català com a llengua vehicular; a l'hora de promoure el gran pacte que va portar a la signatura conjunta de tots els partits del Parlament de la Llei de Normalització de 1983; a l'hora d'estendre la formació en llengua catalana a tota la població, per mitjà dels cursos de català que organitzàvem des de les organitzacions i ajuntaments, primer en solitari i després per mitjà de subvencions de la Generalitat; a l'hora de crear serveis municipals de llengua catalana i d'engegar les primers campanyes de sensibilització i extensió de l'ús del català; a l'hora de regular l'estabilitat dels professors dels cursos de català per a adults amb la creació del Consorci per a la Normalització Lingüística; a l'hora de mantenir aquest i els centres de normalització, serveis i oficines que se'n deriven. El PSC va tenir també un paper determinant en el Pla General de Normalització Lingüística que es va aprovar l'any 1995 i que, per raons d'ineficàcia i de distorsions internes del govern de Convergència i Unió, es va anar desdibuixant en el temps fins a desaparèixer.

Les propostes que fèiem i fem en aquesta matèria estan fonamentades en la llarga i vasta experiència de gestió i decisió que tenim en aquesta matèria, i en els nostres

convenciments i posicionaments sobre què ha de ser una vertadera política lingüística que tingui com a objectiu real la protecció i extensió del català com a llengua pròpia de Catalunya i la convivència lingüística de tota la població catalana en pla d'igualtat en la construcció d'un projecte de societat comuna, evitant la confrontació interessada i partidista que gens ajuda a enfortir i prestigiar el català ni a mantenir el necessari ambient de convivència entre els parlants de les diferents llengües que coexisteixen a Catalunya.

Els socialistes i les socialistes partim del convenciment que habitem en una realitat plurilingüe, en una realitat en la qual la llengua catalana és la pròpia de Catalunya i és oficial, de la qual s'ha de garantir el foment i la protecció, en una realitat en la qual ni la llengua castellana ni les altres llengües que usen els parlants han de ser considerades com a problema, sinó com a recursos i patrimoni de la nostra societat. Per tant, creiem que cal fer una política lingüística basada en aquest principi, sense perdre de vista les noves necessitats i realitats socials que reclamen i condicionen la política lingüística que s'ha de fer, que ha de ser del tot diferent a la duta a terme pels anteriors governs de la Generalitat. En aquests moments cal donar respostes a qüestions com ara fer compatible el valor identitari que té a Catalunya amb una realitat social que, provinent del fenomen de la immigració, té llengües, cultures i identitats diverses; assegurar i incrementar el patrimoni cultural en llengua catalana en aquest marc divers i plurilingüístic, i garantir una política lingüística global i integral que faci compatible la ineludible protecció i l'extensió del català amb l'atenció a la resta de llengües, tot superant la polarització català/castellà que va caracteritzar l'anterior etapa de govern convergent.

Catalunya no és un clos aïllat, sinó que està en un context pluricultural i plurilingüístic, dins el qual cal treballar amb fermesa i deixar de veure l'Estat com un enemic visceral i convertir-lo, així com el marc constitucional, en avantatge. L'actual situació política —en la qual no només hi ha un equip socialista al govern de la Generalitat de Catalunya, sinó també hi ha un govern socialista a l'Estat espanyol— ens ratifica en la posició que defensàvem fa uns mesos. Ens ratifiquem també en els principis que proposàvem ja en el Programa electoral de 1999 sobre la necessitat del reconeixement constitucional explícit de la pluralitat cultural i lingüística d'Espanya. També en la necessitat de la participació de les comunitats autònomes que tenen llengua pròpia i oficial al costat del Govern de l'Estat en la representació d'Espanya en els organismes europeus i internacionals de cooperació, per a l'impuls de polítiques de promoció i preservació de la diversitat. Ens ratifiquem en aquesta qüestió, un tema en el qual el Govern socialista espanyol, amb el suport del Partit dels Socialistes de Catalunya, està anant pel camí que esperàvem. L'Estat s'ha d'implicar en la defensa del català. L'Institut Cervantes, en estreta col·laboració amb l'Institut Ramon Llull, hauria de treballar per a la difusió de les realitats lingüístiques que conviuen a l'Espanya plural, cap a l'exterior, però també entre les diferents comunitats autònomes.

L'actual conjuntura política, els darrers resultats electorals i l'escenari sociocultural i lingüístic de Catalunya, cada cop més complex i divers, ens evidencia que l'etapa de les essències de la catalanitat, llargament esperonada i manipulada per l'anterior govern convergent, ha acabat definitivament, i que cal avançar en un model de política lingüística no dogmàtic que doni respostes a les expectatives i necessitats de tota la societat catalana. Un model de política lingüística que consideri les llengües existents en el territori català com un patrimoni comú i bandegi de la vida social i política la seva utilització instrumental i partidista. Un model, en definitiva, que eviti l'apropiació interessada per a fins polítics del patrimoni lingüístic i cultural de Catalunya, que és un patrimoni de tots, no d'uns quants.

Per això, analitzades les necessitats socials i les oportunitats de l'escenari polític actual, en aquest Congrés, el Partit dels Socialistes de Catalunya planteja, des de la responsabilitat que té com a partit i pal de paller del Govern de Catalunya, la necessitat

d'avançar en la línia del gran principi polític que orientava el nostre Programa autonòmic de 2003: *Que la llengua catalana, i l'aranès en el seu territori d'ús, es consolidi efectivament com a instrument de prestigi, d'identificació col·lectiva, de patrimoni comú i de llengua de cultura i de futur, a la vegada que eina de comunicació i de cohesió socials, en el marc d'una realitat plurilingüística en la qual ni la llengua castellana ni les altres llengües que usen els parlants han de ser considerades com a problema, sinó com a recursos i patrimoni de la nostra societat.*

I alhora, en la mateixa línia, avançar en la concreció d'un dels objectius estratègics: *Liderar un gran pacte entre les institucions i la societat civil per la llengua i la cultura catalanes, i l'aranesa en el seu territori d'ús, i especialment en el desenvolupament d'una de les grans mesures que s'hi proposaven: la creació d'un nou Consell de la Llengua Catalana, dotat suficientment i amb presència d'agents públics i socials, com a marc de debat i de construcció permanent del marc de concertació i consens imprescindible sobre la política lingüística. També com a plataforma d'impuls de la iniciativa social a favor del català.*

Estem convençuts que per treballar en aquesta matèria per al futur cal dotar el govern de noves eines que mirin cap endavant i no cap al passat. Estem convençuts que calen instruments nous per a la política lingüística, que permetin dur a termes actuacions innovadores, plurals, transversals, consensuades i sense partidismes. Així, proposem la creació de l'Agència Catalana de la Política Lingüística, un organisme públic, de caràcter institucional, independent, amb personalitat jurídica pròpia i creat amb el consens de totes les forces polítiques amb representació parlamentària. L'Agència Catalana de la Política Lingüística hauria d'esdevenir el marc de consens i l'autoritat en Política Lingüística. L'Agència substituiria així la Secretaria de Política Lingüística i aixoplugaria en el seu si els ens i les xarxes diverses —com ara el Consorci per a la Normalització Lingüística— i disperses que treballen en el foment de la llengua catalana, amb la voluntat de resoldre la descoordinació i les disfuncions patents en l'actualitat fruit de les diferents veus que hi actuen.

ELS OBJECTIUS

Un organisme amb competències reguladores i executives, que ha de tenir com a objectius avançar per a la consolidació d'un model de política lingüística —basat en el principi de l'irrenunciable tasca de garantir la pervivència i el ple desenvolupament del català com a llengua principal d'ús comú i com a llengua de cultura a Catalunya, i de l'aranès en el seu àmbit geogràfic— que garanteixi els drets lingüístics de les persones que viuen a Catalunya i a l'Aran, tot treballant per mantenir i enfortir el marc de convivència i cohesió social per tal de construir un projecte social comú, evolutiu, inclusiu i no exclouent.

Aquest marc hauria de tenir també com a objectius situar fora del litigi partidista la política lingüística de Catalunya; dotar la societat catalana d'un instrument vàlid, àgil i amb capacitat de resposta, amb el qual es dissenyin, es planifiquin, s'executin i s'avaluin les mesures que en aquest sentit li calguin, i promoure el debat social i el necessari consens per aconseguir una execució efectiva de les mesures que proposi. Hauria de tenir també com a objectius la concertació, la coordinació i el diàleg transversal imprescindibles entre les institucions i la societat civil i entre els organismes que actuen o puguin actuar en aquesta matèria.

LA COMPOSICIÓ

L'Agència Catalana de la Política Lingüística estaria integrada per persones de prestigi reconegut i contrastat, amb experiència professional o acadèmica en l'àmbit de la política lingüística i les diferents ciències socials, una part d'ells nomenats per Parlament, a

proposta d'almenys tres grups parlamentaris i per una majoria de dos terços. El president o presidenta hauria de ser proposat i nomenat pel Govern de la Generalitat després d'escoltar l'opinió majoritària dels nous membres elegits pel Parlament.

ELS RECURSOS ECONÒMICS

L'Agència Catalana de la Política Lingüística es dota de les assignacions pressupostàries establertes en el pressupost de la Generalitat de Catalunya, dels acords financers que estableixi amb entitats públiques i privades per dur a terme les accions de foment que desenvolupi, i altres que es puguin establir en el desplegament normatiu i estatutari corresponent.

LES FUNCIONS

- a) Impulsar les polítiques lingüístiques que s'aprovin.
- b) Elaborar un Pla estratègic de la Política Lingüística a Catalunya, desplegar-lo, dotar-lo i avaluar-lo, fent-ne la revisió i l'adequació periòdiques.
- c) Seguir el desenvolupament de la legislació vigent i establir els mecanismes i els reajustaments necessaris per fer-la més efectiva, i també desplegar normatives específiques i sectorials.
- d) Concertar la política lingüística amb totes les administracions públiques catalanes, incloses les d'Aran i les estatals.
- e) Mantenir un diàleg constant amb les administracions locals per tal de donar-los el suport necessari per desplegar localment les actuacions de política lingüística que escaiguin en cada cas.
- f) Mantenir un diàleg permanent amb la societat civil i especialment amb les organitzacions de caràcter sectorial, i establir els mecanismes de consens i de foment necessaris per desenvolupar la política lingüística.
- g) Mantenir un diàleg i una col·laboració permanents amb les institucions de les comunitats autònomes dels territoris de parla catalana.
- h) Revisar i regular el funcionament i la viabilitat de les diferents xarxes públiques i dependents del Govern de la Generalitat que actuen en el desplegament d'actuacions de política lingüística i, si escau, fer les modificacions, les adequacions i els reajustaments que calguin sota els criteris de millora de l'eficàcia i de l'adequació als objectius i a les necessitats.
- i) Dotar-se dels mitjans i dels òrgans consultius que en cada moment siguin necessaris per fonamentar les decisions que prengui, ja sigui vertebrant equips puntuals o periòdics d'assessorament i de consulta, o els mitjans referents a dades i indicadors específics. En aquest sentit, una feina per emprendre des de l'Agència ha de ser la readequació de l'Institut de Sociolingüística de Catalunya, dotant-lo de contingut i finalitat específics.
- j) Informar puntualment el Govern, el Parlament i la societat sobre les actuacions de política lingüística i els seus resultats.

ESTAT DEL COMERÇ, EL CONSUM I LA DISTRIBUCIÓ ELEMENTS PER A UN PROGRAMA ALTERNATIU

1. L'ESTAT DE LA QÜESTIÓ: ELS PROBLEMES DETECTATS

El marc general

La política de la Generalitat en relació al món del comerç s'ha caracteritzat durant els diferents governs de Jordi Pujol per un nombre reduït de criteris que han impregnat el conjunt de mesures legislatives, administratives i d'inversions:

- El petit comerciant autònom i preinstal·lat com a subjecte de totes les polítiques per sobre inclusivament de les necessitats dels consumidors i les consumidoras.
- Un fort grau intervencionista, tant pel que fa a la reglamentació com a la invasió del marc competencial municipal.
- Suport a institucions associatives properes per tal d'assegurar-se ressò de les polítiques i grups de suport a nivell local.

Les conseqüències d'aquestes polítiques no sempre han donat resultats que s'adiguin amb els criteris esmentats, especialment pel que fa al nivell de competitivitat assolit per la petita i mitjana empresa comercial, i el comerç autònom en relació amb les grans corporacions.

La competitivitat de la petita i mitjana empresa comercial

Les PIME comercials han perdut competitivitat tant en relació al seu propi sector com a l'economia en general.

La pèrdua d'eficiència econòmica i de competitivitat té diverses conseqüències que afecten tant els empresaris i treballadors del sector (remuneracions insuficients), els consumidors (baix nivell de servei i impossibilitat de gaudir de millors preus), el prestigi social del sector (els comerciants troben dificultats perquè els seus fills i filles continuïn en els negocis, i és difícil trobar mà d'obra per les condicions que poden oferir), i fins i tot la cohesió social (problemes en la jubilació, etcètera).

Com a causes de la manca de competitivitat i dels problemes de cohesió social poden apuntar-se, entre altres:

- Un problema de dimensió empresarial. Aquest problema general que afecta l'economia catalana —i com a tal està reconegut— és convertit en «virtut» en els discursos sobre el sector comercial per part del lideratge polític, i se'n fa l'eix de les polítiques.
- Un problema de mala planificació fiscal i de polítiques contributives a la seguretat social, fent dels «autònoms» un sector a part, pel qual es propugnen baixes cotitzacions que, al cap i a la fi, no permeten jubilacions suficients.

Els nivells de servei als consumidors

La política marcadament restrictiva de l'evolució i la dotació de nous formats comercials han reduït la capacitat d'elecció dels consumidors i les consumidoras i, en alguns casos, el nivell d'equipament del qual poden disposar.

Aquestes dificultats de servei es manifesten més particularment en determinades condicions d'hàbitat residencial, en què la nova edificació d'habitatges no s'ha acompanyat de dotacions comercials. És el cas dels polígons residencials dels anys 60 o bé de les noves urbanitzacions en baixa densitat. En un cas i en l'altre els consumidors i les consumidoras es veuen obligats a desplaçaments més o menys llargs per accedir a l'equipament comercial.

Aquests problemes d'equipament es manifesten també amb relació a determinats sectors socials amb mobilitat reduïda (gent gran, famílies sense vehicle privat...) que no poden accedir als equipaments llunyans.

Finalment, i en determinades circumstàncies, els horaris comercials no faciliten les compres a la dona treballadora (el cas específic de les limitacions horàries dels mercats municipals, per exemple, o dels dissabtes a la tarda en determinats municipis o barris).

Les disfuncions territorials

La inexistència d'una clara política d'urbanisme comercial provoca clares disfuncions pel que fa a la localització territorial del comerç, amb àrees subequipades (especialment en el món rural i en els barris nous) i, paradoxalment, amb risc de desertització de les àrees més centrals, que s'abandonen per part del comerç més general per manca de població consumidora.

Una política comercial amb resultats discutibles

L'afany reglamentista no ha donat els resultats que en principi es preveien, ans al contrari. La capacitat d'adaptació de les grans corporacions empresarials fa que aquestes s'adaptin millor a les situacions (responen a una regulació excessiva amb la creació de nous formats que escapen a la regulació), aprofiten les moratòries de noves obertures per reestructurar-se i dissenyen les mesures de defensa de la competència a la seva mida. Exemples d'aquesta desproporció entre la política enunciada i els resultats seria el cas dels horaris (limitar les possibilitats de venda a tothom afecta també els petits, mentre apareixen nous formats que faciliten la venda a tot hora); la reestructuració forçada i/o volguda amb venda d'actius no rendibles en la fusió de grans corporacions, i les dificultats en què es troben determinats formats (les cooperatives, per exemple) per la pressió d'organitzacions gremials (la venda de llibres en seria el millor exemple).

2. OBJECTIUS

Pot establir-se un enunciat general d'objectius: **un comerç socialment desitjable, econòmicament viable i ambientalment sostenible**

Aquest criteri general pot expressar-se en un conjunt d'objectius:

a) Consumidors i consumidoros

- El model comercial per a Catalunya ha d'ajudar l'entramat cívic, la cohesió social, especialment pel que fa als empresaris i treballadors del sector i a la sostenibilitat en el sentit més ampli.
- El model del comerç de Catalunya en els aspectes territorials ha de propugnar un equilibri que impulsi les activitats comercials dels pobles i ciutats, dotant d'instruments als ajuntaments perquè puguin posar en marxa les seves pròpies polítiques de comerç. Caldrà vetllar especialment per prioritzar les actuacions en l'espai urbà, per ajudar a mantenir un equilibri amb els centres comercials planificats. Cal donar un nou impuls en la concepció i reforma dels mercats municipals, com a centres del comerç urbà del segle XXI.
- El comerç i altres activitats de servei per als consumidors i les consumidoros han d'esdevenir un element clau en la concepció del model de ciutat, en la seva relació amb els hàbitats residencials.

b) Comerciants

- La formació com a eina per promoure la professionalització en la gestió del sector en tots els àmbits, del comerç individual en les empreses comercials, de l'associacionisme de compres i serveis en les concentracions del comerç en els eixos comercials urbans.
- Promoure formes alternatives de distribució tant en una perspectiva d'un comerç internacional just, com incorporant la població consumidora en fórmules de consum responsable i cooperatiu.
- Promoure reformes estructurals (sobre la dimensió de l'empresa comercial, sobre els

aspectes socials dels treballadors i les treballadores autònoms, sobre les condicions laborals al sector...) que impliquin un compromís del Govern i el Parlament d'Espanya.

c) Productors

- El nou model de comerç per a Catalunya ha d'ajudar a apropar el sector de la producció i la població consumidora, especialment pel que fa a la producció agroalimentària.
- En aquest sentit, promoure un nou paper per al sector productor en el món de la distribució apropant-lo als consumidors i les consumidoras, i impulsar el seu compromís amb el medi ambient i la sostenibilitat.

3. NOVES POLÍTIQUES

Una política més transparent i descentralitzada

En aquest apartat, que fonamentalment requeriria mesures de caràcter legislatiu, es tractaria de simplificar la normativa, de tal manera que aquesta tingués un caràcter més general i no respongués a situacions individuals:

- Retornar als municipis la capacitat de programar el seu equipament comercial, reservant exclusivament a la Generalitat la intervenció en aquells aspectes que puguin tenir impactes supramunicipals.
- Suspensió de la normativa que prohibeix determinats tipus d'establiments de forma no justificada.
- Preveure en totes les polítiques de la Generalitat el cas específic dels municipis turístics i els que concentren demanda externa.
- Les polítiques de defensa de la competència no han de impedir el desenvolupament de la mitjana empresa comercial, en la mesura que aquesta precisa d'una determinada dimensió per ser competitiva. El cas de les cadenes catalanes d'alimentació n'és un exemple.

Support al comerç com a equipament per als consumidors i les consumidoras

Les mesures de foment han de tenir com a principal criteri augmentar el nivell de serveis als consumidors i les consumidoras:

- Tractament específic del comerç a les zones rurals que permeti una xarxa de suport als petits comerços que assegurin un equipament mínim.
- Serveis específics per a gent gran (xarxes de serveis a domicili i voluntariat per acompanyar-los a la compra).
- Política específica d'horaris, especialment en els mercats, el servei de la dona treballadora, amb una política tarifària pròpia per a les parades amb horaris prolongats.

Support als productors

- Noves polítiques per a aquells productes que agrupats generin noves xarxes de distribució paral·leles, atenent a una major qualitat i a un cost més equilibrat per als ciutadans i les ciutadanes.
- Potenciar en l'àmbit municipal l'associacionisme dels seus productors.

Polítiques de subvencions

Cal replantejar la política de subvencions per evitar els dos principals problemes de les actuals subvencions: han estat polítiques de subvenció a rendes més que no pas a inversió, i han estat polítiques de subvenció a agrupacions gremials i patronals més que no pas subvencions a processos productius:

- Subvencions destinades a la millora, especialment en el terreny de la dimensió empresarial sobre la base de l'associacionisme de compres i de serveis.
- Subvencions a la concentració territorial, factor de dinamització i augment de la clientela: subvencions a equipaments comercials en base a illes de vianants, aparcaments i reforma dels mercats. Canalització de les subvencions a partir de convenis amb les administracions locals.

- Les subvencions a la dinamització i promoció comercials només podran fer-se efectives a partir de la creació d'ens participatius amb presència dels ajuntaments, del sector del comerç i d'altres sectors de serveis implantats en el marc urbà i en la Generalitat.

Impuls a canvis legislatius en l'àmbit estatal

Bona part dels problemes pels quals passa el sector de la petita distribució i el comerç d'autònoms es deriven del marc legal estatal, que sovint s'ha construït a partir de criteris ideològics i polítics de les cúpules de les agrupacions gremials i del grup de la minoria catalana a Madrid.

Els problemes de cohesió social que sovint es fan servir com a justificació del manteniment de polítiques intervencionistes del sector s'han de resoldre amb polítiques d'intervenció en la cohesió social, i no amb polítiques sobre les estructures econòmiques de la distribució:

- Canvis en la seguretat social, integrant plenament el règim d'autònoms en el règim general, especialment pel que fa a pensions contributives, en el marc d'una política general de competitivitat i reestructuració del sector.
- Reforma parcial de la Llei d'arrendaments urbans pel que fa al règim de locals comercials, que permeti un millor tractament de l'impacte de les «apropriacions dels fons de comerç» per part dels propietaris dels locals.
- Implicació dels propietaris de locals en els processos de dinamització del comerç urbà.
- Manteniment d'un impost sobre activitats econòmiques o taxa professional com a recaptació a compte de l'IRPF o Impost de societats que permeti l'actuació local de mesures de foment.

Noves polítiques horitzontals

El comerç és l'activitat econòmica més propera a la ciutadania i la més generalitzada pel que fa a la participació d'aquesta com a agent econòmic. Per això, cal que el conjunt de polítiques relacionades amb el comerç tinguin un fort arrelament amb la sostenibilitat, entesa en el seu sentit més ampli.

Introduir els criteris de qualitat en les polítiques comercials

Impulsar i facilitar programes de qualitat a les PIME comercials sobre la base de:

- qualitat de producte: normes ISO
- qualitat de servei: «servei als ciutadans»
- qualitat de tracte: personalitzat
- qualitat al servei de les ciutats: Catalunya per la qualitat del seu comerç.

Introduir els criteris de medi ambient i sostenibilitat en les polítiques comercials

- Revisar les polítiques per tal de fomentar el reequilibri d'equipaments comercials i potenciar els més propers a l'hàbitat residencial, a fi d'evitar desplaçaments motoritzats per a les compres més necessàries (compra de proximitat i de productes propis).
- Una política d'incorporació del comerciant al reciclatge decidit d'envasos i embalatges.
- Foment del consum responsable en campanyes de formació per als consumidors i les consumidoras.
- Foment de l'anomenat comerç just i de les formes cooperatives en determinats sectors.
- Permetre que el comerç sigui una forma d'integració social per als nouvinguts, essent coherents amb la política de suport a la immigració. Reequilibri entre el Nord i el Sud (que ningú hagi de ser immigrant no desitjat).

SOBRE LES LLEIS DE POLÍTICA UNIVERSITÀRIA

L'educació és un instrument de progrés social i personal, i la igualtat d'oportunitats en el seu accés amb independència de la procedència econòmica i/o territorial garanteix la cohesió, la igualtat i el desenvolupament de la ciutadania en general, i el progrés social i econòmic en particular.

La reforma de les lleis educatives que regulen el marc bàsic de desenvolupament i funcionament de l'ensenyament universitari i no universitari no s'ha d'impulsar per raons partidistes o electorals, o cada vegada que es produeixi l'alternança en el govern corresponent.

La revisió de la legislació en matèria educativa sempre s'ha de produir com a conseqüència de la necessitat d'adaptació de l'escola i de la universitat a la realitat d'una societat canviant i amb l'objectiu de continuar en la millora que s'hagi produït amb anterioritat.

Dos requisits imprescindibles per procedir a una reforma d'aquest tipus de legislació són, d'una banda, la recerca del consens bàsic necessari per part dels legisladors, de la comunitat educativa, dels agents socials i de la societat en general, i d'altra banda, procedir a la discussió i al debat de la reforma durant el termini de temps considerat suficient per totes les parts.

En el cas concret de la política universitària, la reforma de la LRU (Llei de Reforma Universitària) que es produeix amb l'aprovació de la LOU (Llei Orgànica d'Universitat) el desembre de 2001 impulsada pel govern del Partit Popular no compleix cap d'aquests dos requisits.

En aquell moment va resultar sorprenent la seva tramitació per la via d'urgència al Parlament espanyol, quan cap fet objectiu justificava aquest procediment. La Llei es va aprovar sense el consens necessari per part de tots els agents polítics i socials implicats i sense recollir les aportacions i les propostes fetes des de la comunitat universitària.

Aquesta manca de respecte a la comunitat universitària va resultar especialment incomprendible, perquè els universitaris havien mostrat prèviament el seu compromís amb la reforma de la universitat i, per aquesta raó es mostrava receptiva a introduir canvis. Els que havien convertit la universitat del segle XIX en la del segle XX també havien estat demanant canvis legals que permetessin encarar el segle XXI.

En lloc de cercar el consens i la negociació en un tema de vital importància per al país, es va abonar el camp de la permanent confrontació. En aquest sentit, va sobtar l'actitud poc respectuosa del Grup Popular al Parlament espanyol amb el procediment habitual en el tràmit i en el debat parlamentari. El temps ha demostrat que l'elaboració d'aquesta llei a esquena de la comunitat universitària va ser un greu error.

La LOU no ha suposat la millora de la qualitat que el nostre sistema universitari necessitava i no ha solucionat els seus problemes actuals com són el finançament de les universitats o l'aposta per la recerca, aspectes que ens distancien del context europeu, i n'ha agreujat d'altres, com el sistema de selecció del professorat. El contingut de la Llei ha patit de grans defectes, que amb voluntat dialogant s'haguessin pogut minorar i amb un altre projecte polític s'haguessin solucionat.

La Llei Orgànica d'Universitat s'ha demostrat des de la seva aprovació excessivament conservadora, reglamentista, centralista i uniformista, i ha representat un clar retrocés en un seguit d'aspectes que, entre d'altres, s'enumeren a continuació:

- agressió a l'autonomia universitària
- sistema de selecció i promoció del professorat
- manca d'un pla de finançament
- sistema de beques i ajuts a l'estudi
- marginació del personal d'Administració i Serveis
- accés dels estudiants a la universitat
- paper de la recerca

Pels motius exposats, l'Agrupació Socialista Universitària vol posar de manifest que resulta imprescindible la modificació urgent de la LOU en determinats aspectes per part del Govern de l'Estat. Sense fer una enumeració exhaustiva, aquests aspectes són la recuperació de l'autonomia universitària, la modificació del sistema de selecció del professorat, la millora del finançament universitari i l'adaptació de les nostres universitats a l'Espai Europeu d'Ensenyament Superior i a l'Espai Europeu de Recerca.

La modificació urgent d'aquests aspectes no ha de suposar un impediment per abordar la reforma de la legislació en política universitària amb l'elaboració d'una nova llei que substitueixi la LOU. Aquesta reforma, però, s'ha de produir en una situació d'ampli debat i diàleg amb totes les parts implicades per tal d'arribar en un termini de temps raonable al consens necessari i per tal d'evitar tenir sotmesa la nostra universitat a un constant vaivé de canvis.

En el marc català, l'aprovació de la LUC (Llei d'Universitat Catalana) el febrer de 2003 es va produir en un intent de consensuar el text entre totes les formacions polítiques, però sense el temps de discussió i debat necessari amb la comunitat universitària, causada de les mobilitzacions en rebuig de la LOU en què havia participat anteriorment.

Aquesta manca de temps per arribar al consens necessari va produir que s'aprovés una llei catalana que amplificava certs defectes de la LOU (laminació de l'autonomia universitària i major dosi de reglamentisme) i que establia un model de professorat contractat, incorporant nous requisits d'accés i promoció a banda dels que ja establia la llei estatal, poc adequat per conviure amb l'actual model de professorat funcionari.

En el context d'elaboració d'una nova llei d'Universitats en l'àmbit de l'Estat, molt menys reglamentista, respectuosa amb l'autonomia universitària i que reguli únicament preceptes bàsics, i en el context d'aprovació d'un nou marc estatutari a Catalunya que fixi el nivell de competències, ens trobarem en una situació òptima per reformar la LUC en un doble sentit.

Un primer sentit serà d'adaptació a la nova legislació estatal i al nou marc estatutari. Un segon sentit serà de modificació dels aspectes més polèmics, que una tramitació més pausada i amb més temps per a la discussió real podria haver ajudat a resoldre des de l'inici.

Aquesta resolució de l'Agrupació Socialista Universitària conté l'orientació política que s'haurà d'emprendre durant l'actual legislatura al Parlament espanyol i al Parlament català per continuar treballant en defensa d'una universitat pública, crítica, autònoma i de qualitat.

EL MÓN DEL TREBALL AVUI

Conscients de la necessitat de dotar la ciutadania, i en especial els treballadors i les treballadores, de les alternatives a la globalització, als canvis en les empreses, la conciliació de la vida familiar i laboral i del més que mai necessari enfortiment de les organitzacions sindicals, el Xè Congrés del PSC encomana al Consell Nacional organitzar unes jornades que, sota el lema «El món del treball avui», debati i estableixi les nostres línies d'actuació en aquest àmbit.

AGRICULTURA I BOSCOS

L'agricultura sempre ha estat un pilar fort al nostre país i es caracteritza precisament per la diversitat que presenta en tot el territori.

Cal recordar que en aquests darrers anys l'agricultura ha sofert un greu retrocés a causa de la forta competència de preus amb països en els quals el preu de cost és molt més baix. Tot això, associat a la política agrícola aplicada pels diferents organismes oficials en els darrers anys, ha portat al sector agrari a un punt en el qual no és sostenible ni rentable per a moltes de les persones que en viuen, i ha obligat molts propietaris a abandonar el seus conreus i a buscar-se una feina en un altre sector.

Per això s'ha d'aplicar urgentment una política de desenvolupament rural que permeti crear uns cultius que puguin ser competitius en el mercat actual, i una potenciació de les denominacions d'origen, promovent la seva qualitat arreu del món i, sobretot, que permeti que la gent que està implantada al territori pugui continuar desenvolupant aquesta activitat tradicional, tant important per al manteniment, conservació i equilibri territorial.

L'abandonament d'aquestes terres ha fet que augmentés el nombre d'hectàrees forestals a Catalunya. Però cal veure quin és l'estat real d'aquestes zones, les quals estan poblades bàsicament per cultius abandonats més l'estrat arbustiu que hi creix. Això comporta la creació d'un estrat vegetal continu que far augmentar moltíssim el risc d'incendi forestal. Cal esmentar que estem en una zona mediterrània que ja presenta un risc molt elevat d'incendis forestals, i l'abandonament d'aquests cultius el que fa és augmentar-lo.

Cal destacar que molts propietaris agrícoles són també propietaris forestals, i que el fet d'abandonar els camps agrícoles també comporta deixar de realitzar la poca gestió que actualment es fa als nostres boscos. Per aquest motiu, i donada l'alta relació que existeix entre l'agricultura i el món forestal, fóra molt interessant la seva gestió integral.

Per poder combatre d'una manera eficaç els incendis forestals caldria millorar la xarxa de camins forestals existent, garantint-ne el seu bon estat, i comunicar aquelles zones que tenen un mal accés. També s'hauria de garantir l'existència i el manteniment dels punts d'aigua necessaris per poder combatre amb eficàcia els incendis forestals.

LA SOCIETAT DEL CONEIXEMENT

L'arribada de la Societat del Coneixement (SC) és una nova revolució social, cultural i econòmica en curs tan important, si no més, com ho va ser la industrialització a finals del segle XIX. Igual que aquella, la nova SC modifica les condicions de vida de totes les persones, la manera de viure, de treballar i de relacionar-se, i dels països, regions i ciutats.

Aquesta revolució posa en joc també els valors pels quals es regiran les societats en el futur. Hem de dedicar el nostre esforç a aconseguir que els valors de llibertat, igualtat, solidaritat i justícia social es respectin i es desenvolupin en la nova societat.

És imprescindible, per tant, que els socialistes i les socialistes catalans, en aquest moment, definim les estratègies que volem seguir per tal d'assegurar, per una banda, que Catalunya aprofita aquesta revolució per avançar cap a un major progrés i una major justícia social, i per l'altra, per aconseguir reforçar el paper de Catalunya com a país avançat en el context nacional i internacional en què ens trobem, és a dir, per garantir que Catalunya sigui un dels països que sàpiga beneficiar-se de l'arribada de la SC.

Què és la Societat del Coneixement?

Probablement la característica més definitiva de la SC sigui que la matèria primera essencial en la societat del futur serà el coneixement. Això es produeix des d'una situació en què durant segles la matèria primera essencial per a la generació de riquesa ha estat el capital —a l'edat mitjana i anteriorment havia estat la terra. En la situació que coneixem, el capital és el recurs imprescindible per a qualsevol cosa i és a partir del capital, al qual se sumen els recursos naturals i humans que calen, que es pot posar en marxa qualsevol iniciativa. En el futur, i ja hi comença a haver situacions així, el capital anirà al darrere del coneixement, perquè serà aquest l'element imprescindible i més escàs alhora per generar nova riquesa.

El coneixement, per tant, serà el que permeti millorar el benestar general i serà també el que generi la millora individual de cada persona. És previsible que cada dia més el benestar individual estigui lligat al nivell de coneixement de cada persona.

Però, al costat de les oportunitats de millora, la SC també aporta el perill que s'ha anomenat «fractura digital», que seria aquella situació en què les diferències entre els educats i els no educats creixin fins a configurar un abisme insalvable.

En aquest context, el paper de les tecnologies de la informació i la comunicació, les TIC, serà fonamental per a la generació i la potenciació del coneixement. En conseqüència, el nostre Partit ha de definir uns objectius clars.

Els objectius dels socialistes catalans per a la Societat del Coneixement

En primer lloc, hem de garantir el dret a la igualtat d'accés i d'utilització de les TIC. Només d'aquesta manera aconseguirem que la SC redueixi les desigualtats en la nostra societat.

En segon lloc, si volem millorar la riquesa —social, econòmica i cultural del país, atès que el coneixement és generat per les persones—, és necessari que hi posem tot el potencial, és a dir, totes les persones, en posició de contribuir al benestar general.

Per últim, necessitem potenciar les empreses innovadores del país, tant les existents com les de nova creació, per tal de que s'expandeixin i siguin capaces no només d'exportar, sinó també de crear centres de treball a l'exterior del país.

Línies d'actuació que s'han de seguir

Per tal d'assolir els objectius que ens fixem, hem de desplegar una sèrie d'actuacions en diferents àmbits:

1) Infraestructures. Les infraestructures bàsiques de telecomunicacions, d'investigació i recerca, però també la instal·lació d'ordinadors connectats a Internet a disposició de la població en centres públics.

2) Formació. Cal assegurar que totes les persones tinguin accés a una formació adequada en l'ús de les TIC. Això implica formació de diferents nivells: des dels cursos d'alfabetització digital —que habilitin a tothom a utilitzar les TIC—, a la formació en TIC a les escoles, la formació de tot tipus de professionals a l'empresa i la formació dels professionals de les TIC.

3) Una política per impulsar el desenvolupament de continguts.

1. El progrés en l'Administració. L'Administració, com a ens gestor de la societat, té una responsabilitat doble. Ha de predicar amb l'exemple, introduint en el seu si els canvis necessaris per fer-se més eficient i transparent, i, alhora, ha de posar a disposició dels ciutadans i les ciutadanes i dels col·lectius professionals aplicacions útils, és a dir, que facilitin la informació i els tràmits, estimulants-los així a ampliar l'ús que fan de les TIC.
2. En els àmbits externs a l'Administració —empresa, societat, universitat...— l'Administració ha d'articular propostes que estimulin la generació de continguts.

4) Pel que fa al desenvolupament econòmic, Catalunya ha de continuar amb la seva tradicional vocació de lideratge, també per liderar l'entrada a la societat del coneixement. Per això, la clau és la innovació. Hem d'aconseguir que es desenvolupi actuant a diferents nivells:

1. És bàsic aconseguir augmentar els recursos que es dediquen a R+D, en el sector públic i en el privat.
2. El sector empresarial TIC, si bé no és ni serà determinant pel seu volum, sí que ho és com a sector de base per al desenvolupament de qualsevol altre sector econòmic. Per tant, caldria impulsar polítiques de potenciació del sector TIC i dels seus professionals. Val la pena mencionar aquí l'interès del *software* lliure per les possibilitats que presenta per generar una indústria local de programari.
3. Per impulsar la innovació és fonamental considerar que només pot ser el resultat del treball dels innovadors. S'han de desenvolupar programes orientats a estimular els innovadors: a la societat, a les escoles, a les universitats, a les empreses. Aquests programes s'haurien de completar amb itineraris que facilitin l'aparició de projectes empresarials innovadors des de la seva detecció als centres de formació fins a la seva consolidació a través d'assessorament, acompanyament i finançament.
4. Cal trobar i posar en marxa les vies per avançar de veritat en la incorporació de la innovació a les empreses catalanes, molt més enllà de la simple incorporació de tecnologia, que només és una eina que facilita i potencia la innovació.

Qui ha de fer-ho?

Una entrada efectiva a la Societat del Coneixement requereix, de forma ineludible, la implicació activa de tots els agents: administracions, sectors educatius, econòmics i socials. Només així i treballant conjuntament es podrà generar tot el potencial de creixement i millora del país. L'Administració per si sola no tindrà la capacitat de dinamitzar la societat.

El paper de l'Administració ha de ser doble: per una banda, posar a disposició de la ciutadania les infraestructures i la formació necessària; per l'altra, fer de catalitzador

d'iniciatives de la societat civil donant suport a les seves iniciatives.

En particular, els diferents nivells de l'Administració de l'Estat tenen diferents responsabilitats en el desplegament d'aquestes línies d'actuació: el Govern central i la Generalitat són els que disposen de la major part dels recursos econòmics, però els municipis són els més capaços d'aportar tot allò relacionat amb la proximitat a cada territori.

Per tant, si bé és coherent que siguin les administracions superiors les que planifiquin els temes globals, les xarxes de telecomunicacions, les plataformes d'informació, els plans de formació a escoles i universitats o per al món laboral o els plans de suport a la innovació i les tecnologies, els municipis estan més ben posicionats per generar en el seu territori les sinèrgies entre els diferents agents implicats.

I el Partit, quin paper hi juga?

Com a partit, el PSC va liderar els partits espanyols en l'entrada al món d'Internet presentant l'any 2000 un portal molt avançat que ha esdevingut una eina de comunicació imprescindible. El següent pas és el de buscar noves vies de participació política dels afiliats, afiliades i simpatitzants a tots els nivells i òrgans del Partit, mitjançant les TIC.

Efectivament el Partit ha de fomentar, potenciar i treure profit del coneixement de la base militant i simpatitzant. Sabem que moltes persones de prestigi en els més diversos camps són properes als nostres posicionaments polítics, però moltes d'elles són poc propenses a involucrar-se directament amb nosaltres. Tanmateix, de ben segur que moltes d'elles voldrien poder influir en les nostres posicions a través de l'aportació de les seves idees i els seus arguments. Els hem de facilitar els mecanismes per fer aquestes aportacions i també la possibilitat de crear xarxes d'interès al voltant de temes concrets.

El web és l'eina ideal per gestionar aquest coneixement i per permetre que persones militants i simpatitzants participin en l'aportació i el debat d'idees de manera continuada. Seguint aquesta línia el Partit ha de fomentar l'hàbit i l'ús d'aquestes eines. S'ha de fomentar una veritable política interna de Gestió del Coneixement per tal de prendre decisions, deixant enrere la Cultura de la Improvisació per passar a una veritable Cultura de la Informació.

Des de la Sectorial de Societat del Coneixement volem ser capdavanters en aquesta experiència i així, amb aquests mecanismes, esperem enriquir el debat intern amb les aportacions dels nostres membres, fer arribar les nostres propostes al conjunt del Partit, ser una ajuda per als responsables d'aquestes qüestions en les agrupacions i grups municipals, fomentar l'intercanvi de les seves iniciatives i contribuir al reconeixement públic del conjunt de les propostes del PSC sobre la Societat del Coneixement, tant dins del sector com per al conjunt de la societat.

ELS JOVES I LES JOVES: PROTAGONISTES DEL CANVI, PROTAGONISTES DE LA SOCIETAT

Estem vivint una etapa històrica única, marcada per una successió de canvis polítics necessaris, tant en l'àmbit autonòmic com en l'estatal, esdevinguts amb la victòria socialista en les eleccions autonòmiques de 2003 i en la recent victòria en les generals. Aquesta contundent victòria es basa en les noves propostes progressistes i de política social, unides als nous tarannàs dels governs.

Com a conseqüència de la voluntat de canvi dels ciutadans i les ciutadanes de Catalunya i de la resta de l'Estat espanyol manifestada de forma clara en les urnes, els socialistes i les socialistes hem aconseguit la Presidència del Govern de la Generalitat de Catalunya, responsabilitat que ha assumit Pasqual Maragall i la Presidència del Govern d'Espanya, que ocupa des del passat mes d'abril José Luis Rodríguez Zapatero.

Aquests darrers anys s'han caracteritzat per les polítiques conservadores, reaccionàries i mediambientalment insostenibles que ha impulsat el Partit Popular, com ara el Pla Hidrològic Nacional, la Llei Orgànica d'Universitats (LOU), la Llei de Qualitat en l'Ensenyament (LOCE), el Decret de reforma laboral, més conegut per «Decretazo». També hem vist com el govern del Partit Popular va ser incapaç de gestionar la crisi del *Prestige*, actuant de forma irresponsable i incompetent per evitar les greus conseqüències ecològiques i socials que va comportar, i com va alinear l'Estat espanyol, en contra del sentiment generalitzat de la ciutadania, en favor d'una guerra d'ocupació il·legal, il·legítima i injusta a l'Iraq, promoguda pel Govern ultraconservador dels Estats Units. Davant d'aquestes polítiques la resposta de la societat civil ha estat quasi unànime, amb nombroses mobilitzacions al carrer que han aplegat milions de persones a Catalunya i arreu de l'Estat.

En aquest sentit, després de molts anys de veure com la televisió i la resta de mitjans de comunicació donaven una imatge imprecisa i esbiaixada de la realitat juvenil, els joves i les joves eren protagonistes d'aquestes grans manifestacions pacífiques. Però els joves i les joves no tan sols hem sortit al carrer, sinó que també ens hem organitzat col·lectivament, hem treballat per canviar el panorama social en què ens trobàvem i hem fet propostes que els governs de dretes no han escoltat. Però, sobretot, érem protagonistes del procés del canvi de govern a l'Estat espanyol i a Catalunya. Ara no els podem decebre.

Fins ara hem vist com la dreta, amb el suport de determinats mitjans de comunicació, ha creat una imatge distorsionada, així com un tracte respecte al jovent que no es corresponia amb la realitat; omplien pàgines de diaris, notícies a la TV i a la ràdio en què érem protagonistes d'accidents de trànsit, d'actes vandàlics, del «botellón», de consumidors de drogues i altres sistematitzacions de criminalització respecte al jovent.

El jovent és més que això. La gent jove no perdem mai les ganes de canviar la realitat, mai ens esgotem en la nostra lluita cap a una societat més oberta, més transparent i més justa. El jovent és important i exigim que se'ns escolti. Volem plantejar polítiques diferents per al jovent, per a tothom. Polítiques que posin èmfasi en allò social, que signifiquin, entre d'altres coses, una autèntica distribució de la riquesa, de forma que desapareguin les desigualtats, que apostin decididament per l'ensenyament i la societat pública; polítiques que han d'atendre les demandes dels joves i les joves, incidint principalment en tres pilars fonamentals: ocupació, formació i habitatge. En definitiva, un conjunt de polítiques fruit del diàleg de les quals resulti una societat més justa i solidària.

La condició juvenil ha canviat, i, per tant, hem de fer un esforç per redefinir els conceptes que envolten la joventut, i en concret les polítiques que l'afecten. No podem entendre la joventut com un període de transició cap a la vida adulta, sinó que la joventut és un període vital caracteritzat per demandes i necessitats específiques. En tant que grup, la joventut s'ha d'abordar des d'una perspectiva global amb un model intervencionista, transversal i una gestió plural. Ens hem de plantejar treballar activament en aquelles polítiques que vagin encaminades a desenvolupar l'autonomia personal de la persona jove, tot garantint-li la plena ciutadania.

Aquest sentir de la població jove s'ha posat en solfa en els últims mesos d'una manera extraordinària, però també hi ha un altre sentir que és quotidià i el gaudim cada dia, mitjançant els col·lectius implicats en la realitat política, social i cultural del nostre país. Els joves i les joves tenim una manera diferent d'entendre el món i la política. Però molts de nosaltres continuem creient en els vells valors de la igualtat, la solidaritat i la fraternitat, en els valors del socialisme. I és per això que necessitem ports de comunicació cap a la política tradicional per tal de poder plasmar les nostres inquietuds.

Per això hem de fomentar la participació política, social i cultural dels joves i les joves, per tal que siguem els protagonistes de la construcció d'aquesta nova societat, basada en la democràcia, la igualtat, la justícia social i la solidaritat.

També hem d'establir millores en les vies de comunicació entre l'administració i la ciutadania, per tal d'afavorir el diàleg i de consensuar propostes específiques per als joves i les joves. Hem d'aprofitar les noves formes d'organització, d'interrelació i de comunicació entre el jovent (Internet, plataformes d'entitats, xarxes, fins i tot el mòbil). No volem restar al marge de les institucions.

Sabem que en el món juvenil trobem moltes entitats que treballen per la gent jove i amb la gent jove i que tenen capacitat per desenvolupar accions interessants. Cal, doncs, establir un nou marc amb les entitats, les associacions i les ONG per tal que puguin tenir el seu paper en el món juvenil i en aquesta nova realitat que se'ns presenta.

Però la participació no s'ha de potenciar tan sols des de les entitats, sinó també en les persones individuals, començant pel foment del dret d'elecció actiu i passiu. Cal que els joves i les joves facin més ús del seu dret a vot, element primer de la democràcia representativa i participativa. Però, per aconseguir que ho facin, és necessari que entenguin, donin suport i se sentin identificats amb el sistema democràtic i de govern. Per tal de fer-ho possible, cal que hi hagi joves en aquestes esferes de govern. Hem d'aconseguir, per tant, fomentar la participació de la JSC en les institucions mitjançant la seva presència en les llistes electorals del PSC.

Des de la JSC sabem que la participació és la base de la democràcia; per tant, continuarem lluitant per la implantació dels valors democràtics, i per això la volem promoure, especialment entre el jovent, creant i consolidant així polítiques que reflecteixin els valors que com a generació creiem que han de guiar qualsevol administració pública (local, autonòmica o central): la igualtat entre gèneres, la igualtat d'oportunitats en general, els drets nacionals, la llibertat de creences i d'orientació sexual, la cooperació i la sostenibilitat.

Els joves i les joves hem de desenvolupar-nos dins d'una cultura participativa essent els protagonistes d'una societat viva, dinàmica i democràtica, i són precisament els ens locals i els agents socials els que han de fomentar aquests mecanismes de participació. El treball diari amb els joves (des de diferents sectors i agents socials) és l'única garantia d'apropar-nos a les seves inquietuds i demandes, i alhora hem de treballar des del jovent i amb el jovent.

D'aquesta forma, cal que dediquem una especial atenció a les diferències de gènere que es donen en la nostra societat, ja que suposen una dificultat afegida pel que fa a l'emancipació de les dones joves. Com a joves socialistes volem treballar per aconseguir una societat on es vagin reduint aquestes diferències de gènere, i per això considerem necessari que des dels nivells educatius més bàsics es treballi en la difusió dels valors i les actituds favorables a la construcció d'una societat més igualitària entre homes i dones. Una societat on es reparteixin paritàriament les càrregues domèstiques i familiars i es posin en funcionament serveis i iniciatives per tal que les dones puguin compatibilitzar còmodament la vida familiar i laboral. Per assolir aquest objectiu cal que les diferents administracions fixin com a prioritària aquesta qüestió pel que fa a les seves polítiques i utilitzin els instruments legals i els recursos públics pertinents per tal de fer-les efectives.

Més enllà de la participació en les administracions, cal que estenguem la implicació de la ciutadania a les formacions polítiques. El model de partit del segle XX s'ha quedat petit, obsolet i encotillat per a les demandes del segle XXI. Des de la JSC reclamem que el PSC sigui la primera formació de Catalunya i de l'àmbit estatal que fomenti nous punts de trobada i de diàleg amb les persones que, sense voler-se adscriure a un partit tradicional, tenen un sentiment progressista i amb voluntat de millorar la societat.

Ens hem de plantejar polítiques actives que facilitin l'emancipació de la gent jove. L'educació de qualitat, el treball digne i l'habitatge assequible són els eixos clau sobre els quals es fonamenta l'emancipació d'una persona; si se'n trenca algun, el procés o cicle d'emancipació es veu retardat en el temps. És per això que s'ha d'adequar la formació a les característiques sectorials del mercat laboral existent, per tal de tenir un grau d'especialització òptim i amb l'objectiu d'aconseguir una integració satisfactòria dins del mercat. Un cop establitzat dins del mercat de treball, s'ha de facilitar l'emancipació dels joves i les joves i oferir-los alternatives a la compra de l'habitatge, inassequible per a la majoria a causa del seu preu desorbitat. Les Meses d'Emancipació Juvenil són un projecte teòric que s'ha de portar a la pràctica, reforçat pels tres nivells institucionals, el local, l'autonòmic i l'estatal.

L'educació ha de ser pública, universal, de qualitat i gratuïta. Cal treballar per una reformulació del sistema educatiu que ha d'anar acompanyada d'una estreta col·laboració per part de la comunitat educativa.

La formació entesa de manera integral, no com una simple adquisició de coneixements, treballant des dels més joves i incidint en aquells col·lectius que tenen més risc d'exclusió social.

Tots els ciutadans i les ciutadanes tenen dret a una formació pública de qualitat i a un sistema d'ajudes a l'educació que garanteixi el principi d'igualtat d'oportunitats que com a socialistes pretenem assolir. Per tant, la formació s'ha de garantir independentment del nivell de recursos econòmics, condició social, raça o gènere de l'individu.

La formació ha de ser una prioritat per als nostres governs, ja que no només en depèn la realització personal d'un individu o la seva integració en la societat, sinó que en gran mesura en depèn el grau de desenvolupament que pugui assolir un país.

Donades les necessitats de la nostra societat, la formació ha de ser contínua. El coneixement s'estén cada cop més gràcies a les noves tecnologies, però també es fa més complex i les innovacions són constants.

Els estudis superiors han de poder ser representatius de la societat en què vivim. Diferents estudis proven que les classes mitjanes-baixes i baixes hi arriben en menor percentatge que les classes mitjanes i altes, així com la gent que prové d'àmbits rurals. Les beques han de ser accessibles independentment de la classe social a la qual es pertanyi.

L'educació és una de les eines bàsiques per poder aconseguir una autèntica igualtat d'oportunitats. Està demostrat, per diferents estudis, que el nivell de renda incideix sobre el nivell educatiu. Les classes obreres, sobretot les que viuen en nuclis rurals allunyats dels nuclis universitaris, sovint tenen més dificultats per arribar al grau superior d'ensenyament que no pas les classes burgeses.

Per tal que les classes mitjanes, altes i baixes, tinguin les mateixes oportunitats que les classes altes, s'ha de fixar un sistema de beques equitatiu que ha de permetre millorar ostensiblement la possibilitat d'accés a l'estudi. Ampliar-ne la cobertura, perquè no solament es tracta de cobrir la despesa de matrícula, sinó també les despeses de residència i manutenció en el cas que els estudis cursats siguin lluny de la residència familiar.

D'altra banda, les noves tecnologies gràcies al seu vertiginós desenvolupament s'estan integrant cada dia més en tots els àmbits de la nostra societat, i especialment en tots els àmbits de la vida de la gent jove. El fet que la nostra generació hagi crescut de forma paral·lela al desenvolupament d'Internet, de la informàtica a nivell d'usuari i de les tecnologies de la informació i la comunicació en general, provoca que pràcticament puguem parlar de «joves tecnologies». Per tant, des de la JSC proposem que s'encetin tota una sèrie d'iniciatives en les quals es prevegi facilitar l'accés del jovent, i de tothom que ho desitgi, a aquestes tecnologies, on la formació en aquests àmbits ha d'estar a l'ordre del dia. Tot això es podria facilitar, per exemple, mitjançant la implantació de més ordinadors a les escoles i als instituts, o creant tota una sèrie de cursos sobre aquests temes a través de les mateixes escoles, instituts i de les escoles universitàries; en definitiva, proposant d'una vegada formació de qualitat sobre aquestes qüestions.

Així, és necessari potenciar la xarxa pública de centres d'estudis de formació professional, per tal que sigui una possible alternativa i un complement als estudis universitaris, amb referents de qualitat i aplicabilitat al mercat laboral.

Per altra banda, la formació continuada s'erigeix com a un element imprescindible per accedir i mantenir-se en un lloc de treball digne, i s'hauria de vetllar perquè estigués garantida.

Cal tenir en compte que avui dia el coneixement d'idiomes és cada cop més important per aconseguir un lloc de treball. L'ensenyament d'idiomes al nostre país és deficitari en comparació amb Europa, i per aquesta raó s'ha de millorar la qualitat en tots els nivells del procés educatiu i augmentar les ajudes relacionades amb aquesta qüestió, com l'Escola Oficial d'Idiomes, les beques Erasmus i altres activitats associades.

D'altra banda, a causa de l'elevada sinistralitat juvenil a la carretera, és necessari iniciar l'educació viària des dels primers moments de la formació. Aquesta educació viària podria facilitar en un futur l'accés al carnet de conduir.

Els joves i les joves també exigim un habitatge digne i assequible

L'habitatge de lloguer ha de ser accessible a qualsevol jove, tot garantint des de diferents administracions un preu just (ja sigui de lloguer o de compra) i, si cal, una ajuda inicial que permeti poder donar el primer pas (per exemple, en les fiances exigides de fins a tres mesos del preu mensual del lloguer). Sense potenciar l'accés a un habitatge no estem treballant per desenvolupar l'autonomia real del jovent.

Les administracions públiques han de centrar les seves polítiques en augmentar la superfície de sòl edificable del municipis per aconseguir una estabilització del preu de l'habitatge, sempre tenint en compte els criteris de sostenibilitat territorial. S'ha d'adequar

la superfície dels pisos a les necessitats de les diferents realitats socials (jovent, famílies, tercera edat i col·lectius socials més desfavorits). A més, s'ha de replantejar els sistemes de pisos de lloguer, tant de curta com de llarga durada. Els lloguers de curta durada afavoririen l'emancipació i d'aquesta manera aconseguiríem una rotació o regeneració d'aquestes ajudes. D'altra banda, els lloguers de llarga durada donarien una estabilitat econòmica a tots els col·lectius que gaudeixin d'aquests ajuts.

En definitiva, es tracta de garantir el dret constitucional a un habitatge digne, a preus raonables, tenint en compte la realitat que pateixen els joves i les joves en l'actualitat.

Per desgràcia, els joves i les joves també som notícia degut a la precarietat laboral que patim de forma generalitzada. Cada cop més sovint ens trobem amb casos de salaris insuficients, inestabilitat laboral i una excessiva i insultant rotació de la mà d'obra jove, sobretot en grans empreses. Aquest factors no representen un bon punt de partida per a cap jove que vulgui donar aquest pas en la vida que es diu emancipació.

Que s'accedeixi a llocs de treball d'acord amb la formació de l'individu, així com a uns sous decents i justos per poder viure de forma digna i adequada a la realitat social i econòmica de l'entorn, són uns altres elements essencials per facilitar l'emancipació del jovent. Per això, és imprescindible lluitar contra la precarietat laboral. Avui dia la gent jove té moltes dificultats per poder-se integrar de forma digna al món laboral (elevada temporalitat, sous baixos...), i si això no ho aconseguim, tots els esforços destinats a facilitar l'emancipació del jovent (educació, polítiques d'habitatge...) seran inútils. D'aquesta manera, hauríem d'implicar el sector empresarial, les administracions públiques i els mateixos treballadors i treballadores per tal de poder assolir aquests objectius.

És necessari remodelar aspectes clau del mercat laboral. Cal canviar el concepte d'ETT per tal que aquestes empreses siguin les que gestionin certs sectors del treball temporal, i no simplement els treballs més precaris. S'ha de reforçar també el paper de les administracions públiques a l'hora d'introduir la gent jove en el mercat laboral perquè facin d'intermediàries entre el jovent i les empreses.

A més cal portar a terme unes polítiques favorables per al jovent emprenedor amb mesures fiscals favorables i donant-hi l'assessorament necessari.

Per tot això, cal treballar per facilitar l'emancipació de la gent jove, el seu desenvolupament i la seva autonomia en igualtat de condicions i potenciant un servei específic inspirat en les Meses d'Emancipació Juvenil (MEJ).

Els joves i les joves tenim una realitat específica i això ens porta a parlar dels nous usos dels temps, de la transversalitat institucional i interdepartamental, de la seguretat ciutadana, dels serveis, de les campanyes de prevenció, dels espais públics... des de l'òptica ciutadana de la gent jove.

Aquesta autonomia personal del jovent i la joventut entesa com a període vital ens obliga a treballar, per tant, aquestes polítiques més perifèriques que dotin la gent jove de les eines que envolten el procés d'emancipació de manera integral.

S'han de consolidar i potenciar els Consells de Joventut Local com a elements d'interlocució entre l'administració i el jovent.

També cal promoure la informació i el coneixement de les qüestions que la gent jove demanda: sexualitat i alimentació. S'han d'enfocar des d'una perspectiva juvenil, per tal que s'acostin a la realitat dels joves i les joves i per tal que siguin un mecanisme efectiu per a tots i totes.

Lluitar perquè des dels diferents governs, el central, l'autonòmic i el municipal, comencin a aplicar-se les polítiques i les mesures apropiades dirigides als veritables problemes de la gent jove. És necessària la implicació del jovent en la societat a través de mecanismes de participació, fomentant els valors democràtics de la societat i essent en definitiva, els protagonistes de les transformacions dels pobles i les ciutats del segle XXI.

Des de les JSC hem de defensar un model d'estat per a Espanya i Catalunya que representi els valors del socialisme i promogui la democràcia i l'autogovern. Aquest model no és pas altre que el Federalisme, que va més enllà d'una forma d'organitzar un estat en què la base és la divisió de poders i el control d'aquest per diverses institucions a través de la sobirania compartida. Federalisme representa els valors pluralistes, la confiança institucional, el consens, la integració, el respecte i la representació de tots els pobles dins l'Estat.

Una altra de les qüestions que preocupa el jovent socialista és la informació i el coneixement envers les drogues. Creiem que cal la legalització de les drogues toves com la marihuana i altres drogues naturals, perquè és a través del coneixement i la lliure decisió com millor podem tractar aquest assumpte. La prohibició i la manipulació no són bons instruments per educar el jovent; a més, aquestes drogues són al carrer de tota manera, i la prohibició només afavoreix el tràfic il·legal i el desconeixement dels seus efectes.

Per a la nostra organització l'àmbit europeu i la relació que nosaltres hi establím és un dels punts clau, perquè sabem que en el futur serem encara més Europa, i la política europea serà clau per al nostre territori. Volem contribuir-hi fomentant-la i formant part dels valors i principis que representa Europa, perquè creiem en la diversitat cultural i en la integració lliure dels pobles, valors que el socialisme català ha defensat sempre. Però també observem amb un cert neguit, una sèrie de polítiques i actituds que Europa avui practica i que volem denunciar i canviar, com són: la manca de democràcia als òrgans de decisió, la falta d'un autèntic poder legislatiu representat al Parlament Europeu, l'absència de polítiques socials i la creació d'un euroexèrcit i d'una indústria militar europea. Cal construir Europa, però no a partir de criteris econòmics i d'una lògica d'estats, sinó a través d'un model federal, social i solidari.

Des de les JSC exigim una política més eficient amb vista al medi ambient. Cal promoure mesures per reduir progressivament aquelles energies no renovables, com la nuclear. També necessitem més mesures per protegir el nostre espai natural i promoure un pacte intergeneracional perquè les futures generacions puguin tenir assegurat un medi ambient en condicions.

Hem de promoure polítiques socials de amb vista als més desfavorits econòmicament. Així, entenem necessària una cobertura social que assegurí la renda bàsica a tots els ciutadans i les ciutadanes, millorant les pensions mínimes, les pensions de viduitat, etcètera. A més, hem d'intentar aconseguir que també els més desfavorits puguin tenir oportunitats i que tots els ciutadans que es vegin immersos en la pobresa puguin aprofitar-les, millorant la qualitat de vida d'aquesta gent i de la societat en general.

Les JSC entenem com a model econòmic justament aquell que vetlla, mitjançant les polítiques socials, per l'equitat en la distribució de la renda i que ofereix a tots els ciutadans i les ciutadanes la possibilitat de gaudir d'una àmplia cobertura de serveis socials. Rebutgem, per tant, el model econòmic neoliberal i apostem per una política econòmica adreçada a enfortir l'Estat del Benestar, molt malmès després de vuit anys de polítiques antisocials i de dretes.

Des de les JSC hem de defensar una política d'igualtat social entre gais i lesbianes. Totes les persones han de tenir els mateixos drets independentment de la seva opció

sexual. Per tant, creiem que és bàsic que en ple segle XXI els gais i lesbianes puguin casar-se lliurement, adoptar criatures i tenir igualtat de drets d'herència.

Els joves i les joves hem demostrat sempre que volem la pau. Després del terrible atemptat de l'11 de març tots i totes vam sortir al carrer per manifestar-nos en favor de la pau. Abans, però, ja ho havíem fet sortint al carrer per manifestar-nos en contra de la guerra de l'Iraq i defensant la llibertat després de cada atemptat d'ETA. És per això que els joves i les joves tenim el deure de continuar en aquesta mateixa línia pacífica que hem demostrat durant els últims anys i que de ben segur continuarem demostrant.

Per tot això estem convençuts que s'obre una etapa plena d'il·lusió i d'empenta, perquè som un Partit amb experiència de govern i, sobretot, plural, dinàmic, viu, apassionat, progressista i ple d'idees, característiques pròpies del jovent. Som gestors de la societat que volem transformar. I ara és el moment de fer-ho.

LA NECESSITAT D'UNA NOVA FUNCIO PÚBLICA

Ningú no es pot qüestionar que es necessita un nou marc de relacions en el si de l'Administració Pública; és més, cal també una profunda discussió sobre la necessitat de noves formes de gestió que puguin introduir formules de treball més adaptades a la societat actual.

No podem continuar amb normes de la realitat dels anys 64 i 84 amb contínues correccions; cal un marc com l'Estatut de la Funció Pública. Cal insistir des de Catalunya per tal que s'elabori, perquè és una peça clau per a la modernització de les administracions públiques.

El PSC viu ara un dels moments històricament més importants per encarar aquesta necessitat, perquè està governant en l'àmbit autonòmic i en l'estatal, i cal aprofitar-ho.

El sector públic a Catalunya, com en totes les societats desenvolupades, s'estén, a banda de les activitats tradicionals, a d'altres que tenen més a veure amb l'Estat del Benestar. I que les teories neoliberals dels governs conservadors i d'altres han encaixat aplicant nous models de gestió de caràcter privat i externalitzant importants àrees i serveis. Com a socialistes pensem que s'ha entès malament el camí de la desitjable millora de l'eficàcia i la professionalitat de la funció pública.

És absolutament urgent i necessari des d'una òptica socialista definir a mig i llarg termini l'administració que necessitem, les seves funcions i els desequilibris envers les necessitats; per tant, proposem una administració productora de serveis, però cada cop amb un clar paper regulador, ordenador, planificador, pensador i amb un personal qualificat, reciclat i amb amplis coneixements de les noves tecnologies. Una administració amb permanent contacte amb la realitat, les noves tecnologies i la formació.

S'han de donar respostes a les demandes dels ciutadans i les ciutadanes, per la qual cosa s'han de cercar noves fórmules d'organització que tinguin molt presents les persones que les integren.

La nova administració que hem de construir ha de tenir en compte les demandes de la ciutadania; per això, cal fer un diagnòstic i buscar un veritable model marc descentralitzat i adaptat als diferents agents públics i a la pluralitat de les administracions. A més, s'han de introduir unes idees-força sobre l'ocupació pública i els seus valors que, a banda dels

que ja són presents a la Constitució de 1978, són els següents:

- capacitat per assumir l'interès públic
- integritat
- objectivitat
- honestedat i l'ètica
- responsabilitat
- capacitat de decisió

Aquests principis i valors s'han de guarnir amb les respectives reglamentacions, en les quals s'han d'establir objectius com:

- El mèrit i la capacitat, per garantir la igualtat i la neutralitat de les administracions i el seu sotmetiment al dret i a l'interès general.
- Ofertes d'ocupació pública millor dimensionades i polivalents. S'han d'evitar els interinatges, la discrecionalitat i els favoritismes a l'hora de la provisió dels llocs de treball.
- Afavorir la mobilitat dels empleats públics entre les diferents administracions.
- Homologacions de Cossos, Grups i Categories a nivell europeu.
- Introduir polítiques individualitzades evitant la uniformitat en les negociacions entre els responsables i representants de la funció pública.
- Garantia retributiva a fi de no tenir pèrdues de poder adquisitiu i adaptant les retribucions mensuals a la realitat i evitar transferències dels bons professionals públics al sector privat.
- Fomentar les campanyes potenciadores del prestigi social i professional dels empleats públics.
- Revisar el Règim sancionador per adaptar-lo a la realitat (noves tecnologies, mètodes de qualitat...).
- Establir normes d'actuació clares per als empleats públics davant les noves tecnologies que posen al seu abast bancs de dades dels ciutadans i les ciutadanes.
- Mobilitat interadministrativa entre totes les administracions públiques catalanes.
- Transparència en el funcionament de la gestió de personal (publicació i difusió de retribucions, patrimoni dels alts càrrecs polítics i de confiança, vacants pressupostades i no pressupostades, contractacions, borsa de treball...).
- Cercar mecanismes de col·laboració entre totes les administracions.
- Reforçar la professionalitat (formació permanent, promocions, avaluacions dels serveis...).
- Potenciar la inserció laboral de persones discapacitades i de les provinents de l'exclusió social.

No hem d'oblidar el integrar aquests objectius amb els elements següents orientats a la ciutadania:

- La potenciació de la prestació de serveis utilitzant diferents canals (Internet, telèfon...).
- La prestació de serveis en funció de les necessitats.
- La separació de la prestació respecte a la producció de serveis.
- La introducció de mecanismes de control de qualitat (ISO, EFQM...).

Tot això s'ha de veure amb la intenció que les condicions laborals dels empleats públics s'adaptin a la realitat i que provoquin un debat intern que doni com a resultat un model de gestió que no pugui justificar les externalitzacions ni les privatitzacions per la rigidesa del sistema i serveixi com a model de relacions laborals.

Per acabar, val a dir que les administracions públiques són necessàries e imprescindibles i també els seus agents, ambdós en contínua transformació i subjectes a moviments de reforma. El model de funció pública no pot ser rígid i ha d'estar en un permanent procés d'adaptació; per tant, ha d'introduir la flexibilitat. El model de funció pública desitjable és aquell que satisfà les demandes dels ciutadans i les ciutadanes.

Cap a la plena integració de la universitat catalana en l'Espai Europeu

D'EDUCACIÓ SUPERIOR: EL REPTES DE LA DECLARACIÓ DE BOLOGNA

L'homologació de les titulacions corresponents als estudis superiors atorgades pels diferents països representa una peça central en el procés de construcció europea pel seu impacte en un element tant important com és la mobilitat dels professionals i titulats superiors en general.

A més, que aquesta mobilitat no sigui tan sols una voluntat sinó una realitat efectiva és una condició necessària per fer possible l'Europa basada en el coneixement, tal com el Consell Europeu va establir com a objectiu en la Cimera de Lisboa l'any 2000.

En efecte, si Europa ha d'esdevenir, *l'economia més competitiva i dinàmica del món basada en el coneixement, capaç de fer possible el creixement econòmic, la creació de llocs de treball de millor qualitat i una major cohesió social*, com es recull a la Declaració de Lisboa, la creació d'un mercat laboral europeu en què la mobilitat sigui veritablement possible, en especial en els camps econòmics més vinculats amb el diferents àmbits del coneixement, és una fita igualment crítica.

Aquest i altres factors fan del procés de construcció de l'Espai Europeu d'Educació Superior, que arrenca amb la Declaració de Bologna de juny de 1999, ara fa cinc anys, un repte cabdal pel futur de la universitat.

És per això que la Sectorial d'Universitat i Recerca del PSC, conscient de la importància d'aquest procés, manifesta:

L'adaptació de la universitat catalana, i l'espanyola en general, als principis de Bologna representa una oportunitat i un repte de futur. Una oportunitat, en tant que és el procés a través del qual la universitat catalana ha de donar resposta a les noves demandes de la societat, tot contribuint a la construcció europea. Un repte, en la mesura en que implica una modificació important no només en l'estructura i el contingut de les titulacions, sinó també en el procés de formació.

L'element central de la Declaració de Bologna és el canvi de paradigma que representa situar el focus de la formació de l'alumnat en el seu procés d'aprenentatge i no només, com fins ara, en el procés d'ensenyament. Per tant, en la implantació dels principis de Bologna a les universitats catalanes, i del conjunt de l'Estat, cal tenir molt present el paper cabdal d'aquest canvi de paradigma, posant a l'abast de les universitats i del seu professorat els instruments i els mitjans necessaris que el facin efectiu. L'adopció del nou paradigma implica un canvi cultural, tant per part del professorat com de l'alumnat.

El debat a l'entorn del Grau s'ha de fer atenent més a quin ha de ser el seu contingut i el seu objectiu, en especial en relació al mercat laboral, que no pas la seva durada, de 3 o 4 anys (180 o 240 crèdits). Com indica la Declaració de Bologna, el Grau ha de capacitar els joves per la seva inserció al mercat laboral, per la qual cosa cal analitzar amb cura quin ha de ser el seu contingut, què ha d'incloure, les proporcions que s'han de determinar, un nucli bàsic —però rellevant i suficient— de coneixements, el desenvolupament d'habilitats i proporcionar una certa professionalització.

Hi ha dubtes raonables que un Grau de 3 anys (180 crèdits), tant pel seu contingut com per la tradició i el context laboral del país, sigui adequat en tots els camps d'estudi i en

totes les disciplines. Per tant, un Grau de 3 anys que no sigui reconegut pel mercat de treball com per permetre la inserció professional, pot portar que una ample majoria dels graduats opti per cursar el 2n cicle, o Màster, amb una durada de 2 anys. Aquest fet buidaria d'efectivitat real l'estructuració dels estudis en 2 cicles, amb titulacions finals i objectius diferenciats, i faria que la duració real dels estudis acabés sent de 5 anys. A més es produiria un retard en l'accés efectiu dels joves al mercat de treball, és a dir, l'efecte contrari al pretès amb un Grau de 3 anys.

Tampoc l'opció 4+1 sembla donar resposta global a la problemàtica plantejada ni a les necessitats socials, perquè tal com mostra la situació actual, no tots els camps d'estudi necessiten un Grau de 4 anys per permetre una adequada inserció en el mercat de treball. Per tant, cal no menystenir la possibilitat de que el Grau pugui tenir una durada diferent (180 o 240 crèdits), segons la disciplina o el camp d'estudi, o bé explorar fórmules intermèdies del tipus 3+1+1.

Finalment, l'adaptació als principis de Bologna requereix que les nostres universitats comptin amb el finançament suficient, el qual ha de permetre adoptar una política de preus, tant en el primer com en el segon cicle, que permeti una veritable igualtat d'oportunitats.

Per tant, es constata que qualsevol de les opcions possibles planteja avantatges i inconvenients, per la qual cosa es fa necessari analitzar amb profunditat i rigor les diferents possibilitats abans de decidir el model de Grau més adequat per al nostre país. A més, cal tenir també present el caràcter acreditador de les titulacions a l'hora d'accedir a determinats llocs de treball, en particular en l'àmbit de la funció pública.

Per altra banda, en l'anàlisi de l'estructura de les titulacions i la definició del seu contingut no es pot oblidar que la formació al llarg de la vida està esdevenint cada dia més una necessitat per a tots els titulats i titulades, a fi de mantenir al dia els seus coneixements i, per tant, la seva empleabilitat, sigui quina sigui la seva formació prèvia.

Com a resultat dels punts anteriors, la Sectorial d'Universitat i Recerca del PSC considera que el procés d'adaptació del sistema universitari català i del conjunt de les universitats espanyoles als principis de Bologna s'ha de fer en el marc d'un ampli debat en què els diferents actors involucrats, les administracions central i autonòmica, les universitats, el professorat i l'alumnat, sense oblidar el món de l'empresa, hi puguin participar de forma efectiva.

El debat ha de tenir presents els diferents punts esmentats en aquest document, així com l'experiència i les tendències del conjunt dels països europeus, en particular d'aquells més propers per qüestions culturals, però també d'aquells que creiem que poden ser un referent pel que fa a l'avenç cap a la societat del coneixement.

El repte és prou important com perquè es requereixi un procés de concertació i un ampli acord entre els diferents agents involucrats, en especial si es vol assegurar l'efectivitat de la incorporació de les nostres universitats a l'EEES.